

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**60 РОКІВ ДОНЕЦЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ:**

ОСВІТНІ ТРАДИЦІЇ, ПЕРЕВІРЕНІ ЧАСОМ

Видавничий дім
«Гельветика»
2021

УДК 378.6:351.74(477)

Ш64

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії:

Вітвіцький С. С. – ректор Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції, Заслужений юрист України

Заступники голови редакційної колегії:

Назимко Є. С. – перший проректор Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, майор поліції

Врадій Р. В. – проректор Донецького державного університету внутрішніх справ, майор поліції

Члени редакційної колегії:

Лоц А. Б. – завідувач відділення методичного забезпечення НМВ Донецького державного університету внутрішніх справ

Червінчук А. В. – начальник відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Суюсанов А. І. – завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат історичних наук, доцент

Титаренко Д. М. – професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор історичних наук, доцент

Сусликов В. Є. – доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат історичних наук

Рутвян О. І. – завідувач редакційно-видавничого відділення відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ

Рябченко Е. В. – начальник відділу комунікації та міжнародних зв'язків Донецького державного університету внутрішніх справ

Миرونюв Ю. О. – голова первинної профспілкової організації Донецького державного університету внутрішніх справ

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Донецького юридичного інституту МВС України
(протокол № 9 від 24.02.2021 р.)*

60 років Донецькому державному університету внутрішніх справ: освітні традиції, перевірені часом / редкол.: Вітвіцький С. С., Назимко Є. С., Владій Р. В., Лоц А. Б. та ін. – Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – 344 с.

ISBN 978-966-992-432-2

Видання присвячено 60-річному ювілею Донецького державного університету внутрішніх справ – провідного закладу юридичної освіти та підготовки правоохоронців Донеччини. Розкриваються основні етапи становлення вишу, від заснування Донецької спеціальної середньої школи міліції до отримання статусу університету. Визначається сучасна структура та напрями діяльності навчального закладу в м. Маріуполь та м. Кривий Ріг, презентуються перспективи його розвитку. Останній розділ містить спогади співробітників та випускників, що ілюструють ключові моменти історії університету.

УДК 378.6:351.74(477)

ISBN 978-966-992-432-2

© ДонДУВС, 2021

ЗМІСТ

5   **ВСТУП**

15   **ЧАСТИНА I. МИНУЛЕ**

89   **ЧАСТИНА II. СЬОГОДЕННЯ**

175   **ЧАСТИНА III. ПЕРСПЕКТИВА**

225   **ЧАСТИНА IV. МОЯ ДОЛЯ – ІНСТИТУТ**

ВСТУП

Вступне слово
СЕРГІЯ СЕРГІЙОВИЧА ВІТВИЦЬКОГО,
ректора Донецького державного університету
внутрішніх справ, доктора юридичних наук, професора,
Заслуженого юриста України, полковника поліції

ШАНОВНІ ДРУЗИ!

Виповнюється 60 років з того дня, коли відкрилися двері Донецької спеціальної середньої школи міліції. З того часу тисячі правоохоронців та правозахисників отримали освіту в стінах нашого закладу. У різні роки то були Донецьке училище міліції, Донецький інститут внутрішніх справ, Донецький юридичний інститут МВС України, і, нарешті – Донецький державний університет внутрішніх справ. Історія ДонДУВС сповнена яскравих злетів і перемог, але, водночас,

важких випробувань, які не довелося пережити багатьом іншим закладам вищої освіти нашої країни.

У часи, коли для багатьох найважливішим було питання вижити, для нашого колективу постало завдання – перемогти всі труднощі. Завдяки підтримці МВС України, органів місцевого самоврядування Кривого Рогу та Маріуполя наш заклад освіти відродився й перезавантажився.

Продовжувати традиції славних ректорів минулих часів Василя Чекіна, Івана Світича, Володимира Муравйова, Юрія Титаренка – це особлива честь. Бути послідовником Віктора Бесчастного – це виклик і натхнення продовжувати благородну справу, виправдати довіру тисяч курсантів і курсанток, студентів та студенток, їхніх батьків, сотень викладачів, науковців та офіцерів.

Формула успіху ДонДУВС – це мудрість Юрія Миронова, професіоналізм Лариси Лоц, гострота розуму Єгора Назимка, відповідальність Ольги Мердової, новаторство Олени Волобуєвої, батьківська турбота Володимира Буги, вірність традиціям Лута Суюсанова, делікатність і працьовитість Катерини Пономаренко, інтелігентність Оксани Баланаєвої, фаховість Андрія Червінчука, наполегливість Валентина Тулінова. Саме завдяки цим людям та багатьом іншим, хто не скорився долі, а продовжив історію університету, чимало іменитих і молодих науковців, викладачів і фахівців згуртувалися задля відродження вишу та його стрімкого руху вперед – до отримання статусу університету.

Саме завдяки людському потенціалу наш університет відіграє важливу соціальну роль, виховує справжніх правоохоронців, лідерів українського суспільства.

Бажаю всім причетним до історії та сьогодення Донецького державного університету внутрішніх справ міцного здоров'я, яскравих перемог, здійснення мрій. Нехай Вашими творчими здобутками та досягненнями пишається вся Україна. Vivat ДонДУВС!

*Ректор
полковник поліції,
доктор юридичних наук, професор,
Заслужений юрист України*

Сергій Вітвіцький

Вітання від друзів та партнерів

ШТЕФАН КАЙЛЬ генеральний консул Федеративної Республіки Німеччина у Донецьку

Шановний пане ректоре!

Я дуже радію можливості висловити свої найщиріші побажання Вам, Вашій команді та студентам з нагоди 60-річного ювілею Донецького юридичного інституту. За цей час інститут сформував позитивний імідж на національному та міжнародному рівні, за чим стоїть багаторічна злагоджена робота професорського складу та студентства Вашого навчального закладу.

Завдяки Вашій особистій ініціативі Донецький юридичний інститут став сучасним закладом вищої освіти з високим рейтингом та міжнародною репутацією.

Я бажаю Вам і у Вашій особі всій Вашій команді продовження успішної й натхненної роботи. Бажаю Вам ще більше нових ідей як у викладанні, так і в дослідженнях у сфері юридичних наук та ще більше можливостей зробити свій такий цінний для українського суспільства внесок у професійну підготовку майбутніх поліцейських України.

Генеральне консульство Федеративної Республіки Німеччина в Донецьку бажає Донецькому юридичному інституту МВС надалі успіхів і процвітання.

Вітання від друзів та партнерів

ДАНІЄЛЬ ЗАЙБЕРЛІНГ Керівник проєкту Фонду Ганса Зайделя в Україні

Вельмишановний Сергію Сергійовичу!

Приміть щирі привітання з нагоди 60-річчя з Дня заснування Донецького юридичного інституту.

Ми, Фонд Ганса Зайделя, з особливою прихильністю озиремося на видатну роботу Донецького юридичного інституту в галузі психологічної підтримки поліцейських та вирішення емоційно-стресових ситуацій під час несення служби. Ми досі пам'ятаємо делегації та робочі візити, які відбувалися між Донецьком та Баварією. Фонд Ганса Зайделя та ДЮІ пов'язує ще одне спільне досягнення – проведення конференції у 2012 році з теоретичних та практичних проблем у боротьбі з торгівлі жінками. За часів Віктора Бесчастного Донецький юридичний інститут встановив орієнтир і став прикладом для інших.

З радістю хочу зазначити, що й сьогодні, на новому розташуванні у м. Маріуполь та у м. Кривий Ріг, ДЮІ продовжує бути маяком поліцейської освіти України та робить свій внесок у справу безпеки України, якій служить та яку захищає сильна, професійна та орієнтовна на людей Поліція.

Вітаємо з Ювілеєм та бажаємо усього найкращого колективу Донецького юридичного інституту!

Вітання від друзів та партнерів

МАРТІН КУЛІШЕК

голова Регіонального офісу Консультативної місії
Європейського Союзу у Маріуполі

*Вельмишановний
Сергію Сергійовичу,
шановний колектив,
шановні здобувачі освіти ДЮО!*

Прийміть наші щирі вітання з нагоди 60-річчя Донецького юридичного інституту. ДЮО заклав ще одну важливу освітню віху сучасних поліцейських. Ваша жага до розвитку прогресивних методів навчання та пошук найкращого для ваших здобувачів вищої освіти, безсумнівно, надихає інших.

В результаті Вашої наполегливої роботи, в Україні з'являється нове покоління молодих поліцейських, які впроваджуватимуть сучасні методи поліцейської діяльності, засновані на міжнародних стандартах.

Ми вітаємо Вас з досягненнями і з гордістю стоїмо поруч із Вами у здійсненні майбутніх планів. Регіональний офіс КМЕС у Маріуполі та його співробітники бажають Донецькому юридичному інституту успіхів та процвітання.

Вітання від друзів та партнерів

СПИРИДОН ФЛОГАЇТІС
 Директор Європейської організації
 публічного права (EPLO)

**Шановний Сергію Сергійовичу
 та колектив
 Донецького юридичного інституту!**

Прийміть наші щирі привітання з нагоди 60-річчя з дня заснування Донецького юридичного інституту. Європейська організація публічного права має за честь бути партнером вашого Інституту.

Ювілей – це можливість підбити підсумки, відзначити високий професіоналізм команди Інституту, а також виробити нову стратегію діяльності.

За роки свого існування ДЮІ став невід'ємною частиною освітньої та підготовчої діяльності майбутніх правоохоронців. День за днем керівництво, педагогічний та особовий склад виховує високого рівня випускників для правоохоронної системи України. Завдяки спільним зусиллям підготовлено чимало професіоналів своєї справи, які гідно служать українському народові.

Сердечно вітаємо та зичимо міцного здоров'я, процвітання, реалізації професійних задумів, миру та злагоди!

Вітання від друзів та партнерів

ДАВІД ДЛОУГИЙ Ректор Поліцейської Академії Чеської Республіки у Празі

Вельмишановний пане ректоре!

Дозвольте від усього серця передати вітання з Праги Вам, Вашим колегам і студентам!

Користуючись нагодою, від імені Поліцейської Академії Чеської Республіки у Празі хочу привітати Вас, Ваших колег та здобувачів освіти з нагоди цьогорічної знаменної події – 60-річчя з Дня заснування Донецького юридичного інституту. Слід зазначити, що за цей час ДЮІ досяг вражаючих результатів та продовжує свій стрімкий розвиток під Вашим керівництвом.

Мені добре відомо, наскільки важко виконувати усі завдання, очолюючи заклад вищої освіти, тож щиро зичу Вам успіху та розвитку. Нехай курсанти та студенти сумлінно виконують найважливішу місію – забезпечення порядку, закону та безпеки наших держав, друзів та союзників.

Сердечно дякую Вам за запрошення взяти участь у Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій цій знаменній події.

Особистов впевнений, що після глобальної пандемічної кризи, Ви приймете моє запрошення відвідати Прагу. Сподіваюсь, що ми матимемо можливість обговорити напрями нашої співпраці також при особистій зустрічі.

 Policejní akademie České republiky v Praze
Lhotická 559/7, 143 01 Praha 4, P. O. BOX 54
tel.: +420 974 828 500, fax: +420 974 827 273
e-mail: polac@polac.cz

Č. j.: PA-225-1/ČJ-2021-820000
Prague, February 11, 2021
Number of pages: 1

Police Colonel Serhii Vitvitskii
Rector of the Donetsk Law Institute
Ukraine

Dear Rector!

Let me greet you and all your colleagues and students sincerely from Prague.

I want to take this opportunity and congratulate you all on behalf of the Police Academy of the Czech Republic in Prague on the occasion of this year's significant 60th anniversary of the founding of your Institute. It is really impressive what great results your school has achieved during this time and how it continues to develop positively under your leadership. Because I know very well from my own experiences how difficult it is to perform all the tasks associated with the leading of our institutions, I sincerely wish you many successes and a lot of well-trained students who take on one of the most important tasks - ensuring order, law and security for both our nations and all our allies and friends.

At the same time, I would like to thank you, Dear Rector, for the invitation to the international conference that your institute is organizing on the occasion of the celebrations. Unfortunately, the pandemic crisis does not allow us to take part in this event this year. On the other hand, I believe that as the global pandemic crisis stabilizes, you will accept my invitation to visit Prague. We will have the opportunity to develop our mutual cooperation in a personal meeting.

With best wishes and respect

David Dlouby, PhD.
Rector of the Police Academy of the Czech Republic in Prague

**ДОНЕЦЬКИЙ
ЮРИДИЧНИЙ
ІНСТИТУТ
МВС України
вул. Засядька, 13**

ЧАСТИНА I

МИНУЛЕ

28 квітня 1961 року

ЗАСНУВАННЯ НОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ СИСТЕМИ МВС УРСР БУЛО ПОКЛИКАНО ДО ЖИТТЯ КІЛЬКОМА ПРИЧИНАМИ:

Економічні реформи другої половині 1950-х проводилися екстенсивним шляхом. Будівництво в Сталінській області великої кількості нових шахт та заводів мало наслідком потужну трудову міграцію, а отже, і труднощі облаштування побуту новоприбулих робітників. За часів повоєнного відновлення Донбасу економічний розвиток регіону відверто випереджав соціальний, і органи ОВС були не в змозі впоратися з тогочасними викликами.

Це вело до сталого погіршення криміногенної ситуації в Донецькій області.

Масштабне реформування системи органів внутрішніх справ кінця 1950-х рр. передбачало розділення каральних та правоохоронних органів, посилення громадського контролю, заміну старих кадрів, масовий призов до міліції молоді, підпорядкування відділів МВС місцевим Радам. Реформи сприяли відкритості діяльності міліції, однак одночасно призвели також до дезорганізації в роботі органів внутрішніх справ. Масове залучення нових кадрів загострило проблему їх професійної підготовки.

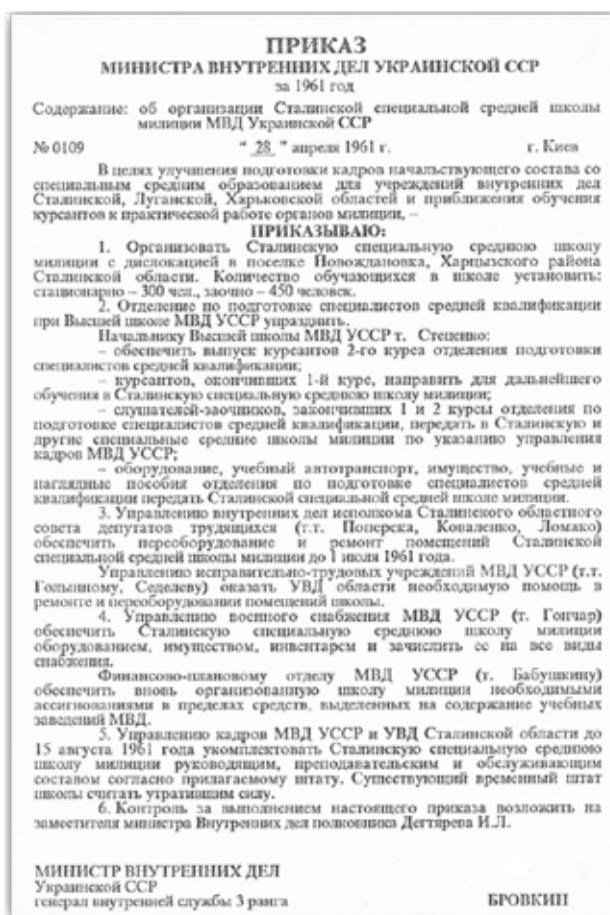

У результаті на початку 1960-х років у Донецькій (Сталінській) області був значний некомплект особового складу органів МВС. Головними «постачальниками» кваліфікованих фахівців для Донбасу були Харківський юридичний інститут та юридичний факультет Ростовського державного університету. Випускники спеціальних середніх шкіл міліції Києва, Одеси, Львова, набрані у сільській місцевості Правобережжя, виявлялися невідповідними до специфіки оперативної обстановки урбанізованих та густозаселених промислових регіонів.

28 квітня 1961 року міністром внутрішніх справ УРСР був підписаний наказ за № 0109 «Про організацію Сталінської спеціальної середньої школи міліції МВС Української РСР». Згідно з ним ліквідовувалося відділення з підготовки фахівців середньої кваліфікації при Вищій школі МВС УРСР, а курсанти I курсу, кадрова та матеріальна база переводилися до селища Новожданівка Харцизького району Сталінської області для створення там Сталінської спеціальної середньої школи міліції.

Олексій Бровкін,
генерал
внутрішньої служби
3 рангу, міністр
внутрішніх справ
МВС УРСР
(1956–1962)

Михайло Поперека,
генерал-лейтенант
внутрішньої
охорони, начальник
Управління
Міністерства
внутрішніх справ
УРСР у Сталінській
області
(1956–1962)

У новому навчальному закладі передбачалося навчання 300 осіб на денній формі та 450 осіб на заочній. Термін навчання встановлювався в два роки, але перший випуск СССШМ здійснила вже в 1962 р. за рахунок того, що на II курс було переведено 130 курсантів, які розпочали навчання у м. Києві. Також до Новожданівки була перевезена частина майна, бібліотека та автотранспорт відділення з підготовки фахівців середньої кваліфікації при Вищій школі МВС УРСР.

1961–1964 роки

ВАСИЛЬ АРТЕМОВИЧ ЧЕКІН

Перший начальник
Сталінської спеціальної середньої школи міліції

Народився 18 березня 1919 року на станції Каргат сучасної Новосибірської області Російської Федерації.

1936 – вступив до Київського військового артилерійського училища;

1939 – командир курсового взводу 1-го Київського артилерійського училища Збройних Сил СРСР;

1941 – разом з особовим складом училища бере участь в обороні Києва;

1942 – у складі 308-ї стрілецької дивізії 1-ої армії на посаді командира артдивізіону бере участь в обороні Сталінграду, кілька разів поранений, дістав контузію;

1943 – викладач тактики 1-го Київського артилерійського училища;

1945 – бере участь у бойових діях проти Японії;

1946–1948 – старший викладач фізичного виховання Барнаульського педагогічного інституту;

1948–1954 – оперуповноважений, заступник начальника Управління міліції УМВС Алтайського краю.

1954–1960 – курсант Вищої школи МВС СРСР (м. Москва);

1960 – начальник навчального пункту міліції УВС Сталінської області;

1961–1964 – начальник Сталінської (Донецької) спеціальної середньої школи міліції МВС УРСР.

У жовтні 1964 року через важкий стан здоров'я, спричинений старими пораненнями, Василя Чекіна звільнили в запас. За час служби в армії та МВС він був відзначений 14 нагородами.

Помер 27 січня 1976 року. Похований у місті Маріуполі.

*В. А. Чекін у діючій армії,
1945*

*Книга-спогади Василя Чекіна
«У самому пеклі», присвячена
обороні Сталінграда, 1974*

*В. А. Чекін у відставці,
1972*

Василь Чекін проводить огляд особового складу курсантів ДССШМ, 1962

В. А. Чекін із родиною

З особовим складом ДССШМ

28 серпня 1962 року

ПЕРШИЙ ВИПУСК КУРСАНТІВ ДОНЕЦЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ МІЛІЦІЇ – «КИЇВСЬКОГО НАБОРУ»

*Територія ДССШМ
у селищі Новожданівка,
1962*

*Керівництво та викладачі
Донецької спеціальної
середньої школи міліції,
1962*

Лижні змагання курсантів школи, 1962

Під час іспиту, 1962

Згадує колишній начальник циклу
юридичної підготовки
Юрій Захарович Міхлін:

...Нас розмістили на території колишньої військової частини. Корпуси були добротні, на киталт казарм, великий клуб на 600 осіб. Посередині території школи розміщувався великий спортивний плац, як у військовій частині.

Для проживання особового складу прямо навпроти школи міліції були три двоповерхових будинки з квартирами. Житлових проблем для викладачів на той час не було...

Особовий склад на момент утворення школи було представлено I та II курсами. I курс прибув до Новожданівки, а II так і випускався у Києві.

...Структура школи поділялася на цикли: суспільно-політичний; спеціальний (дисципліни з оперативно-розшукової діяльності, криміналістика та служба міліції); юридичний; військовий; заочне відділення. У школі навчалися курсанти з різних областей: Чернігівської, Запорізької, Дніпропетровської, Луганської та м. Сімферополя. Категорія слухачів мала значний досвід роботи: дільничні, опери, міліціонери – усі вже пройшли армію. З ними було легше, ніж з нинішніми курсантами...

Згадує перший випускник школи
генерал-лейтенант
Анатолій Іванович Шнуренко:

Дванадцять курсантів нашого випуску закінчили школу міліції з відзнакою. Серед них і я. Трьох удостоїли особливої честі – нагородили Почесними грамотами із занесенням на Дошку пошани на «вічні часи», у Грамоті саме так було записано.

Одним із найяскравіших спогадів зарокнавчання був день, коли народився мій син. У залі школи міліції (клубі, який використовувався як лекційний зал) 16 березня 1962 року проходила лекція. Відчинилися двері – у зал увійшов курсант-черговий і передав у перший ряд документ, який повільно передавався рядами далі. Документ вручили мені, а там телеграма: «Вітаю з народженням нашого сина Романа. Ліда». Це телеграма від дружини. На перерву курсанти (а вони прочитали телеграму) із зали винесли мене на руках, вітаючи.

Під час навчання курсанти активно займалися спортом, організували в одному з бараків зал. Я тренував штангістів. Начальник школи міліції підполковник Чекін Василь Артемович успіхи команди штангістів захоплював наказами, які оприлюднювалися на ранковому шикуванні перед усіма курсантами. Це надихало...

1963 рік

ДРУГИЙ ВИПУСК КУРСАНТІВ ДССШМ – ПЕРШОГО «ДОНЕЦЬКОГО НАБОРУ»

17 червня 1965 року

ЗАВЕРШЕНО ПЕРЕДИСЛОКАЦІЮ ДССШМ ДО МІСТА ДОНЕЦЬКА

Згадує колишній начальник циклу юридичної підготовки ДССШМ **Юрій Захарович Міхлін:**

У 1963 році нас викликав В. А. Чекін: «Карпов і Міхлін, їдьте в Донецьк, будемо туди перебиратися. Тут, у Новожданівці, робити нічого. Курсанти відірвані від практики. Карпов визначить, що будете робити. З вами поїде Фрадкін. До його обов'язків входить охорона».

Приїхали ми в Донецьк, а тут нічого немає. На нинішній вул. Собінова стояли бараки – там колись були казарми охорони колонії. Привезли господарники матраци, ліжка, кухню похідну, а заняття проводилися там, у Новожданівці.

Якщо провести подумки лінію від нинішнього входу в бібліотеку до 2-го КП, це й буде територія школи міліції. Від 1-го КП до гаражів тяглися сараї – ШЗО, ізолятори. Дороги до школи не було ніякої: пройшов дощ – неможливо було ані підійти, ані проїхати, машини застрягали. На території – від збройового складу до гаражів – був величезний яр, завалений металобрухтом. Ні асфальту, ні плиток – нічого не було. Звідти, де зараз склад зброї, і до вікон корпусу – лише земля й сміття. Будівля школи була двоповерховою, проте туди було страшно зайти ...

Необхідно розчищати територію. Але лопатами не обійдешся. Треба було дістати десь техніку. А я свого часу, до обласного управління МВС, працював у Пролетарському райвідділі міліції і добре знав начальника Мушкетовської автобази. Поїхав до нього, пояснив ситуацію ...

– Треба три самоскиди й бульдозер. – Ти що, у мене план горить! – Тобі потрібен металобрухт? – Так. – Давай самоскиди з бульдозером і отримаєш 20 тон металобрухту.

Через кілька днів приїжджає техніка. Вантажимо їм у самоскиди металобрухт і починаємо розчищати. Це був жах. Пішов дощ, кругом бруд ... Курсанти дуже допомагали, але в той же час навчалися й працювали, тому що треба було з бараків переводити їх в корпуси (там, де зараз читальна зала бібліотеки). У бараках заочникам проводили заняття ...

Саме так розпочалася розбудова школи. Потім нас передали в підпорядкування Києву, а з Києва дають команду: «Допоможіть Дніпропетровську у створенні школи міліції!» Господарники віддали дві машини, половину спеціальної та загальної бібліотеки, парти, шафи ...

*Колектив Донецької школи міліції
впорядковує територію навчального закладу,
1965*

*Курсанти ДССШМ
опановують криміналістичну техніку,
1964*

Урочиста хода курсантів школи вулицями Донецька, 1964

Під час навчальних занять, 1964

1964–1977 роки

ІВАН ГРИГОРОВИЧ СВІТИЧ

Другий начальник

Донецької спеціальної середньої школи міліції

Народився 20 грудня 1920 р. у селі Гречане Петриківської волості Новомосковського повіту Катеринославської губернії.

1940–1943 – червоноармієць, заступник політкерівника роти 231-го полку Конвойних військ НКВС;

1943–1944 – курсант військово-політичного училища військ НКВС;

1944–1947 – старший оперуповноважений оперативного відділу Управління табору № 217 НКВС (м. Сталіно);

1947–1955 – оперуповноважений Макіївського відділу МВС у Сталінській області;

1955–1962 – очолював Харцизький райвідділ міліції;

1955–1959 – навчався на заочному відділенні Харківського юридичного інституту;

1962–1964 – заступник начальника Управління міліції м. Донецька;

Наказом Міністерства освіти та науки УРСР від 28 листопада 1964 р. призначений на посаду начальника Донецької спеціальної середньої школи міліції МВС УРСР.

Тричі обирався депутатом рад різних рівнів, відзначений 11 ма державними нагородами, зокрема медалями «За бойові заслуги», «За відзнаку в службі громадського порядку», «За трудову доблесть».

У липні 1977 р. звільнився з кадрів МВС за віком. Пішов з життя 16 вересня 1989 р. Похований на своїй малій батьківщині – в селі Іванівка Петриківського району Дніпропетровської області.

Згадує колишній голова ветеранської організації
Василь Павлович Лямзенко:

З огляду на високопрофесійний склад колективу, достатньо високий рівень підготовки слухачів, школу почали активно долучати й до підготовки фахівців для органів внутрішніх справ інших областей, насамперед Харківської. З 1967 до 1977 року школа набирала на замовлення міських та районних органів внутрішніх справ Харківської області по 28-30 слухачів.

Останній випуск, в якому була значна група харків'ян, відбувся в 1979 році.

За роки свого існування ДССШМ випустила тисячі правоохоронців, серед яких було й декілька сотень вихідців з Харківської області. Багато з колишніх випускників зберегли зв'язок із своєю *alma mater*...

**Керівництво Донецької спеціальної середньої школи міліції, 1975 рік.
У центрі – Іван Григорович Світич**

Курсанти та офіцери школи міліції, 1971 рік

Слухачі заочного відділення Донецької спеціальної середньої школи міліції, 1978 р.

Згадує слухач заочного відділення ДССШМ у 1975–1978 рр.
Іван Максимович Плетньов:

Викладачем політекономії у нас була Гудима – серйозний вимогливий фахівець. Вона задала контрольну з політекономії, і я попросив сестру дружини, що закінчила інститут, допомогти. Вона написала контрольну за мене і я відіслав роботу в Донецьк. За тиждень я отримав відповідь – «Не зараховано, треба переробити». У рецензії було вказано книги та параграфи підручника, які необхідно опрацювати. Після доопрацювання я відправив власну роботу. Гудима зарахувала її і сказала: «Оце справжня робота! Попередня була занадто добре написана». Виставляючи бал, вона додала: «Ваше завдання – опрацювати матеріал та засвоїти його самостійно». Цей випадок став для мене знаковим, він довів значення знання та відповідального ставлення до справи...

25 жовтня 1975 року

ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ОBOB'ЯЗКІВ УПЕРШЕ ЗАГИНУВ ВИПУСКНИК ДССШМ

Михайло Олексійович Безкоровайний
(1950–1975)
випускник Донецької спеціальної
середньої школи міліції

Урочисті заходи із вшанування загиблих
під час виконання службових обов'язків
випускників біля меморіальної дошки
на честь М. О. Безкоровайного
на території інституту, 2012

Про долю свого брата-близнюка згадує підполковник міліції у відставці **Олександр Безкоровайний:**

...Троє чоловіків втекли з макіївської «зони». Разом з двома подругами на вкраденому «Москвичі» вони пограбували магазин у селі Водяне. Речей набрали, продуктів. Михайло в цей час у сусідніх Пісках спілкувався зі школярами. Директорові школи зателефонували та повідомили про збройне пограбування. Той передав інформацію про подію дільничному інспекторові Безкоровайному. Разом із дружинниками 25-річний лейтенант пустився в погоню. У злочинців вийшов з ладу двигун, і вони зупинилися, намагаючись відремонтувати машину. Помітивши, що до них мчить авто, злочинці швидко заскочили у своє. Брат вистрибнув, кинувся до негідників, перехопив у водія кермо і крутонув його, направивши машину злочинців у кювет. І тут пролунав постріл. Той, що сидів на задньому сидінні, вистрілив із обрізу. Мишка, дитині якого був лише рочок, не стало... Зловмисників затримали. Убивці присудили вищу міру покарання – розстріл. Інші отримали різні терміни. Одного зі спільників вбивці пізніше я відвідав на зоні в селищі Гостре, де він відбував покарання. Спеціально приїхав туди, щоб глянути негідникові в обличчя. Звела доля і з дівчиною, що була тоді в машині й уже відсиділа своє. Вона працювала офіціанткою в ресторані в Донецькому аеропорту. Нічого я їй не сказав. Просто глянув у вічі, розвернувся й пішов...

1977–1989 роки

ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ МУРАВІЙОВ

Третій начальник
Донецької спеціальної середньої школи міліції

Народився 4 січня 1928 року в селищі Олексіївка сучасного міста Донецька.

1947 – слюсар збагачувальної фабрики, паралельно навчався у вечірній школі робочої молоді;

1950-1952 – працював у Будьонівському РК АКСМУ м. Донецька;

1953 – оперуповноважений ВБРСВ УМДБ Донецької області;

1953–1955 – інструктор політчастини УМ УМДБ Донецької області, заступник начальника політчастини УМ УМВС Донецької області, помічник начальника політчастини з комсомолу УМ УМВС Донецької області;

1955 – направлений на навчання до обласної вищої партійної школи;

1962–1968 – заступник начальника відділу служби УОГП Донецької області;

1968–1969 – навчався на факультеті підвищення кваліфікації працівників ОВС Вищої школи МВС СРСР;

1969–1977 – начальник відділу політико-виховної роботи УВС Донецького облвиконкому;

31 травня 1977 року – призначений на посаду начальника Донецької спеціальної середньої школи міліції;

30 квітня 1989 – пішов у відставку.

За період служби в органах внутрішніх справ Володимира Івановича Муравйова було нагороджено орденом «Знак пошани», медалями «За бездоганну службу» 1-3-го ступенів, «50 років Радянській міліції», «За відмінну службу щодо охорони громадського порядку», «За доблесну працю», «Ветеран праці», нагрудними знаками «Заслужений працівник міліції», «За відмінну службу в МВС», «Відмінник міліції».

Помер 26 квітня 2012 року.

Похований у м. Донецьку.

Подяка МВС СРСР заступникові начальника ДССШМ з політичної частини В.Г. Карпову за зразкове несення служби під час охорони порядку у період проведення XXII Олімпійських ігор у Москві, 1980

Курсанти Донецької спеціальної середньої школи міліції несуть патрульну службу під час XXII Олімпійських ігор, Москва, 1980

Свідченням високої професійної підготовленості вихованців ДССШМ стала їхня участь в охороні правопорядку в Москві під час проведення XXII Олімпійських ігор у 1980 році та Міжнародного фестивалю молоді та студентів у 1985 році. Спокій та охорону найважливіших акцій міжнародного молодіжного форуму вкотре забезпечував зведений окремий батальйон з м. Донецька. Високу оцінку здобула злагоджена та професійна робота представників школи також під час проведення Ігор доброї волі в Москві в 1986 році.

Співробітники та курсанти ДССШМ, відряджені для охорони порядку під час проведення Ігор доброї волі, Москва, 1986

13 жовтня 1978 року

РОЗПОЧАЛИ РОБОТУ КУРСИ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ФАХІВЦІВ ПРИ ДССШМ

Начальник ДССШМ В. І. Муравйов вручає дипломи курсантам з В'єтнаму, 1989

Визнанням освітнього рівня Донецької спеціальної середньої школи міліції став дозвіл на організацію на базі школи спеціального курсу для підготовки фахівців із країн Азії й Африки, що розпочав роботу восени 1978 року. За чотирнадцять років було підготовлено близько 300 спеціалістів-офіцерів для правоохоронних структур Конго, Гвінеї, Лаосу, Камбоджі, В'єтнаму, Афганістану, Ємену.

Багато випускників-іноземців, що пройшли навчання в Донецькій середній спеціальній школі міліції, стали досвідченими фахівцями, які завжди із щирою вдячністю згадують своїх наставників. У 1992 р. після розпаду СРСР підготовку фахівців для іноземних держав у ДССШМ було припинено.

Курсанти з Конго, 1982 рік

Про роботу спеціального курсу підготовки фахівців для країн Азії та Африки згадає колишній перший проректор Донецького юридичного інституту **Вадим Володимирович Пашутін**, у 1982–1992 – заступник начальника спецкурсу

Начальник ДССШМ **В. І. Муравйов** із керівництвом та курсантами спеціального курсу підготовки фахівців для Республіки Ємен, 1988 рік

У 1978–1992 роках ми готували працівників міліції (поліції) з 7 країн світу: Конго, Гвінеї, Афганістану, В'єтнаму, Лаосу, Ємену, Камбоджі... За умов «залізної завіси» того часу це був унікальний досвід спілкування педагогічного колективу з іншими культурами, невідомим нам менталітетом, перші навички формування толерантності до спільнот з іншим, відмінним від нашого, світоглядом. Тим більше, що «ранг» слухачів, що прибували на навчання був дуже різноманітний – від рядового до підполковника, від 17-річного початківця до 50-річного досвідченого працівника МВС однієї з країн...

...Полковник міліції Микола Петрович Карпов зміг не тільки сформувати колектив спеціального курсу, а й певною мірою започаткувати традиції навчання іноземних правоохоронців у м. Донецьку. Від облаштування побуту (а це не таке легке завдання з урахуванням звичок і традицій країн слухачів) до оформлення навчальних аудиторій з усіма особливостями, що пов'язані з іншомовними «учнями», від заходів адаптації слухачів до незвичного клімату до позанавчальної просвітницької роботи з ними – усе це активно координувалось цією людиною.

...Першими слухачами були поліцейські з Республіки Конго. Це були короткострокові курси – 6 місяців. Заняття проходили через перекладачів французької мови, які працювали у штаті школи міліції. Такі короткострокові курси проводились з іноземцями аж до 1985 року, терміни навчання коливались від 6 до 9 місяців. Для забезпечення навчання громадян колишніх французьких колоній – Республіки Конго та Гвінейської республіки – достатньо було двох кваліфікованих фахівців із французької. ...Слухачі з В'єтнаму та Лаосу прибували на короткострокове навчання з перекладачами у складі груп. Зазвичай це були ті, хто вже пройшов навчання в СРСР раніше та міг виконати функції перекладача... Деяко складніше було із забезпеченням перекладом 9 місячних курсів підготовки міліції для слухачів із Афганістану. Вони розмовляли двома мовами – пушту та фарсі...

З 1985 року розпочався новий період підготовки іноземних правоохоронців. Три роки навчання. Перший курс – підготовчий (вивчення російської мови та деяких загальноосвітніх дисциплін). Другий та третій курси – підготовка за програмою молодшого спеціаліста. За такою програмою навчались Ємен та Камбоджа...

...Але не всім групам вдалося завершити навчання. У 1992 році остання група з Камбоджі залишила м. Донецьк, не довчившись усього рік і не отримавши дипломів. Це були проводи у стані, коли до них уже обом державам було байдуже. Камбоджа переживала чергову трансформацію з поверненням монархічної форми правління, а держава, де вони навчались два роки, перетворювалась на нові республіки із світлимими надіями та невідомими перспективами...

**Полковник поліції
Юсеф Мухамед Ахмед Даррим,
начальник відділу розслідувань злочинів,
пов'язаних з підбійкою документів
Департаменту кримінальних розслідувань
УВС провінції Аден, Республіка Ємен.
Випускник ДССШМ 1989 року**

Юсеф Даррим у клубі ДССШМ, 1988

**Диплом про закінчення курсів підготовки
іноземних спеціалістів при ДССШМ**

Для мене велика честь – привітати вас з ювілеєм навчального закладу. Я – один із випускників Донецької спеціальної середньої школи міліції МВС СРСР, що успішно закінчив навчання в 1989 році. Уже минуло майже 32 роки з того часу, але я й досі з теплотою згадую роки навчання в дивовижному місті троянд. Доля надала мені та курсантам нашої групи з Ємену можливість отримати такі необхідні для нас знання та пізнати радість спілкування з професіоналами в боротьбі із злочинністю – викладачами вашого навчального закладу, який тепер є Донецьким юридичним інститутом МВС України.

Ми безмежно вдячні викладачам, що дали нам знання з оперативно-розшукової роботи, криміналістики, розслідування злочинів тощо. Із великою вдячністю пам'ятаємо Євгенія Маслова, Анну Веренич, Юрія Грушко, Олександра Ніколаєва, Вадима Пашутіна, керівників Володимира Муравйова, Юрія Титаренка та всіх, хто передав нам свій професійний досвід. Можу запевнити, що ми використовували знання, які отримали під час трирічного навчання. Вони стали основою нашого професійного становлення та розвитку.

Сучасні комунікації надали мені можливість побачити ваші успіхи – перетворення школи міліції, яку ми бачили під час свого навчання, у сучасний вищий навчальний заклад – Донецький юридичний інститут МВС України. Ваш розвиток не спинили ані труднощі становлення, ані трагічні події на сході України. Ми розуміємо глибину таких сумних подій останніх років, оскільки й на нашій батьківщині, на жаль, не спокійно, і вже немало випускників з нашої навчальної групи віддали своє життя в боротьбі за встановлення миру на півдні Ємену. Щиро бажаємо вам миру і злагоди в усій Україні!

Від імені випускників 1989 року – працівників поліції Республіки Ємен я щиро вітаю колектив інституту з 60-річним ювілеєм створення навчального закладу! Бажаємо вам подальшого розвитку, що є невід'ємною вашою стратегією, збереження традицій навчального закладу, які закладалися роками, та мирного процвітання вашій чудовій країні!

1986–1987 роки

ОСОБОВИЙ СКЛАД ДССШМ ЗАЛУЧЕНО ДО ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ АВАРІЇ НА ЧАЕС

*Подяка Міністра внутрішніх справ
Білоруської РСР начальникові
Донецької школи міліції В. І. Муравйову
за професійну майстерність
при виконанні завдань
під час ліквідації аварії
на Чорнобильській АЕС, 1987 рік*

*Офіцери ДССШМ здійснюють
дозиметричний контроль
у зоні відчуження, 1987 рік*

Аварія на Чорнобильській АЕС у квітні 1986 року стала найбільшою екологічною катастрофою в історії нашої країни. Окрім власне гасіння палаючого реактора та побудови над ним захисних споруд, довелося також у дуже короткий термін забезпечити евакуацію великої кількості населення із зони радіоактивного забруднення.

У боротьбі з лихом брав участь і особовий склад Донецької спеціальної середньої школи міліції. Офіцери та курсанти несли охорону правопорядку на території Хвойницького та Брагінського районів Гомельської області Білоруської РСР, що постраждали після катастрофи. З лютого 1986 до 15 березня 1987 року офіцери та курсанти II курсу Донецької школи міліції долучилися до заходів щодо нормалізації ситуації в регіоні, відселення людей, охорони найважливіших об'єктів. Особовий склад окремого батальйону ДССШМ запобіг скоєнню низки правопорушень, взяв участь у розкритті багатьох злочинів, припинив десятки спроб вивезення радіоактивних матеріалів, забезпечував охорону та режим перепусток по периметру зони відчуження.

Серед офіцерів, які виконували свої професійні обов'язки в чорнобильській «зоні», слід назвати В. А. Шевченка, заступника начальника школи, представників командного та викладацького складу Р. І. Комісова, Ю. С. Марченка, А. К. Лозовського, М. П. Карпова, Є. К. Щокова, В. І. Світича, Л. О. Столяренка, І. Н. Бондаренка, В. Т. Черкашина, О. П. Шемякова, А. А. Науменка, В. І. Сокола, Л. О. Пенькового, Л. П. Власовича та інших. Загалом у ліквідації аварії на ЧАЕС взяли участь 26 викладачів та співробітників інституту.

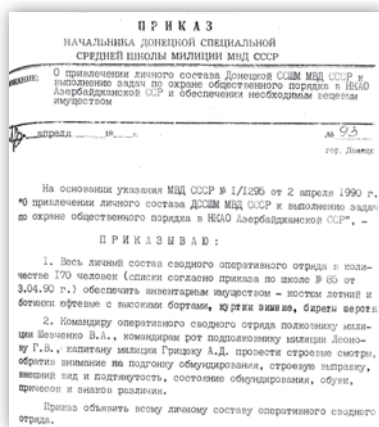
Разом з ветеранами гідно виконували обов'язки та несли варту й молоді офіцери. У зоні відчуження в 1987 році несли службу 180 курсантів II курсу Донецької школи міліції.

1988–1990 роки

ОСОБОВИЙ СКЛАД ДССШМ ЗАЛУЧЕНО ДО СЛУЖБИ У ЗОНАХ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ СУТИЧОК

Бійці зведеного загону ДССШМ у Нагірно-Карабаській АО, 1988

Наказ про відрядження зведеного оперативного загону ДССШМ до Нагірного Карабаху, 1990

Патрулювання міста Степанакерт у зоні вірмено-азербайджанського конфлікту, 1990

Друга половина 1980-х років стала непротистоянням періодом для всієї країни та колективу нашого навчального закладу. У різних куточках Радянського Союзу спалахнули міжнаціональні конфлікти, що супроводжувалися сутичками, погромами, насильством та вбивствами, знищенням матеріальних цінностей та активізацією криміналітету.

З 1988 року зведений окремий батальйон ДССШМ постійно перебував у гарячих точках СРСР, виконуючи функції бар'єра між ворогуючими таборами, захищаючи мирне населення від свавілля та бандитизму:

липень – серпень 1988 року – відрядження до Нагірного Карабаху під час вірмено-азербайджанського протистояння;

грудень 1988 – березень 1989 року – охорона громадського порядку в постраждалих від катастрофічного землетрусу районах Вірменської РСР;

червень – липень 1989 року – захист населення у Ферганській долині Узбецької РСР під час сутичок між узбеками та месхетинцями;

квітень – червень 1990 року – відрядження в Степанакерт у Нагірному Карабасі.

Загалом 90% перемінного складу ДССШМ брали участь у локалізації та врегулюванні міжнаціональних конфліктів на території СРСР, надавали допомогу в ліквідації наслідків стихійних лих тощо.

За час перебування в зонах міжнаціонального протистояння особовий склад ДССШМ не зазнав жодної втрати. Бездоганне виконання службових обов'язків, мужність і майстерність офіцерів та курсантів були відзначені нагородами. Так, орден «Червоної Зірки» було вручено командирові зведеного батальйону, заступникові начальника школи зі стройової частини полковнику міліції В. А. Шевченку.

1989–2003 роки

ЮРІЙ ЛЕОНТІЙОВИЧ ТИТАРЕНКО

Четвертий начальник

Донецької спеціальної середньої школи міліції

Начальник Донецького училища міліції МВС України

Перший ректор Донецького інституту внутрішніх справ

Народився 13 червня 1936 року у селі Пінчуках Гребінківського району Київської області.

1956–1958 – інструктор Гребінківського райкому комсомолу;

1958–1962 – навчався в Харківському юридичному інституті;

1962–1964 – оперуповноважений відділу боротьби з розкраданням соціалістичної власності, старший слідчий слідчого відділу УВС Запорізького облвиконкому;

1964–1970 – інструктор Запорізького обкому, завідувач відділу адміністративних і торгово-фінансових органів міськкому Запоріжжя;

1970–1976 – заступник начальника управління внутрішніх справ Запорізького облвиконкому;

1976–1980 – начальник УВС Запорізького облвиконкому;

1980–1986 – 1-й заступник міністра внутрішніх справ УРСР, начальник УВС Київського міськвиконкому;

1985–1989 – 1-й заступник начальника УВС Донецького облвиконкому;

1989–1992 – начальник Донецької спеціальної середньої школи міліції МВС УРСР;

1992–1993 – начальник Донецького училища міліції МВС України;

1993–2003 – ректор Донецького інституту внутрішніх справ, голова Ради ректорів навчальних закладів МВС України.

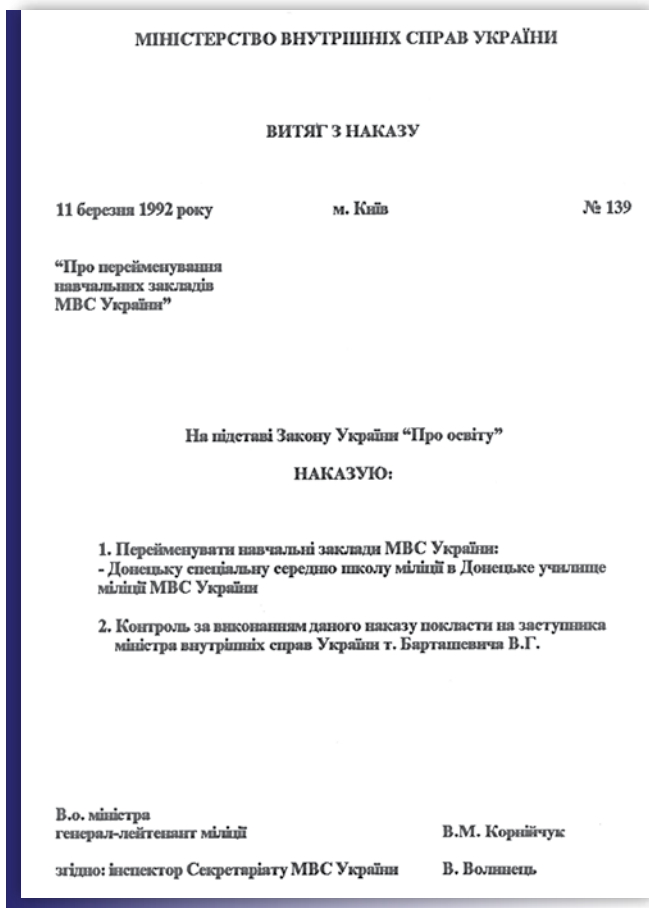
У липні 1999 року присвоєне спеціальне звання «генерал-лейтенант міліції». За роки служби нагороджений медалями «За бездоганну службу» 1-3 ступенів, знаками «Відмінний пропагандист МВС», «За відмінну службу в МВС», «Відмінник міліції». У 1980 році нагороджений орденом Дружби Народів. За сумлінну та самовіддану працю удостоєний 12 урядових нагород України.

З 2003 року – на пенсії. Проживає у м. Києві.

11 березня 1992 року

УТВОРЕНО ДОНЕЦЬКЕ УЧИЛИЩЕ МІЛІЦІЇ МВС УКРАЇНИ

Наприкінці 1980-х – початку 1990-х рр. для школи та країни настав дуже непростий час. Політична та економічна система радянської держави перебувала у стадії глибокої кризи. Масові страйки 1989 року, утворення альтернативних політичних партій, подальше загострення соціально-економічної кризи, активізація криміналітету і врешті-решт розпад СРСР і проголошення незалежності України – усе це не могло не вплинути на систему підготовки міліцейських кадрів.

Зважаючи на необхідність значного збільшення кількості правоохоронців та підвищення їхнього професійного рівня, відбулася зміна статусу нашого навчального закладу.

Згідно з наказом МВС України від 11 березня 1992 року школу перейменовано на Донецьке училище міліції МВС України. Це дало змогу у 1992 році начальникові училища Ю. Л. Титаренку виступити з пропозицією щодо доцільності організації прийому в навчальні заклади системи МВС випускників загальноосвітніх шкіл. Такі дії дали позитивні результати: у межах програми реформування органів внутрішніх справ України в 1992 році вперше було здійснено набір випускників загальноосвітніх шкіл, які не служили у Збройних силах, що дало змогу значно підвищити успішність навчання, якісний рівень майбутніх правоохоронців.

8 лютого 1993 року

УТВОРЕНО ДОНЕЦЬКИЙ ІНСТИТУТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Міністерство освіти України	Міністерство внутрішніх справ України
НАКАЗ	
8 лютого 1993 року	м. Київ № 31/52
<p>Про створення Донецького інституту внутрішніх справ при Донецькому державному університеті</p> <p>На виконання постанови Верховної Ради України від 29 листопада 1990 року «Про невідкладні заходи по зміцненню законності та правопорядку в республіці», розширено мережі навчальних закладів МВС України, які ведуть підготовку юристів для органів внутрішніх справ,</p> <p style="text-align: center;">НАКАЗУЄМО:</p> <ol style="list-style-type: none"> Створити на базі Донецького училища міліції МВС України та Донецького відділення заочного навчання Української академії внутрішніх справ Донецький інститут внутрішніх справ при Донецькому державному університеті по підготовці юристів для роботи в органах МВС з двома формами навчання: очною та заочною. Здійснювати прийом у Донецький інститут внутрішніх справ осіб, згідно з правилами прийому до навчальних закладів системи МВС України. Надати Донецькому інституту внутрішніх справ при Донецькому державному університеті статус юридичної особи, діяльність якої здійснюється на підставі власного Статуту, погодженого з Донецьким державним університетом та затвердженого Радою інституту. <p>4. Міністерству внутрішніх справ України:</p> <ol style="list-style-type: none"> Затвердити штати постійного та змінного складу Донецького інституту внутрішніх справ з урахуванням підготовки фахівців вищої кваліфікації. Утримувати на своєму балансі навчально-матеріальну базу інституту, забезпечити її розвиток, здійснювати пряме фінансування діяльності інституту. <p>5. Донецькому державному університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> здійснити методичне забезпечення навчального процесу в Донецькому інституті внутрішніх справ, розробити у взаємодії з МВС його навчальний план; надати допомогу у формуванні штату науково-педагогічних кадрів інституту, а також у залученні професорсько-педагогічних працівників університету до роботи в інституті на умовах почасової оплати та сумісництва; координувати науково-дослідну роботу викладачів Донецького інституту внутрішніх справ. <p>Контроль за виконанням даного наказу покласти на начальника управління вищих навчальних закладів Міністерства освіти України т. Степка М.Ф. і начальника Управління підготовки кадрів ГУК МВС України т. Давиденка Г.Л.</p>	
Міністр освіти України П.М.Талишук	Міністр внутрішніх справ України А.В.Васильшин
Узгоджено: Ректор Донецького державного університету	В.П.Шевченко

Спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства освіти України від 8 лютого 1993 року відповідно до постанови Верховної Ради України від 29 листопада 1990 року «Про невідкладні заходи щодо зміцнення законності та правопорядку в республіці» з метою розширення мережі навчальних закладів МВС України, що здійснюють підготовку спеціалістів для органів внутрішніх справ, **8 лютого 1993 року на базі Донецького училища міліції МВС України та Донецького відділення заочного навчання Української академії внутрішніх справ створено Донецький інститут внутрішніх справ при Донецькому державному університеті.** Почалося кардинальне реформування навчально-виховної, професійної, наукової роботи нового вищого навчального закладу.

Ректор Донецького інституту внутрішніх справ Ю. Л. Титаренко з викладацьким складом інституту

Про процес організації
Донецького інституту внутрішніх справ
згадує генерал-лейтенант міліції
Юлій Леонтійович Титаренко,
перший ректор ДІВС

За підтримки керівників УВС в Донецькій області, Донецького міськвиконкому, ректора Донецького держуніверситету академіка В. І. Шевченка, міністра МВС України А. Василюшина й міністра освіти України П. Таланчука на базі Донецького училища міліції та відділення заочного навчання Київської вищої школи МВС спільним наказом був створений Донецький інститут МВС України при Донецькому держуніверситеті. Для Донбасу це була дуже важлива подія – виник вищий юридичний навчальний заклад. Але це був лише перший крок.

Найскладнішим і неоднозначним постало кадрове питання. З огляду на дефіцит на той час учених-юристів, це завдання здавалося неможливим. Я безмежно вдячний викладачам-юристам з Київської вищої школи МВС В. Лук'янчикову, О. І. Коваленку, Н. В. Ковалю, які відгукнулися на моє прохання переїхати до м. Донецька й працювати в інституті.

Формування колективу в цілому в мене викликало серйозну тривогу. Справа в тому, що в силу сформованої на той час ситуації з наявністю необхідних кадрів в Донецькій області інститут змушений був комплектуватися співробітниками з практичних органів, військовослужбовцями військово-політичного училища й цивільними особами, тобто трьома групами людей з абсолютно різними поглядами на соціальні й правові проблеми, нерідко традиційного протистояння.

У справі підготовки наукових кадрів інститут починав з нуля. Я досить часто дивувався щирому бажанню керівників багатьох навчальних закладів, зокрема й Вищої школи МВС Харківської юридичної академії, Донецького державного університету, Київського інституту держави і права та ін., допомогти інституту в підготовці наукових кадрів. З вуст ряду ректорів, проректорів це пояснювалося просто – повага до Донбасу, до колективу інституту, який робив усе можливе для вирішення цього завдання, повага до людей, які проживають у цьому регіоні, у цьому «екологічному пеклі». Через чотири роки після створення ад'юнктури в інституті захищалися по 8-15 осіб. Головне, що це були захисти з юридичної спеціалізації.

Не менш успішно, завдяки сумлінності працівників тилових і фінансових служб, невеликому колективу будівельників, вирішувалися завдання щодо розвитку навчальної бази, соціальні проблеми співробітників і курсантів. Усе це дало можливість нарощувати кількість і якість підготовки фахівців.

Про складнощі організації
Донецького інституту
внутрішніх справ згадує
Рудольф Іванович Комісов,
полковник міліції,
колишній заступник начальника
Донецького училища міліції

Керівництво УВС області постійно порушувало питання про відкриття вищого навчального закладу на базі спеціальної середньої школи міліції, однак для цього потрібні були значні фінансові витрати. До того ж керівництво Управління навчальних закладів МВС СРСР не дуже підтримувало цю ідею, уважаючи, що для України достатньо однієї вищої школи – Київської. І тільки з розпадом Радянського Союзу почався бум створення вищих міліцейських навчальних закладів у кожному обласному центрі України. Ми з Ю. А. Титаренком почали порушувати це питання в УВС області, МВС України, на зустрічах з керівництвом м. Донецька й області. У січні 1993 року розпочалася підготовка необхідної документації, її узгодження в різних інстанціях.

Коли було прийнято рішення про відкриття інституту, виникли проблеми з кадрами. Положення про вищий навчальний заклад передбачало, щоб навчальний процес організували вчені різних напрямів. У нас на той момент був єдиний кандидат юридичних наук, що спеціалізувався в оперативно-розшуковій діяльності, – А. А. Кисельов. Упродовж декількох днів я об'їхав усі вищі навчальні заклади м. Донецька й області. Учених-юристів виявилось дуже мало, зокрема було всього п'ять докторів юридичних наук, троє з яких працювали в навчальних закладах. Ю. А. Титаренко виїхав до м. Києва, де зустрівся з керівництвом вищої школи й умовив начальника школи відпустити до нас на роботу трьох кандидатів юридичних наук: Е. Д. Лук'янчикова, О. І. Коваленка (наших земляків) і Н. В. Ковалю. У зв'язку з розформуванням філії Київської вищої школи міліції в м. Донецьку до нашого інституту перейшов працювати кандидат юридичних наук В. П. Філонов. З гуманітарними кафедрами великих проблем не було: вони були укомплектовані викладачами з військово-політичного училища, ДонДУ та інших закладів.

З 8 лютого 1993 року розпочав існування ДІВС МВС України при ДонДУ. Багато хто цікавиться, чому саме при Донецькому держуніверситеті? Тому що ми змушені були звернутися до ректора університету В. П. Шевченка з проханням стати гарантом того, що викладачі економіко-правового факультету братимуть участь у навчанні курсантів. Він погодився, завдяки чому було знято багато перешкод у створенні нашого інституту. Упродовж 1993 року ми розробили програму розвитку ДІВС на повний цикл навчання курсантів, перепідготовки педагогічних кадрів, навчання їх в аспірантурі інших вищих навчальних закладів України. Багато викладачів успішно закінчили аспірантуру й стали кандидатами юридичних наук.

13 червня 1995 року

УТВОРЕНО ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Факультет № 1 або «факультет економічної безпеки» утворений наказом МВС України від 13 червня 1995 р.

Метою підрозділу було визначено підготовку фахівців для державної служби боротьби з економічними злочинами. Курсанти факультету на той час здобували освіту кваліфікаційного рівня «спеціаліст» за спеціальністю «Правознавство».

Першим начальником факультету став полковник міліції В. Цанава.

10 лютого 2001 р. факультет № 1 реорганізовано у факультет кримінальної міліції, який готував здобувачів освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» та «спеціаліст» для підрозділів боротьби з економічними злочинами, підрозділів з профілактики та розкриття злочинів у комп'ютерних мережах та підрозділів карного розшуку.

13 червня 1995 року

УТВОРЕНО СЛІДЧО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

За сприяння Ю. А. Титаренка вже в липні 1991 року МВС України прийнято рішення про заснування на базі Донецької середньої спеціальної школи міліції курсів з підготовки експертів-криміналістів для органів внутрішніх справ України.

Так, викладачами стали Задеренко С. В., Ковальова В. В., Іллін Ю. В., Омельчук М. В., Кудлай Н. М., Бубела М. І., Остапенко В. Г. – випускники Волгоградської ВСШ МВС, Боев В. П., Ларін С. А. та інші. Вони створили дидактичну, методичну, практичну базу слідчо-криміналістичного факультету інституту та здійснювали підготовку експертів-криміналістів. Новостворену кафедру криміналістики і експертних дисциплін очолив заступник начальника кафедри підполковник міліції Чубукін Валентин Олексійович (раніше він працював на посаді начальника експертно-криміналістичного відділу УВС м. Донецька, випускник ДССШМ 1972 р.).

16 липня 1998 року

УТВОРЕНО ГОСПРОЗРАХУНКОВЕ ВІДДІЛЕННЯ – МАЙБУТНІЙ ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА

*Володимир Петрович Філонов,
перший проректор ДІВС у 1996-2003 рр.,
полковник міліції, кандидат юридичних наук,
професор, організатор навчання студентів
на контрактній основі*

У середині 1990-х років на Донеччині відчувалася низька питома вага кількості майбутніх юристів у загальній кількості студентів, які навчалися у вишах області. Зростання потреби регіону в юридичних кадрах вищого рівня кваліфікації вимагало істотного збільшення обсягу підготовки студентів за напрямом «Право». Тому рішенням Колегії МВС України від 30 червня 1993 року та наказом Міністерства освіти України від 15 березня 1994 року було вирішено організувати в ДІВС підготовку спеціалістів на контрактній основі.

У 1995 році перший набір на умовах контракту склав 125 студентів. Денну форму навчання на контрактній основі очолив підполковник міліції Ю. П. Грушко. Студенти-контрактники заочної форми увійшли до складу факультету, який очолював проректор із заочного навчання, полковник міліції В. П. Філонов. Донецький інститут внутрішніх справ став одним із перших вищих навчальних закладів системи МВС України, що розпочав підготовку фахівців-правознавців на госпрозрахунковій основі. Восени 1996 року був здійснений також перший набір групи післядипломної підготовки з числа абітурієнтів із вищою та середньою спеціальною освітою. У зв'язку з щорічним збільшенням кількості студентів 16 липня 1998 року створили госпрозрахункове відділення, котре об'єднало всі навчальні групи денного та заочного навчання. Відділення з 2004 року працювало як окремий підрозділ інституту, який у 2005 році був реорганізований у факультет права.

10 лютого 2001 року

УТВОРЕНО ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ ДАІ

У 1970 році утворено Донецьку республіканську школу підготовки молодшого та середнього командного складу дорожнього надзору міліції. Спочатку школу розташували на території коксохімічного цеху Донецького металургійного заводу. Упродовж 1985-1989 рр. побудовано нову базу школи. У 1985 р. школу реорганізовано в Навчальний центр УВС Донецького облвиконкому, а в 1992 р. перейменовано на Училище фахової підготовки працівників міліції УВС області.

Постановою Кабінету Міністрів України № 189 від 16 березня 1993 року та наказом МВС України № 175 від 31 березня 1993 року утворене Донецьке училище міліції.

Територія училища розташовувалася у Будьонівському районі м. Донецька.

За вісім років своєї діяльності училище встигло підготувати 5 випусків офіцерів для підрозділів ДАІ МВС України.

Наказом МВС України № 96 від 10 лютого 2001 року на базі Донецького училища міліції МВС України утворено факультет № 4 (підготовки співробітників підрозділів ДАІ). Начальником факультету призначено колишнього ректора училища В. П. Резнікова.

Факультет № 4 упродовж 2001–2014 рр. був базовим підрозділом у системі освіти МВС України, що готував фахівців з безпеки дорожнього руху.

Щорічний набір становив 100 курсантів.

*Пісарев Анатолій Олександрович,
полковник міліції, доцент,
ректор Донецького училища міліції
в 1993–2000 рр.*

*Резніков Володимир Петрович,
полковник міліції, ректор Донецького училища
міліції в 2000–2001 рр., проректор ДІВС –
начальник факультету № 4 у 2001–2005 рр.*

*Факультет підготовки працівників підрозділів ДАІ,
утворений на базі Донецького училища міліції у 2001 році*

1997–2001 роки

РОЗБУДОВА НОВОГО АКАДЕММІСТЕЧКА ІНСТИТУТУ

---

*Адміністративний корпус
Донецького інституту внутрішніх справ*

*Лекційний корпус ДІВС,
відкритий у 2000 році*

*Другий навчальний корпус
Донецького інституту внутрішніх справ,
що будувався в 1997-2001 рр.*

2003–2020 роки

ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ БЕСЧАСТНИЙ

Другий ректор

Донецького юридичного інституту МВС України

Народився 9 листопада 1959 року в селищі Седове Новоазовського району Донецької області.

Трудову діяльність розпочав у рибколгоспі «Заповіти Ілліча».

1981–1983 – курсант Донецької спеціальної середньої школи міліції МВС СРСР;

1983–1993 – оперуповноважений, начальник відділення боротьби з розкраданням соціалістичної власності Ворошиловського РВ внутрішніх справ м. Донецька, начальник відділення боротьби з розкраданням соціалістичної власності Маріупольського лінійного відділу внутрішніх справ Донбаського УВС на транспорті; начальник відділення захисту економіки від злочинних посягань Київського РВ внутрішніх справ м. Донецька;

1989–1995 – навчався в Харківському юридичному інституті;

1993–1995 – начальник державної служби боротьби з економічною злочинністю Донецького міського управління УМВС України в Донецькій області;

1995–2003 – секретар Координаційного комітету боротьби з корупцією та організованою злочинністю при Донецькій обласній державній адміністрації;

2000–2003 – заступник начальника управління УМВС України в Донецькій області – начальник управління роботи з особовим складом;

13 вересня 2003 – 15 січня 2020 – начальник, згодом ректор Донецького інституту внутрішніх справ МВС України;

З 2020 і до сьогодні – керівник Секретаріату Конституційного Суду України.

Доктор наук з державного управління (2010), доктор юридичних наук (2018), Заслужений юрист України (2001). Нагороджений орденом «За заслуги» II–III ступеня, численними відзнаками МВС. Має звання «Почесний краєзнавець Донеччини».

2008–2009 роки

СТВОРЕНО НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЛАБОРАТОРІЇ

<p>НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ З ПРОБЛЕМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ДІЛЬНИЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ МІЛІЦІЇ</p>	<p>Створена відповідно до наказу МВС України від 16 липня 2009 р. у складі факультету міліції громадської безпеки.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналіз вітчизняного та закордонного законодавства, практики його застосування в галузі безпеки громадського порядку; – участь у розробленні проектів нормативних документів щодо діяльності підрозділів міліції громадської безпеки; – підготовка пропозицій щодо вдосконалення системи безпеки громадського порядку.
<p>НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ З ПРОБЛЕМ БОРТЬБИ З ПРАВОПОРУШЕННЯМИ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКИХ І ТРАНСПОРТНИХ ПРАВОВІДНОСИН</p>	<p>Створена відповідно до наказу МВС України від 16 липня 2009 р.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – участь у розробленні проектів нормативних документів щодо протидії правопорушенням у сфері господарських і транспортних правовідносин, зокрема й тих, що регулюють оперативно-розшукову діяльність на транспорті; – підготовка пропозицій щодо вдосконалення системи кримінологічної безпеки транспортної діяльності, оперативно-розшукової протидії правопорушенням у сфері господарських і транспортних правовідносин, злочинності на транспортному комплексі України.
<p>НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ З ПРОБЛЕМ ДОСЛІДЖЕННЯ НОРМАТИВНО- ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ</p>	<p>Створена відповідно до наказу МВС України від 3 жовтня 2008 р. у складі факультету безпеки дорожнього руху.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розробка положень, проектів та методичних вказівок, рекомендації в питаннях безпеки дорожнього руху.

28 липня 2011 року

ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ СТАВ САМОСТІЙНИМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

У березні 2004 року Донецький інститут внутрішніх справ МВС України реорганізовано в **Донецький юридичний інститут МВС при Донецькому національному університеті**, а у вересні 2005 року – у **Донецький юридичний інститут Луганського державного університету внутрішніх справ** (з вересня 2007 року – **Донецький юридичний інститут Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка**).

Знаковою подією на шляху до повної самостійності й відповідності вищого навчального закладу новим освітнім стандартам стало розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 липня 2011 року «Про реорганізацію мережі вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ», на підставі якого Донецький юридичний інститут виокремлено зі складу Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка. **28 липня 2011 року наказом МВС України «Про реорганізацію вищих навчальних закладів МВС України» навчальний заклад перейменовано на Донецький юридичний інститут МВС України.**

2014 рік

ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ – ПРОВІДНИЙ ЗАКЛАД ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ ДОНЕЧЧИНИ

Навчальні аудиторії:

Навчально-виховний центр

Зал науки

Перший лекційний зал

Комп'ютерний зал бібліотеки

Лінгафонний клас

Навчальна аудиторія кафедри криміналістики

СТРУКТУРА ІНСТИТУТУ В 2014 РОЦІ

ФАКУЛЬТЕТИ	КАФЕДРИ
КРИМІНАЛЬНОЇ МІЛІЦІЇ	ЗАГАЛЬНОІНСТИТУТСЬКІ: <ul style="list-style-type: none"> – теорії та історії держави і права; – конституційного та міжнародного права; – іноземних мов; – українознавства; – філософії та політології; – цивільного права та процесу; – спеціальної фізичної підготовки;
МІЛІЦІЇ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ	<ul style="list-style-type: none"> – оперативно-розшукової діяльності ОВС; – спеціальної техніки, інформатики та інформаційних технологій; – кримінального права та кримінології;
СЛІДЧО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ	<ul style="list-style-type: none"> – криміналістики; – кримінального процесу; – судових експертиз;
БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ	<ul style="list-style-type: none"> – адміністративної діяльності ДАІ; – спеціальних дисциплін факультету безпеки дорожнього руху; – організації служби та дізнання в підрозділах ДАІ;
ПРАВА	<ul style="list-style-type: none"> – господарського та екологічного права; – кримінально-правових дисциплін; – цивільно-правових дисциплін
ЗАОЧНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОВС	

Окремі монографічні та навчальні видання Донецького юридичного інституту, що вийшли друком у 2012–2013 рр.

МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРИ ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ МВС УКРАЇНИ

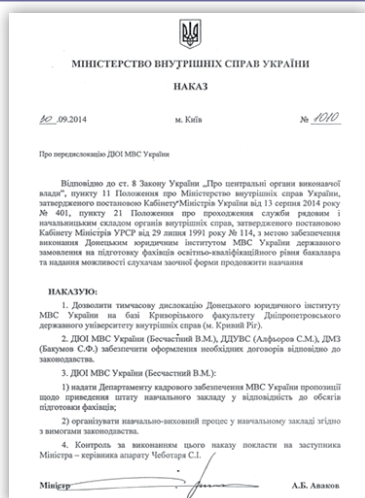
Країна	Заклад чи підрозділ	Укладено угоду
Федеративна республіка Німеччина	 <p style="text-align: center;">IV Управління поліції особливого призначення міста Нюрнберг</p>	22 вересня 2004 року
Китайська Народна Республіка	 <p style="text-align: center;">Далянський науково- криміналістичний інститут Міністерства громадської безпеки КНР</p>	16 січня 2006 року
	 <p style="text-align: center;">Китайський університет кримінальної поліції Міністерства громадської безпеки КНР (місто Шеньянґ)</p>	16 жовтня 2006 року
Республіка Білорусь	 <p style="text-align: center;">Академія МВС Республіки Білорусь</p>	29 жовтня 2009 року
	 <p style="text-align: center;">Юридичний факультет Білоруського державного університету</p>	12 травня 2006 року
Республіка Молдова	 <p style="text-align: center;">Академія «Штефан чел Маре» МВС Республіки Молдова</p>	28 червня 2007 року
Республіка Казахстан	 <p style="text-align: center;">Академія МВС Республіки Казахстан</p>	1 березня 2006 року
Естонська Республіка	 <p style="text-align: center;">Академія внутрішньої безпеки Республіки Естонія</p> <p style="text-align: center;">SISEKAITSEAKADEEMIA</p>	27 травня 2006 року

Країна	Заклад чи підрозділ	Укладено угоду
Республіка Азербайджан	 <p>Академія поліції МВС Азербайджанської Республіки</p>	15 лютого 2007 року
Грузія	 <p>Академія МВС Грузії</p>	22 червня 2007 року
Республіка Таджикистан	 <p>Академія МВС Республіки Таджикистан</p>	6 травня 2008 року
Румунія	 <p>Академія поліції «Олександра Іоанна Кузи» МВС Румунії</p>	14 травня 2010 року
Чеська Республіка	 <p>Академія поліції Чеської Республіки у Празі</p>	1 грудня 2010 року
Республіка Вірменія	 <p>Академія поліції Республіки Вірменія</p>	25 квітня 2011 року
Міжнародні організації:	 <p>Фонд Ганса Зайделя</p>	19 травня 2007 року
	 <p>Організація з безпеки та співробітництва у Європі</p>	
	 <p>Німецька служба академічного обміну</p>	

30 вересня 2014 року

ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ ПЕРЕДИСЛОКОВАНО ДО КРИВОГО РОГУ

Події 2014 року виявилися зламними в історії навчального закладу. Бурхливе політичне протистояння в Києві, збройна агресія в Криму та на Донбасі не могли не вплинути на становище інституту.

Незважаючи на складну ситуацію в місті Донецьку, до кінця травня 2014 року навчальний процес відбувався у звичному режимі. У понеділок 26 травня 2014 року розпочалися бої за Донецький аеропорт. Через близьке розташування території інституту навчальний процес було припинено на тиждень і пізніше завершено у скорочений термін для забезпечення курсантів та студентів. Достроково проведено сесію, видано дипломи, відряджено для проходження практики курсантів, розпущено на канікули студентів. 17 червня 2014 року територію факультету підготовки фахівців для підрозділів ДАІ, а 8 липня й територію головного корпусу навчального закладу захопили формування так званої «ДНР».

Відповідно до наказу ректора ДЮІ МВС від 10 липня 2014 р. №1000 особовий склад та частина науково-педагогічного колективу переїхали до місця тимчасового розташування в м. Маріуполі на територію **Маріупольського училища професійної підготовки працівників міліції ГУМВС України в Донецькій області.**

Ураховуючи неможливість гарантувати безпеку навчального процесу в прифронтовому Маріуполі внаслідок загострення бойових дій, Міністерство внутрішніх справ України своїм наказом від 30 вересня 2014 року №1010 дозволило тимчасову дислокацію ДЮІ на базі **Криворізького факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.**

Маріупольське училище професійної підготовки працівників міліції – тимчасове місце дислокації Донецького юридичного інституту в липні – вересні 2014 року

У 1957 р. наказом МВС УРСР за №0139 на базі курсів навчання молодих співробітників міліції при УВС Сталінської області було створено навчальний пункт міліції початкової підготовки співробітників міліції в м. Сталіно, який у грудні 1957 року було передислоковано до м. Жданова (Маріуполь).

16 березня 1992 р. наказом МВС України за №148 навчальний пункт перейменовано на Маріупольське училище професійної підготовки працівників міліції УМВС України в Донецькій області.

У грудні 2015 року на базі училища утворено Маріупольський навчальний центр підготовки поліцейських Національної поліції України.

25 листопада 2016 року наказом МВС України затверджено «Концепцію реформування освіти в Міністерстві внутрішніх справ України», згідно з якою Маріупольський навчальний центр підготовки поліцейських стане складником Донецького юридичного інституту МВС України.

Загальний вигляд

Пам'ятний знак загиблим правоохоронцям та храм Святого Іоанна Воїна на території факультету

**Криворізький факультет
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ –
база Донецького юридичного інституту
в 2014–2015 роках**

Зал засідань Вченої ради

Спортивний зал

Музей факультету

Психотренінговий комплекс

Їдальня

14 листопада 2014 року

РЕОРГАНІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Наказом МВС України від 14 листопада 2014 року за № 1228 проведено кадрову реорганізацію Донецького юридичного інституту, штатний склад якого був скорочений до 251 особи (тобто практично втричі). Частина співробітників та викладачів інституту через це була змушена перевестися до інших навчальних закладів або практичних органів, водночас та частина колективу, що погодилася із запропонованими перспективами, почала готуватися до переїзду на Криворіжжя.

За нових умов перед інститутом постала низка важливих завдань:

- приведення структури у відповідність до штатних змін;
- відновлення документації та документообігу в підрозділах інституту;
- забезпечення навчального процесу на території міста Кривого Рогу;
- забезпечення набору на денну та заочну форму навчання в 2015 році;
- відновлення матеріальної бази інституту.

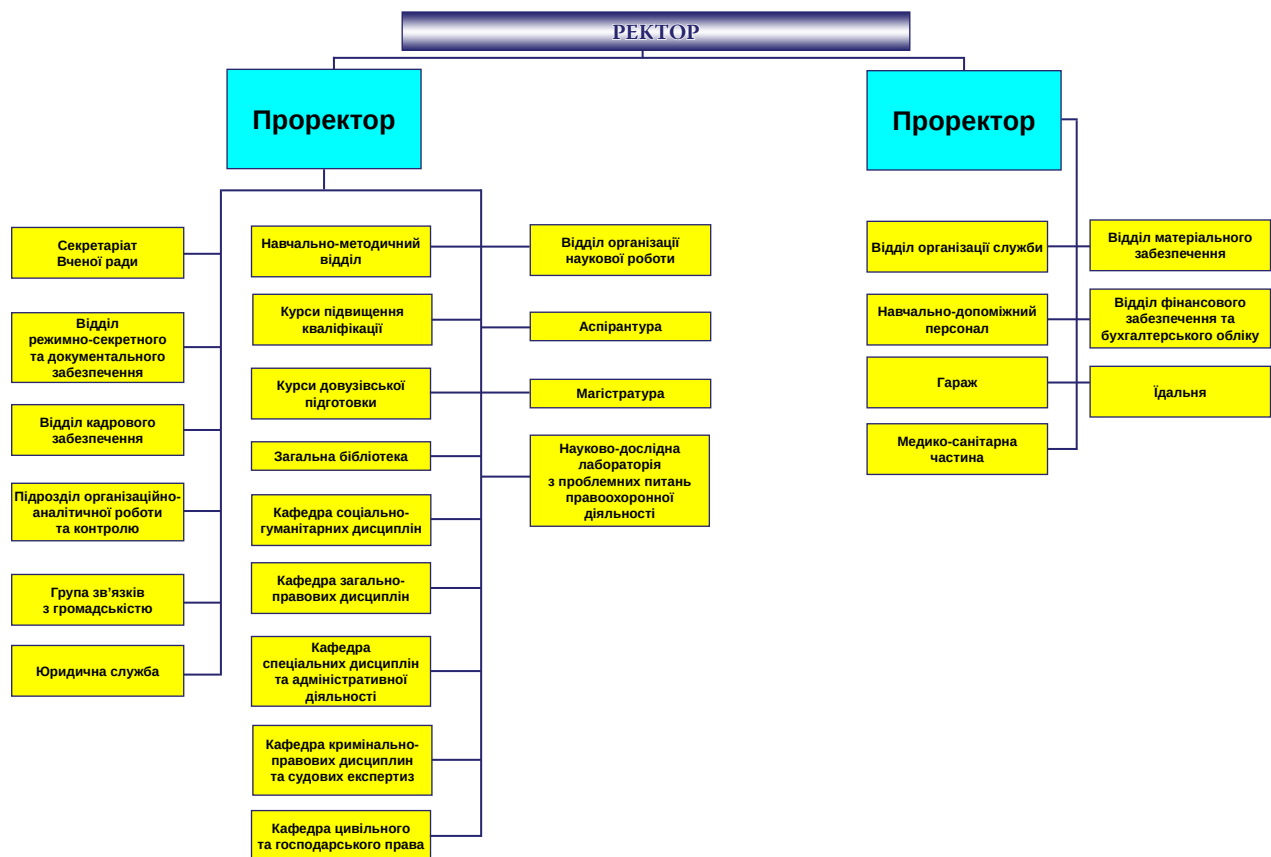
Навчальні аудиторії, лютий 2015 року

*Освоюємо нові приміщення,
лютий 2015 року*

Зал засідань Вченої ради, лютий 2015 року

Структура Донецького юридичного інституту відповідно до штатного розкладу від 14 листопада 2014 року

Кафедри				
загально-правових дисциплін	кримінально-правових дисциплін та судової експертизи	спеціальних дисциплін та адміністративної діяльності	цивільного та господарського права	соціально-гуманітарних дисциплін
на основі колишніх кафедр:				
конституційного та міжнародного права; теорії та історії держави і права	криміналістики; кримінального права та криминології; кримінального процесу; кримінально-правових дисциплін; судових експертиз; оперативно-розшукової діяльності ОВС	адміністративного права та адміністративної діяльності; бойової і тактико-спеціальної підготовки; спеціальної техніки, інформатики та інформаційних технологій	господарського та екологічного права; цивільного права та процесу; цивільно-правових дисциплін	іноземних мов; психології та соціології; спеціальної фізичної підготовки; українознавства; філософії та політології

Реорганізація кафедр інституту за рішенням Вченої ради від 28 січня 2015 року

Березень 2015 року

ПОЧАТОК РЕМОНТУ ГОЛОВНОГО КОРПУСУ ДЮІ У КРИВОМУ РОЗІ

Від початку переміщення інституту до міста Кривого Рогу в приміщенні Криворізького факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ у його користування було виділено 4 кімнати для розміщення персоналу та 3 навчальні аудиторії. Нормальна організація навчального процесу за таких умов була суттєво ускладнена. Уже в березні 2015 року зусиллями ректора Донецького юридичного інституту В. М. Бесчастного та за сприяння криворізької громади та органів місцевого самоврядування в користування навчального закладу було передано приміщення колишнього Криворізького факультету Металургійної академії України загальною площею у 3 455,8 м². Розташоване в Дзержинському (Металургійному) районі на вулиці Революційній (наразі – Степана Тільги), будинок №21, приміщення потребувало капітального ремонту та обладнання. З весни 2015 року колективом інституту на добровільних суботниках було проведено значний обсяг робіт з попереднього облаштування приміщення та благоустрою прилеглої території. У серпні 2015 року в новому корпусі розпочато капітальні ремонтні роботи, у яких брали участь працівники інституту. Завдяки злагоженій роботі свято 1 вересня нового навчального року студенти та кафедри інституту зустрічали у відремонтованому та забезпеченому всім необхідним для навчального процесу обладнанням Головному корпусі.

*Головний корпус Донецького юридичного інституту
у червні 2015 року*

у вересні 2015 року

Співробітники Донецького юридичного інституту та члени їхніх родин на суботниках з облаштування приміщення нового навчального корпусу (Кривий Ріг, вулиця Революційна, 21), квітень – вересень 2015 року

Співробітники Донецького юридичного інституту та члени їхніх родин на суботниках з облаштування приміщення нового навчального корпусу (Кривий Ріг, вулиця Революційна, 21), квітень – вересень 2015 року

**Облаштування
головного корпусу інституту
зусиллями колективу, 2015 рік**

**Гуртожиток для викладачів,
облаштований за програмою співпраці
з Датською радою, 2015–2016 роки**

1 вересня 2015 року

ПЕРШИЙ КРИВОРІЗЬКИЙ НАБІР СТУДЕНТІВ РОЗПОЧАВ НАВЧАННЯ

Особливою датою в житті інституту стало 1 вересня 2015 року – перший для нашого закладу вищої освіти День знань у Кривому Розі. Урочисті збори студентів та магістрів денної форми навчання, науково-педагогічного та адміністративно-командного складу відкрив ректор інституту професор В. М. Бесчастний. Також ректором було зачитано привітальну телеграму міністра внутрішніх справ України Арсена Авакова.

Перед студентською молоддю з напутніми словами виступили гості, які прибули на урочисті збори: начальник відділу вищої, професійно-технічної освіти, профорієнтації, охорони праці та кадрової роботи Управління освіти і науки виконкому Криворізької міської ради Т. П. Кріпак та настоятель Храму святого мученика Іоанна Воїна протоієрей Валентин, заступник начальника ВКЗ Криворізького МУ ГУМВС України в Дніпропетровській області майор міліції А. А. Літовка та голова профспілкової організації інституту Ю. О. Миронов.

Від магістрантів інституту виступив Данило Шупіков, а від студентів-першокурсників Наталія Кашель. Саме Наталії як представниці нового набору було урочисто вручено символічний студентський квиток.

День Знань 1 вересня 2015 року означає довгоочікуване відновлення повноформатного освітнього процесу в нашому навчальному закладі.

29 січня 2016 року

СКЛАДАННЯ ПРИСЯГИ ПРАЦІВНИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ОСОБОВИМ СКЛАДОМ

24 лютого 2016 року

ПОЧАТОК РОЗБУДОВИ БАЗИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ІНСТИТУТУ (ФАКУЛЬТЕТУ №1)

Перспектива відновлення навчання курсантів у Донецькому юридичному інституті в 2016/2017 навчальному році вимагала розширення мережі навчальних корпусів. Через це рішенням Криворізької міської ради в лютому 2016 року надано в користування інституту з подальшою передачею на баланс МВС приміщення колишньої загальноосвітньої школи № 11 в Саксаганському районі м. Кривого Рогу за адресою вул. Співдружності, 92а загальною площею 7500 м². Перспективний план розвитку комплексу з метою розміщення там курсантів – майбутніх поліцейських – передбачав створення чи переобладнання там численних навчальних аудиторій, актової зали, бібліотеки, гуртожитку для майбутніх курсантів на 350 осіб, їдальні, 2 спортивних залів та майданчика, тиру тощо. Зусиллями керівництва, колективу інституту впродовж весни-літа 2016 року у виділеному приміщенні вдалося провести значний комплекс ремонтних робіт, здійснити благоустрій прилеглої території.

2 вересня 2016 року

ПІДПИСАННЯ УГОДИ З ОРГАНІЗАЦІЄЮ GIZ

Підписання ректором Донецького юридичного інституту МВС України професором В. М. Бесчастним та керівником Ініціатив інфраструктурної програми для України Німецького товариства міжнародної співпраці («Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit», ZIS) Уве Штумпфом угоди про співпрацю в межах реалізації програми «Розвиток соціальної інфраструктури у зв'язку зі збільшенням кількості внутрішньо переміщених осіб», 2 вересня 2016 року

З метою завершення масштабних робіт з розбудови навчальних корпусів за підтримки Міністерства внутрішніх справ 2 вересня 2016 року у виконкомі міськради було підписано угоду про співпрацю між Криворізькою міською радою, Донецьким юридичним інститутом МВС України та німецьким благодійним фондом (федеральною кампанією) «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit» (ZIS) в межах реалізації програми «Розвиток соціальної інфраструктури у зв'язку зі збільшенням кількості внутрішньо переміщених осіб». За ініціативи та за фінансової підтримки німецького уряду в Кривому Розі в 2016 році продовжуються роботи з капітального ремонту навчально-виховного комплексу Донецького юридичного інституту МВС України (вул. Співдружності, 92а).

14 жовтня 2016 року

УРОЧИСТА ПРИСЯГА ПЕРШОГО КРИВОРІЗЬКОГО НАБОРУ КУРСАНТІВ

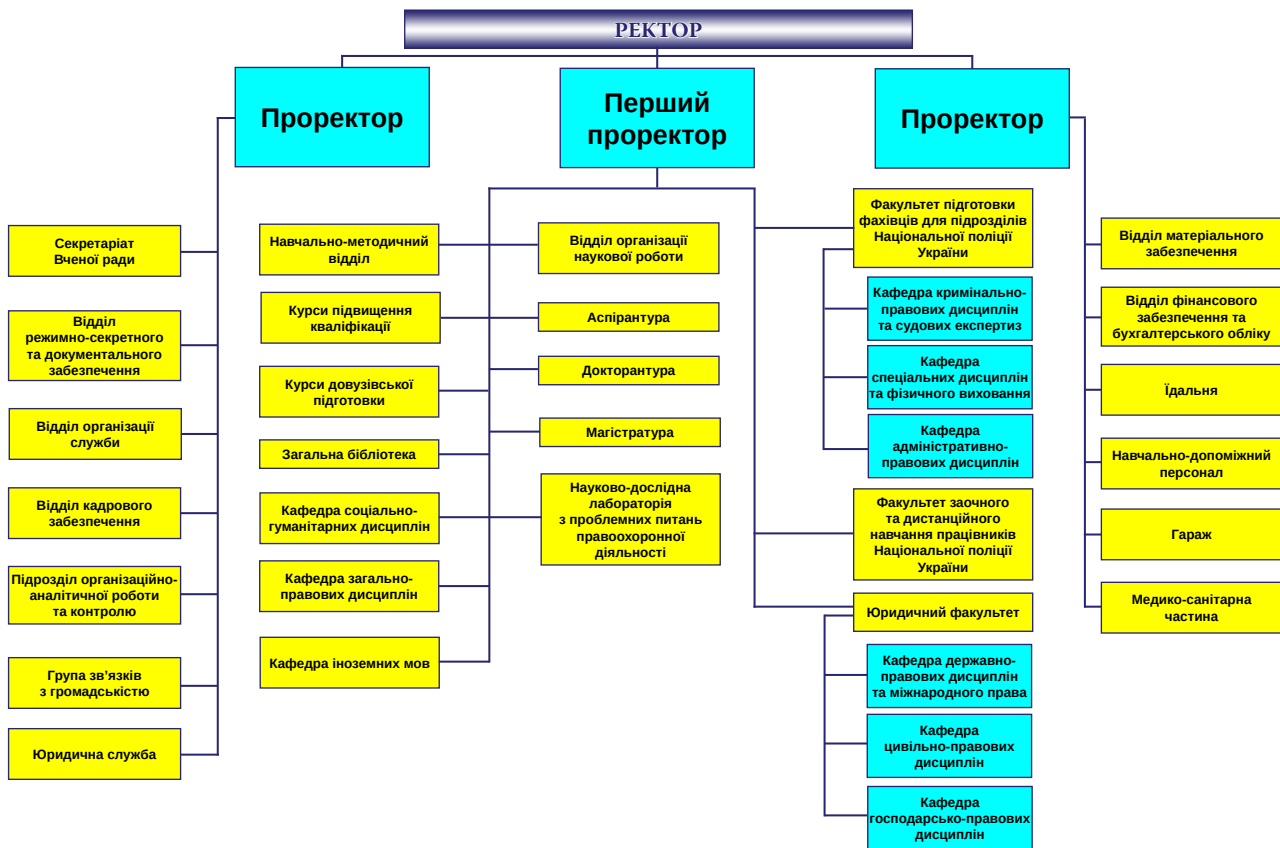

2 грудня 2016 року

ВІДНОВЛЕННЯ ФАКУЛЬТЕТІВ

Логічним наслідком напруженої роботи керівництва та колективу інституту з організації навчального процесу вишу-переселенця за нових умов стала реорганізація його структури. **Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 2 грудня 2016 року за № 1280** відновлено 3 факультети інституту: підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції України; заочного та дистанційного навчання працівників Національної поліції України; юридичний факультет. Кількість кафедр розширено до дев'яти. Наразі тривають організаційно-штатні заходи, пов'язані з реалізацією наказу МВС та вдосконаленням роботи навчального закладу, розширенням його діяльності на території рідної Донеччини.

Організаційна структура Донецького юридичного інституту згідно з наказом МВС України за № 1280 від 2 грудня 2016 року

ЗАГАЛЬНОІНСТИТУТСЬКІ КАФЕДРИ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН

ЗАГАЛЬНО-ПРАВОВИХ
ДИСЦИПЛІН

ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ
ДИСЦИПЛІН ТА СУДОВИХ
ЕКСПЕРТИЗ

СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

АДМІНІСТРАТИВНО-
ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

КАФЕДРИ ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ
ДИСЦИПЛІН ТА
МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ
ДИСЦИПЛІН

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ
ДИСЦИПЛІН

25 листопада 2016 року

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ УВІЙШОВ ДО СКЛАДУ ДЮ

Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 31.03.2017 № 283 «Про організаційно-штатні зміни у вищих навчальних закладах МВС» Маріупольський центр первинної професійної підготовки «Академія поліції» стає структурним підрозділом Донецького юридичного інституту МВС України. Основними завданнями центру є забезпечення організації відповідної спеціальної підготовки поліцейських, вперше прийнятих на службу до поліції та підвищення кваліфікації молодшого складу поліції.

У Центрі успішно проходять первинну професійну підготовку майбутні патрульні поліцейські, оперуповноважені кримінальної поліції, слідчі, співробітники підрозділів превентивної діяльності, підрозділів забезпечення (водії, працівники служби логістики, помічники оперуповноважених тощо). Систематично відвідують курси підвищення кваліфікації дільничні офіцери поліції, патрульні поліцейські, працівники ізоляторів тимчасового тримання, оперуповноважені кримінальної поліції Донецької та Луганської областей.

16 травня 2017 року

ДЮІ ОТРИМАВ НАВЧАЛЬНІ КОРПУСИ В МАРІУПОЛІ

Відбулася урочиста передача будівель для освітньо-виховного процесу Донецького юридичного інституту МВС України міською владою м. Маріуполя, які розташовані за адресою: м. Маріуполь, вул. Луніна, 89 та вул. Нахімова, 7.

У заході взяв участь мер міста Маріуполя Вадим Сергійович Бойченко, який у присутності слухачів курсів первинної професійної підготовки працівників поліції, науково-педагогічний складу інституту передав ректорові інституту Віктору Миколайовичу Бесчастному відповідні документи.

1 вересня 2017 року

РОЗПОЧАВСЯ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС У МАРИУПОЛІ

28 грудня 2017 року

СПЕЦІАЛІЗОВАНУ ВЧЕНУ РАДУ К 11.737.01 РОЗШИРЕНО НОВИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ

**Голова спеціалізованої вченої ради –
перший проректор інституту,
доктор юридичних наук,
старший науковий співробітник,
майор поліції Назимко Є. С.**

Спеціалізована вчена рада К 11.737.01 забезпечує попередній розгляд і проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальностями 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень», 12.00.08 «Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право» та 12.00.09 «Кримінальний процес і криминологія; судово-експертиза; оперативно-розшукова діяльність». Спеціалізована вчена рада розпочала свою роботу відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2017 року № 1714 у кількості 18 осіб. За період 2018-2020 років у Раді відбулося 29 успішних захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

До складу ради входять відомі в Україні та поза її межами вчені, які представляють Донецький юридичний інститут, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національну академію внутрішніх справ, Харківський національний університет внутрішніх справ, Міжнародний гуманітарний університет, Одеський державний університет внутрішніх справ.

24 квітня 2018 року

ВІДКРИТО ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У М. КРИВИЙ РІГ НА БАЗІ ДЮІ

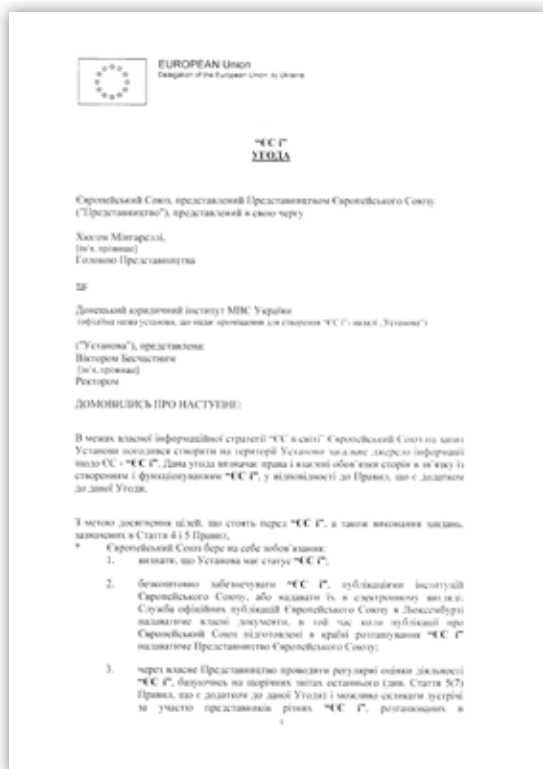
Європейський вибір України, задекларований у Конституції, вимагає залучення новітніх освітніх, наукових, технологічних, інноваційних підходів до підготовки високопрофесійних фахівців й використання досвіду європейських країн у цьому напрямку.

З метою реалізації цих завдань 24 квітня 2018 року у головному корпусі Донецького юридичного інституту МВС України за участі Голови представництва Європейського Союзу в Україні Хюга Мінгареллі було урочисто відкрито Інформаційний Центр Європейського Союзу у м. Кривий Ріг.

Інформаційний Центр Європейського Союзу на базі Донецького юридичного інституту МВС України є єдиним серед закладів зі специфічними умовами навчання Міністерства внутрішніх справ України та вищів-переселенців.

До числа ключових завдань Інформаційного Центру відносяться наступні:

- вивчення, дослідження та розповсюдження інформації про Європейський Союз;
- організація та забезпечення широкого доступу як студентсько-викладацького складу, так і пересічних громадян до інформації про Європейський Союз і його політику;
- участь у дебатах, конкурсах, вікторинах, присвячених Європейському Союзу.

8 червня 2018 року

ПЕРШЕ ВИЌЗНЕ ЗАСІДАННЯ РАДИ РЕКТОРІВ ПЕРЕМІЩЕНИХ ЗВО НА БАЗІ ІНСТИТУТУ

За ініціативи Міністерства освіти і науки України на базі Донецького юридичного інституту МВС України відбулося перше виїзне засідання Ради ректорів закладів вищої освіти, які переміщені із тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської областей та Автономної Республіки Крим.

Для обговорення та вирішення спільних завдань діяльності вишів-переселенців, розв'язання важливих потреб в галузі освіти і науки, участі в розробці проєктів рішень, що регламентують діяльність вишів-переселенців, засідання Ради ректорів до вишу-переселенця прибуло керівництво 17 тимчасово переміщених закладів вищої освіти, а також Андрій Черних – помічник Народного депутата України Олександра Співаковського, Світлана Кретович – в.о. директора Департаменту вищої освіти МОН; Віталій Носок – Державний експерт директорату вищої освіти і освіти дорослих; Олександр Кульга – директор Координаційного центру переміщених ВНЗ. Крім того, учасників Ради ректорів у вступній промові привітав міський голова Кривого Рогу Юрій Вілкул.

7 листопада 2018 року

РОЗШИРЕНО ПРОФІЛЬ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ К 11.737.02

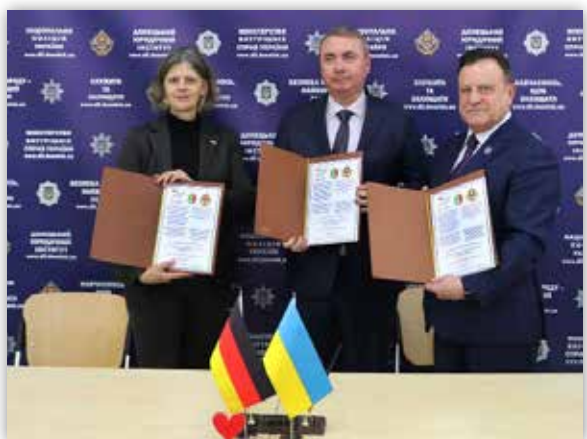
Очолює спеціалізовану вчену раду професор кафедри загально-правових дисциплін, доктор юридичних наук, професор Клемпарський М. М.

Спеціалізовану вчену раду відкрито відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 7 листопада 2018 року № 1218. Рада забезпечує попередній розгляд і проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальностями 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право», 12.00.05 «Трудове право; право соціального забезпечення» та 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Станом на кінець 2020 року у Раді відбувся 31 успішний захист дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Персональний склад спеціалізованої вченої ради сформований з науково-педагогічних і наукових працівників Донецького юридичного інституту МВС України та представників інших юридичних наукових шкіл – харківської, київської, львівської та одеської. Захищені в раді дисертації присвячені тематиці поліцейської або правоохоронної діяльності; трудових відносин державних службовців, науково-педагогічних працівників, окремих категорій працівників правоохоронних органів, правового регулювання діяльності підприємства та відомств.

4 грудня 2018 року

ОФІЦІЙНА ПЕРЕДАЧА ДЮІ ВІДРЕМОНТОВАНОГО НВК

У Донецькому юридичному інституті МВС України відбулася робоча зустріч з представниками німецької федеральної компанії GIZ, під час якої німецькими партнерами вишу-переселенцю передано документацію з реконструкції, ремонту та відновлення навчально-виховного комплексу тимчасово переміщеного закладу вищої освіти.

У заході взяли участь Генеральний консул Федеративної Республіки Німеччина в м. Донецьку (з офісом у м. Дніпрі) **Вольфганг Мьоссінгер**; керівник проекту «Розвиток соціальної інфраструктури у зв'язку зі збільшенням кількості внутрішньо переміщених осіб» **Бербель Швайгер**; менеджери та координатор проекту **Олег Флітер**, **Ігор Штайнке** та **Іван Удовік**; спостерігач Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні **Дарлін П. Джексон**; заступник директора Департаменту персоналу, організації освітньої і наукової діяльності МВС України **Василь Кобко**; секретар Криворізької міської ради **Сергій Маляренко**; заступник Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України **Георгій Тука**; начальник ГУНП в Донецькій області генерал поліції третього рангу **Микола Семинишин**; заступник начальника ГУНП в Донецькій області полковник поліції **Василь Остапчук**; директор Координаційного центру переміщених закладів вищої освіти **Олександр Кульга**; заступник Департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації **Антон Демура**; представники громадських організацій тощо.

14 червня 2019 року

ВИПУСК ПЕРШОГО «КРИВОРІЗЬКОГО НАБОРУ» БАКАЛАВРІВ ПРАВА

16 квітня 2020 року

СЕРГІЙ СЕРГІЙОВИЧ ВІТВИЦЬКИЙ

Третій ректор

Донецького юридичного інституту МВС України

Народився 6 квітня 1979 року у м. Запоріжжя.

1996–2000 – курсант Запорізького юридичного інституту МВС України;

2000 – слідчий слідчого відділення Орджонікідзевського та Комунарського РВ Запорізького МУ УМВС України в Запорізькій області;

2000–2003 – навчався в ад'юнктурі Запорізького юридичного інституту;

2002–2005 – старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін Запорізького юридичного інституту МВС України;

2006–2008 – начальник кафедри економічної безпеки Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

2008–2011 – начальник факультету з підготовки слідчих Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

2011–2013 – начальник факультету з підготовки слідчих Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

2013–2016 – начальник центру післядипломної освіти Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

2016–2018 – завідувач науково-дослідної лабораторії з проблемних питань правоохоронної діяльності Донецького юридичного інституту МВС України;

2018–2020 – начальник управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування ГУНП в Донецькій області;

З 16 квітня 2020 – ректор Донецького юридичного інституту МВС України.

Доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України. Полковник поліції, за час служби нагороджений численними відзнаками МВС України, зокрема, двома медалями.

4 липня 2020 року

ПЕРШИЙ ВИПУСК КУРСАНТІВ У КРИВОМУ РОЗІ

10 липня 2020 року

СТВОРЕНО КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10.07. 2020 року № 523 «Про організаційно-штатні зміни в МВС» у складі ДЮІ МВС України було створено Криворізький навчально-науковий інститут. Він мав складатися з 2 факультетів: факультету № 1 КННІ (підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції України); факультету № 2 (підготовки фахівців для підрозділів МВС, Національної поліції України, державних та комерційних установ).

Наказом МВС від 24.12. 2020 № 897 «Про організаційно-штатні зміни в МВС» КННІ набув статусу відокремленого структурного підрозділу ДЮІ МВС у місті Кривий Ріг Дніпропетровської області.

ЄПРИНЦЕВ
Пилип Сергійович

Проректор-директор КННІ
ДЮІ МВС України,
кандидат юридичних наук,
доцент

ШАПАРЬ
Артем Олександрович

Заступник директора КННІ
з освітньої та науково-
дослідної діяльності,
кандидат юридичних наук,
майор поліції

ІВАНЮК
Анатолій Володимирович

Заступник директора КННІ
з організації служби
та матеріального
забезпечення

18 листопада 2020 року

ЗМІНА ЮРИДИЧНОЇ АДРЕСИ ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

З 18 листопада 2020 року відповідно до змін, внесених до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, юридичною адресою Донецького юридичного інституту МВС України є місто Маріуполь, проспект Луніна, будинок 89.

12 квітня 2021 року

ОТРИМАНО СТАТУС УНІВЕРСИТЕТУ

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАКАЗ
12.04.2021 Київ *260*

**Про зміну типу та перейменування
Донецького юридичного
інституту МВС України**

Відповідно до частини шостої статті 22 Закону України «Про освіту», пункту 6 частини другої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», пункту 9 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878, урахувавши рішення конференції трудового колективу Донецького юридичного інституту МВС України від 16 лютого 2021 року протокол № 1 та подання Донецького юридичного інституту МВС України від 17.02.2021 № 674,

НАКАЗУЮ:

1. Змінити тип та перейменувати Донецький юридичний інститут МВС України на Донецький державний університет внутрішніх справ.
2. Ректорові Донецького юридичного інституту МВС України Вітвіцькому С. подати на затвердження Статут закладу в новій редакції та забезпечити його реєстрацію в установленому законодавством порядку.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на державного секретаря О. Тахтая.

Міністр Арсен АВАКОВ

*Наказом Міністра внутрішніх справ України Арсена Авакова за № 260 від 12 квітня 2021 року Донецький юридичний інститут МВС України змінив статус та отримав нову назву – **Донецький державний університет внутрішніх справ***

ніх справ України
ДИПЛОМАТИЧНИЙ ІНСТИТУТ
- УКРАЇНА

Навчасьмося,
щоб захищати

ЧАСТИНА II

СЬОГОДЕННЯ

КЕРІВНИЦТВО ІНСТИТУТУ

**ВІТВИЦЬКИЙ
Сергій Сергійович**

Ректор Донецького державного університету
внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор,
полковник поліції, Заслужений юрист України

ПЕРШИЙ ПРОРЕКТОР

(за напрямом науково-дослідної роботи,
міжнародної діяльності та комунікації)

НАЗИМКО Єгор Сергійович

Доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, майор поліції.

У 2009 році закінчив Донецький юридичний інститут Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка.

2009–2013 – науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу організації наукової роботи Донецького юридичного інституту МВС України;

2013–2015 – начальник ад'юнктури Донецького юридичного інституту МВС України;

2015 – учений секретар секретаріату Вченої ради Донецького юридичного інституту МВС України;

2015–2016 – начальник відділу організації наукової роботи Донецького юридичного інституту МВС України;

2016–2017 – проректор Донецького юридичного інституту МВС України;

2017–2019 – перший проректор Донецького юридичного інституту МВС України

2019 – проходив службу в ГУНП Донецької області;

З 2019 і дотепер – перший проректор Донецького юридичного інституту МВС України, Донецького державного університету внутрішніх справ.

ПРОРЕКТОР

(за напрямом освітньої діяльності
та профорієнтаційної роботи)

КУРАКІН

Олександр Миколайович

Доктор юридичних наук, доцент.

У 1999 році закінчив Запорізький юридичний інститут МВС України.

1999–2001 – навчався в ад'юнктурі кафедри загально-правових дисциплін Запорізького юридичного інституту МВС України;

2001–2006 – викладач, старший викладач кафедри загально-правових дисциплін Запорізького юридичного інституту МВС України;

2006–2011 – старший викладач, доцент кафедри теорії та історії держави і права Запорізького юридичного інституту МВС України Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

2011–2013 – начальник кафедри теорії та історії держави і права Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

2013–2015 – професор кафедри теорії та історії держави і права ДДУВС;

2016–2017 – професор кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

2017 – професор кафедри загально-правових дисциплін Донецького юридичного інституту МВС України;

2018–2019 – завідувач кафедри державно-правових дисциплін та міжнародного права Донецького юридичного інституту МВС України;

2019–2020 – декан факультету № 3 Донецького юридичного інституту МВС України;

2020 – заступник директора КННІ з освітньої та науково-дослідної діяльності Донецького юридичного інституту МВС України;

З грудня 2020 – проректор Донецького юридичного інституту МВС України, Донецького державного університету внутрішніх справ.

ПРОРЕКТОР

(за напрямом кадрового забезпечення
та організації служби)

ВРАДІЙ

Руслан Володимирович

Майор поліції.

У 2001 році закінчив Донецький інститут внутрішніх справ МВС України.

2001–2006 – слідчий слідчих відділень лінійних відділів на станціях Красноармійськ, Дебальцеве, Ясинувата УМВС України на Донецькій залізниці;

2006–2007 – старший слідчий слідчого відділення лінійного відділу на ст. Ясинувата УМВС України на Донецькій залізниці;

2007–2008 – заступник начальника лінійного відділу – начальник слідчого відділення лінійного відділу на ст. Ясинувата УМВС України на Донецькій залізниці;

2008–2009 – оперуповноважений сектору ДСБЕЗ лінійного відділу на ст. Ясинувата Лінійного управління на Донецькій залізниці УМВС України на залізничному транспорті;

2009–2010 – заступник начальника курсу з виховної та соціальної роботи факультету безпеки дорожнього руху Донецького юридичного інституту ЛДУВС імені Е. О. Дідоренка;

2010–2011 – начальник курсу факультету безпеки дорожнього руху Донецького юридичного інституту ЛДУВС імені Е. О. Дідоренка;

2011–2013 – науковий співробітник НДА безпеки дорожнього руху Донецького юридичного інституту МВС України;

2015 – науковий співробітник відділу організації наукової роботи Донецького юридичного інституту МВС України;

2015–2017 – провідний фахівець відділу організації служби Донецького юридичного інституту МВС України;

2017–2019 – начальник відділу організації служби Донецького юридичного інституту МВС України;

З травня 2019 – проректор Донецького юридичного інституту МВС України, Донецького державного університету внутрішніх справ.

ПРОРЕКТОР

(за напрямом економічних питань
та матеріального-технічного забезпечення)

САМАРЕНКО

Віталій Олександрович

Підполковник поліції

У 2001 році закінчив Запорізький юридичний інститут МВС України, з 2002 по 2003 роки слухач магістратури Запорізького юридичного інституту МВС України.

2001–2015 – проходив службу на посадах кримінальної міліції ГУМВС України в Запорізькій області;

2015–2020 – проходив службу на посадах кримінальної поліції ГУНП

в Запорізькій області;

2020–2021 – начальник відділу матеріального забезпечення Донецького юридичного інституту МВС України;

2021 – начальник відділу матеріального забезпечення Донецького державного університету внутрішніх справ;

З вересня 2021 року тимчасово виконує обов'язки проректора Донецького державного університету внутрішніх справ (за напрямом економічних питань та матеріального-технічного забезпечення).

ПРОРЕКТОР

(Директор Криворізького навчально-наукового інституту)

ЄПРИНЦЕВ Пилип Сергійович

Кандидат юридичних наук, доцент.

У 2007 році закінчив Запорізький юридичний інститут Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

2007 – лютий 2008 – слідчий відділення розслідування злочинів по лінії карного розшуку слідчого відділу Саксаганського районного відділу Криворізького міського управління УМВС України в Дніпропетровській області;

2008–2013 – старший оперуповноважений сектору Державної служби по боротьбі з економічною злочинністю Саксаганського районного відділу Криворізького міського управління ГУМВС України в Дніпропетровській області;

2013–2015 – викладач-методист навчально-методичного відділення Криворізького факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

2015–2016 – старший викладач викладацького складу Центру спеціалізації (м. Кривий Ріг) Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

2016–2017 – доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та судових експертиз Донецького юридичного інституту МВС України;

2017–2020 – декан факультету заочного та дистанційного навчання працівників Національної поліції України (факультету № 4) Донецького юридичного інституту МВС України;

З вересня 2020 – проректор Донецького юридичного інституту МВС України – директор Криворізького навчально-наукового інституту

ВЧЕНА РАДА

Вчена рада здійснює свою діяльність на принципах колегіальності, органічної єдності науки, освіти і практики, збалансованості співвідношення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, плановості, комплексності підходу до розв'язання наукових, фінансових, організаційних питань діяльності університету та правоохоронної діяльності в цілому.

Голова Вченої ради
ВІТВИЦЬКИЙ
Сергій Сергійович,
ректор ДонДУВС,
доктор юридичних наук,
професор, полковник поліції,
Заслужений юрист України

До складу Вченої ради входять за посадами ректор університету, проректори, керівництво ГУНП України в Донецькій та Дніпропетровській областях (за згодою), учений секретар, декани факультетів, директор бібліотеки та головний бухгалтер, уповноважений з антикорупційної діяльності, інші керівники структурних підрозділів університету, а також виборні представники, які на пропорційній основі представляють науково-педагогічних (з числа завідувачів кафедр, професорів, докторів наук) та інших працівників університету, керівники органів студентсько-курсантського самоврядування.

На сьогодні персональний склад Вченої ради зі змінами та доповненнями затверджений наказом ректора й складає 38 осіб. З-поміж членів Вченої ради 8 є докторами наук, 14 – кандидатами наук.

МЕТОДИЧНА РАДА

Методична рада є дорадчим органом і створюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», нормативних актів Міністерства освіти і науки України, наказів та розпоряджень Міністерства внутрішніх справ України з питань освіти. Чинне Положення про Методичну раду затверджено наказом ДЮІ МВС України від 27.07.2017 за № 138.

До функцій Методичної ради входить:

- координація діяльності факультетів, кафедр університету з методичного забезпечення освітнього процесу;
- надання рекомендацій щодо ухвалення на засіданні Вченої ради програм навчальних дисциплін та навчальних планів підготовки здобувачів за різними освітніми ступенями, навчально-методичних матеріалів, методичних рекомендацій, підручників, посібників тощо;
- надання пропозицій ректорові університету та Вченій раді щодо організації та вдосконалення освітньо-виховного процесу;
- здійснення контролю за виконанням прийнятих рішень.

З січня 2021 року
головою Методичної ради
є проректор університету,
доцент
Олександр Куракін

НАУКОВА РАДА

Наукова рада Донецького державного університету внутрішніх справ була створена з ініціативи тодішнього ректора університету В.М. Бесчастного та функціонує у закладі освіти з 2008 року. У зв'язку зі змінами, що відбулись в організаційно-штатній структурі закладу освіти, відповідно до наказу ректора, у жовтні 2015 року було сформовано оновлений склад Наукової ради Донецького державного університету внутрішніх справ, перше засідання якої відбулося 11 листопада 2015 року.

Наукова рада є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, завданнями якого є розробка пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення науково-дослідної роботи в Донецькому державному університеті, її методичне та інноваційне забезпечення.

З лютого 2021 року головою Наукової ради є доктор юридичних наук, професор **Сергій Миколайович Алфьоров**

У сучасних умовах основними завданнями діяльності Наукової ради є:

- схвалення тем наукових (науково-технічних) робіт структурних підрозділів університету на середньострокову перспективу;
- схвалення річних планів науково-дослідної діяльності університету;
- рекомендація до друку монографій, підручників, навчальних посібників, курсів лекцій, науково-практичних рекомендацій, інших праць наукового характеру;
- розгляд питань про присвоєння вченого звання старшого дослідника;
- затвердження тем дисертаційних досліджень докторантів, ад'юнктів (аспірантів) та здобувачів, а також призначення наукових керівників (консультантів) для підготовки дисертацій;
- участь у формуванні наукових шкіл Донецького державного університету внутрішніх справ;
- налагодження творчих зв'язків з провідними науковими школами України та інших країн.

У складі ради діють секції з теорії та історії держави та права; господарського права та процесу, цивільного права та процесу; теорії управління, адміністративного права та процесу, фінансового права, інформаційного права; кримінального права та кримінології, кримінальновиконавчого права; кримінального процесу та криміналістики, судової експертизи, оперативнорозшукової діяльності; соціальногуманітарних наук. Наукові секції ради очолюють вчені університету, які є фахівцями з напрямів роботи секцій.

ФАКУЛЬТЕТ № 1 ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПРАВО»

Факультет № 1 Донецького державного університету внутрішніх справ у м. Маріуполі створений у 2020 році. Факультет здійснює підготовку фахівців для органів досудового розслідування та підрозділів кримінальної поліції за освітніми ступенями «бакалавр», «магістр», «доктор філософії» спеціальності 081 «Право».

Декан факультету
ВОЛОБУЄВА
Олена Олексіївна,
кандидатка юридичних наук,
професорка,
полковник поліції

Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники, переважна більшість з яких має наукові ступені докторів і кандидатів юридичних наук, а також вчені звання професора або доцента.

Факультет має у своєму складі три кафедри:

- кримінального права та кримінології;
- кримінального процесу та криміналістики;
- оперативно-розшукової діяльності та інформаційної безпеки.

На кафедрах діють наукові гуртки «Оперативник», «Моя професія – слідчий».

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 1

КАФЕДРА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Кафедра оперативно-розшукової діяльності та інформаційної безпеки була створена 15 жовтня 2020 року. Хоча кафедра й молода, але її співробітники мають практичний досвід роботи понад 10 років.

Завідувачка кафедри
КОВАЛЬОВА
Ольга Вікторівна,
кандидатка юридичних наук

Колектив кафедри складається з 3-х викладачів, які мають науковий ступінь кандидата юридичних наук. Науково-педагогічними працівниками кафедри підготовлені видання для забезпечення освітнього процесу: «Розшукова справа щодо встановлення особи невідомого трупа (макет)», «Режим секретності», «Основи оперативно-розшукової діяльності», «Інформаційне забезпечення професійної діяльності». Також до навчання постійно залучаються досвідчені практичні працівники.

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Тема науково-дослідної роботи кафедри:
«Протидія кримінальним правопорушенням на території проведення ООС»

Агентурно-оперативна робота

Інформаційне забезпечення професійної діяльності

Інформаційні технології

Кібербезпека

Конфіденційне співробітництво

Негласні слідчі (розшукові) дії

Оперативно-розшукова діяльність

Оперативно-розшукова тактика

Оперативно-розшукове документування

Основи кримінального аналізу

Правова інформація та комп'ютерні технології в правоохоронній діяльності

Психологія оперативно-розшукової діяльності

Режим секретності

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 1

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ

Сучасну назву підрозділ отримав в 2020 році після реорганізації кафедри кримінально-правових дисциплін та судових експертиз, яку було створено в лютому 2015 року шляхом оптимізації та об'єднання низки кафедр, що діяли в Донецькому юридичному інституті МВС України до його передислокації у м. Маріуполь та м. Кривий Ріг.

Завідувач кафедри
ДАНИЛЕВСЬКИЙ
Андрій Олександрович,
кандидат юридичних наук,
доцент

На кафедрі працює 2 кандидати юридичних наук. В оволодінні кваліфікованими знаннями курсантам допомагають ще троє досвідчених фахівців-сумісників із значним досвідом практичної роботи. З метою забезпечення максимальної ефективності освітнього процесу до проведення занять на кафедрі активно залучаються працівники Національної поліції, Державної кримінально-виконавчої служби, експерти, адвокати, судді тощо.

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Тема науково-дослідної роботи кафедри:
«Протидія кримінальним правопорушенням на території проведення ООС»

Актуальні питання кримінального права

Корупційні кримінальні правопорушення

Кримінальне право

Кримінально-виконавче право

Кримінально-правова кваліфікація

Кримінологія

Кримінологія (+ модуль Правова статистика)

Правове регулювання виконання заходів кримінально-правового впливу

Проведення кримінологічних досліджень

Регіональна кримінологія

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 1

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА КРИМІНАЛІСТИКИ

Кафедра кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 була створена 15 жовтня 2020 року.

Завідувачка кафедри
КОТОВА
Вікторія Валеріївна,
кандидатка юридичних наук,
майор поліції

На кафедрі працюють 6 осіб постійного складу, серед яких 2 доктори юридичних наук, професори та 1 кандидат юридичних наук.

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Тема науково-дослідної роботи кафедри:
«Протидія кримінальним правопорушенням на території проведення ООС»

Актуальні проблеми доказів та доказування у кримінальному процесі

Доказування на досудовому розслідуванні

Досудове розслідування

Європейські стандарти захисту прав людини у кримінальному процесі

Криміналістика

Кримінальна юстиція

Кримінальний процес

Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень

Особливості методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень

Прийняття процесуальних рішень та проведення слідчих (розшукових) дій

Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування

Судова медицина та психіатрія

ФАКУЛЬТЕТ № 2 ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Факультет № 2 здійснює підготовку фахівців за державним замовленням освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» (спеціалізація – кримінальна поліція, превентивна діяльність). Факультет було створено 29 січня 2018 року відповідно до наказу МВС України № 53.

Декан факультету
ТУЛІНОВ
Валентин Сергійович,
кандидат юридичних наук,
доцент, підполковник поліції

До складу факультету № 2 входять:

- кафедра адміністративно-правових дисциплін;
- кафедра тактико-спеціальної підготовки;
- науково-дослідна лабораторія публічної безпеки громад.

Освітній процес на факультеті № 2 забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, переважна більшість з яких має наукові ступені кандидатів і докторів юридичних наук, а також вчені звання професора або доцента.

На кафедрах факультету функціонують науково-дослідні гуртки, члени яких постійно посідають призові місця в конкурсі наукових робіт здобувачів освіти, беруть активну участь у конкурсах наукових робіт серед курсантів і студентів закладів освіти зі специфічними умовами навчання.

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 2

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Історія розвитку кафедри адміністративно-правових дисциплін бере свій початок з 1993 року. За цей час науково-педагогічні працівники кафедри зробили суттєвий внесок у розробку теорії адміністративного права, адміністративного процесу, адміністративної діяльності, брали активну участь у розробці нормативно-правових актів з питань правоохоронної діяльності, підготовці наукових кадрів.

Завідувачка кафедри
МЕРДОВА
Ольга Миколаївна,
кандидатка юридичних наук,
доцентка, підполковник поліції

На сьогодні на кафедрі працюють 6 осіб, з яких 1 доктор та 4 кандидати юридичних наук, 3 особи мають вчене звання доцента.

Кафедра забезпечує викладання таких **навчальних дисциплін:**

Адміністративна відповідальність

Адміністративна діяльність Національної поліції

Адміністративне право

Адміністративне право та процес

Адміністративний процес

Адміністративно-правові засади організаційно-аналітичного забезпечення

Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції

Діяльність Національної поліції у сфері дозвільної системи

Забезпечення прав людини в правоохоронній діяльності

Загальні засади запобігання та протидії корупції

Запобігання та протидія домашньому насильству

Організація діяльності дільничних офіцерів поліції

Організація діяльності підрозділів ювенальної превенції

Організація діяльності щодо забезпечення публічної безпеки та порядку

Організація служби дільничних офіцерів поліції

Основи запобігання та протидії корупції

Особиста безпека поліцейського

Поліцейська діяльність

Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу

Протидія нелегальній міграції

Фінансове право

Юридичне документознавство

Тема **науково-дослідної роботи** кафедри: «Адміністративно-правові та організаційно-тактичні засади діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції»

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 2

КАФЕДРА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Наказом МВС України № 53 від 29 січня 2018 року в Донецькому юридичному інституті МВС України у м. Маріуполі було створено окремий навчальний підрозділ – факультет № 2, у складі якого з березня 2018 року почала функціонувати кафедра спеціальних дисциплін та професійної підготовки. У жовтні 2020 року її було реорганізовано й створено кафедру тактико-спеціальної підготовки, яка забезпечує викладання спеціальних дисциплін, що розкривають специфіку діяльності поліцейських підрозділів.

Завідувач кафедри
ГУРСЬКИЙ
Віктор Євгенович,
кандидат психологічних наук,
кандидат у майстри спорту
з кульової стрільби

На сьогодні на кафедрі працюють 6 науково-педагогічних працівників, з яких двоє – кандидати наук, троє – кандидати в майстри спорту.

Кафедра забезпечує викладання таких **навчальних дисциплін:**

Тема **науково-дослідної роботи** кафедри: «Адміністративно-правові та організаційно-тактичні засади діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції»

Алгоритм дій патрульних поліцейських у різних ситуаціях

Безпека дорожнього руху

Безпека життєдіяльності та охорона праці

Вогнева підготовка

Заходи процесуального примусу в діяльності Національної поліції

Основи вогневої підготовки

Особиста безпека поліцейського

Оформлення дорожньо-транспортних пригод

Порядок складання адміністративних матеріалів

Професійно-психологічна підготовка поліцейського

Тактика дій поліцейського на місці події

Тактико-спеціальна підготовка (+ модуль Спеціальна техніка)

Удосконалення навичок керування автомобілем

ЛАБОРАТОРІЯ ФАКУЛЬТЕТУ № 2

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ГРОМАД

Науково-дослідну лабораторію публічної безпеки громад у структурі Донецького юридичного інституту МВС України створено згідно з наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 липня 2020 р. № 523.

Завідувач лабораторії
ЗАХАРЧЕНКО
Андрій Миколайович,
доктор юридичних наук,
доцент

З метою ефективного використання потенціалу цього структурного підрозділу в жовтні 2020 р. постановою бюро президії Національної академії правових наук України було схвалено створення спільної Науково-дослідної лабораторії публічної безпеки громад подвійного підпорядкування Донецького юридичного інституту МВС України та Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.

Організаційне, матеріально-технічне та кадрове забезпечення діяльності лабораторії здійснює ДонДУВС, тоді як науково-методичне забезпечення – Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.

До завдань цього структурного підрозділу віднесено проведення науково-прикладних досліджень з питань правового забезпечення економічної та екологічної безпеки територіальних громад, діяльності органів Національної поліції, МВС, органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади стосовно дотримання законності, боротьби із злочинністю, охорони громадського порядку, а також з інших питань публічної безпеки територіальних громад, з урахуванням практичних потреб зазначених органів.

ФАКУЛЬТЕТ № 3 ЮРИДИЧНИЙ

Факультет № 3 «Права, управління та економічної безпеки» у м. Маріуполі створений у 2020 році. Факультет здійснює підготовку фахівців за кошти фізичних та юридичних осіб на денній і заочній формах навчання за спеціальностями 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність».

Декан факультету
БУГА
Володимир Васильович,
кандидат юридичних наук

Факультет № 3 має у своєму складі три кафедри: кафедра господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки; кафедра цивільного, трудового права та права соціального забезпечення; кафедра державно-правових дисциплін та публічного управління. Освітній процес забезпечується науково-педагогічними працівниками, переважна більшість з яких має наукові ступені докторів і кандидатів юридичних наук, а також вчені звання професора або доцента.

ФАКУЛЬТЕТ № 3

*Загальна кількість студентів
денної форми навчання – 249, з них:*

1 курс – 82

2 курс – 82

3 курс – 57

4 курс – 28

*Загальна кількість студентів
заочної форми навчання – 98, з них*

1 курс – 68

2 курс – 21

3 курс – 9

Навчальні корпуси за адресою: проспект Адмірала Луніна, 89 та 89-б,
являють собою три- і п'ятиповерхові будівлі.

У триповерховому навчальному корпусі (загальна площа – 2500 м²)
розміщені кафедри, лекційні, навчальні аудиторії та загальна бібліотека.

У п'ятиповерховому навчальному корпусі (загальна площа – 4000 м²)
планується розміщення цеху приготування і зали для прийому їжі,
навчальних аудиторій, спеціальної бібліотеки та спальних приміщень
для курсантів університету

3D-тур факультетом № 3

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 3

КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Кафедра створена в 2020 році. Здійснює свою діяльність у місті Маріуполі на базі факультету № 3 ДонДУВС.

Основна мета кафедри – підготовка висококваліфікованих фахівців для діяльності у сфері практичної юриспруденції в правоохоронних органах, органах судової системи, установах державної влади й місцевого самоврядування, в адвокатурі, нотаріаті тощо.

Завідувачка кафедри
ПЕРЕСАДА
Ольга Михайлівна,
кандидатка юридичних наук,
доцентка

На кафедрі працюють 6 осіб за вільним наймом, серед яких 3 кандидати юридичних наук, 1 кандидат політичних наук та 1 кандидат наук з державного управління.

Кафедра забезпечує викладання таких **навчальних дисциплін:**

Тема **науково-дослідної роботи** кафедри:
«Правове забезпечення розвитку відносин між суб'єктами громадянського суспільства, суб'єктами господарювання, органами державної влади і місцевого самоврядування»

Адміністративна відповідальність

Адміністративне право

Адміністративне судочинство

Адміністративний процес

Загальні засади запобігання та протидії корупції

Історія держави та права зарубіжних країн

Історія держави та права України

Конституційне право та процес

Криміналістика

Криміналістична тактика

Кримінальна психологія

Кримінальне право

Кримінальний процес

Кримінологія

Міжнародне право

Теорія держави та права

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 3

КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Кафедра господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки створена внаслідок реорганізації кафедри юридичних дисциплін факультету № 3 в 2020 році та здійснює свою діяльність у місті Маріуполі.

Завідувачка кафедри
НІКОЛЕНКО
Людмила Миколаївна,
докторка юридичних наук,
професорка

Колектив кафедри складається з 4-х науковців, серед них 1 доктор та 3 кандидати юридичних наук.

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Тема науково-дослідної роботи кафедри: «Правове забезпечення розвитку відносин між суб'єктами громадянського суспільства, суб'єктами господарювання, органами державної влади і місцевого самоврядування»

Господарське право

Екологічне право

Земельне право

Міжнародний захист прав людини

Основи економічної теорії

Податкове право

Природоресурсне право

Психологія судового процесу

Судова риторика

Юридична клінічна діяльність

Юридичне документознавство

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 3

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО, ТРУДОВОГО ПРАВА ТА ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Кафедра цивільного, трудового права та права соціального забезпечення була створена 15 жовтня 2020 року на базі факультету № 3. Основна мета кафедри – підготовка висококваліфікованих фахівців для діяльності у сфері практичної юриспруденції в правоохоронних органах, органах судової системи, установах державної влади й місцевого самоврядування, в адвокатурі та нотаріаті.

Завідувачка кафедри
ІВАНЮТА
Наталя Валеріївна,
докторка юридичних наук,
професорка

На кафедрі працюють 6 осіб за вільним наймом: 3 доктори та 3 кандидати юридичних наук. З них вчене звання професора мають 3 особи, доцента – 1 особа. На кафедрі працює 1 особа за сумісництвом.

Кафедра забезпечує викладання таких **навчальних дисциплін:**

Тема **науково-дослідної роботи** кафедри: «Правове забезпечення розвитку відносин між суб'єктами громадянського суспільства, суб'єктами господарювання, органами державної влади і місцевого самоврядування»

Актуальні питання діяльності нотаріату та адвокатури в Україні

Договірне право України

Медіація та вирішення конфліктів

Міжнародне приватне право

Основи наукових досліджень

Право соціального забезпечення

Правова охорона інтелектуальної власності

Сімейне право

Судоустрій України

Трудове право

Цивільне право

Цивільний процес

Юридична клінічна діяльність

Проблеми міжнародного приватного права

КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10.07. 2020 року № 523 «Про організаційно-штатні зміни в МВС» у складі ДЮІ МВС України було створено Криворізький навчально-науковий інститут. Він мав складатися з двох факультетів: факультету № 1 КННІ (підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції України); факультету № 2 (підготовки фахівців для підрозділів МВС, Національної поліції України, державних та комерційних установ).

Наказом МВС від 24.12. 2020 року № 897 «Про організаційно-штатні зміни в МВС» КННІ набув статусу відокремленого структурного підрозділу ДЮІ МВС у місті Кривий Ріг Дніпропетровської області.

Проректор – директор КННІ
ЄПРИНЦЕВ
Пилип Сергійович,
кандидат юридичних наук,
доцент

До складу КННІ входять:

- факультет № 1 підготовки поліцейських за спеціальностями «Право» та «Правоохоронна діяльність»;*
- факультет № 2 підготовки юристів за спеціальностями «Право» та «Правоохоронна діяльність»;*
- науково-дослідна лабораторія з проблемних питань правоохоронної діяльності.*

ФАКУЛЬТЕТ № 1

КРИВОРІЗЬКОГО НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ МВС УКРАЇНИ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ «ПРАВО» ТА «ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Після передислокації з Донецька до Кривого Рогу перед колективом інституту постало завдання – поновити підготовку курсантів для підрозділів поліції. У 2016 році було створено факультет підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції України (далі – факультет № 1) Донецького юридичного інституту МВС України у м. Кривому Розі й здійснено перший набір курсантів. У 2020 році факультет № 1 було реорганізовано, він увійшов до складу Криворізького навчально-наукового інституту. Наразі факультет № 1 КННІ здійснює підготовку фахівців за державним замовленням освітнього ступеня «бакалавр» та «магістр» на денній і заочній формах навчання за спеціальностями «Право» (спеціалізація – досудове розслідування), «Правоохоронна діяльність» (спеціалізація – кримінальна поліція, превентивна діяльність).

Декан факультету
ЛОПАТІН
Станіслав Володимирович,
кандидат юридичних наук,
підполковник поліції

До складу факультету входять 3 кафедри:

- організації досудового розслідування;
- правоохоронної діяльності та поліцейстики;
- спеціальних дисциплін та професійної підготовки.

Освітній процес забезпечується науково-педагогічними працівниками, переважна більшість з яких має наукові ступені кандидата й доктора юридичних наук, а також вчені звання професора та доцента.

ФАКУЛЬТЕТ № 1 КННІ

Загальна кількість курсантів денної форми навчання – 400 осіб, з них на:

I курсі – 125

II курсі – 128

III курсі – 83

IV курсі – 64

Загальна кількість слухачів заочної форми навчання – 709 осіб, з них на:

I курсі – 195

II курсі – 137

III курсі – 183

IV курсі – 94

V курсі – 100

Навчально-виховний комплекс Донецького державного університету внутрішніх справ, який розташований за адресою: вул. Співдружності, 92а, являє собою будівлю колишньої загальноосвітньої школи загальною площею 7580 м².

3D-тур факультетом № 1 КННІ

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 1 КННІ

КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Кафедра спеціальних дисциплін та професійної підготовки створена на підставі наказу МВС України від 10.07.2020 за № 523 на базі колишньої кафедри тактико-спеціальної підготовки. Кафедра є структурним підрозділом факультету № 1 Криворізького навчально-наукового інституту.

Завідувач кафедри
ЦУРКАН
Олексій Петрович,
кандидат юридичних наук,
майор поліції

Освітній процес забезпечується колективом науково-педагогічних працівників з великим практичним та педагогічним досвідом, серед яких 3 кандидати наук.

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Тема науково-дослідної роботи кафедри:
«Протидія злочинності в промислових регіонах України»

Адміністративне право
Адміністративний процес
Безпека дорожнього руху
Безпека життєдіяльності та охорона праці
Вища математика для економістів
Вогнева підготовка
Економіко-математичні методи та моделі
Інформаційне забезпечення професійної діяльності
Інформаційні технології
Інформаційні технології та аналітичне забезпечення професійної діяльності
Інформаційне забезпечення професійної діяльності поліцейського
Особиста безпека поліцейського
Правова інформація та комп'ютерні технології в правоохоронній діяльності
Тактико-спеціальна підготовка (+ модуль Спеціальна техніка)
Тактична підготовка
Цивільний захист. Охорона праці в галузі

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 1 КННІ

КАФЕДРА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПОЛІЦЕЇСТИКИ

Кафедра правоохоронної діяльності та поліцейстики створена в жовтні 2020 року. Вона здійснює свою діяльність у місті Кривий Ріг на базі факультету № 1 Криворізького навчально-наукового інституту.

Завідувачка кафедри
НОСЕВИЧ
Надія Русланівна,
кандидат юридичних наук,
підполковник поліції

На кафедрі працює 8 осіб, серед них 1 доктор юридичних наук та 4 кандидати юридичних наук.

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Адміністративна відповідальність
 Адміністративна діяльність Національної поліції
 Адміністративне право
 Адміністративне право і процес
 Адміністративно-правові засади ювенальної юстиції
 Адміністративно-правові заходи організаційно-аналітичного забезпечення
 Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції
 Академічна доброчесність
 Взаємодія правоохоронних органів з органами місцевого самоврядування
 Діяльність Національної поліції у сфері дозвільної системи
 Запобігання правопорушенням підрозділами ювенальної превенції
 Запобігання та протидія домашньому насильству
 Кваліфікація адміністративних правопорушень
 Конституційні засади правоохоронної діяльності
 Контроль і нагляд у професійній діяльності
 Організація діяльності поліції щодо забезпечення публічної безпеки
 Організаційно-правові засади запобігання та протидії корупції
 Організація діяльності дільничних офіцерів поліції
 Організація діяльності підрозділів ювенальної превенції
 Організація роботи підрозділів превентивної діяльності
 Основи запобігання та протидії корупції
 Особиста безпека поліцейського
 Особливості адміністративно-правової відповідальності
 Поліцейська діяльність
 Поліцейська діяльність при надзвичайних ситуаціях
 Поліцейські заходи та заходи адміністративного примусу
 Порівняльне адміністративне право
 Правове регулювання правоохоронної діяльності
 Правове регулювання публічної служби
 Протидія нелегальній міграції
 Публічне адміністрування
 Складання адміністративно-процесуальних документів
 Тактика дій поліцейського на місці події
 Юридичне документознавство

Тема науково-дослідної роботи кафедри:
 «Протидія злочинності в промислових регіонах України»

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 1 КННІ

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Кафедра організації досудового розслідування створена в 2020 році. Вона є провідною кафедрою факультету № 1 Криворізького навчально-наукового інституту і наслідує викладацькі та освітянські традиції попередніх колективів.

Завідувачка кафедри
ГОРОДЕЦЬКА
Марина Сергіївна,
кандидатка юридичних наук,
доцентка, підполковник поліції

Науково-педагогічний склад кафедри представлений фахівцями у галузях кримінального права, кримінального процесу, криміналістики, оперативно-розшукової діяльності, що мають значний досвід практичної роботи в підрозділах Національної поліції та органах Міністерства внутрішніх справ України. У колективі працює 3 кандидати наук та 2 доктори філософії.

Кафедра забезпечує
викладання таких
навчальних дисциплін:

Агентурно-оперативна робота
Взаємодія під час досудового розслідування
Використання судових експертиз у кримінальному процесі
Дізнання
Діяльність Національної поліції у сфері дозвільної системи
Докази і доказування у кримінальному провадженні
Доказування на досудовому розслідуванні
Досудове розслідування
Європейські стандарти захисту прав людини у кримінальному процесі
Забезпечення конституційних прав учасників досудового розслідування
Загальні положення досудового кримінального провадження
Заходи кримінально-правового впливу
Кваліфікація кримінальних правопорушень
Кібербезпека
Конфіденційне співробітництво
Корупційні кримінальні правопорушення
Криміналістика
Криміналістичні аспекти протидії злочинності
Кримінальне право
Кримінальний процес
Кримінально-виконавче право
Кримінально-правова кваліфікація
Кримінально-правова протидія злочинам проти публічної безпеки
Криминологія (+ модуль Правова статистика)
Методика розслідування кримінальних правопорушень проти власності
Методика розслідування кримінальних проступків
Методика розслідування окремих видів злочинів
Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень
Міжнародне кримінальне право
Моральність у кримінальному процесі
Негласні слідчі (розшукові) дії
Окремі порядки кримінального провадження
Оперативно-розшукова діяльність працівників Національної поліції України
Оперативно-розшукова тактика
Оперативно-розшукове документознавство
Організація взаємодії під час проведення досудового розслідування
Організація досудового розслідування
Основи запобігання та протидії корупції
Основи кримінального аналізу
Особливості участі прокурора та адвоката у кримінальному процесі
Особливості методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень
Прийняття процесуальних рішень та проведення слідчих (розшукових) дій
Проблеми кримінально-правової кваліфікації
Психологія оперативно-розшукової діяльності
Регіональна криминологія
Режим секретності
Розслідування злочинів в умовах воєнного, надзвичайного стану
Склад кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування
Судова медицина та психіатрія
Тактика дій поліцейського на місці події
Тактика проведення окремих слідчих (розшукових дій)

Тема науково-дослідної роботи кафедри:
«Протидія злочинності в промислових
регіонах України»

ФАКУЛЬТЕТ № 2

КРИВОРІЗЬКОГО НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Після передислокації Донецького юридичного інституту МВС України до Кривого Рогу в 2015 році було здійснено перший набір студентів на факультет права. У грудні 2016 року факультет отримав нову назву – факультет № 3 «юридичний», а з вересня 2020 року у зв'язку з процесами реорганізації його було перейменовано у факультет № 2 Криворізького навчально-наукового інституту.

Декан факультету
РЕКУНЕНКО
Тетяна Олександрівна,
кандидатка юридичних наук,
доцентка

На факультеті здійснюється підготовка фахівців за спеціальностями 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність». З 2019 року здійснюється підготовка фахівців за спеціальностями 281 «Публічне управління та адміністрування» та 051 «Економіка».

ФАКУЛЬТЕТ № 2 КННІ

Загальна кількість студентів денної форми навчання – 319 особи, з них на:

I курсі – 80

II курсі – 92

III курсі – 79

IV курсі – 60

V курсі – 8

Загальна кількість студентів заочної форми навчання – 407 осіб

Головний навчальний корпус Криворізького навчально-наукового інституту розташований за адресою: м. Кривий Ріг, вул. Степана Тільги, буд. 21, має загальну площу 3455,8 м²:

1 поверх – загальна бібліотека та читальний зал (249,3 м²);

2 поверх – аудиторний фонд 385,9 м²;

3 поверх – аудиторний фонд 400 м²;

4 поверх – аудиторний фонд 359,1 м²;

5 поверх – гуртожиток загальною площею 450 м².

3D-тур факультетом № 2 КННІ

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 2 КННІ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

Кафедру створено в 2004 році під назвою «Кафедра господарського права та економічних дисциплін». З лютого 2015 року кафедру внаслідок об'єднання з кафедрою цивільного права отримала назву – «Кафедра цивільного та господарського права». Пройшовши у своєму розвитку багато етапів, на цей час кафедра має у своєму складі висококваліфікованих науково-педагогічних працівників, практиків та молодих амбітних науковців, що дозволяє забезпечувати якісний освітній процес на всіх формах навчання. Якісному освітньому процесу сприяє постійне удосконалення викладачами своєї педагогічної та професійної компетенції, поєднання викладацької діяльності з практичною та науковою.

Завідувач кафедри
КАДАЛА
Віталій Віталійович,
кандидат юридичних наук,
доцент

На сьогодні до науково-педагогічного складу кафедри входять 11 викладачів, серед них 1 доктор юридичних наук та 8 кандидатів наук.

Кафедра забезпечує викладання таких **навчальних дисциплін:**

Аграрне право
Актуальні питання діяльності нотаріату та адвокатури в Україні
Банківське право
Виконавче провадження
Господарське право
Господарсько-процесуальне право
Договірне право України
Екологічна безпека
Екологічне право
Житлове право
Захист прав суб'єктів господарювання
Зовнішньоекономічна діяльність підприємства
Конкурентне право
Корпоративне право
Митне право
Міжнародне приватне право
Міжнародно-правові стандарти у сфері праці
Муніципальне право
Основи економічної теорії
Податкове право
Право промислової власності
Право соціального забезпечення
Правова охорона інтелектуальної власності
Правочини з нерухомістю
Проблеми корпоративного права
Проблеми міжнародного приватного права
Проблеми правового регулювання договірних відносин
Рекреаційне право
Розгляд окремих категорій господарських спорів
Розгляд окремих категорій цивільних спорів
Сімейне право
Складання цивільно-правових документів
Складання цивільно-процесуальних документів
Спадкове право
Теоретико-прикладні проблеми трудового права
Торгове право
Транспортне право
Трудове право
Фінансове право
Цивільне право
Цивільне право та процес

Тема **науково-дослідної роботи** кафедри: «Реалізація правоохоронної, соціальної та сервісної функції держави в діяльності підрозділів системи МВС України»

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 2 КННІ

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Кафедра кримінально-правових дисциплін бере свій початок з 2015 року, коли у виші-переселенці була створена кафедра кримінально-правових дисциплін та судових експертиз. Згодом остання була розділена на декілька колективів, одним з яких стала кафедра державно-правових дисциплін та міжнародного права, що існувала до 2020 року. Унаслідок організаційно-штатних змін, які відбулись у Донецькому юридичному інституті МВС України у зв'язку зі зміною юридичної адреси та утворенням Криворізького навчально-наукового інституту та його факультетів, у 2020 році була заснована сучасна кафедра кримінально-правових дисциплін.

Завідувач кафедри
ПИЛИПЕНКО
Дмитро Олексійович,
кандидат юридичних наук,
доцент

У складі кафедри працює 1 доктор юридичних наук, 3 кандидати юридичних наук та 1 викладач кафедри.

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Адвокатура в Україні
 Актуальні питання діяльності нотаріату та адвокатури в Україні
 Використання судових експертиз у кримінальному процесі
 Доказування у кримінальному процесі
 Кваліфікація кримінальних правопорушень
 Криміналістика
 Криміналістична методика
 Криміналістична тактика
 Криміналістичні аспекти протидії злочинності
 Кримінальне право
 Кримінальний процес
 Кримінально-виконавче право
 Криминологія
 Методика розслідування окремих видів злочинів
 Міжнародне кримінальне право
 Моральність у кримінальному процесі
 Організація досудового розслідування
 Організація розкриття та розслідування кримінальних правопорушень
 Основи запобігання транснаціональної злочинності
 Особливості методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень
 Проблеми кримінально-правової кваліфікації
 Проблеми методики розслідування злочинів
 Прокурор та адвокат у кримінальному процесі
 Складання кримінальних процесуальних документів
 Судова експертологія

Тема науково-дослідної роботи кафедри: «Реалізація правоохоронної, соціальної та сервісної функції держави в діяльності підрозділів системи МВС України»

КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТУ № 2 КННІ

КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Кафедру державно-правових дисциплін було створено в липні 2020 року внаслідок організаційно-штатних заходів, які передбачали її виокремлення із складу кафедри державно-правових дисциплін та міжнародного права факультету № 3 (юридичний). Метою створення кафедри було покращення підготовки здобувачів вищої освіти, координація і розвиток наукових досліджень у сфері державного управління та адміністрування, правового забезпечення державного адміністрування.

Завідувачка кафедри
БУЛГАКОВА
Олена Валеріївна,
кандидатка економічних наук,
доцентка

У колективі кафедри на сьогодні працює 1 доктор юридичних наук, 4 кандидати економічних наук та 1 кандидат юридичних наук.

Кафедра забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальностями 081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність», 281 «Публічне управління та адміністрування», 051 «Економіка» (спеціалізація «Економічна безпека підприємства»).

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Адміністративна діяльність правоохоронних органів
 Адміністративне судочинство
 Адміністративне право
 Адміністративний процес
 Бухгалтерський облік
 Гендерна рівність: правові засади
 Гендерна рівність в правоохоронній діяльності
 Державне та регіональне управління
 Економіка підприємства
 Економічна теорія
 Загальні засади запобігання та протидії корупції
 Запобігання та протидія домашньому насильству
 Контроль і нагляд у професійній діяльності
 Комунікативний
 Макроекономіка
 Міграційне право
 Міжнародне право
 Муніципальне право
 Менеджмент
 Міжнародна економіка
 Національна економіка
 Організаційно-правові засади запобігання та протидії корупції
 Організація діяльності підрозділів міграційної служби України
 Організація діяльності підрозділів Національної поліції України
 Основи права Європейського Союзу
 Основи правничих досліджень
 Особливості адміністративно-правової відповідальності
 Правове регулювання правоохоронної діяльності
 Правове регулювання публічної служби
 Партнерство правоохоронних органів з іншими органами публічної адміністрації та суспільством
 Право Європейського Союзу
 Проблеми місцевого самоврядування
 Публічне адміністрування
 Публічне управління
 Судоустрій України
 Тайм-менеджмент
 Теорія організації
 Фінанси, гроші та кредит
 Управління в правоохоронних органах
 Юридичне документознавство

Тема науково-дослідної роботи кафедри:
 «Реалізація правоохоронної, соціальної та сервісної функції держави в діяльності підрозділів системи МВС України»

ЛАБОРАТОРІЯ КННІ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ З ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

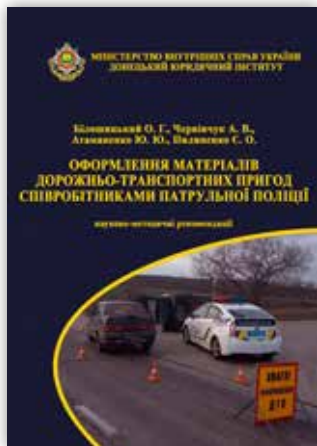
Науково-дослідна лабораторія з проблемних питань правоохоронної діяльності концентрує свої зусилля на дослідженні актуальних питань забезпечення транспортної безпеки в Україні, здійсненні наукових і науково-дослідних розробок, спрямованих на забезпечення потреб Національної поліції України, інших правоохоронних органів, опублікування їх результатів та впровадження в практичну діяльність й освітній процес, забезпечення патентно-ліцензійної діяльності.

Завідувач лабораторії
ЧЕРВІНЧУК
Андрій Васильович,
кандидат юридичних наук

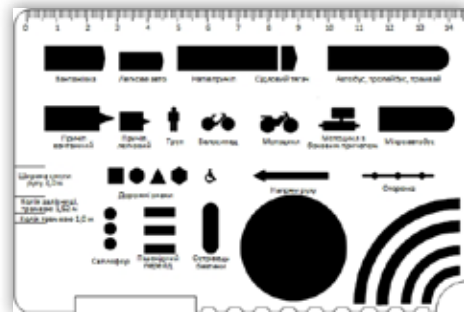
У межах співпраці з практичними підрозділами Національної поліції України співробітниками науково-дослідної лабораторії з проблемних питань правоохоронної діяльності на постійній основі надаються експертні висновки щодо застосування законодавства України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

На замовлення Департаменту патрульної поліції НПУ лабораторією здійснювалось виконання таких наукових досліджень, як: «Техніка ручного регулювання дорожнього руху співробітниками патрульної поліції», «Механізм реалізації процедури фото- та відеофіксації під час провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху», «Захисник у справах про адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху», «Оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод співробітниками патрульної поліції».

Задля зручності оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод співробітниками патрульної поліції та особовим складом науково-дослідної лабораторії було розроблено й запатентовано об'єкт інтелектуальної власності – промисловий зразок «Графаретна лінійка для оформлення схем дорожньо-транспортних пригод».

Стала вже традиційною Міжнародна науково-практична конференція «Транспортна безпека: правові та організаційні аспекти», що проводиться восени, напередодні Всесвітнього дня пам'яті жертв дорожньо-транспортних пригод. Метою її є консолідація дій представників державних органів, наукових установ, громадських організацій, засобів масової інформації для розв'язання проблем безпеки на транспорті, апробації прогресивних ідей та інноваційних технологій, напрацювання проектів і пропозицій до законодавства.

У межах соціально-виховної роботи з метою привернення уваги суспільства до проблем безпеки дорожнього руху та зменшення дорожньо-транспортного травматизму, особливо серед дітей, науково-дослідна лабораторія щорічно проводить конкурс дитячих малюнків «Мій краший друг – безпечний рух» серед учнів 1–4 та 5–7-х класів закладів загальної середньої освіти й вихованців закладів поза-шкільної освіти за напрямом образотворчого мистецтва.

ЗАГАЛЬНОІНСТИТУТСЬКІ КАФЕДРИ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Кафедру соціально-гуманітарних дисциплін створено в лютому 2015 року у зв'язку з передислокацією Донецького юридичного інституту МВС України до м. Кривий Ріг на базі колишніх кафедр українознавства (2006–2014), філософії та політології (2006–2014), психології та соціології (2003–2014). У 2017 році зі складу підрозділу виокремлено нові кафедри – іноземних мов та спеціальних дисциплін. У 2020 році об'єднана з кафедрою гуманітарних дисциплін (м. Маріуполь).

Завідувач кафедри
СУЮСАНОВ
Лут Ікрамович,
кандидат історичних наук,
доцент

Колектив кафедри складається з 11 викладачів, серед яких 3 доктори та 8 кандидатів наук.

Кафедра забезпечує викладання таких **навчальних дисциплін:**

Гендерна рівність у правоохоронній діяльності
 Історія та культура України
 Комунікативна компетентність працівника НПУ
 Конфліктологія
 Культурологічні виміри права
 Логіка
 Методологія та організація наукового дослідження
 Основи лінгвістики юридичного тексту
 Основи наукового дослідження
 Основи наукового стилю мовлення
 Педагогіка та психологія вищої школи
 Політологія
 Професійна етика
 Професійна риторика
 Професійно-психологічна підготовка поліцейського (правоохоронця)
 Психологія
 Психологія управління
 Соціологія
 Удосконалення мовної компетентності юриста
 Українська мова за професійним спрямуванням
 Ділове спілкування
 Філософія
 Філософія права
 Юридична логіка
 Юридична психологія

Кафедра також забезпечує:

- підготовку абітурієнтів до вступу в заклади вищої освіти з дисциплін «Історія України», «Українська мова та література»;
- роботу Школи підвищення педагогічної майстерності;
- викладання на Курсах підвищення кваліфікації працівників Національної поліції України.

Тема **науково-дослідної роботи** кафедри: «Толерантність як аксіологічна основа професійної культури поліцейського»

ЗАГАЛЬНОІНСТИТУТСЬКІ КАФЕДРИ

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Кафедра загально-правових дисциплін створена в 2014 році шляхом реорганізації та об'єднання кафедр теорії та історії держави і права (створена в січні 2003 року) і конституційного та міжнародного права (створена в січні 2003 року).

Завідувач кафедри
ІВАНОВ
Іван Володимирович,
кандидат юридичних наук,
доцент,
підполковник поліції

На кафедрі загально-правових дисциплін працюють 1 доктор юридичних та 1 доктор філософських наук, 3 кандидати юридичних та 1 кандидат політичних наук.

Кафедра забезпечує викладання таких **навчальних дисциплін:**

Актуальні проблеми теорії держави і права
 Деонтологічні основи правоохоронної діяльності
 Державне право зарубіжних країн
 Забезпечення прав людини в діяльності поліції
 Забезпечення прав людини в правоохоронній діяльності
 Історія вчень про державу та право
 Історія держави і права
 Історія держави і права зарубіжних країн
 Історія держави і права України
 Історія України
 Конституційне право
 Конституційне право України
 Міжнародне право
 Основи наукових досліджень
 Основи правових знань
 Основи римського приватного права
 Поліцейська деонтологія
 Проблеми місцевого самоврядування
 Проблеми муніципального права
 Соціальна філософія та епістемологія юридичної науки
 Судові та правоохоронні органи України
 Сучасні проблеми теорії держави та права
 Теорія держави та права
 Філософія прав людини
 Юридична деонтологія
 Юридична компаративістика
 Юридична психологія

Тема **науково-дослідної роботи** кафедри:
 «Теоретичні та практичні проблеми державотворення, реформування права та правоохоронної системи в контексті євроінтеграційного вибору України»

ЗАГАЛЬНОІНСТИТУТСЬКІ КАФЕДРИ

КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

Підготовка висококваліфікованих правознавців і правоохоронців передбачає забезпечення у них високого рівня володіння іноземними мовами. Робота в цьому напрямку реалізується кафедрою іноземних мов, яка була створена в 2017 році шляхом реорганізації кафедри соціально-гуманітарних дисциплін.

Завідувачка кафедри
БАЛАНАСЬВА
Оксана Василівна,
кандидатка філологічних наук,
доцентка

У колективі кафедри працює 1 кандидат філологічних та 4 кандидати педагогічних наук.

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Тема науково-дослідної роботи кафедри:
«Формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців правоохоронних органів»

Ділова іноземна мова
Іноземна мова
Іноземна мова професійного спрямування
Іноземна мова за професійним спрямуванням

ЗАГАЛЬНОІНСТИТУТСЬКІ КАФЕДРИ

КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ТА ДОМЕДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Особливості діяльності закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання пов'язані із забезпеченням високого рівня фізичної підготовки здобувачів вищої освіти. Задля цього в 2017 році в інституті було створено кафедру спеціальних дисциплін та фізичного виховання, яка забезпечувала як фізичну підготовку курсантів і студентів, так і викладання спеціальних дисциплін, що розкривають специфіку діяльності поліцейських підрозділів. З 2020 року кафедра функціонує з назвою «Кафедра спеціальної фізичної та домедичної підготовки».

Завідувач кафедри
БІЛОБОКОВ
Олександр Миколайович,
майстер спорту міжнародного
класу з пауерліфтингу,
майстер спорту з академічної
греблі, майстер спорту
з легкої атлетики

На сьогодні на кафедрі працюють 11 науково-педагогічних працівників, з яких 2 кандидати наук, 1 доцент, 1 майстер спорту міжнародного класу, 6 майстрів спорту з різних видів, 1 суддя I категорії. Поряд з головним своїм призначенням – забезпеченням освітнього процесу в ДонДУВС – пріоритетним напрямом роботи кафедри є розвиток та популяризація спорту в університеті.

Кафедра забезпечує викладання таких навчальних дисциплін:

Тема науково-дослідної роботи кафедри:
«Удосконалення фізичної підготовки працівників Національної поліції України»

Валеологія

Долікарська допомога

Домедична підготовка

Порівняльне адміністративне право

Психологія здоров'я

Спеціальна фізична підготовка

Фізична підготовка

Фізичне виховання

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ПЕРВИННОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ «АКАДЕМІЯ ПОЛІЦІЇ»

Центр бере свій початок з 1957 року. Основні віхи історії закладу: Учбовий пункт міліції УВС Сталінської області – Маріупольська міжобласна школа молодшого та середнього начальницького складу міліції УВС Донецької області – учбовий центр УВС Донецького облвиконкому – Маріупольське училище професійної підготовки працівників міліції УМВС України в Донецькій області. В училищі проходили курси початкової підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації різні категорії працівників міліції – дільничні міліціонери, працівники ДАІ, працівники патрульно-постової служби, які згодом гідно несли службу в усіх областях України.

Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 31.03.2017 № 283 «Про організаційно-штатні зміни у вищих навчальних закладах МВС» Маріупольський центр первинної професійної підготовки «Академія поліції» став структурним підрозділом Донецького юридичного інституту МВС України.

Директор Центру
МЕРКУЛОВ
Ілля Валентинович,
капітан поліції

Викладацький склад Центру представлений колишніми практичними працівниками, які отримували свій професійний досвід у слідчих, оперативних підрозділах, підрозділах превентивної діяльності. До проведення занять із майбутніми поліцейськими також активно залучаються практичні працівники підрозділів поліції різного спрямування. Слухачі відвідують сучасний центр реагування на повідомлення про події та злочини – UASC, кінологічну службу, судові засідання.

Основними завданнями центру є забезпечення відповідної спеціальної підготовки поліцейських, уперше прийнятих на службу до поліції, та підвищення кваліфікації молодшого начальницького складу поліції.

У Центрі успішно проходять первинну професійну підготовку майбутні патрульні поліцейські, оперуповноважені кримінальної поліції, слідчі, співробітники підрозділів превентивної діяльності, підрозділів забезпечення (водії, працівники служби логістики, помічники оперуповноважених тощо). Систематично проходять курси підвищення кваліфікації дільничні офіцери поліції, патрульні поліцейські, працівники ізоляторів тимчасового тримання, оперуповноважені кримінальної поліції Донецької та Луганської областей.

Наразі в будівлі Центру відбувається капітальний ремонт, оновлюються всі приміщення та полігони, які знаходяться на території закладу. Спільне навчання на базі Центру як слухачів, так і курсантів ДонДУВС, сприятиме встановленню міцних соціальних зв'язків між майбутніми поліцейськими, більш ефективному вирішенню ними своїх професійних завдань.

ПІДРОЗДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

УПОВНОВАЖЕНИЙ
З АНТИКОРУПЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

СЕРГІЙ КИЗИМЕНКО,
підполковник поліції

Уповноважений з антикорупційної діяльності підпорядковується безпосередньо ректорові Університету та діє на засадах самостійності та функціональної незалежності відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». До завдань уповноваженого з антикорупційної діяльності входить:

- розроблення, організація та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням;
- організація роботи з оцінки корупційних ризиків у діяльності ДонДУВС, підготовка заходів щодо їх усунення;
- надання методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;
- здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, сприяння його врегулюванню;
- здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, інформування ректора ДонДУВС, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про факти порушення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції.

РАДНИЦЯ РЕКТОРА
З ГЕНДЕРНИХ ПИТАНЬ

ОЛЬГА СВІТЛИЧНА

Гендерна рівність є однією з базових цінностей, на якій будується діяльність Донецького державного університету внутрішніх справ. Наш університет гарантує рівні можливості для розвитку та самореалізації кожній особистості. Для цього ми розробили Стратегію інтегрування гендерних перспектив у діяльність університету до 2030 року.

Наша мета – розбудова науково-освітнього простору рівності та гендерно-чутливого лідерства, що об'єднує амбасадорів та амбасадорок гендерної рівності заради розбудови безпечного суспільства, вільного від гендерних стереотипів та насильства.

Для цього нами обрано 5 пріоритетних цілей, які покликані вдосконалити: освітній процес, наукову діяльність, інформаційну політику, адміністративні процеси університету та співпрацю з партнерами.

ВІДДІЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ ТА КОНТРОЛЮ

Завідувач відділення
ТЕТЯНА ПРОСВІРІНА
майор поліції

Відділення організаційно-аналітичної роботи та контролю забезпечує:

- підготовку та проведення засідань ректорату університету, оперативних нарад, контроль за виконанням їх рішень;
- підготовку поточних та перспективних планів університету, здійснення контролю за станом їх виконання;
- формулювання на підставі узагальнень висновків та рекомендацій щодо підвищення ефективності роботи підрозділів університету;
- перевірку підрозділів університету з питань організаційно-управлінської діяльності;
- здійснення контролю за своєчасним наданням структурними підрозділами університету зведень про стан діяльності за основними напрямками роботи вишу, аналітичних довідок, вивчення їх і підготовка узагальнених матеріалів.

ГРУПА ЮРИДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

провідний юрисконсульт
ІРИНА ЛИСЕНКО

Група юридичного забезпечення інституту здійснює, координує та контролює правову діяльність підрозділів Донецького державного університету внутрішніх справ. До ключових завдань групи юридичного забезпечення належить:

- організація та проведення претензійно-позовної роботи в інтересах університету;
- представлення та захист в установленому законодавством порядку інтересів університету в усіх органах державної влади та місцевого самоврядування;
- юридичне супроводження фінансово-господарської діяльності університету;
- захист трудових прав співробітників університету, участь у підготовці та укладенні колективного договору;

- розроблення проєктів нормативних актів університету з питань, що належать до компетенції ДонДУВС;
- надання працівникам університету та здобувачам вищої освіти консультацій з правових питань, що належать до компетенції ДонДУВС.

Група юридичного забезпечення взаємодіє зі всіма підрозділами університету та дбає про створення умов для підвищення ефективності роботи інституту, реалізації на цій основі професійних, трудових і соціально-економічних гарантій працівників, забезпечення їх конституційних прав та досягнення злагоди в колективі.

ВІДДІЛ РЕЖИМНО-СЕКРЕТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

начальник відділу
ОЛЕНА МІРОШНИЧЕНКО,
старший лейтенант поліції

Головними завданнями відділу режимно-секретного забезпечення є реалізація у межах компетенції державної політики щодо державної таємниці, а також забезпечення викладання блоку спеціальних дисциплін для здобувачів та здобувачок вищої освіти. До складу відділу входить спеціальна бібліотека, фахівці з режиму секретності та фахівці з технічного захисту інформації.

Для забезпечення якісного засвоєння спеціальних дисциплін здобувачами вищої освіти вжито необхідних заходів для отримання дозволу на роботу аудиторій захисту інформації, уведення в експлуатацію захищеного комп'ютерного обладнання, повноцінної роботи спеціальних бібліотек.

ВІДДІЛ ДОКУМЕНТУВАННЯ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

начальник відділу
ЮЛІЯ МЕРКУЛОВА

Відділ документування службової діяльності є окремим структурним підрозділом Донецького державного університету внутрішніх справ, який підпорядковується безпосередньо ректору.

Функції відділу:

- організація та встановлення єдиного порядку документування службової діяльності;
- забезпечення своєчасного приймання, обліку, обробки (первинного опрацювання) документів, кореспонденції, нормативно-правових актів;
- організація особистого прийому громадян;
- здійснення контролю за строками виконання документів;
- комплектування, забезпечення умов зберігання, обліку, використання архівних документів, що уклалися під час діяльності університету.

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ

Навчально-методичний відділ є структурним підрозділом університету, який здійснює управління та координацію освітнього процесу на денній та заочній формах навчання, методичної роботи кафедр та інших структурних підрозділів університету, що залучені до організації освітнього процесу.

Основними завданнями відділу є:

- організація та планування освітнього процесу, координація діяльності кафедр в організації навчання здобувачів та здобувачок вищої освіти;*
- супроводження методичної роботи кафедр;*
- упровадження в освітній процес технічних засобів навчання;*
- забезпечення сприятливих умов підготовки до навчання здобувачів та здобувачок вищої освіти, організація практичного навчання серед курсантів, студентів;*
- контроль за відповідністю навчально-методичної роботи вимогам МОН та МВС України;*
- контроль за дотриманням ліцензійних вимог провадження освітньої діяльності.*

Протягом останніх років навчально-методичним відділом університету та його підрозділами також забезпечено: налагодження роботи серверу ДонДУВС; облаштування та забезпечення функціонування комп'ютерної мережі в будівлях університету; облаштування аудиторій мультимедійним обладнанням та комп'ютерних класів; належне функціонування веб-сайту університету, електронної бібліотеки та сайту дистанційного навчання; роботу автоматизованої системи управління «Деканат».

Начальник відділу
ГАПОНЮК
Ольга Іванівна,
кандидатка економічних наук,
доцентка

Структурними підрозділами навчально-методичного відділу є:

- відділення планування навчального процесу;*
- відділення методичного забезпечення навчального процесу;*
- інформаційно-технічне відділення.*

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Відділ організації наукової роботи є структурним підрозділом Донецького державного університету внутрішніх справ, на який покладено функції організації, координації та контролю за науково-дослідною та редакційно-видавничою роботою наукових підрозділів університету, узагальнення та поширення позитивного досвіду організації та здійснення науково-дослідної роботи, планування та контроль за виконанням науковими підрозділами інституту щорічних планів науководослідної та редакційно-видавничої роботи; здійснення додрукарської підготовки та редагування наукових і навчальних розробок співробітників інституту; контроль за написанням та підготовкою до друку підручників, навчальних посібників та інших видань; організація та координація впровадження результатів наукових досліджень і розробок у діяльність правоохоронних органів та освітній процес; забезпечення взаємодії з іншими закладами вищої освіти та практичними підрозділами.

Начальник відділу
КОСЦЕ
Валерій Валерійович,
майор поліції

Відділ розповсюджує позитивний досвід організації та проведення наукових досліджень, сприяє удосконаленню форм і методів науково-дослідної роботи підрозділами університету, надає роз'яснення щодо порядку застосування в університеті відповідних нормативно-правових актів. З метою пошуку й підтримки обдарованої молоді, створення в університеті творчої атмосфери та умов для інноваційного розвитку, підвищення престижу галузевої науки відділом щорічно проводиться конкурс наукових робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, переможці якого представляють університет на рівні МВС України та посідають призові місця.

ПРАВОВИЙ ЧАСОПИС ДОНБАСУ

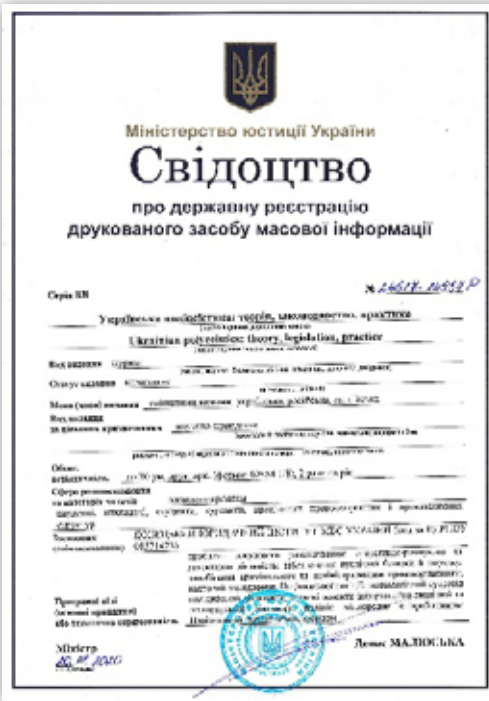

У 1997 році вийшла друком перша збірка наукових статей Донецького державного університету внутрішніх справ «Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності». У 1999 році статус видання було змінено зі збірки наукових статей на збірник наукових праць. З цього ж року збірник було включено до переліку фахових видань України з проблем правознавства та правоохоронної діяльності. Періодичність видання становила 4 рази на рік. На сторінках збірника результати своїх наукових досліджень висвітлювали й відомі, авторитетні вчені-правники, і молоді науковці-початківці, і співробітники державних установ та відомчих підрозділів із різних куточків України. У 2017 році настав новий період в історії збірника: за ініціативою керівництва університету та за підтримки професорсько-викладацького складу збірник наукових праць Донецького державного університету внутрішніх справ було перереєстровано у зв'язку зі зміною назви на «Правовий часопис Донбасу». Збірник наукових праць було зареєстровано в бібліографічній базі даних Google Scholar, у видання з'явився свій сайт, часопис став членом CrossRef: кожній опублікованій статті почали з 2018 року присвоювати цифровий ідентифікатор – DOI, один із найбільш важливих, значимих та затребуваних інструментів сучасного наукового журналу.

Наукове видання ДонДУВС включено до Переліку наукових фахових видань України як друковане періодичне видання категорії «Б» у галузі юридичних наук (081 – Право). За результатами експертної оцінки за 2017, 2018, 2019 роки збірник наукових праць «Правовий часопис Донбасу» було включено до міжнародної наукометричної бази «IndexCopernicusInternational» (Республіка Польща).

До випусків систематично надсилали свої статті науковці провідних закладів вищої освіти України, науково-дослідних інституцій. Своїми здобутками діляться й колеги з інших країн, зокрема Республіки Білорусь, Молдови та Таджикистану. Сьогодні видання Донецького державного університету внутрішніх справ стрімко розвивається та оновлюється відповідно до вимог та запитів сучасності, гідно заявляє про себе на конкурсах, сміливо популяризує свою діяльність, ставить перспективні завдання та творить нову, сучасну історію правничої науки. У збірнику «Правовий часопис Донбасу» розглядаються загальнотеоретичні та історичні аспекти держави і права, висвітлюються актуальні питання конституційного, міжнародного, господарського, цивільного, трудового, адміністративного, фінансового, інформаційного, кримінального права, криміналістики, оперативнорозшукової діяльності. Він завжди відкритий для талановитих, ініціативних, креативних науковців.

УКРАЇНЬСЬКА ПОЛІЦЕЇСТИКА: ТЕОРІЯ, ЗАКОНОДАВСТВО, ПРАКТИКА

Наказом Міністерства юстиції України від 20.11.2020 № 4036/5 було зареєстровано науково-практичне видання Донецького державного університету внутрішніх справ – журнал «Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика» («Ukrainian policeistics: theory, legislation, practice»). Мовами видання є українська та англійська, періодичність становить 2 рази на рік. У виданні передбачені розділи: проблеми досудового розслідування; оперативно-розшукова та детективна діяльність; забезпечення публічної безпеки й порядку; запобігання кримінальним та адміністративним правопорушенням; кадровий менеджмент Національної поліції; психологічний супровід поліцейської діяльності; правові аспекти інформаційно-технічної та господарської діяльності поліції; міжнародне співробітництво Національної поліції: обмін досвідом. Вихід друком першого номеру видання заплановано до 15 квітня 2021 року, напередодні ювілею університету.

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

АСПІРАНТУРА (АД'ЮНКТУРА) ТА ДОКТОРАНТУРА

Аспірантура та докторантура Донецького державного університету внутрішніх справ організовує та забезпечує підготовку докторів філософії та докторів наук за спеціальністю 081 Право.

В аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі університету навчаються здобувачі за такими науковими напрямками:

- теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень;*
- господарське право, господарсько-процесуальне право;*
- трудове право; право соціального забезпечення;*
- адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право;*
- кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право;*
- кримінальний процес та кримиалістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність.*

Крім цього, викладачі кафедр реалізують своє право на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, як здобувачі кафедр університету.

Завідувачка відділу
ДАНИЛЕВСЬКА
Юлія Олександрівна,
кандидатка юридичних
наук, старший науковий
співробітник

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Логічним кроком на шляху утвердження ДЮІМВС України як освітньої установи, здатної вирішувати широке коло завдань з підготовки фахівців для Національної поліції України, стало відкриття в ньому в 2019 році Відділення післядипломної освіти. Останнє забезпечує потреби ГУНП у Донецькій, Луганській та Дніпропетровській областях у здобутті післядипломної освіти поліцейськими НПУ, удосконаленні їх професійних знань, умінь і навичок за спеціальністю, підвищенні інтелектуального, культурного й морального рівня фахівців. Освітній процес організовано шляхом спільної діяльності науково-педагогічного та командно-адміністративного складу університету.

Начальник відділення
ПАНІБРАТЧЕНКО
Дмитро Вікторович,
майор поліції

Післядипломну освіту поліцейських спрямовано на послідовне оволодіння ними новими знаннями та вміннями, удосконалення професійної майстерності, покращення їх морально-ділових якостей, вивчення найновіших досягнень науки і техніки, використання позитивного досвіду роботи органів та підрозділів Національної поліції України. На базі відділення післядипломної освіти проводяться тренінги з підготовки військовослужбовців Національної гвардії з питань охорони громадського порядку.

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відповідно до покладених на відділ завдань особовим складом підрозділу здійснюється підготовка службових документів з питань комплектування та проходження служби постійним і перемінним складом університету (підготовка наказів про зарахування, присвоєння спеціальних звань, надання відпусток, відрахування, відрадження, звільнення зі служби в поліції, установах посадових окладів, оголошення вилуги років тощо).

Співробітники відділу оформлюють та ведуть основні документи з обліку перемінного та постійного складу: особові справи, контрольні картки, алфавітні картки, інвентарні журнали. Особлива увага приділяється питанням комунікації – щодня співробітники відділу ведуть прийом громадян, курсантів, студентів, розглядають звернення громадян, органів виконавчої влади, інших установ, організацій з питань працевлаштування, проходження служби, навчання в університеті.

Начальник відділу
ВОЛЯНЮК
Валентин Олександрович,
майор поліції

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДДІЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділення психологічного забезпечення відділу кадрового забезпечення здійснює свою діяльність відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ України від 06.02.2019 № 88 «Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання»

Основні напрями діяльності:

- психологічне супроводження освітнього процесу в ЗВО;
- психологічне вивчення об'єктів системи психологічного забезпечення;
- психологічна підготовка об'єктів системи психологічного забезпечення;
- психопрофілактична робота щодо об'єктів системи психологічного забезпечення;
- підтримка та оптимізація соціально-психологічного клімату в колективах;
- організація роботи з працівниками поліції, курсантами (слухачами), поліцейськими ЗВО, які потребують психологічної підтримки та допомоги.

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ

Відділ організації служби розпочав свою діяльність у 1993 році, коли на базі Донецького відділення заочного навчання Української академії внутрішніх справ та Донецького училища міліції при Донецькому державному університеті було створено Донецький інститут внутрішніх справ, який у 2004 році отримав назву – Донецький юридичний інститут МВС України.

Начальник відділу
ЯКОВЕНКО
Євген Олександрович,
майор поліції

До головних завдань відділу відноситься організація внутрішньої служби, забезпечення високого рівня бойової та мобілізаційної готовності підрозділів та кафедр інституту, підтримання внутрішнього порядку та виконання розпорядку дня, дотримання перепускного режиму, організація та проведення спортивно-масової роботи, заходів з цивільного захисту, а також участь у забезпеченні публічної безпеки і порядку.

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Значну роль у позиціонуванні ДонДУВС в громадському просторі як України, так і зарубіжжя, відіграє відділення міжнародного співробітництва, створено відповідно до наказу МВС України від 30.12.2020 № 938.

Начальник відділу
РЯБЧЕНКО
Евеліна Василівна,
кандидатка політичних наук

Діяльність відділення міжнародного співробітництва полягає у відновленні та розширенні партнерських відносин із зарубіжними закладами вищої освіти, міжнародними організаціями. Велику підтримку у цьому питанні надають наші іноземні партнери: Європейська організація публічного права, Консультативна місія Європейського Союзу, Програма розвитку ООН, дипломатичні місії. На меті відділення є реалізація програм академічної мобільності здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу, участь у проекті Erasmus+, надання подвійних дипломів. Відділення забезпечує роботу англomовного клубу «English in Law» для всіх бажаючих.

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛ КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділ комунікації та інформаційного забезпечення відокремився від відділення міжнародної діяльності та працює як самостійний підрозділ відповідно до наказу МВС України від 30.12.2020 № 938.

Начальник відділу
ДМИТРИЧЕНКО
Ольга Олександрівна

Відділ комунікації та інформаційного забезпечення – об'єднаний спільною ідеєю колектив, який створює позитивний імідж університету, забезпечує реалізацію державної політики у сфері інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю в межах компетенції університету. Відділ створює власний контент, поширює відомчу інформацію через платформи: друковані та електронні ЗМІ, інтернет-портали, веб-сайт та ютуб-канал університету. Також відділ комунікації взаємодіє з прес-службами інших організацій та громадських об'єднань в рамках плідної співпраці на взаємовигідних умовах.

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛЕННЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Відділ профорієнтаційної роботи університету – це креативна та прогресивна команда однодумців. Свою історію підрозділ розпочинає з 24 лютого 2020 року, коли наказом МВС України № 173 було створено відділення профорієнтаційної роботи. З 30 грудня цього ж року наказом МВС України № 938 його було реорганізовано у відділ профорієнтаційної роботи, який спільно з науково-викладацьким складом та працівниками відділу кадрового забезпечення університету здійснюють плідну роботу в цьому напрямку.

Начальник відділу
ІЗОВА
Галина Хаметівна,
майор поліції

Одними з пріоритетних напрямів профорієнтаційної роботи університету створення бренду ДонДУВС як закладу вищої освіти системи МВС України, де готують висококваліфікованих фахівців у галузях права, правоохоронної діяльності, економіки та управління; формування у молоді чіткого правового світогляду та забезпечення набору до лав Національної поліції України.

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ РОБОТИ ТА МОНІТОРИНГУ

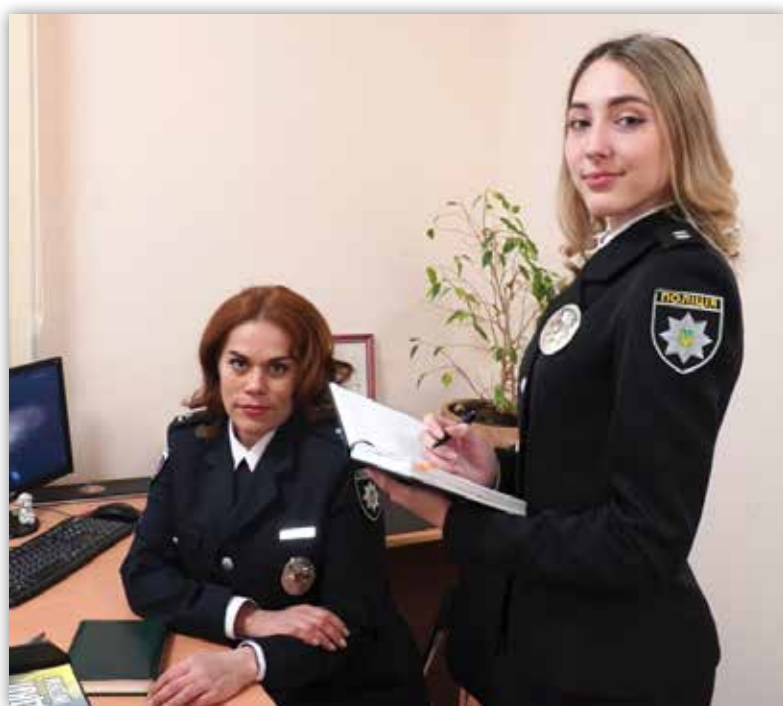
Відділ соціально-гуманітарної роботи та моніторингу, який був створений відповідно до наказу МВС України від 30.12.2020 № 938.

Начальник відділу
ШНЕЙДЕР
Катерина Юрїївна,
капітан поліції

Серед основних завдань відділу:

- взаємодія та співпраця з місцевими органами самоврядування, закладами освіти, та підрозділами МВС з питань виховної, соціальної роботи та підвищення авторитету закладу вищої освіти;
- надання методичної та практичної допомоги підрозділам з питань соціальної, виховної роботи, роботи громадських формувань;
- участь в організації та спрямуванні роботи громадських формувань курсантського та студентського самоврядування

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

З часу заснування нашого закладу освіти на відділ покладається функція матеріально-технічного супроводу діяльності вишу.

До ключових завдань, які вирішуються відділом, відносяться: організація планових розробок замовлень від підрозділів на матеріальні ресурси, розподіл наявних матеріальних ресурсів між підрозділами відповідно до поданих замовлень; укладання договорів щодо поставки товарів для потреб підрозділів університету, придбання в установленому порядку будівельних матеріалів, господарських та інших товарів; ведення складського господарства. Важливим завданням матеріально-технічного відділу стало організаційно-технічне забезпечення освітнього процесу, облаштування гуртожитків у Маріуполі та Кривому Розі.

Начальник відділу
ГЕРМАНОВ
Сергій Андрійович,
капітан поліції

ВІДДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ВІДДІЛ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Відповідальну роль виплати заробітної плати, формування фінансової звітності та відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку покладено на відділ фінансового забезпечення та бухгалтерського обліку, який у різному складі в різні часи професійно виконував свій обов'язок. Головною філософією існування фінансового відділу є неухильне дотримання чинного законодавства в частині організації бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності.

Начальник відділу –
головний бухгалтер
БАДЄЄВА
Світлана Іванівна

ПІДРОЗДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАГАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

Загальна бібліотека Донецького державного університету внутрішніх справ – це інформаційний, ресурсний центр з правознавчої тематики, платформа для навчання, яка забезпечує користувачів необхідною літературою, а також опановує нові форми й методи розповсюдження інформації.

Бібліотека розвивається як багатопрофільний заклад, який має фонди різного змістового складу. Після передислокації вишу було розпочато роботу з відновлення фонду бібліотеки. Завдяки багаторічним добрим стосункам і закладеним традиціям плідної співпраці Донецький державний університет внутрішніх справ у цьому напрямку підтримали заклади вищої освіти, відомі науковці, працівники правоохоронних органів, керівництво системи МВС, представники громадськості.

Сьогодні загальна бібліотека має у своєму складі такі підрозділи:

- 1 абонемент, 2 читальні зали (м. Кривий Ріг, вул. Степана Тільги, 21);
- 1 абонемент, 1 читальний зал (м. Кривий Ріг, вул. Співдружності, 92а);
- 1 абонемент, 1 читальний зал (м. Маріуполь, пр. Будівельників, 145);
- 1 абонемент, 1 читальний зал (м. Маріуполь, вул. Адмірала Луніна, 89).

Фонд загальної бібліотеки Донецького державного університету внутрішніх справ – головне джерело забезпечення інформаційних потреб усіх суб'єктів освітньої діяльності закладу вищої освіти – від студентів та курсантів до викладачів, науковців та співробітників. Важливою умовою розвитку інформаційних ресурсів бібліотеки є щорічне поповнення бібліотечних фондів усіма видами документів для забезпечення освітньо-виховного та науково-дослідницького процесів. На сьогодні кількість фонду загальної бібліотеки Донецького державного університету внутрішніх справ становить понад 109 тисяч примірників літератури різних галузей знань. Загальна бібліотека обслуговує щороку понад 2000 користувачів. У читальних залах надається безкоштовний доступ до комп'ютерів та мережі Інтернет.

Бібліотека сприяє збереженню та популяризації наукового доробку науковців університету. З цією метою створено університетський репозитарій – електронний архів для тривалого зберігання, накопичення та забезпечення надійного відкритого доступу до результатів наукових досліджень, у якому представлено цифрові колекції публікацій наукових працівників, студентів та аспірантів університету.

На базі загальної бібліотеки університету функціонує Інформаційний центр юридичної та поліцейської освіти «Кривий Ріг юридичний». У межах співробітництва ДонДУВС з відділами освіти та науки, громадськими організаціями, бібліотеками міста Центр надає інформаційні послуги та можливість користуватися фондом бібліотеки усім жителям міста Кривого Рогу для поширення діапазону знань та підтримки наукової роботи у галузі правознавства.

ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОСОБИ, ЯКІ ЗРОБИЛИ НАЙБІЛЬШИЙ ВНЕСОК У ВІДНОВЛЕННЯ БІБЛІОТЕКИ ДОНДУВС

<i>Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого</i>	<i>1500 примірників</i>
<i>Національна академія внутрішніх справ</i>	<i>2026 примірників</i>
<i>Конституційний Суд України</i>	<i>2000 примірників</i>
<i>Харківський національний університет внутрішніх справ</i>	<i>7840 примірників</i>
<i>Київський національний університет ім. Тараса Шевченка</i>	<i>1833 примірники</i>
<i>Харківський національний університет ім. В. Каразіна</i>	<i>1520 примірників</i>
<i>Запорізький національний університет</i>	<i>850 примірників</i>
<i>Бандурка Олександр Маркович, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, Заслужений юрист України</i>	<i>107 примірників</i>
<i>Баулін Юрій Васильович, доктор юридичних наук, професор, академік-секретар відділення кримінально-правових наук, дійсний член (академік) Національної академії правових наук України, колишній Голова Конституційного Суду України</i>	<i>858 примірників</i>
<i>Копотун Ігор Миколайович, проректор з міжнародних зв'язків Академії ГУСПОЛ (Чеська Республіка), професор кафедри кримінального права та судочинства Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Академіка Степана Дем'янчука, доктор юридичних наук, професор</i>	<i>200 примірників</i>
<i>Сущенко Володимир Миколайович, кандидат юридичних наук, доцент Національного університету «Києво-Могилянська Академія», виконавчий директор Центру дослідження проблем верховенства права, Заслужений юрист України</i>	<i>158 примірників</i>
<i>Усенко Ігор Борисович, кандидат юридичних наук, професор, завідувач відділу історико-правових досліджень Інституту держави та права ім. В. М. Корецького</i>	<i>1619 примірників</i>
<i>Ярмиш Олександр Назарович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, Заслужений юрист України</i>	<i>165 примірників</i>

ПІДРОЗДІЛИ УНІВЕРСИТЕТУ

МЕДИКО-САНІТАРНА ЧАСТИНА

Після передислокації нашого вишу в 2014 році з Донецька до Кривого Рога та Маріуполя відбулася реорганізація медичного забезпечення закладу освіти в нових умовах. Наразі колективом медико-санітарної частини налагоджено робочі взаємозв'язки з відомчими лікарнями МВС у містах Кривий Ріг та Маріуполь, місцевими Центрами первинної медико-санітарної допомоги, Центрами здоров'я, іншими закладами охорони здоров'я.

Завідувач
медичної частини
САДОВНИЧИЙ
Олександр Васильович

Наразі весь комплекс санітарно-гігієнічних, протиепідемічних та лікувально-профілактичних заходів на всіх навчальних базах університету в містах Маріуполь та Кривий Ріг здійснює професійна команда медичних працівників, до якої входять лікарі-терапевти (О. Мішуренко, Н. Тузова), медичні сестри (О. Алексеева, В. Бойко, О. Борисенко, К. Нестеренко, А. Романенко, Н. Тертус, С. Трач).

У плідній співпраці з фахівцями німецького фонду розвитку GIZ (*Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit*) проведено весь комплекс робіт від проектування до оздоблення приміщень оновленої медико-санітарної частини університету в м. Кривий Ріг. Оформлення та устаткування цього структурного підрозділу відповідає всім визначеним стандартам: враховані кольорове оздоблення функціональних приміщень, їх наповнення устаткуванням, ергономіка, формений одяг медичних працівників, організація роботи, презентабельність підрозділу. Реалізацію аналогічного проекту розпочато в 2021 році і в Маріуполі, де також передбачена наявність оновлених медичних підрозділів на всіх навчальних базах університету. Планується, що за деякими показниками цей проєкт буде навіть кращим, ніж попередній.

Амбітне завдання повного поновлення роботи та динамічного розвитку медичної служби університету спирається на багаторічний досвід роботи, знання, одержані під час вивчення роботи поліцейських та медичних підрозділів Баварії, досвід організації медичного супроводу чемпіонату Європи з футболу «Євро-2012».

POLITIA

3910

POLITIA

3909

GREENS

PATROL POLICE

ЧАСТИНА III

ПЕРСПЕКТИВА

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ НА 2020–2025 РОКИ

ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ МВС УКРАЇНИ м. Кривий Ріг Дніпропетровської області

Головна мета – підготовка високопрофесійних фахівців-юристів та правоохоронців

ФАКУЛЬТЕТ № 1	Спеціальності "Право", "Правоохоронна діяльність"	450 курсантів	Щорічний набір – 125 осіб	3 кафедри
ФАКУЛЬТЕТ № 3	Спеціальності "Право", "Правоохоронна діяльність", "Публічне управління та адміністрування", "Економіка"	808 студентів	Щорічний набір – 250 осіб	3 кафедри
ФАКУЛЬТЕТ № 4	Спеціальності "Право", "Правоохоронна діяльність",	592 слухача	Щорічний набір – 150 осіб	

Освітню та наукову діяльність здійснюють 3 загальноінститутських кафедри, відділ організації наукової роботи, науково-дослідна лабораторія з проблемних питань правоохоронної діяльності, загальна та спеціальна бібліотека, інші підрозділи

ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ МВС УКРАЇНИ м. Маріуполь Донецької області

Головна мета – підготовка високопрофесійних фахівців-юристів та правоохоронців

ФАКУЛЬТЕТ № 2	Спеціальності "Право", "Правоохоронна діяльність"	230 курсантів	Щорічний набір – 125 осіб	3 кафедри
		118 студентів	Щорічний набір – 118 осіб	
Маріупольський центр первинної професійної підготовки "Академія поліції"	Професія "Поліцейський"	130 слухачів з терміном навчання 6 місяців	Щорічний набір – 600 осіб	2 цикли

Передумови формування Стратегії

Загальний розвиток Донецького юридичного інституту МВС України у м. Маріуполь обумовлений, глобальним процесом, який охопить усі напрями функціонування, – зміна юридичної адреси з м. Кривий Ріг до м. Маріуполь. Цей процес є доволі унікальним, оскільки з непереборним бажанням колективу повернутись та працювати на рідну Землю виникатимуть деякі труднощі, а саме:

- зміна структури;
- організаційно-штатні зміни;
- переоформлення усіх без винятку ліцензій на підготовку здобувачів вищої освіти (від бакалавра до доктора філософії);
- соціально-побутові складнощі працівників Інституту, які будуть змінювати місце проживання.

Стратегічним результатом діяльності Донецького юридичного інституту є повноцінне та остаточне розгортання діяльності Інституту у м. Маріуполь за всіма існуючими спеціальностями та освітніми та освітньо-науковими рівнями, забезпечення ліцензійного обсягу на рівні 2000 осіб та навчання контингенту курсантів, студентів, слухачів, аспірантів та докторантів в обсязі більше 1500 осіб у м. Маріуполь.

Ми не можемо не ураховувати той факт, що передислокація Інституту до міста Маріуполя має супроводжуватись збереженням діяльності відокремленого структурного підрозділу у м. Кривий Ріг Дніпропетровської області для підготовки поліцейських та цивільних осіб – Криворізького навчально-наукового інституту Донецького юридичного інституту МВС України.

Існування Криворізького інституту ДЮІ обумовлене, перш за все, необхідністю збереження історичної пам'яті про роботу колективу протягом 2014-2020 років. Також ми маємо вести мову про виконання умов «соціального договору» між Інститутом та здобувачами вищої освіти, які почали її здобувати у м. Кривий Ріг – «продовжую навчатись там, де розпочав». Ще чинник забезпечення функціонування у м. Кривий Ріг – не усі працівники будуть готові переїхати до м. Маріуполь (в Інституті зараз працює близько 100 мешканців Кривого Рогу).

6

Умовами реалізації Стратегії розвитку ДЮІ у м. Маріуполь є:

- орієнтація на збереження лідерських позицій з підготовки кадрів за спеціальностями 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» на теренах Донеччини;
- забезпечення функціонування усіх існуючих об'єктів інфраструктури у м. Маріуполь Донецької області та їхнє соціально обумовлене збільшення;
- поглиблення спрямування освітньо-професійного середовища на потреби поліцейської практики регіону.

Маріуполь

Крок перший – 2020 рік (Крок основоположного визначення)

1. Реєстрація в м. Маріуполь

Структура інституту в м. Маріуполь:

- ✓ 3 факультети
- ✓ 14 кафедр
- ✓ Академія поліції
- ✓ Науково-дослідна лабораторія
- ✓ Ректорат
- ✓ Секретаріат Вченої ради

3. Вступна кампанія:

- 125 курсантів
- 100 студентів
- ОС «Бакалавр»

4. До Маріуполя з Кривого Рогу передислоковуються 30 працівників.

Пр-т Луніна, 89А

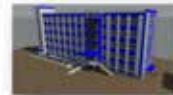

Пр-т Нахімова, 7

2. Реконструкція:

МЦППП «Академія поліції»

Пр-т Луніна, 89Б

Другий крок – 2021 рік (Крок науково-дослідного та видавничого розвитку)

1. Завершення реконструкції МЦППП «Академія поліції»

2. Реалізація проекту «Ситуаційний центр» на базі МЦППП «Академія поліції»

3. Заснування Видавничого центру юридичного спрямування «Mrpl.Law&Policing».

#Тут_Варто_Друкуватись_Щоб_Вас_Читали

4. Відкриття освітньо-наукового центру грецького, французького та італійського права.

7. До Маріуполя з Кривого Рогу передислокуються 50 працівників.

5. Забезпечення функціонування на базі Інституту першої академічної установи юридичного спрямування регіону - «Донецького регіонального центру Національної академії правових наук України»;

6. «Абітурієнт-2021»:

- 150 курсантів;
- 350 студентів для здобуття ОС «Бакалавр» та «Магістр»;
- Набір до аспірантури та докторантури зі спеціальності 081 «Право»

Третій крок – 2022 рік (Крок забезпечення замкненого циклу підготовки фахівців)

1. Завершення реконструкції головного навчального корпусу інституту (проспект Луніна, 89)

5. «Абітурієнт-2022»:

- 🎓 175 курсантів;
- 🎓 450 студентів для здобуття ОС «бакалавр» та «магістр»;
- 🎓 набір до аспірантури та докторантури зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»

2. Уведення до штату Інституту ліцею з посиленою фізичною підготовкою та поглибленим вивченням права. «школа – заклад вищої освіти - робота»

4. Завершення передачі від Маріупольської міської ради фізкультурно-оздоровчого центру Донецького юридичного інституту

7. До Маріуполя з Кривого Рогу остаточно переїжджають усі плаівники.

3. Відкриття Науково-виробничого центру правоохоронної діяльності та поліцейстики

ПОЛІЦІЯ

6. Відкриття Центру перспективних досліджень в сфері врегулювання конфліктів спільно з Європейською організацією публічного права

Четвертий крок – 2023 рік (Крок завершення впровадження практичної складової у навчанні)

1. Завершення реконструкції та введення в експлуатацію соціально-побутового корпусу інституту (проспект Луніна, 89 Б);

2. МЦПП «Академія поліції» Донецького юридичного інституту МВС України:

- розширення стометрового стрілецького тирю;
- введення в експлуатацію тактичного полігону;
- створення полігону контраварійного керування транспортними засобами Донецького юридичного інституту МВС України.

3. «Абітурієнт-2023» на рівні щорічних:

- 🎓 200 курсантів;
- 🎓 300 студентів для здобуття ОС «бакалавр»;
- 🎓 150 студентів для здобуття ОС «магістр»;
- 🎓 30 аспірантів.

П'ятий крок - 2024 рік (Крок забезпечення культурного та спортивного розвитку)

Інформаційний центр
Європейського Союзу

1. Реалізація проектів:
  - реконструкції стадіону МЦППП «Академія поліції» ДЮІ МВС України;
  - реконструкції тактичного містечка МЦППП «Академія поліції» Донецького юридичного інституту МВС України;
2. Створення «Курсантсько-студентського MrpI&HUB» (проспект Нахімова 7);
3. Відкриття Палацу курсантів та студентів Інституту
4. Облаштування оздоровчого Центру для працівників та здобувачів вищої освіти на узбережжі Азовського моря
5. Відкриття Інформаційного центру Європейського союзу.

Шостий крок – 2025 рік (Крок зміни статусу, підведення підсумків та визначення перспектив)

UNIVERSITY

- ✓ Зміна статусу з Інституту на Університет.
- ✓ Отримання назви «Донбаський державний університет внутрішніх справ»
- ✓ Аналіз досягнутих цілей. Підведення підсумків. Визначення Стратегії на 2026-2030 роки.

У цілому, станом на 2025 рік реалізація зазначеної Стратегії матиме наслідком:

- закріплення юридичної адреси Інституту у м. Маріуполь;
- розгалуження структурних підрозділів Інституту;
- функціонування єдиної в Україні науково-дослідної лабораторії кримінологічної безпеки громад;
- функціонування освітньо-наукового центру грецького, французького та італійського права.
- функціонування Науково-виробничого центру правоохоронної діяльності та поліцейстики;
- відкриття **Інформаційного центру Європейського союзу**;
- функціонування першої академічної установи юридичного спрямування регіону - **«Донецького регіонального центру Національної академії правових наук України»**;
- функціонування Видавничого центру Маріупольської міської ради та Донецького юридичного інституту **«Mrpl.Law&Policing»**;
- реалізація концепції **«школа – заклад вищої освіти - робота»** шляхом уведення до штату Інституту ліцею з посиленою фізичною підготовкою та поглибленим вивченням права;
- функціонування фізкультурно-оздоровчого центру Донецького юридичного інституту;
- щорічний обсяг набору: **200** курсантів; **300** студентів для здобуття освітнього ступеня бакалавр; **150** студентів для здобуття освітнього ступеня магістр; **30** аспірантів;
- функціонування Палацу курсантів та студентів Інституту;
- функціонування оздоровчого Центру для працівників та здобувачів вищої освіти на узбережжя Азовського моря;
- забезпечення функціонування усіх існуючих об'єктів інфраструктури у м. Маріуполь Донецької області та їхнє соціально обумовлене збільшення;
- поява на території м. Маріуполь нового **Університету – Донбаського державного університету внутрішніх справ.**

ПОЛІШІЯ

Інформаційний центр Європейського Союзу

14

UNIVERSITY

D ДЮОІ
D ДІЄ
D ДОСЯГАЄ

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ФАКУЛЬТЕТУ № 1 ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ МВС УКРАЇНИ

Стратегія розвитку факультету № 1 Донецького юридичного інституту МВС України на 2021/2023 роки

є цілком узгодженою зі стратегією розвитку Донецького юридичного інституту МВС України, розроблена в умовах реформаційних та реорганізаційних викликів, і орієнтована на входження факультету № 1 у складі Донецького юридичного інституту МВС України в єдиний загальноукраїнський та європейський освітній простір.

Розвиток факультету № 1, у найближчому майбутньому, має відбуватися на засадах, сформованих протягом останніх років у Донецькому юридичному інституті МВС України. Грунтуючись на цьому базисі на наступному етапі розвитку факультету № 1 маємо на меті привести у відповідність до нових викликів і вимог суспільства зміст і форми нашої роботи, зробивши особливий акцент на її якісних характеристиках (за усіма напрямками) та забезпеченні академічної доброчесності, продовжити інтеграцію у загальноукраїнський та європейський освітньо-науковий простір шляхом подальшого наближення до європейських стандартів.

НАША МІСІЯ:

- формування та розвиток інтелектуального та інноваційного потенціалу здобувачів та здобувачок вищої освіти;
- формування та розвиток світоглядних, професійних, громадянських, морально-етичних компетентностей здобувачів та здобувачок вищої освіти;
- розвиток освітнього, матеріально-технічного середовища для гармонійного становлення особистості здобувачів та здобувачок вищої освіти.

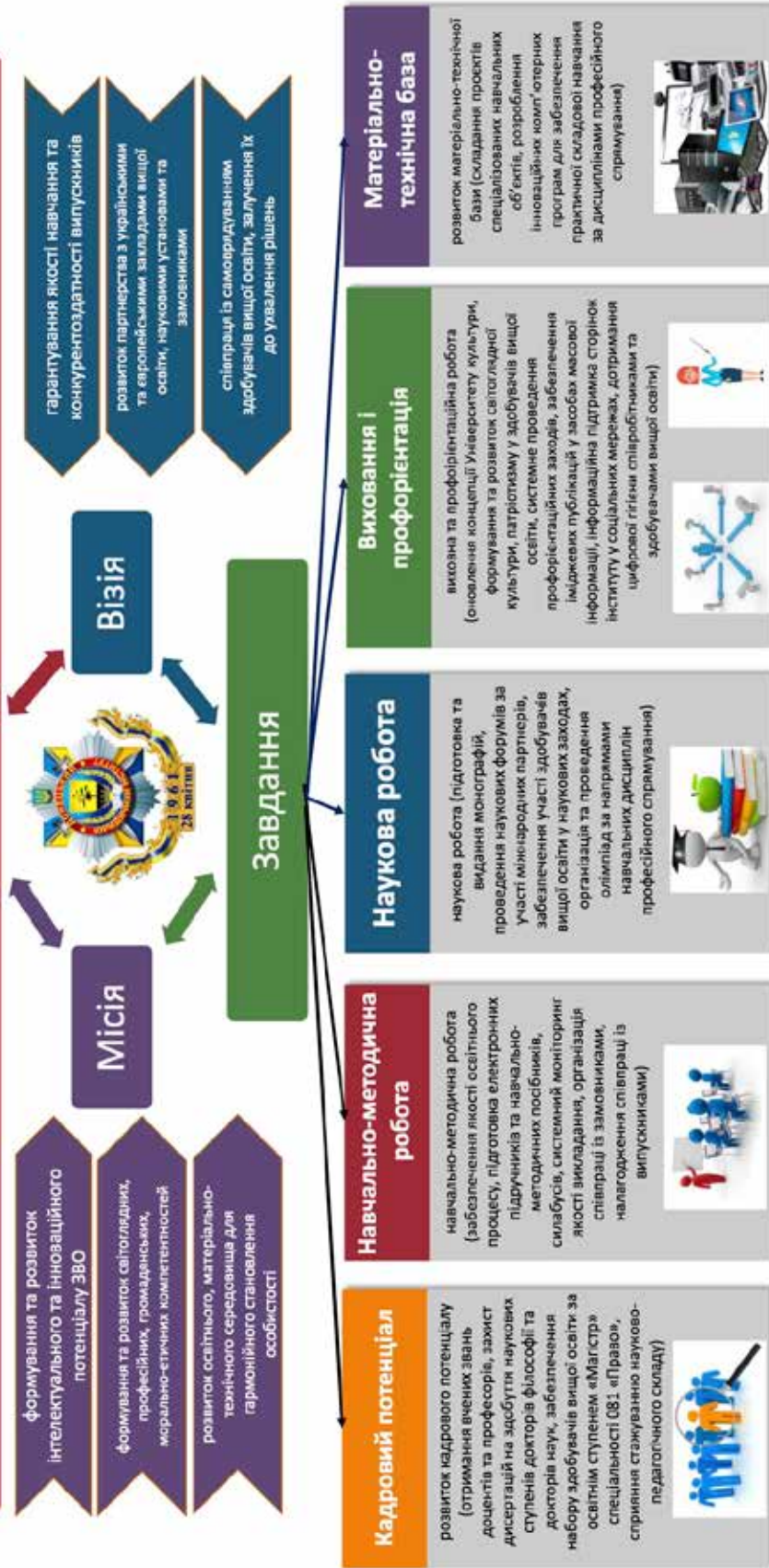
НАША ВІЗІЯ:

- гарантування якості навчання та конкурентноздатності випускників та випускниць;
- розвиток партнерства з українськими та європейськими закладами вищої освіти, науковими установами та замовниками;
- співпраця із самоврядуванням здобувачів та здобувачок вищої освіти, залучення їх до ухвалення рішень.

НАШІ ЗАВДАННЯ:

- розвиток кадрового потенціалу (отримання вчених звань доцентів та професорів, захист дисертацій на здобуття наукових ступенів докторів філософії та докторів наук, забезпечення набору здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «Магістр» спеціальності 081 «Право», сприяння стажуванню науково-педагогічного складу);
- навчально-методична робота (забезпечення якості освітнього процесу, підготовка електронних підручників та навчально-методичних посібників, силабусів, системний моніторинг якості викладання, організація співпраці із замовниками, налагодження співпраці із випускниками);
- наукова робота (підготовка та видання монографій, проведення наукових форумів за участі міжнародних партнерів, забезпечення участі здобувачів вищої освіти у наукових заходах, організація та проведення олімпіад за напрямками навчальних дисциплін професійного спрямування);
- виховна та профорієнтаційна робота (оновлення концепції Університету культури, формування та розвиток світоглядної культури, патріотизму у здобувачів вищої освіти, системне проведення профорієнтаційних заходів, забезпечення іміджевих публікацій у засобах масової інформації, інформаційна підтримка сторінок інституту у соціальних мережах, дотримання цифрової гігієни співробітниками та співробітницями, та здобувачами і здобувачками вищої освіти);
- розвиток матеріально-технічної бази (складання проєктів спеціалізованих навчальних об'єктів, розроблення інноваційних комп'ютерних програм для забезпечення практичної складової навчання за дисциплінами професійного спрямування).

Стратегія розвитку факультету № 1 Донецького юридичного інституту МВС України на 2021/2023 роки

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ПРАВО»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право
кваліфікація: бакалавр права
спеціалізація: поліцейські

МЕТА

Підготовка висококваліфікованих фахівців та фахівчинь для реалізації завдань Національної поліції України, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері права, забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності

Орієнтація освітньої програми

Освітньо-професійна програма з прикладною орієнтацією. Базується на загальновідомих наукових результатах із урахуванням сучасних наукових досліджень у галузі права. Можливе подальше навчання, подальша професійна та наукова кар'єра

Викладання та оцінювання

Викладання та навчання

Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості, практичної спрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і здобувача освітнього ступеня. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, системність, технологічність, дискретність, студентоцентричність

Оцінювання

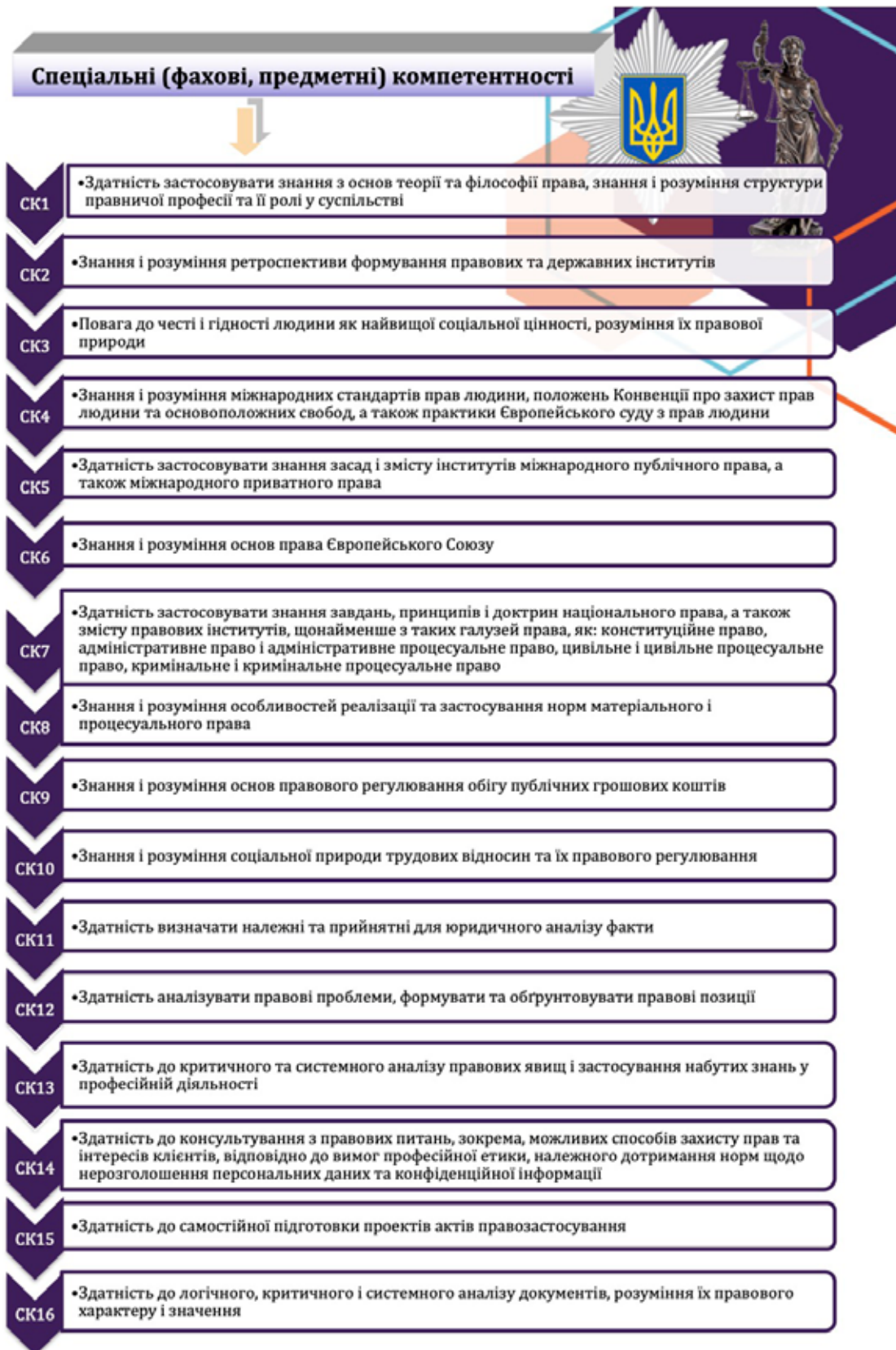
Контроль знань та умінь здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю. Оцінювання рівня знань проводиться за рейтинговою системою. Поточний контроль включає контроль знань, умінь та навичок здобувачів освітнього ступеня на лекціях, семінарських та практичних заняттях та під час виконання індивідуальних навчальних завдань, контрольних та курсових робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі екзаменів, заліків, підсумкового контролю та державних атестаційних екзаменів. Також передбачено: звіти про проходження практик та стажування, курсова робота, виступи на наукових форумах, аналітичні та /або наукові статті (за наявності).

Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Програмні результати навчання

Соціально-гуманітарна ерудованість

- Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин
- Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання
- Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел
- Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми
- Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю
- Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій

- Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності
- Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних
- Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності
- Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи

Праворозуміння

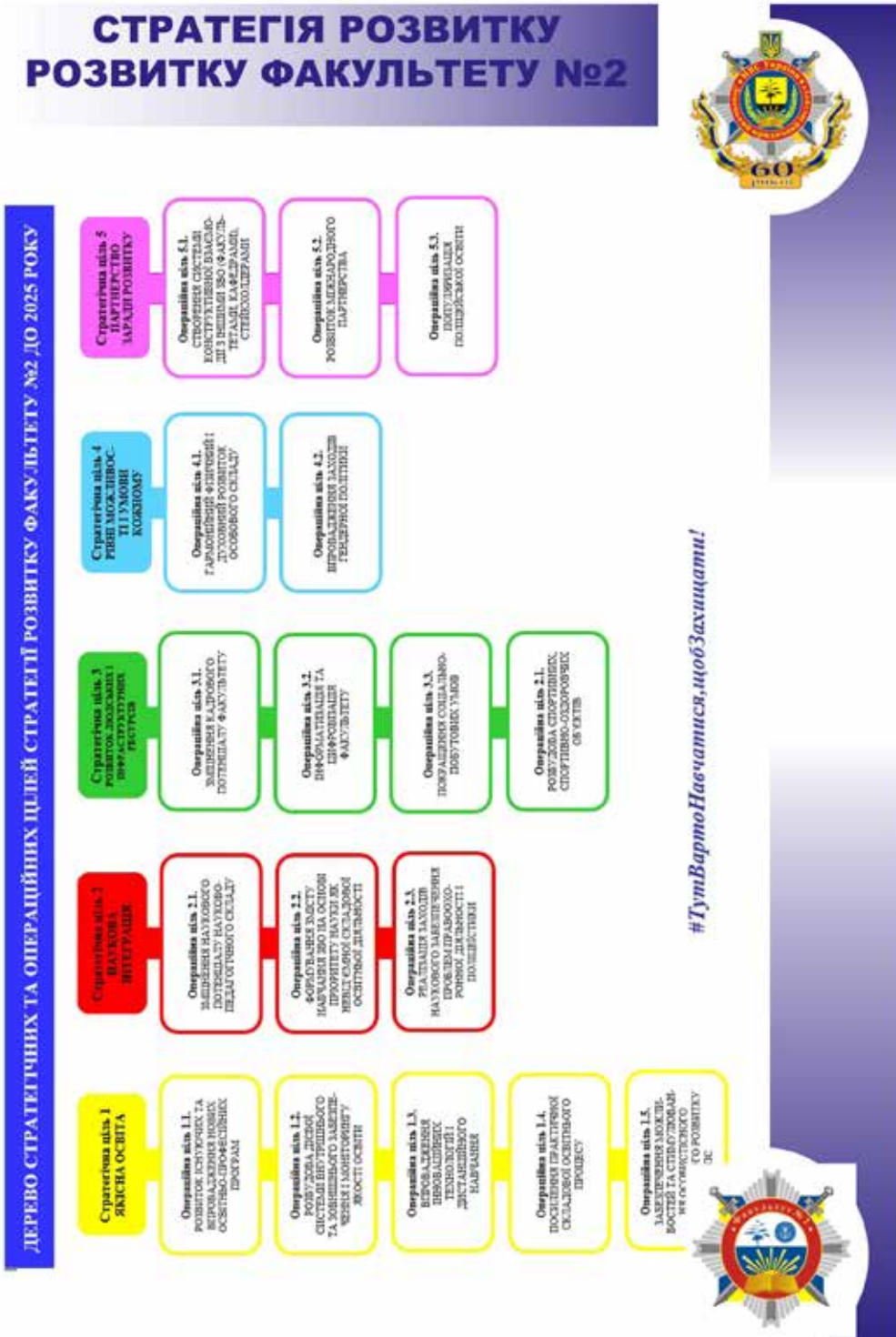
- Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи
- Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права
- Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів

Правозастосування

- Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки
- Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях
- Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ФАКУЛЬТЕТУ № 2 ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ МВС УКРАЇНИ

Стратегічна ціль 1 ЯКІСНА ОСВІТА

Операційна ціль 1.1. РОЗВИТОК ІСНУЮЧИХ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

ЗАВДАННЯ

1.1.1. Удосконалення змісту освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)» з урахуванням потреб практичної діяльності Національної поліції України, посилення міждисциплінарної взаємодії освітніх програм інституту

1.1.2. Розробка і запровадження в освітній процес освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)», спеціалізація «водна поліція» та освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)», спеціалізація «сектори (групи) реагування патрульної поліції».

1.1.3. Акредитація освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)», спеціалізація «водна поліція» та освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)», спеціалізація «сектори (групи) реагування

патрульної поліції».

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

Стратегічна ціль 1 ЯКІСНА ОСВІТА

Операційна ціль 1.2. РОЗБУДОВА ЯКОСТІ ОСВІТИ

ЗАВДАННЯ

1.2.1. Розвиток на факультеті внутрішньої системи забезпечення якості освіти освітньо-професійних програм із залученням стейкхолдерів

1.2.2. Популяризація на факультеті культури академічної доброчесності і забезпечення якості освіти

Операційна ціль 1.3. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

ЗАВДАННЯ

1.3.1. Створення інноваційних технологій (програмних продуктів, автоматизованих робочих місць тощо) та засобів навчання, що відповідають потребам практичної діяльності.

1.3.2. Діджиталізація усіх освітніх процесів.

1.3.3. Подальша розбудова дистанційного навчання підпорядкованими кафедрами, відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, затвердженими наказом від 30 жовтня 2013 року № 1518.

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

Стратегічна ціль 1 ЯКІСНА ОСВІТА

Операційна ціль 1.4. ПОСИЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

ЗАВДАННЯ

- 1.4.1. Створення спеціалізованих навчальних об'єктів: «Лінія 102», «Квартира», «Полицейська станція з кімнатою дружньою до дитини», «Кабінет спеціальної техніки НП», «Кабінет домедичної підготовки».

- 1.4.2. Поповнення бази спеціальної техніки та спеціальних засобів Національної поліції відповідно до сучасних норм забезпечення їх практичної діяльності.

- 1.4.3. Реалізація уніфікованих підходів в межах визначених форм практичної складової освітнього процесу.

- 1.4.4. Розробка навчально-методичного забезпечення професійно-орієнтованих освітніх компонентів заснованих на матеріалах практичної діяльності підрозділів Національної поліції України, з обов'язковим рецензуванням розроблених комплексів представниками територіальних органів поліції.

- 1.4.5. Забезпечення освітніх компонентів професійно-практичного спрямування власно розробленою навчально-методичною літературою із розрахунку 1 видання на 5 здобувачів вищої освіти.

- 1.4.6. Подальше впровадження в освітній процес професійно-орієнтованих засобів та методів навчання: поліцейських квестів, рольових ігор, комплексних ситуаційно-тактичних навчань, у тому числі із проведенням їх на базі територіальних органів поліції.

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

Стратегічна ціль 1 ЯКІСНА ОСВІТА

Операційна ціль 1.5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ОСОБИСТІСНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ НПС

ЗАВДАННЯ

1.5.1. Оптимізація структури навантаження на науково-педагогічний склад, підпорядкованих кафедр.

1.5.2. Забезпечення можливості своєчасного підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу підпорядкованих кафедр, у тому числі з використанням міжнародних ресурсів.

1.5.3. Оволодіння науково-педагогічним складом кафедр технологіями менторства, тьюторства, фасилітації та запровадження їх у методику викладання.

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

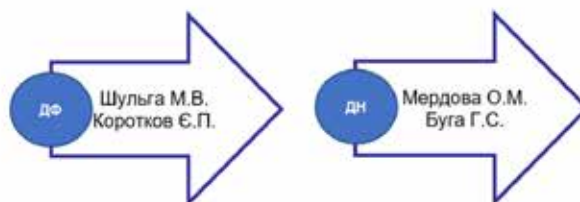
Стратегічна ціль 2 НАУКОВА ІНТЕГРАЦІЯ

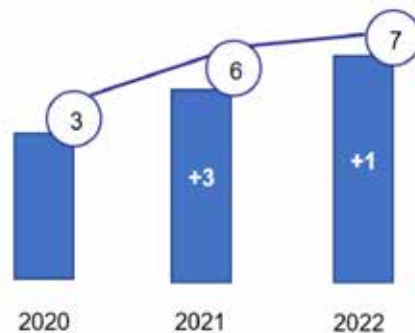
Операційна ціль 2.1. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ОСОБИСТІСНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ НПС

ЗАВДАННЯ

2.1.1. Реалізація заходів із підготовки наукових кадрів («доктор філософії», «доктор наук»).

2.1.2. Отримання науково-педагогічним складом вчених звань «доцент».

2.1.3. Збільшення кількості публікацій та кількості цитувань науково-педагогічного складу у журналах, що індексуються провідними міжнародними наукометричними базами.

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

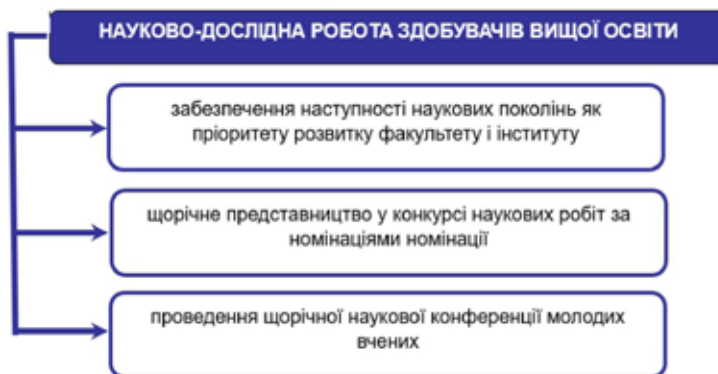
Стратегічна ціль 2 НАУКОВА ІНТЕГРАЦІЯ

Операційна ціль 2.2. ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ЗВО НА ОСНОВІ ПРІОРИТЕТУ НАУКИ ЯК НЕВІД'ЄМНОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗАВДАННЯ

2.2.1. Забезпечення системної роботи щодо залучення здобувачів вищої освіти до наукових заходів, у тому числі в межах заходів, що реалізуються Науковим товариством Донецького юридичного інституту МВС України, науковим осередком курсантського самоврядування факультету №2 та науковими гуртками кафедри адміністративно-правових дисциплін та тактико-спеціальної підготовки.

2.2.2. Розвиток системи науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти орієнтованої на подальшу підготовку наукових кадрів в ад'юнктурі інституту.

Операційна ціль 2.3. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ НАУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОБЛЕМ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І ПОЛІЦЕЇСТИКИ

2.3.1. Проведення робочих зустрічей, консультацій щодо налагодження співпраці із структурними підрозділами Національної поліції з метою визначення актуальних проблем їх практичної діяльності та отримання замовлень на наукові розробки.

2.3.2. Створення на базі Донецького юридичного інституту МВС України офісу Донецького регіонального центру НАПрН України.

2.3.3. Узгодження тем наукових досліджень з профільними Департаментами Національної поліції України.

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

Стратегічна ціль 3 РОЗВИТОК ЛЮДСЬКИХ І ІНФРАСТРУКТУРНИХ

Операційна ціль 3.1. ЗМІЦНЕННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ФАКУЛЬТЕТУ

ЗАВДАННЯ

3.1.1. Укомплектування вакантних посад адміністративно-командного та науково-педагогічного складу факультету.

3.1.2. Вжиття заходів щодо кар'єрного зростання постійного особового складу факультету.

Операційна ціль 3.2. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ

ЗАВДАННЯ

3.2.1. Забезпечення доступу до ресурсів локальної мережі та глобальної мережі Internet за технологією Wi-Fi.

3.2.2. Облаштування приміщень для само-підготовки здобувачів вищої освіти із устаткуванням їх комп'ютерною технікою із розрахунку 1:5

3.2.3. Облаштування аудиторного фонду з урахуванням наявності мультимедійного обладнання (не менше як 30% від загальної кількості навчальних аудиторій)

3.2.4. Запровадження ефективної системи інформування з використанням сенсорних терміналів.

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

Стратегічна ціль 3 РОЗВИТОК ЛЮДСЬКИХ І ІНФРАСТРУКТУРНИХ

Операційна ціль 3.3. ПОКРАЩЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВИХ УМОВ

ЗАВДАННЯ

3.3.1. Завершення ремонтно-будівельних робіт у приміщеннях, закріплених за факультетом №2 за адресами: Будівельників 145, Луніна 896.

3.1.2. Облаштування приміщень для самопідготовки.

3.2.3. Облаштування лаунж зон у холах спальних приміщень.

Операційна ціль 3.4. РОЗБУДОВА СПОРТИВНИХ, СПОРТИВНО- ОЗДОРОВЧИХ ОБ'ЄКТІВ

ЗАВДАННЯ

Спортивні майданчики

Стадіон

Спортивні зали

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

Стратегічна ціль 4 РІВНІ МОЖЛИВОСТІ І УМОВИ КОЖНОМУ

Операційна ціль 4.1. ГАРМОНІЙНИЙ ФІЗИЧНИЙ І ДУХОВНИЙ РОЗВИТОК ОСОБОВОГО СКЛАДУ

ЗАВДАННЯ

4.1.1. Збільшення і урізноманітнення виховних та соціально-гуманітарних заходів.

4.1.2. Розвиток фізичної активності і спорту за рахунок залучення особового складу до спортивних секцій.

4.1.3. Створення умов для самореалізації здобувачів вищої освіти.

4.1.4. Запровадження видання щоквартальної факультетської газети «Майбутній правоохоронець».

Операційна ціль 4.2. ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ

4.2.1. Впровадження основ гендерного підходу в діяльності факультету.

4.2.2. Створення інформаційних ресурсів з гендерної тематики для учасників освітньо-виховного процесу.

4.2.3. Поширення гендерних знань шляхом розробки та впровадження новітніх соціально-педагогічних, інформаційно-просвітницьких та навчально-виховних технологій.

4.2.4. Розробка і сприяння впровадженню навчальних дисциплін з гендерної проблематики.

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

Стратегічна ціль 5 ПАРТНЕРСТВО ЗАРАДИ РОЗВИТКУ

Операційна ціль 5.1. СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ КОНСТРУКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З ІНШИМИ ЗВО (ФАКУЛЬТЕТАМИ, КАФЕДРАМИ), СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

ЗАВДАННЯ

ФАКУЛЬТЕТ №2

5.1.1. Підписання договорів про співпрацю із закладами вищої освіти ситеми МВС України, закладами вищої освіти юридичного профілю, територіальними органами поліції.

5.1.2. Реалізація спільних освітніх, наукових та культурних заходів.

Операційна ціль 5.2. РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ПАРТНЕРСТВА

5.2.1. Інтегрування у міжнародну діяльність: участь у міжнародних проєктах, конференціях, співробітництво з фаховими спільнотами, стажування тощо.

5.2.2. Укладення договорів про співпрацю із аналогічними структурними підрозділами зарубіжних закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку поліцейських.

5.2.3. Участь у проведенні міжнародних освітніх, наукових та культурних заходів.

#ТутВартоНавчатися,щобЗахищати!

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ФАКУЛЬТЕТУ № 3 ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ МВС УКРАЇНИ

СТРАТЕГІЧНІ

НАПРЯМИ ФАКУЛЬТЕТУ

ПРОЄКТИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ

1. ПРАКТИКО- ТА НАУКО- ОРІЄНТОВНА ЯКІСНА ОСВІТА

1 ПРОЄКТ: ОНОВЛЕННЯ ДІЮЧИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
«Право», «Правоохоронна діяльність»

2 ПРОЄКТ: ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
 -Економічна безпека
 -Публічне управління та адміністрування

3 ПРОЄКТ: ПЛАТНІ ОСВІТНІ ПОСЛУГИ (сертифікатні програми)

4 ПРОЄКТ: КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР взаємодії стейкхолдерів, студентів, викладачів

5 ПРОЄКТ: ЦЕНТР ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ (юридичний напрям)

6 ПРОЄКТ: РОЗШИРЕННЯ БАЗ практики здобувачів

ПРОЄКТИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ

2. СТРУКТУРА ФАКУЛЬТЕТУ ТА КАДРОВИЙ СКЛАД

Проект: Сприяння створенню нових кафедр (з врахуванням нормативів та вимог)

Проект: Професійний та науковий розвиток працівників

Проект: Підвищення показників НДР

- кафедра «Публічного управління та адміністрування»
- кафедра «Економічної діяльності та безпеки»

ПРОЄКТИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ

3. РІЗНОПРОФІЛЬНІСТЬ ІНФРАСТРУКТУРИ

Проект: Обладнання навчальної аудиторії – зал судових засідань

Проект: Студентський коворкінг

Проект: Відкриття додаткових пунктів юридичної клініки «Правовий захист»

ПРОЄКТИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ

4. ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ТА САМОУПРАВЛІННЯ

Проект: Електронний документообіг (система «деканат», система «кафедра»)

Проект: Комунікація (керівництво – працівники – здобувачі)

Проект: Центр медіації та вирішення конфліктів

ПРОЄКТИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ

5. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ПРОЄКТ: МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ, ГРАНТИ, ПРОЄКТИ

ПРОЄКТ: ВІДКРИТТЯ ЦЕНТРУ КРАЇН СЕРЕДЗЕМНОМОР'Я

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОГО НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ДОНДУВС

Місія

• Структурний підрозділ закладу вищої відомчої освіти, що пам'ятає свої історичні традиції і одночасно усвідомлює новітні вимоги європейського освітнього простору, підтримує лідерство в юридичній освіті і науці, створює умови для творчої самореалізації, динамічно розвивається прагне стати престижним та потужним навчально-науковим центром підготовки високоосвічених фахівців, впевнених у затребуваності своїх професійних знань з боку сучасного суспільства

Візія

• Регіональний лідер освіти та науки в сфері юриспруденції та цивільного захисту
• Надійний та соціально-відповідальний партнер для регіональних громадських і владних інститутів та бізнес-спільноти.
• Світоглядний простір що надає можливості жити, працювати, навчатись, гармонійно розвиватись за принципами академічної свободи, доброчесності, професійної гідності і патріотизму

Стратегія

• **Пріоритет 1.** Прагматизація освітньої діяльності з метою забезпечення якості, адаптивності до вимог стейкхолдерів та інтеграції в професійне середовище
• **Пріоритет 2.** Розвиток професійно-інноваційного простору реалізації можливостей
• **Пріоритет 3.** Формування інтегрованого простору соціально-культурного життя
• **Пріоритет 4.** Модернізація інфраструктури освітнього процесу (розвиток матеріально-технічної бази)

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
КРИВОРІЗЬКОГО НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО
ІНСТИТУТУ**

•Приоритет 1

Прагматизація
освітньої діяльності
з метою
забезпечення якості,
адаптивності до
вимог стейкхолдерів
та інтеграції в
професійне
середовище

•Приоритет 2

Розвиток
професійно-
інноваційного
простору
реалізації
можливостей

•Приоритет 3.

Формування
інтегрованого
простору
соціально-
культурного життя

•Приоритет 4.

Модернізація
інфраструктури
освітнього процесу
(розвиток
матеріально-
технічної бази)

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 1. Прагматизація освітньої діяльності з метою забезпечення якості, адаптивності до вимог стейкхолдерів та інтеграції в професійне середовище

1.1 Розвиток гнучких практико-орієнтованих освітніх програм

❖ Удосконалення змісту освітньо-професійних програм «Правоохоронна діяльність (поліцейські)» та «Право» з урахуванням потреб практичної діяльності Національної поліції України, посилення міждисциплінарної взаємодії освітніх програм інституту

❖ Удосконалення ОПП 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» шляхом запровадження спеціалізованих вибіркових дисциплін в т.ч. з гендерної тематики.

❖ Розробка та акредитація освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)» спеціалізація «сектори (групи) реагування патрульної поліції» та забезпечення програми відповідним висококваліфікованим викладацьким складом.

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 1. Прагматизація освітньої діяльності з метою забезпечення якості, адаптивності до вимог стейкхолдерів та інтеграції в професійне середовище

1.2 Створення системи професійного зростання НПС кафедр КННІ

❖ Створення системи стимулювання та заохочення НПС до проведення дисертаційних досліджень на здобуття звання «доктор філософії»,

❖ Осучаснення організаційної структури з визначальним пріоритетом формування кадрового резерву науково-педагогічного та адміністративного персоналу.

❖ Актуалізація знань та практичних навичок науково-педагогічного складу кафедр.

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 1. Прагматизація освітньої діяльності з метою забезпечення якості, адаптивності до вимог стейкхолдерів та інтеграції в професійне середовище

1.3 Розбудова багаторівневої системи управління якістю освіти та реалізація умов для усвідомлення якості як суспільної цінності

- ❖ Реалізація програми «Цифровізація управління освітнім процесом»
- ❖ Розбудова бази даних «Навчально-методичне забезпечення викладання дисциплін» та «Каталог навчальних дисциплін», платформи дистанційного

- ❖ Розвиток внутрішньої загальноінститутської моделі управління якістю освітнього процесу
- ❖ Розробка і запровадження інтегрованої системи тайм-менеджменту для всіх учасників освітнього процесу (ел. розклад занять, засідань, зустрічей, консультацій тощо)
- ❖ Формування адаптивної моделі якості освітньої послуги з урахуванням вимог всіх учасників освітнього процесу

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 1. Прагматизація освітньої діяльності з метою забезпечення якості, адаптивності до вимог стейкхолдерів та інтеграції в професійне середовище

1.4 Реалізація загальноінститутської комунікаційної політики на регіональному рівні

№53 (899109) 31 грудня 2020 р.

ВІСТІ

КРОК ДО МАЙБУТНЬОГО!

Вибір майбутньої професії відкриває новий крок у житті кожної людини. Наша країна потребує енергійних, інтелектуальних, пра...

❖ Інформаційна інтеграція в медійний простір регіону

❖ Розбудова взаємозв'язків з закладами загальної та передвищої фахової освіти

❖ Розвиток центру проведення профорієнтаційної роботи

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 2. Розвиток професійно-інноваційного простору реалізації можливостей

2.1 Формування території практичної науки та креативного простору

- ❖ Інтеграція практичного досвіду юридичної практики та практики цивільного захисту в освітній та науковий процес
- ❖ Створення науково-дослідних колективів із викладачів, здобувачів та стейкхолдерів для здійснення наукового пошуку в проблематиці юридичної практики

- ❖ Запровадження практики віртуального моделювання процесів інтеграції міжнародного законодавства в діяльність публічних інститутів та органів міністерства внутрішніх справ
- ❖ Створення ДЮІ HUB, як простору неформальної освіти, креативу і критичного мислення, культурного та творчого розвитку здобувачів і молодих вчених (резиденція членів Наукового товариства ДЮІ)

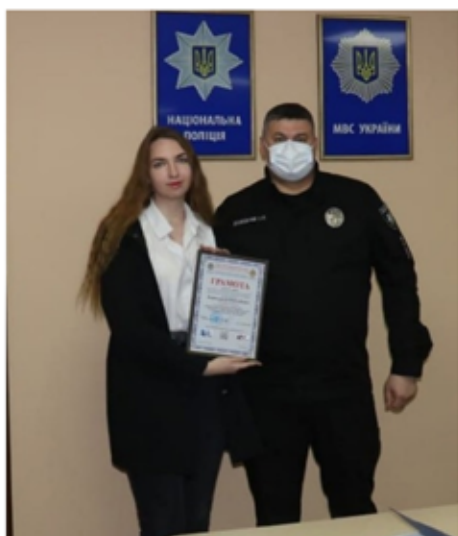

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 2. Розвиток професійно-інноваційного простору реалізації можливостей

2.2 Запровадження багаторівневої системи розвитку інтелектуального капіталу

- ❖ Студентські наукові гуртки як осередок наукового пошуку
- ❖ Участь в конкурсах студентських наукових робіт на всеукраїнському та міжнародному рівнях

- ❖ Участь в грантових програмах підтримки молодих дослідників на всеукраїнському та міжнародному рівнях
- ❖ Отримання іменних премій та стипендій – визнання результатів роботи студентів
- ❖ Посилення ролі Ради молодих вчених на регіональному рівні

#ГутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 2. Розвиток професійно-інноваційного простору реалізації можливостей

2.3 Створення експертної платформи для розбудови соціального простору обговорення змін законодавства

❖ Здійснення експертної діяльності з розробки, рецензування, проведення експертиз нормативно-правових актів на регіональному та обласному рівні.

❖ Посилення клінічної діяльності із вдосконалення якості надання адміністративних послуг в системі публічного управління.

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 3. Формування інтегрованого простору соціально-культурного життя

3.1 Вдосконалення моделі студенсько-курсантського самоврядування на принципах партнерства та взаємної соціальної відповідальності між всіма учасниками освітнього процесу

- ❖ Посилення ролі студенсько-курсантського самоврядування.
- ❖ Вдосконалення інституту кураторства.

АВ СОЦІАЦІЯ
ВИПУСКНИКІ
ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ

- ❖ Соціально-психологічний супровід
- ❖ Впровадження основ гендерного підходу в діяльності Інституту, поширення гендерних знань
- ❖ Посилення ролі досвіду асоціації випускників.

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 3. Формування інтегрованого простору соціально-культурного життя

3.2 Забезпечення умов для розвитку спорту та популяризації здорового способу життя

❖ Розширення можливостей для зайняття в спортивних секціях.

❖ Прийняття участі в спортивних змаганнях державного рівня, ФСТ «Динамо», товариських турнірах, марафонах з метою популяризації здорового способу життя та престижу навчання в Інституті.

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 3. Формування інтегрованого простору соціально-культурного життя

3.3 Створення умов для розвитку творчої гармонічної особистості

❖ Залучення здобувачів вищої освіти та НПС кафедр до діяльності «Університету культури».

❖ Системне залучення здобувачів освіти до відвідування творчих заходів міста.

❖ Відкриття в КННІ «Клубу дозвілля».

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 4. Розвиток матеріально-технічної бази

❖ Реконструкція стадіону КННІ,
Співдружності, 92а

❖ Реконструкція скверу КННІ,
Співдружності, 92а

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 4. Розвиток матеріально-технічної бази

❖ Створення навісів для авто, Співдружності, 92а

❖ Реконструкція хоз.блоку КННІ, Співдружності, 92а

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

ПРІОРИТЕТ 4. Розвиток матеріально-технічної бази

❖ Реалізація проектів з модернізації освітнього простору

❖ Облаштування зон відпочинку.

❖ Облаштування системи вільного доступу до мережі Wi-Fi;

❖ Вдосконалення кампусу.

#ТутВартоНавчатись,щобЗахищати!

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МАРИУПОЛЬСЬКОГО ЦЕНТРУ ПЕРВИННОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ «АКАДЕМІЯ ПОЛІЦІЇ»

МЦППП «АКАДЕМІЯ ПОЛІЦІЇ» ДЮІ МВС України

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
на 2021-2025 роки

БАЗИС

Територія з комплексом капітальних будівель, спеціалізованими навчальними локаціями, допоміжними спорудами та навчальним обладнанням

МЕТА

Створення нового типу закладу ПТО МВС, який не лише відповідає найвищим стандартам відомчої освіти, а і формує нові стандарти

МІСІЯ

Підготовка та виховання поліцейських-професіоналів з урахуванням найбільш актуальних суспільних викликів

Результат

- регіональний лідер професійної відомчої освіти,
- надійний партнер для громади та владних інституцій
- навчальна спільнота зі стійким корпоративним духом
- якісний простір, заснований на принципах професіоналізму, ефективності, патріотизму та професійної гідності

ОСВІТНЬО-МЕТОДИЧНИЙ ВЕКТОР

Широке впровадження сучасних інноваційних і тренінгових технологій у професійній підготовці

Удосконалення дистанційних технологій професійної підготовки

Впровадження новітніх форм моніторингу якості підготовки

Оптимізація освітніх програм підготовки з урахуванням потреб практичної діяльності Національної поліції

Формування спеціалізованих інформаційних ресурсів

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИЙ ВЕКТОР

Підвищення якісних та кількісних показників впровадження практичної складової в професійну підготовку

Розширення переліку платних послуг для населення

Удосконалення бази спецтехніки, спецзасобів

Інформатизація діяльності Академії поліції

КАДРОВИЙ ВЕКТОР

Створення кадрового резерву та комплектування вакантних посад

Підвищення кваліфікації особового складу

Проведення та висвітлення профорієнтаційних заходів

Збільшення ліцензійного обсягу

ОГРАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ ВЕКТОР

Впровадження системи
електронного
документообігу

Інтеграція гендерних
підходів у діяльності
Академії поліції

Впровадження системи
"Деканат"

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ ВЕКТОР

Розбудова спільних
проектів з
територіальними
громадами

Розробка
практичних
та методичних
рекомендацій для
потреб населення

Розробка
Інформаційних
продуктів Академії
поліції

Створення
Регіонального халу
первинної
професійної
підготовки

ЧАСТИНА IV

**МОЯ ДОЛЯ –
ІНСТИТУТ**

Очима ветеранів

ФРАДКІН ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ

ЗАСТУПНИК НАЧАЛЬНИКА ІЗ СТРОЙОВОЇ
СЛУЖБИ ДОНЕЦЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ МІЛІЦІЇ
У 1962–1973 РОКАХ, ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

У липні 1962 року до Київської вищої школи МВС, яку я закінчив з відзнакою, приїхав полковник В.А. Чекін, перший начальник Донецької спеціальної середньої школи міліції СРСР, щодо підбору кадрів для роботи в школі. Мені було запропоновано посаду помічника начальника школи зі стройової частини, начальника циклу військово-фізичної підготовки. Скоріше за все, полковник В.А. Чекін виходив з того, що 1946 року я закінчив Новосибірське військово-піхотне училище, а 1951 року – Львівську школу вдосконалення офіцерського складу, мав досвід служби у внутрішніх військах МВС.

Нова школа була розташована на місці виправно-трудової колонії (ВТК). Замість бараків треба було за короткий термін обладнати казарму для курсантів, навчальні класи, харчоблок, контрольно-перепускний пункт, створити навчальну базу. Роботи щодо організації школи на той момент було багато.

Хотілося б особливо відзначити роль у становленні ДССШМ як навчального закладу її першого начальника – гвардії полковника внутрішньої служби Василя Артемовича Чекіна, учасника Другої світової війни, який пройшов Сталінградську битву як командир батареї і написав про це книгу «У самому пеклі». В.А. Чекін за короткий термін створив згуртований колектив однодумців, здатний розв'язувати завдання щодо навчання і виховання курсантів, створення матеріально-технічної бази. Як керівник він поєднував високу вимогливість із турботою про особовий склад. Наприклад, він міг часто приходити до школи до підйому, що надавало чіткого ритму виконанню розпорядку дня, регулярно бути присутнім на заняттях, здійснюючи після цього їх ретельний аналіз. За його ініціативи було оголошено конкурс щодо будівництва курсантського кафе, а потім, після завершення будівництва, відбулося його урочисте відкриття.

Часто практикувалися виїзди на відпочинок до моря, на річку Нижня Кринка за обов'язкової участі В.А. Чекіна. Нас пов'язували з Василем Артемовичем не лише службові відносини, а й особиста дружба (ми дружили сім'ями). Тому мені й зараз, після 35 років з дня смерті В.А. Чекіна, важко згадувати день 27 січня 1976 року і свою промову на жалобному

мітингу (колишній начальник ДССШМ І.Г. Світич від хвилювання не зміг цього зробити і попросив виступити мене).

Особовий склад школи регулярно залучали до забезпечення громадського порядку в місті Донецьку та під час візиту до Луганської області колишнього першого секретаря КПРС М.С. Хрущова.

Під час роботи (з 1962 до 1973 року) мені доводилося розв'язувати проблеми, що виникали, спільно з керівниками школи того періоду, зокрема із заступником начальника з навчальної частини А.І. Смирновим; заступником начальника з політчастини В.Г. Карповим; начальниками циклів: І.П. Караваєвим, В.І. Митяєвим, В.А. Маринниковим. На жаль, майже всі вони пішли з життя в різний час. Із тих, хто живе донині, мені довелося спільно працювати з Ю.З. Міхліним, Ю.М. Таренковим, В.П. Лямзенком, М.С. Кучменком, А.М. Чорногором.

Зараз, після того, як проминуло майже півстоліття, важко згадати подробиці тієї чи іншої події. Але добра пам'ять про роки життя, проведені в стінах ДССШМ, збережеться до кінця життя...

Очима ветеранів

МІХЛІН ЮРІЙ ЗАХАРОВИЧ

НАЧАЛЬНИК ЦИКЛУ ЮРИДИЧНИХ
ДИСЦИПЛІН ДОНЕЦЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ МІЛІЦІЇ
У 1963–1984 РОКАХ, ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

На момент створення Донецької школи міліції я працював у відділенні карного розшуку УВС. На той час я вже втомився від відряджень і, коли випадково дізнався від однокурсника, з яким навчався в Москві, про Донецьку спеціальну середню школу міліції, прийняв рішення перейти працювати туди.

Товариш моє рішення підтримав, але начальник УВС генерал-майор міліції М.С. Поперека був категорично проти. Тоді я звернувся до заступника начальника УВС з кадрів А.П. Ломака, котрий порадив мені тимчасово відкласти вирішення цього питання.

Через деякий час питання про переведення до школи міліції було вирішено...

Донецьку школу міліції було створено на базі Київської вищої школи міліції. З часом Київську школу міліції скасували, а весь особовий склад і господарство перевели до Новожданівки Сталінської області. Там нас розмістили на території колишньої військової частини. Було створено нормальні умови для роботи: зручні корпуси за типом казарм, місткий клуб на 600 осіб, плац для шиккування, а для проживання викладацького складу прямо навпроти школи міліції було надано 3 двоповерхових будівлі з квартирами. Особовий склад було представлено 1-им і 2-им курсами. 1-ий курс прибув до Новожданівки, а 2-ий випускався в Києві.

1963 року нас викликав В.А. Чекін: «Карпов і Міхлін, їдьте до Донецька, будемо туди перебиратися. Тут, у Новожданівці, нема що робити. Курсанти відірвані від практики. Карпов визначить, що будете робити. З вами їде Фрадкін. До його обов'язків входить охорона».

Приїхали ми до Донецька, а тут нічого немає. На нинішній вул. Собінова стояли бараки: там колись були казарми охорони колонії. Привезли господарники матраци, ліжка, кухню похідну, а заняття проводилися там, у Новожданівці.

Якщо провести подумки лінію від нинішнього входу до бібліотеки до 2-го КП – це й буде територія школи міліції. Від 1-го КП до гаражів тяглися сараї – ШИЗО, ізолятори.

Дороги до школи не було ніякої: пройшов дощ – неможливо було ні підійти, ні проїхати: машини застрягали. На території – від складу зі зброєю до гаражів – був величезний яр, завалений металобрухтом. Ні асфальту, ні плиток – нічого не було. Там, де зараз склад зі зброєю, і до вікон корпусу були земля і сміття. Будівля школи мала два поверхи, але туди було страшно зайти...

Необхідно було розчищати територію. Але лопатами не обійдешся. Потрібно було дістати десь техніку. А я свого часу, до обласного управління МВС, працював у Пролетарському райвідділі міліції і добре знав начальника Мушкетівської автобази. Поїхав до начальника автобази, пояснив ситуацію...

- Потрібні три самоскиди і бульдозер.
- Ти що, у мене план горить!
- Тобі потрібен металобрухт?
- Так.
- Даси самоскиди з бульдозером – і отримаєш 20 тонн металобрухту.

Через пару днів приїжджає техніка. Вантажимо їм у самоскиди металобрухт і починаємо розчищати. Це був жах. Пішов дощ, навколо болото... Курсанти дуже добре допомагали, але водночас навчалися й працювали, тому що треба було з бараків переводити їх до корпусів (туди, де зараз читальний зал бібліотеки). У бараках проводилися заняття для заочників...

Отже, школа почала будуватися. Згодом нас передали в підпорядкування Києву, а з Києва дають команду: «Допоможіть Дніпропетровську у створенні школи міліції!» Господарники віддали дві машини, половину спеціальної та загальної бібліотеки, парти, шафи... Зараз там інститут...

Багато наших випускників стали генералами...

Така ось славетна історія нашої школи.

Очима ветеранів

МУРАВІОВ ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

НАЧАЛЬНИК ДОНЕЦЬКОЇ
СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ МІЛІЦІЇ
У 1977–1989 РОКАХ,
ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

До Донецької спеціальної середньої школи міліції мене направив працювати 1977 року заступник міністра МВС України генерал-полковник міліції Іван Дмитрович Гладуш (колишній начальник УВС Донецької області).

Перед тим я працював другим секретарем Будьонівського райкому м. Донецька. Якось мене викликали до міськкому партії і секретар райкому оголосив, що партія направляє мене на роботу в міліцію. Я скептично поставився до цього, думав, забудуть, але через деякий час мене знову викликали до міськкому... Я дав згоду. Заповнив анкету, розпочали оформлювати, провели перевірку і призначили на посаду оперуповноваженого відділу ВБРСВ обласного УВС. Робота у ВБРСВ мені не сподобалася – кілька разів брав участь в обшуках і остаточно вирішив, що це не моє. Пізніше, коли я став членом партії, мене призначили помічником начальника політчастини у справах комсомолу. Так я потрапив до міліції і розпочав там працювати. Потім був направлений на навчання до Сталінської вищої партійної школи. Пізніше, після закінчення партійної школи, був призначений на посаду начальника відділення підготовки кадрів. На мене було покладено всю роботу щодо кадрів. Так, за моєї ініціативи в низці міськвідділів і райвідділів області було організовано школи для здобуття співробітниками міліції середньої освіти. Їх також направляли на навчання до середніх і вищих шкіл МВС.

Тоді, 1961 року, вирішувалося питання про переведення до м. Донецька Київської середньої спеціальної школи міліції. Наші міліцейські керівники не змогли знайти в Донецьку приміщення, тому школу створили в Новожданівці, у приміщенні колишнього полку цивільної оборони.

Займався переведенням цієї школи чудовий чоловік, бойовий офіцер, полковник міліції Василь Артемович Чекін, начальник навчального пункту міліції м. Жданова. Коли розпочали переводити школу, В.А. Чекін запропонував мені піти до нього заступником з політчастини. Але якби працювати довелося в Донецьку, то я пішов би із задоволенням, а до Новожданівки їхати не дуже хотілося. Вирішив порадитися з дружиною... Чекін

спеціально приїхав, взяв мою дружину, повіз її до Новожданівки, а вона приїхала й говорить: «Хочеш – іди працюю, а я туди не поїду...»

Працюючи в УВС області, я виконував обов'язки щодо комплектування створеної школи міліції: щодо підбору курсантів, оформлення справ, направлення викладачів... Я їздив до цієї школи. Це були одноповерхові будинки, розташовані навпроти один одного у формі квадрата, за парканом стояли двоповерхові будинки для викладачів... До мене часто приїздив В.А. Чекін, консультувався, радився.

Через деякий час начальником УВС області було призначено генерал-лейтенанта Михайла Степановича Попереку, колишнього бойового офіцера, котрий багато працював у військовій сфері. Людина сувора, але свої кадри він жалів, не дозволяв їх нікуди забирати. М.С. Поперека призначив мене заступником начальника відділу зовнішнього спостереження, потім – начальником політвідділу УВС області.

Пізніше начальником УВС став Іван Дмитрович Гладуш (згодом – заступник міністра МВС України)... Якимсь лунає дзвінок: телефонує І.Д. Гладуш, просить зайти. Заходжу. Гладуш говорить: «Володимире Івановичу, ти порядна людина, мені нема куди призначити тебе, всі молоді... Ти підеш до школи міліції працювати?» Відповідаю: «Із задоволенням!» І.Д. Гладуш поїхав до Міністерства, а на його місце призначили Олександра Матвійовича Логвинова. Саме він і повіз представляти мене в ДССШМ... Так я став начальником школи.

Школа на той момент виглядала так... Кожен начальник старався щось зробити... В.А. Чекін вибирав для неї місце, робив ремонт приміщень, І.Г. Світич будував гуртожитки, їдальню, корпуси... Коли я прийшов працювати до школи, там не було ні матеріальної бази, ні кабінетів – «на пальцях» пояснювали навчальний матеріал. Я розпочав створювати навчальну базу, будувати тир. Корпус біля нинішнього тиру також почали будувати саме тоді. Будували його курсанти: зводили плити, зварювали метал... До речі, наш тир був найкращим у місті – до нас приїздило стріляти все керівництво міста. Було дуже багато різної стрілецької зброї... Створюючи матеріальну базу, я був вимогливим до всіх, за що курсанти називали мене Іваном Грозним.

Будувати доводилося багато, але будівельники виконували свою роботу неякісно. Довелося вишикувати весь особовий склад школи. Питаю: «Хто з вас може штукатурити – крок уперед!» Вийшло осіб 100. З них відібрали найкращих – близько 25 осіб. Усю будівлю школи штукатурили, а потім і фарбували курсанти. Усе робили самі. Було багато зроблено... Почали впорядковувати кабінети. Меблі були старі, жахливі... Викладачі, начальники циклів стали самі облаштовувати свої кабінети, навіть змагалися між собою: у кого кабінет вийшов кращим. Усі матеріали діставали самотужки (на школу будматеріали не виділялися). Викладачі займалися ремонтом кабінетів разом з курсантами. Цей період – будівництво, дзиччання – був одним із найкращих... Усі, від курсанта до викладача, поринули в роботу щодо благоустрою закладу. Кожен заходив, ділився планами...

На момент мого приходу школа була дворічною. Курсантів було всього 400 осіб: 1-ий та 2-ий курс. Існувало кілька циклів. Багато уваги приділялося культурній підготовці курсантів та викладачів. До школи міліції приїжджали артисти... Коли створили навчальну базу, з Управління навчальних закладів до нас стали відправляти керівників інших шкіл переймати досвід, орієнтували на нас як на кращу школу міліції...

Очима ветеранів

БАШЕНКО НІНА ПЕТРІВНА

ЗАВІДУВАЧ ДІЛОВОДСТВОМ ГРУПИ КАДРІВ
ДОНЕЦЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ШКОЛИ МІЛІЦІЇ, ДОНЕЦЬКОГО УЧИЛИЩА
МІЛІЦІЇ ТА ДОНЕЦЬКОГО ІНСТИТУТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ У 1967–1996 РОКАХ

У Донецькому юридичному інституті я працюю з 16 серпня 1967 року. За ці роки обіймала різні посади: завідувача секретного діловодства, інспектора, старшого інспектора відділу кадрів. Крім того, одночасно з кадровою роботою 26 років читала курс російської мови, діловодства і машинопису (комп'ютерів тоді не було). Роботи було багато. Начальники змінювалися кожні два-три роки, багато хто з них заочно навчався у вищій школі, тому постійно йшли на сесії, а потім у чергову відпустку. От і доводилося мені за півроку працювати одній по 10 годин на добу. Я вела справи атестованого складу, курсантів і вільного найму. Усі накази щодо відпусток, зарахування на навчання абітурієнтів, випусків і присвоєння звань випускникам, відпускні посвідчення офіцерам я готувала особисто, ніколи не зверталася по допомогу до машинного бюро (хоча в нас було чотири друкарки). Кожного року наших випускників направляли на службу не тільки в області України і Росії, але й по 45 осіб – до північних районів СРСР, обов'язково п'ятеро – до МВС Української РСР, хоча така ж школа міліції існувала і в Києві. Крім того, в нашому навчальному закладі щорічно проходили перепідготовку заступники начальників рай-, міськвідділів з різних областей України та Росії. Шість років я також працювала відповідальним секретарем педради. Під час роботи в школі міліції 12 років була головою житлово-побутової комісії, а потім вела роботу з дітьми працівників нашого навчального закладу щодо організації дитячих свят, придбання подарунків, оформлення заявок на путівки до оздоровчих центрів... Працювати було цікаво. Двічі керівництво школи направляло мене для обміну досвідом до м. Львова, де також діяла школа міліції. Наші курсанти не тільки займалися стройовою підготовкою, науковою діяльністю, підвищували свій інтелектуальний рівень. Керівництво ДССШМ щорічно запрошувало артистів кіно для спілкування з особовим складом, щоб майбутні правоохоронці також були культурними й духовно багатими людьми. До нас приїжджали Михайло Ульянов, Євген Леонов, Ігор Костолевський, Лариса Голубкіна,

Тетяна Пілецька, Вія Артмане, дівчата-актриси з фільму «А зорі тут тихі» і багато інших. Часто організовувалися суботники і недільники. Ми саджали квіти, дерева, носили відрами воду, а після влаштували колективний обід.

Потім розпався Радянський Союз, настали важкі дні... Так вийшло, що я залишилася без роботи, без вислуги, без зарплати... І мене запросив О.П. Костенко до ГШСП на посаду інспектора кадрів. Так я і продовжувала працювати в кадрах групи будівельників. За весь період роботи (44 роки) маю безліч заохочень. Зокрема: Почесні грамоти від Міністра внутрішніх справ Ю.В. Луценка, начальника Донецького юридичного інституту В.М. Бесчастного, пам'ятний знак «ДЮІ 45 років з дня заснування навчального закладу», пам'ятний знак «15 років ДЮІ» і безліч грошових премій.

Очима ветеранів

ЛЯМЗЕНКО ВАСИЛЬ ПАВЛОВИЧ

НАЧАЛЬНИК ЦИКЛУ ВІЙСЬКОВИХ
ДИСЦИПЛІН ТА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ДОНЕЦЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ШКОЛИ МІЛІЦІЇ У 1979–1993 РОКАХ,
ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

У травні 1969 року мене було призначено заступником начальника курсу Донецької спеціальної середньої школи міліції МВС СРСР. Розпочав свою роботу в дружному, згуртованому єдиною метою колективі професіоналів. Начальником школи був тоді полковник міліції Іван Григорович Світич, досвідчений оперативний працівник, суворий, але справедливий керівник. Його заступники – полковник міліції Анатолій Іванович Смирнов, підполковник міліції Віктор Григорович Карпов, майор міліції Володимир Михайлович Фрадкін відповідально поставилися до виконання своїх обов'язків, були простими у спілкуванні, допомагали в навчально-виховному процесі молодим співробітникам, але водночас були вимогливі щодо дорученої справи.

Я мав певний життєвий досвід: навчання у військовому училищі, служба в армії, після звільнення з лав Радянської Армії робота на шахтах «Жовтнева» та «Ветка-Глибока» (нині шахта ім. А.Ф. Засядька), громадська діяльність, але на початках роботи на посаді заступника начальника курсу стикнувся з багатьма труднощами.

Справа в тому, що до школи вступали молоді хлопці, котрі пройшли службу в армії, як правило, мали певний досвід роботи в міліції та на виробництві, з характерами, що вже склалися, іноді дуже непростими. До кожного потрібен був індивідуальний підхід, багатьом дуже нелегко давалося навчання, особливо тим, хто закінчував вечірні школи і мав слабку загальноосвітню підготовку. Але за допомогою викладачів, керівництва курсів ці труднощі поступово було подолано.

Спільно з начальником курсу ми підбирали гідних курсантів на посади молодших командирів. Старшини курсів призначалися з колишніх старшин рот і батарей, командири взводів і командири відділень – з армійських заступників командирів взводів і командирів відділень.

Упродовж двох років навчання в школі курсанти перебували на казарменому становищі. Не легко переносили такий режим хлопці, які відслужили три роки в армії, особливо ті, хто до вступу до школи одружився. Але й ці труднощі ми поступово долали.

У вільний від занять час курсанти займалися у спортивних секціях, брали участь у художній самодіяльності, багато хто був лаборантом на циклах, у тирі, у спортзалі. Активно працювали партійні й комсомольські групи.

У навчанні і вихованні курсантів неоціненну роль відігравали молодші командири. Для підвищення їх ролі і знань на курсах і в школі було започатковано семінари, що діяли постійно. Начальники курсів майори міліції Володимир Федорович Фомін та Мідхат Мардамович Магасумов, а також їхні заступники (я і лейтенант Анатолій Миколайович Чайко) не лише суворо ставилися до молодих командирів, але й постійно допомагали їм, довіряли у всьому.

На все життя я запам'ятав чудових командирів: старшин курсів Анатолія Гушинця, Миколу Калініна, Олексія Чупахіна, Миколу Іщука; командирів взводів Миколу Михайловського, Анатолія Конюшенка та багатьох інших.

Майже всі молодші командири на практичній роботі здобули високі звання й обіймали високі посади, зокрема: Володимир Михайлович Рудик – пізніше генерал-майор міліції, заступник міністра МВС України; Микола Тимофійович Михайловський – перший заступник начальника УВС Луганської області, полковник міліції; Олексій Костянтинівич Чупахін, Микола Вікторович Іщук – полковники міліції, працівники апарату МВС.

У вільний від занять час курсанти надавали значну допомогу в розширенні та оновленні навчально-матеріальної бази: займалися обладнанням навчальних приміщень, лекційних залів, будували клуб, ремонтували житлові приміщення.

1979 року мене було призначено начальником циклу бойової і фізичної підготовки (пізніше – бойової і тактико-спеціальної підготовки). На той час стрілецький тир і спортивний зал школи не могли забезпечити успішного навчання курсантів і слухачів (у школі вже навчалися слухачі з Конго, Афганістану, Бірми та багатьох інших держав). Колектив циклу взяв на себе зобов'язання побудувати новий стрілецький тир і спортивний зал. За власним проектом, підключивши спонсорів – будівельні організації Київського району, викладачі й курсанти за два роки побудували тир і спортзал, які існують донині.

Після роботи, у вихідні дні викладачі В.І. Світич, В.А. Митяєв, С.А. Матюхін не шкодуючи часу організовували роботу на об'єктах. Після занять до пізнього часу активно працювали курсанти: Олександр Глянь, Олександр Цеха, Сергій Сьомочкін та багато інших. У середині 80-их років тир і спортзал школи було визнано одними з найкращих у Донецькій області.

В організації та успішному здійсненні навчального процесу найважливішу роль відігравали начальники циклів. Я багато чому навчився в досвідчених керівників циклів: Ю.З. Міхліна, Н.Т. Осяка, Г.П. Ворошилова, В.А. Шевченка, Е.Я. Перка. Їхні колишні учні, уже ветерани ОВС, завжди з вдячністю згадують своїх вчителів і переконливо засвідчують, що найнеобхідніші для роботи в міліції знання були здобуті в роки навчання в Донецькій школі міліції.

А ми, викладачі, ніколи не забудемо людину прекрасної душі, високоосвіченого, інтелегентного і чудового керівника – начальника навчального відділу Івана Полікарповича Караваєва.

Разом з начальником школи полковником Володимиром Івановичем Муравйовим вони зуміли поставити всю навчально-виховну роботу, удосконалення навчальної бази та побутових умов курсантів і викладачів на такий рівень, що Донецька спеціальна середня школа міліції стала одним із найкращих навчальних закладів МВС величезного Радянського Союзу. З Далекого Сходу, Сибіру, Заполяр'я, центральних областей Росії і з усієї України надходили заявки щодо направлення до УВС областей наших випускників.

Свій високий професійний авторитет колектив школи підтвердив і під час виконання спеціальних державних завдань: участі в ОГП на XXI Олімпійських іграх у Москві (1980), на Всесвітньому фестивалі молоді та студентів (1985) та на Іграх доброї волі (1986).

Школі доручали охорону громадського порядку на найбільш відповідальних об'єктах. Згуртованість колективу, високий професіоналізм викладачів та начальників, суворі дисципліна курсантів – ось що відрізняло наш колектив у період виконання поставлених завдань. У таких масштабних заходах під час виконання складних завдань за весь цей час не було жодного зауваження щодо служби від керівних штабів, жодного порушення дисципліни курсантами – учасниками цих заходів.

А коли країну спіткало страшне горе – аварія на Чорнобильській АЕС, звідний батальйон школи, яким керував заступник начальника полковник міліції В.А. Шевченко, з честю виконав завдання щодо охорони зараженої зони. Ризикуючи здоров'ям, до кінця виконали свій обов'язок полковники міліції Ю.С. Марченко, А.Д. Лабза, Е.К. Щеків, В.А. Митяєв, А.І. Ніколаєв, В.І. Світич та їхні колеги, беззаперечно несли службу в зараженій зоні більше 150 курсантів.

І коли в кінці 80-х років, під час так званої «перебудови», у країні розпочалися міжнаціональні конфлікти, керівництво МВС СРСР у найбільш «гарячі точки» відправляло спеціальний батальйон Донецької школи міліції – до Єревана, Степанакерта (двічі), Фергани. У дуже важких умовах, зі значним ризиком виконували свій обов'язок офіцери й курсанти.

Я був учасником багатьох заходів щодо виконання спеціальних завдань і можу сказати, що лише взаємна повага, чесність і справедливість у відносинах між начальниками та підлеглими є запорукою успіху в подоланні будь-яких труднощів.

Більше 20 років я пропрацював у нашому навчальному закладі, пишаюся тим, що був активним учасником підготовки офіцерів міліції, на багато років пов'язав свою долю з роботою в Донецькій спеціальній середній школі міліції. За ці роки я переконався, що кожен курсант, який поставив перед собою головне завдання – здобути необхідні знання для роботи в міліції, який наполегливо досягає її виконання, здатний стати гідним працівником. І кожен повинен пам'ятати, що не можна здобути знання в повному обсязі, відбутися в майбутньому як повноцінний працівник, захисник прав і гідності нашого народу, не усвідомивши під час навчання високої відповідальності працівника правоохоронних органів у процесі його практичної діяльності.

Чотири роки в житті людини – немалий термін, особливо на початку життєвого шляху. З власного досвіду мої побажання курсантам: усі роки навчання в інституті використовуйте з максимальною напругою, сумлінно вивчайте всі навчальні предмети, їх відібрано для вашого навчання багаторічним досвідом, усі здобуті в інституті знання є необхідними у вашій майбутній роботі.

Хто старався і добре навчався в нашому навчальному закладі, був вимогливим до себе, дисциплінованим, піклувався про своє здоров'я, а отже, займався спортом, той і на практичній роботі мав і має успіх та високі досягнення.

Випускник 1962 року, відмінник навчання – генерал-лейтенант міліції Шнуренко А.І., випускник 1971 року, командир навчальної групи – перший заступник начальника ГУ МВС Луганської області полковник міліції Михайловський Н.Т., випускник 1973 року, відмінник навчання – начальник управління карного розшуку ГУВС Харківської області полковник міліції Міщенко Ю.І.; сумлінно ставилися до навчання, брали активну участь у громадському житті, були відмінними спортсменами майбутні генерали Рудик В.М., Мартинов М.Д. – випускники 1971 року, Семків С.В. – випускник 1981 року, Науменко А.В. – випускник 1985 року; Греков А.С. – випускник 1977 року, який багато років пропрацював у ВВРСВ, один із найкращих оперативних працівників ГУВС Донецької області. Я їх добре знав, брав безпосередню участь у їх вихованні і навчанні, підтримую з ними постійний зв'язок. 1981 року, після служби у ВМФ, до ДССШМ МВС СРСР вступив на навчання Бесчастний Віктор Миколайович. Навчався відмінно, був надійним товаришем для курсантів, брав активну участь у громадському житті курсу та школи. Мені особисто, як начальнику циклу і секретарю парткому, багато допомагав у підготовці і проведенні різних заходів, спортивних змагань, курсантських зборів, навчальних занять. Упродовж довгих років ми з ним підтримували зв'язок. А з 2007 року я працював головою ради ветеранської організації ветеранів ОВС Донецького юридичного інституту і вдячний долі за те, що звела мене для спільної праці щодо підготовки міліцейських кадрів, турботи про заслужених людей нашого інституту, ветеранів, з цією чудовою людиною, тодішнім ректором ДЮІ, заслуженим юристом України, доктором наук з державного управління полковником міліції Бесчастним В.М. Хочу побажати нашій зміні: не забувайте кращих традицій міліції України, нашого навчального закладу, вивчайте, використовуйте досвід попередників у своїй роботі – це вам допоможе у виконанні міліцейського обов'язку.

Очима ветеранів

ЩОКОВ ЄВГЕН КСЕНОФОНТОВИЧ

ВИКЛАДАЧ ЦИКЛУ КРИМІНАЛІСТИКИ
ДОНЕЦЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ШКОЛИ МІЛІЦІЇ У 1982–1991 РОКАХ,
ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

1956 року я закінчив 7 класів, а потім навчався у вечірній школі для молоді. Післявоєнні роки були важкими. Молодь, у кого великі сім'ї і хто жив напівголодним, в основному йшла навчатися до ремісничих училищ, міськПТУ, ФЗО, тому що там годували й одягали. Після закінчення навчання і після здобуття робітничої спеціальності молоді люди направлялися на навчання, якщо до іншого міста, то поселяли в гуртожитку.

1963 року я з відзнакою закінчив ремісниче училище № 2 (РУ-2) за спеціальністю «коваль вільного кування» від Донецького металургійного заводу. Працювати був направлений на Донецький завод металовиробів ковалем механічного цеху. 1959 року був призваний до лав Радянської Армії. 1960 року в Івано-Франківську (Станіславі) заочно закінчив 10 класів.

1962 року демобілізувався й повернувся працювати на завод ковалем.

Через деякий час став секретарем комсомольської організації заводу, яка активно запрацювала. Прикладом стала добровільна дружина. Організував хлопців, запрацювали різні гуртки, особливо оркестр духових інструментів, у якому грав я сам.

Роботу комсомольської організації неодноразово відзначали в райкомі комсомолу. Готувався вступати на навчання, але перехопили: за рекомендацією райкому направили на навчання до спецшколи (у підпорядкуванні 7-го відділу) МВС СРСР.

1963 року я її закінчив і разом зі співробітниками ДССШМ МВС СРСР був направлений до УВС Донецької області (до 7-го відділу). 1966 року переведений на роботу до ВБРСВ Лінійного відділу станції Ясинувата. 1967 року вступив на заочну форму навчання до Донецької спеціальної середньої школи міліції МВС СРСР.

1968 року був направлений на роботу до УВС м. Маріуполя (тодішнього Жданова) до 7-го відділу на посаду заступника начальника відділення. 1970 року вступив на навчання до Київської вищої школи МВС СРСР.

1974 року перейшов на роботу до Жданівської школи міліції командиром батальйону. 1976 року закінчив Київську вищу школу МВС СРСР, а 1977 року був призначений на посаду

заступника начальника Жданівської школи міліції з господарської частини. 1979 року прийняв 7-ий відділ в УВС м. Макіївки і став начальником міського відділу УВС.

1980 року прийшов працювати до Донецької спеціальної середньої школи міліції МВС СРСР на посаду заступника з господарської частини.

1982 року перейшов працювати на посаду начальника курсу ДССШМ, прийняв 1-ий курс. Після його випуску перейшов працювати викладачем на цикл криміналістики.

Навчатися до школи приходили хлопці після армії. Порядок на курсі був армійський, всі перебували на казарменому становищі. Розпорядок дня був такий: підйом, фіззарядка, година вільного часу, сніданок, розведення на заняття. О 14-ій годині заняття закінчувалися. Далі шиккування на обід. Після обіду молодші командири виділяли наряд: до казарми, щодо охорони території школи, до їдальні, на службу в РВВС. Під час футбольних матчів несли службу на стадіоні «Шахтар». У святкові дні весь особовий склад школи, за винятком наряду, відправлявся на забезпечення порядку під час демонстрацій. Після обіду відправлялися по райвідділах на службу: приїжджали представники РВВС, забирали і до 24.00 привозили назад до школи.

У звільнення відпускали лише тих, у кого не було заборгованостей у навчанні і хто мав зразкову поведінку. У понеділок розпочиналося все спочатку. Підйом, розведення, заняття тощо. Щоденно о 17.00 весь особовий склад курсу і школи відправлявся на самопідготовку. Усі розташовувалися у своїх класах, «секретники» приносили спеціалітературу. Виконували домашні завдання до 19.00. О 19.00 – шиккування на вечерю. Ніхто нікуди без дозволу не йшов, крім наряду, спортсменів, хворих. Самопідготовку контролювали курсові замполіти курсів, керівництво школи, закріплені за навчальними групами викладачі. Крім навчання, курсантів залучали до різних господарських робіт не лише на території школи, але й за її межами (певний час школа мала свинарник, і там курсанти несли службу, працювали).

У кожній навчальній групі (у взводі) призначався командир взводу, три командири відділення, комсорг, фізорг. Кожен здійснював облік своєї роботи (успішність, наради, дисципліна).

Щоденно командир доповідав про результати успішності, а також про всі інші відомості з життя взводу.

У кінці місяця підбивалися підсумки змагань щодо успішності, дисципліни та інших видів діяльності взводу та курсу. За 1-ше місце взвод нагороджували перехідним кубком імені М.А. Безкоровайного.

У школі значну увагу приділяли таким предметам, як ОРД, кримінальне право та кримінальний процес, криміналістика, адміністративне право. Ці предмети вивчалися за програмою вищих навчальних закладів.

У виховній підготовці значну роль відігравав військовий цикл (стройова підготовка, хоча наші курсанти були колишніми воїнами, навіть учасниками війни в Афганістані, стройові огляди, практичні заняття з виїздом на військовий полігон, бойові стрільби з багатьох видів зброї). Ці навички було використано під час виконання урядових завдань у «гарячих точках» колишнього Радянського Союзу: в Карабаху, в Єревані та у Фергані.

До виникнення «гарячих точок» колишнього СРСР особовий склад ДССШМ МВС СРСР для несення служби кілька разів виїжджав до м. Москви: 1980 р. під час проведення

Олімпіади-80 і 1985 р. під час проведення Всесвітнього фестивалю молоді і студентів, Ігор доброї волі.

Найтяжчим моментом у житті ДССШМ був виїзд особового складу школи 1987 року для ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Якими б не були завдання для особового складу Донецької школи міліції – вони завжди виконувалися з честю.

У школі, крім служби, було організовано й дозвілля курсантів: участь в ансамблі, оркестрі духових інструментів, виступи в підшефних школах, запрошувалися провідні артисти. Наші спортсмени, з якими мені доводилося виїжджати на змагання зі стрільби та інших видів спорту до багатьох міст колишнього Радянського Союзу, посідали призові місця. В області ми постійно виставляли команди з усіх видів спорту та міліцейського багатоборства. Я з курсантами постійно брав участь у легкоатлетичних кросах: 1 км, 3 км і 33 км – з м. Донецька (парк Ленінського комсомолу) до центральної площі м. Харцизька.

Коли начальником школи було призначено генерал-лейтенанта міліції Титаренка Ю.А., розпочалися зміни: нове будівництво, підготовка викладацького складу до роботи у вищому навчальному закладі. Майже всі викладачі пройшли підготовку в Академії МВС СРСР, кожен зі свого предмета з правом викладання у вищих навчальних закладах. Я додатково кілька місяців навчався у Вищій Волгоградській слідчій школі МВС СРСР на факультеті криміналістики. Довелося також їздити до м. Києва, де я отримав засоби наочності для підготовки слідчих та експертів-криміналістів.

До інституту на навчання вже стали приймати дівчат та хлопців після закінчення 11 класів і готувати за програмою вищого навчального закладу. Але працювати далі за станом здоров'я я вже не міг: Чорнобиль давав про себе знати – і на початку 1992 року я пішов на заслужений відпочинок.

Очима ветеранів

ТИТАРЕНКО ЮРІЙ ЛЕОНТІЙОВИЧ

НАЧАЛЬНИК ДОНЕЦЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ МІЛІЦІЇ
ТА ДОНЕЦЬКОГО УЧИЛИЩА МІЛІЦІЇ
У 1989-1993 РОКАХ, РЕКТОР ДОНЕЦЬКОГО
ІНСТИТУТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
У 1993–2003 РОКАХ,
ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ МІЛІЦІЇ

...Наближалися 90-ті роки ХХ століття. Наставав час змін, зокрема народження незалежної держави України, нової в сенсі незалежності та устрою. На передній план висувалися вимоги громадянських свобод, зміни законів та неухильного їх дотримання.

Для забезпечення всього цього потрібні були відповідного рівня відбору та підготовки кадри органів внутрішніх справ, перш за все міліції. Необхідна була нова ідеологія підготовки кадрів з урахуванням змін, що відбувалися.

У квітні 1992 року зі згоди Міністра МВС В.В. Бакатіна в журналі «Радянська міліція» було опубліковано мою статтю про виниклі проблеми з урахуванням подій, що відбувалися в країні за останні роки, у сфері комплектування та підготовки кадрів у навчальних закладах МВС.

За підтримки Міністра внутрішніх справ України А.В. Васишина було отримано дозвіл на комплектування Донецької спеціальної середньої школи міліції випускниками загальноосвітніх шкіл, тобто школа отримала вільний, рівний з іншими цивільними навчальними закладами доступ до відбору та комплектування абітурієнтів-курсантів. Це була перемога для МВС, оскільки до цього якість підготовки абітурієнтів була вкрай низькою. Про це і йшлося у вищезгаданій статті.

У світлі подій щодо реформування країни виникли вимоги до комплектування низки підрозділів органів внутрішніх справ, зокрема експертно-криміналістичних, слідчих тощо, фахівцями з вищою юридичною освітою.

На моє прохання за підтримки керівників УВС у Донецькій області, Донецького міськвиконкому, ректора Донецького держуніверситету академіка В.І. Шевченка, Міністра МВС України А. Васишина та Міністра освіти України П. Таланчука на базі Донецького училища міліції та відділення заочного навчання Київської вищої школи МВС спільним наказом було створено Донецький інститут МВС України при Донецькому держуніверситеті.

Для Донбасу це була дуже важлива подія – виник вищий юридичний навчальний заклад. Але все це було лише першим кроком.

Головним стало:

- створення працевдатного колективу викладачів, науковців, командирів-педагогів, техперсоналу, від якого багато чого залежало;*
- організація підготовки наукових кадрів, перш за все з числа випускників інституту або інших навчальних закладів МВС, практичних працівників;*
- створення необхідної наукової та навчальної бази, яка б відповідала новим вимогам;*
- організація забезпечення і запровадження в навчальний процес технічних засобів навчання та електронно-обчислювальної техніки;*
- залучення всіх можливих законних джерел матеріальних засобів і фінансових коштів.*

Найбільш складним та неоднозначним було питання створення необхідного для виконання вищеназваних завдань колективу. Враховуючи дефіцит на той час науковців-юристів, це завдання здавалося нездійсненним. Я безмежно вдячний викладачам-юристам з Київської вищої школи МВС В. Лук'янчикову, О.І. Коваленку, М.В. Ковалю, які відгукнулися на моє прохання переїхати до Донецька і працювати в інституті.

Формування колективу в цілому у мене викликало серйозну тривогу. Справа в тому, що, зважаючи на ситуацію, яка склалася на той час, щодо наявності необхідних кадрів у Донецькій області, інститут змушений був комплектуватися співробітниками з практичних органів, військовослужбовцями військово-політичного училища та цивільними особами, тобто трьома групами людей з абсолютно різними поглядами на соціальні та правові проблеми, які нерідко виявляли традиційне протистояння.

Завдяки своєчасному, кваліфікованому, розумному оцінюванню стану відносин у колективах з боку керівництва інституту і підрозділів, Донецький інститут став єдиним навчальним закладом МВС, у проблемах колективу якого не розбиралися різного роду комісії, вищі інстанції тощо.

У справі підготовки наукових кадрів інститут починав з нуля. Я досить часто дивувався щирому бажанню керівників багатьох навчальних закладів, зокрема Вищої школи МВС Харківської юридичної академії, Донецького держуніверситету, Київського інституту держави і права та ін., допомогти інституту в підготовці наукових кадрів.

З вуст ректорів, проректорів це пояснювалося просто – повага до Донбасу, до колективу інституту, який робив усе можливе для розв'язання цього завдання, повага до людей, які проживали в цьому регіоні, у цьому «екологічному пеклі». Через чотири роки після створення в інституті ад'юнктури захищалися по 8 – 15 осіб. Головне, що це були захисти за юридичною спеціалізацією.

Не менш успішно, завдяки сумлінності працівників тилових та фінансових служб, невеликого колективу будівельників, розв'язувалося завдання розвитку навчальної бази, соціальні проблеми працівників і курсантів.

Усе це дало можливість нарощувати кількість і якість підготовки фахівців. За більш ніж півстоліття навчальний заклад пройшов тернистий, але славетний шлях. Сьогодні немає регіону в нашій країні, де б не працювали випускники цього навчального закладу, переважна більшість із яких сумлінно служить Батьківщині, її народу.

І це чудово. Так тримати!..

Очима ветеранів

КОМІСОВ РУДОЛЬФ ІВАНОВИЧ

НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ КАДРІВ
ДОНЕЦЬКОГО УЧИЛИЩА МІЛІЦІЇ
ТА ДОНЕЦЬКОГО ІНСТИТУТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ У 1992–1993 РОКАХ,
ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

До Донецької спеціальної середньої школи міліції я був направлений 1983 року на посаду заступника начальника з політичної частини з УВС Донецького виконкому, де пропрацював начальником відділу виховної роботи, був членом колегії УВС області. Виконання своїх обов'язків розпочав у лютому 1984 року. Переді мною стояло завдання – за рахунок покращення організаційно-виховної роботи досягти більш якісної підготовки працівників для органів внутрішніх справ.

Слід зазначити, що Донецька спеціальна середня школа міліції входила до п'ятірки кращих з майже сорока аналогічних навчальних закладів СРСР. І це при тому, що навчальна база школи була не найкращою.

1989 року начальником ДССШМ було призначено Ю.Л. Титаренка, з приходом якого розпочався період створення матеріально-технічної бази школи. Вирішувалися питання покращення побуту курсантів, облаштовувалася територія. Було посаджено берези, ялинки та інші дерева, розпочато будівництво гуртожитку, прохідної, де зараз розташовано штаб. Для зберігання матеріалів було побудовано ангар, перебудовувався клуб, гаражі та майстерні, розширювалася загальна бібліотека, реконструювався плац, їдальня та інші приміщення. Завдяки Ю.Л. Титаренку було розроблено план зведення інших приміщень та споруд, котрі пізніше було побудовано.

Здійснювалася значна робота щодо створення навчального полігону в Ясинуватському районі, на місці піщаного кар'єру, що розроблявся, поруч із полігоном внутрішніх військ.

Керівництво УВС області постійно порушувало питання про відкриття вищого навчального закладу на базі спеціальної середньої школи міліції, однак для цього потрібні були значні фінансові вкладення. До того ж керівництво Управління навчальних закладів МВС СРСР не дуже підтримувало цю ідею, вважаючи, що для України достатньо однієї вищої школи – Київської. І лише після розвалу Радянського Союзу розпочався бум створення вищих міліцейських навчальних закладів у кожному обласному центрі України.

Ми з Ю.А. Титаренком стали порушувати це питання в УВС області, МВС України, на зустрічах з керівництвом м. Донецька та області. У січні 1993 року розпочалася робота щодо підготовки необхідної документації, її погодження в різних інстанціях.

Коли було прийнято рішення про відкриття інституту, виникли проблеми з кадрами. Положення про вищий навчальний заклад передбачало, щоб навчальний процес організовували науковці різних напрямів. У нас на той момент був єдиний кандидат юридичних наук, який спеціалізувався в оперативно-розшуковій діяльності, – А.А. Кисельов.

Упродовж кількох днів я об'їхав усі вищі навчальні заклади м. Донецька й області.

Вчених-юристів виявилось дуже мало, зокрема було всього п'ять докторів юридичних наук, троє з яких працювали в навчальних закладах. Причому всі вони були похилого віку (наймолодший 1941 року народження).

Ю.А. Титаренко виїхав до м. Києва, де зустрівся з керівництвом вищої школи й умовив начальника школи відпустити до нас на роботу трьох кандидатів юридичних наук: Е.Д. Лук'янчикова, О.І. Коваленка (наших земляків) та М.В. Ковалю. У зв'язку з розформуванням філії Київської вищої школи міліції в м. Донецьку до нашого інституту перейшов працювати кандидат юридичних наук В.П. Філонов.

Поки вирішувалося питання про перехід цих людей до нашого навчального закладу, ми прийняли рішення на посади керівників призначити виконувачів обов'язків досвідчених та відповідальних викладачів: І.Н. Бондаренка, А.Г. Зайця та інших. З гуманітарними кафедрами значних проблем не виникало: їх було укомплектовано викладачами з військово-політичного училища, ДонДУ та інших вишів.

З 8 лютого 1993 року розпочав своє існування Донецький інститут внутрішніх справ МВС України при Донецькому державному університеті.

Багато хто цікавиться, чому саме при Донецькому держуніверситеті. Тому що ми змушені були звернутися до ректора університету В.П. Шевченка з проханням стати гарантом того, що викладачі економіко-правового факультету будуть брати участь у навчанні курсантів.

В.П. Шевченко погодився й зателефонував до Міністерства освіти України, завдяки чому було подолано багато перешкод у створенні нашого інституту. Упродовж 1993 року ми розробили програму розвитку ДІВС на повний цикл навчання курсантів, підготовки викладацького складу, направлення їх на навчання в аспірантурах інших вищих навчальних закладів України, в основному в Харківському юридичному інституті (нині – Харківський національний університет внутрішніх справ імені Ярослава Мудрого). Багато викладачів успішно закінчили аспірантуру і стали кандидатами юридичних наук.

У січні 1994 року я пішов на пенсію. Продовжив свою трудову діяльність у Київському районному виконкомі, а потім у Донецькому міськвиконкомі.

Очима ветеранів

ПАШУТІН ВАДИМ ВОЛОДИМИРОВИЧ

ПЕРШИЙ ПРОРЕКТОР
ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ
В 2005–2014 РОКАХ, ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ,
КАНДИДАТ ЮРИДИЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ

Зазвичай про міжнародну діяльність Донецької спеціальної середньої школи міліції згадують у всіх виданнях про становлення Донецького юридичного інституту МВС України. Під нею розуміють підготовку працівників правоохоронних органів зарубіжних країн у період з 1978 до 1992 року. Але окремі обмеженого обсягу та обумовлені вимогами стилю викладу рядки не відображають всієї повноти та багатогранності такої роботи колективу навчального закладу. А підготовлено майже 300 працівників міліції (поліції) семи країн світу: Республіки Конго (столиця Браззавіль), Гвінейської Республіки, Ісламської Республіки Афганістан (на той час Демократична Республіка Афганістан), Соціалістичної Республіки В'єтнам, Лаоської Народно-Демократичної Республіки, Єменської Республіки (на той час її південна частина – Народна Демократична Республіка Ємен), Королівства Камбоджі (на той час – Народна Республіка Камбоджа, потім – Держава Камбоджа).

Інформації про цей напрям діяльності навчального закладу – Донецької спеціальної школи міліції МВС СРСР залишається все менше, оскільки архівні матеріали з причин трагічних сучасних подій на Донбасі більшою мірою втрачено, а сьогодні серед живих вже немає тих, хто розпочинав цю роботу у далекому 1978 році і не може розповісти багато чого, що ми називаємо напрацюванням досвіду. По крихтах було зібрано знання про особливості такої роботи, нетрадиційні форми навчання, зокрема навчання персоналу навчального закладу. За умов «залізної завіси» того часу це був унікальний досвід спілкування педагогічного колективу з іншими культурами, знайомство з невідомим нам менталітетом, перші навички формування толерантності до спільнот з іншим, відмінним від нашого, світоглядом. Тим більше, що «ранг» слухачів, що прибували на навчання був дуже різноманітний – від рядового до підполковника, від 17-річного початківця до 50-річного досвідченого працівника міністерства внутрішніх справ однієї з країн.

Зрозуміло, що це зладжена робота всього колективу, але, як завжди, були ті, хто все «протягнув через себе», або, як зазвичай кажуть – «виніс основний тягар» цієї роботи, зміг розпочати та достойно поставити її «з нуля». Полковник міліції Микола Петрович Карпов, на час старту цієї роботи капітан міліції, зміг не тільки сформувати колектив спеціального курсу (підрозділу з навчання іноземців), а й певною мірою започаткувати традиції навчання іноземних правоохоронців у Донецьку. Від облаштування побуту (а це не таке легке завдання з урахуванням звичок і традицій країн слухачів) до оформлення навчальних аудиторій з усіма особливостями, що пов'язані з іншомовними «учнями», від заходів адаптації слухачів до незвичного клімату до позанавчальної просвітницької роботи з ними – все це активно координувалось цією людиною, що не цуралась ані «чорної роботи власними руками», ані інтенсивних мозкових штурмів для вирішення нестандартних питань навчання. Після нього цю роботу очолювали Грушко Юрій Петрович, згодом – Ніколаєв Олександр Іванович, які самовіддано робили свою справу, але йшли вже шляхом напрацьованого досвіду та сформованих традицій.

Першими слухачами були поліцейські з Республіки Конго. Це були короткострокові курси – 6 місяців. Заняття проходили через перекладачів французької мови, які працювали у штаті школі міліції. Такі короткострокові курси проводилися з іноземцями аж до 1985 року, терміни навчання коливалися від 6 до 9 місяців. Для забезпечення навчання громадян колишніх французьких колоній – Республіки Конго та Гвінейської Республіки достатньо було двох кваліфікованих фахівців із французької мови. З цим успішно впоралися Наталія Юріївна Мелентьєва та Ніна Миколаївна Кондратенко. Хоча «говоріння» двома мовами протягом всього робочого часу і після нього (у слухачів не зникали питання та потреби в спілкуванні, роз'ясненнях аж до пізнього вечора) були неабияким навантаженням для перекладачів. Однак гумор не полишав працівників спецкурсу та був помічником у такій напруженій роботі. Ці працюючі перекладачки самі з посмішкою зауважували: ось та унікальна ситуація, коли жінки мріють помовчати.

Слухачі В'єтнаму та Лаосу прибували на короткострокове навчання з перекладачами у складі груп. Зазвичай це були ті, хто вже пройшов навчання в СРСР раніше та міг виконати функції перекладача. Наприклад, два слухачі з в'єтнамської групи раніше здобули медичну вищу освіту в СРСР та працювали судово-медичними експертами в системі МВС В'єтнаму. Вони сумлінно виконували роль перекладачів та, як видно, були відданими фахівцями судово-медичної експертизи. Під час одного з виїзних навчальних занять із судової медицини в Донецькому обласному бюро судово-медичної експертизи слухачі важко витримували тривале перебування серед експонатів через те, що перекладачі захопилися фаховим спілкуванням з працівниками бюро і майже забули про закінчення заняття та наполегливі прохання своїх колег скоріше вийти на свіже повітря.

Дещо складніше було із забезпеченням перекладом дев'ятимісячних курсів підготовки міліції для Афганістану. Всі слухачі розмовляли двома мовами – пушту та фарсі. Остання – з персидської групи мов і є дуже близькою до таджицької. Тому перекладачами працювали спеціально відряджені для цього атестовані співробітники міліції Таджицької РСР у званнях від лейтенанта до капітана. Певною проблемою для них була значна тривалість відрядження (на всі 9 місяців) та забезпечення звичних для них побутових умов у Донецьку. Водночас це були і офіцери – помічники в роботі з афганськими

слухачами. А ці слухачі – складний контингент, що формувався в часи війни на їхній батьківщині. Через певний час роботи з цими слухачами ставало зрозуміло, що не всі вони до прибуття на навчання перебували по один бік лінії якщо не реального, то ідеологічного фронту. Відтак, м'яко кажучи, значної уваги потребували практичні польові оперативно-тактичні заняття з циклу бойової підготовки. Іноді навіть, заняття з вогневої підготовки планувалися так, щоб уникнути одночасного виходу на вогневий рубіж у тирі під час навчальних стрільб слухачів з радикально протилежними поглядами та мотиваціями. Бували обставини, що не дозволяли керівникам спецкурсу покинути розташування афганських груп протягом двох-трьох діб, аби тримати своєю присутністю іноді критично загострену конфліктну ситуацію під контролем. Парадоксально, але найбільш вдячними з усіх груп короткострокового навчання за надані знання та піклування виявилися саме афганські слухачі. Це можна було побачити під час відправлення слухачів на батьківщину. Їх зустрічали та проводжали у міжнародному терміналі аеропорту Ташкента. Можна критично ставитися до не завжди щирих слів вдячності та запевнення у дружбі під час адміністративної залежності від керівництва. Показовою була поведінка після проходження слухачами митного та паспортного контролю, коли формально вже нічого їх не пов'язувало з керівниками спецкурсу, що їх супроводжували. У цей момент, на відміну від слухачів з інших країн, багато хто з них виголошував такі слова вдячності, які не дозволяли собі говорити під час навчання: говорили, що ми для них як батьки, що пам'ятатимуть про нашу турботу і всім розкажуть про неї. Всупереч нервовим вимогам прикордонників пройти на посадку, залишались у зоні видимості, а дехто ставав перед нами на коліна. Ми навіть бачили чоловічі сльози цих випускників, що фактично поверталися на війну. Це була не тільки безцінна людська винагорода за наші безсонні ночі, а й привід засумніватись у справедливості цієї війни та, можливо, й замислитися про нашу провину в цьому.

З 1985 року розпочався новий період підготовки іноземних правоохоронців. Три роки навчання. Перший курс – підготовчий (вивчення російської мови та деяких загальноосвітніх дисциплін). Другий та третій курси – підготовка за програмою молодшого спеціаліста. За такою програмою навчалися Ємен та Камбоджа. Причому програма базувалася на вивченні радянського законодавства. Передбачалося, що випускники зможуть самостійно адаптувати здобуті знання до свого національного законодавства та правоохоронної діяльності.

Така схема навчання поставила перед працівниками спецкурсу низку нових питань. Як зустріти групу іноземців в аеропорту Шереметьєво-2 та доставити до Донецька без перекладача? Причому це не європейські мови, а арабська (Ємен), кхмерська (Камбоджа). Як розмістити нових слухачів, забезпечити їх медичний огляд, узгодити харчування тощо? Як навчити російської мови без перекладача? Тут було немало цікавого, іноді – комічного. Часто в групі, що прибувала на навчання, хтось знав англійську, що полегшувало спілкування та спонукало працівників спецкурсу терміново згадувати, які оцінки з англійської у них у дипломах, брати словники та практикуватися. А якщо працівник свого часу вивчав не англійську, а іншу мову, йому було складніше. Був випадок, що одному з нас вистачило часу зустрічі в аеропорту та поїздки до Донецька для того, щоб опанувати кхмерською декілька побутових фраз, достатніх для порозуміння у перші дві доби.

А що далі? А далі знайшовся один знавець кхмерської (один на весь Донецьк!), який значно поживавив ситуацію. Також знайшовся перекладач з арабської, що мав досвід роботи в Ємені.

Тривалий термін навчання примусив працівників школи міліції не тільки більше співпрацювати зі слухачами у фаховій підготовці, а й переживати з ними трагедії їх батьківщини. У січні 1986 року сталася спроба державного перевороту у Народній Демократичній Республіці Ємен, що фактично на певний час паралізувало навчальну роботу слухачів, поділило їх на угруповання за ознакою співчуття сторонам національного конфлікту. Багато хто з них отримував інформацію про загибель родичів у цих подіях, але згодом, незважаючи на палкий арабський темперамент, між слухачами відбулося примирення і вони успішно завершили навчання. Чомусь ми вчили їх, а щось, можливо, треба було сприйняти і від них. Але сьогодні знов їх країна у конфлікті і ми як ніколи їм співчуваємо. Приємно, що ще протягом п'ятнадцяти років після їх випуску ми отримували листи від них, а іноді – чули телефоном їх привітання мовою, що вже трохи ними забута за відсутності практики спілкування.

Але не всім групам вдалося завершити навчання. У 1992 році остання група з Камбоджі залишила Донецьк, не довчившись всього рік і не отримавши дипломів. Це були проводи у стані, коли до них вже двом державам не було діла. Камбоджа переживала чергову трансформацію з поверненням монархічної форми правління, а держава, де вони навчалися упродовж двох років, перетворювалася на нові республіки із світлими надіями та на той час невідомими перспективами.

Очима ветеранів

**МУРАВЙОВА
МАРИНА
СЕРГІЇВНА****ВИКЛАДАЧ-МЕТОДИСТ
ДОНЕЦЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ШКОЛИ МІЛІЦІЇ У 1981–1983 РОКАХ,
КАПІТАН МІЛІЦІЇ**

Хочу поділитися своїми спогадами про роботу в Донецькій середній спеціальній школі міліції МВС СРСР.

На службу до школи міліції на посаду викладача-методиста навчального відділу я прийшла 1981 року. До моїх обов'язків як представника навчальної частини, де начальником працював Караваєв І.П., а його заступником Лозовський А.Н., входили такі види роботи:

- контроль за успішністю;*
- підтримання відповідної дисципліни;*
- перевірка самопідготовки курсантів 1-го та 2-го курсів.*

Допомагали мені в цьому лаборанти Летко К. та Кандалевський С. Хлопців було обрано з числа найкращих курсантів 1-го й 2-го курсів. Щоденно підбивали підсумки дня щодо отриманих оцінок з навчальних дисциплін, проводили моніторинг дисципліни та результатів самопідготовки. Для стимулювання слухачів керівництвом школи було запроваджено спеціальний приз ім. Безкоровайного, який вручали найкращому взводу в кінці кожного місяця після підбиття підсумків. Лаборанти і старости груп складали суми кількості балів за навчання, виявляли випадки порушення дисципліни, розглядали факти досягнень у спортивних заходах тощо. Заохочували курсантів проведенням дискотек, вечорів, концертів. Але оскільки вони жили на казарменому становищі, то найважливішим призом було, звісно, звільнення в суботу й неділю додому. За це варто було позмагатися!

У 80-ті роки начальником школи міліції був В.І. Муравйов. Він за вдачею своєю був людиною творчою, дуже старався покращити як навчальний процес, так і побут хлопців, для яких школа стала другим домом. За його ініціативи було побудовано новий навчальний корпус і тир. Важко було діставати матеріали, та й робочої сили не вистачало.

І тоді було прийнято рішення залучити до процесу будівництва курсантів. У ті роки на навчання до школи міліції приймали хлопців, котрі відслужили вже в лавах армії. Вони

були дорослі, багато хто з них мав інші спеціальності, зокрема будівельні. Відгукнулися хлопці, які вміли зварювати, малярі, штукатури й ті, хто був готовий просто допомагати різноробочим. Було сформовано бригаду з 25 осіб, котрі вдень працювали на будівництві, а ввечері навчалися. Це С. Сьомочкін, С. Глянь, А. Федорів та багато інших. Було їм дуже важко, але наші викладачі завжди йшли назустріч і займалися з ними за окремим розкладом. Незважаючи на всі труднощі й щільний графік навчання, 1981 року зі 100 випускників 37 отримали дипломи з відзнакою, а 1982 року – 39, інші були «хорошистами». Це були мої незабутні два випуски, поки я працювала в школі міліції. З багатьма випускниками тих років ми донині підтримуємо теплі відносини. Вони досягли значних успіхів у житті, кар'єрі, стали керівниками.

У червні 1983 року я вийшла заміж за начальника школи В.І. Муравйова. За наказом МВС подружжю не можна було працювати в одній системі, і мені довелося перевестися до ВВІР області, де я пропрацювала до 1989 року.

У Донецькій школі міліції, а тепер це – чудовий Донецький юридичний інститут, завжди поважали традиції, святкували пам'ятні доленосні дати і з глибокою пошаною ставилися до ветеранів. 2000 року і я також вступила до організації ветеранів інституту. Мене обрали заступником голови ради ветеранів. Очолював нашу організацію В.П. Лямзенко. Прекрасна, порядна, чуйна людина. За час існування організації так багато добрих справ було зроблено, адже ветеранам часто необхідна допомога, увага, турбота і просто, щоб про них пам'ятали. Привітання зі святами, концерти, подарунки! Ми дуже вдячні за цю увагу до нас. Окремі слова вдячності та поваги я хочу висловити ректорові Донецького юридичного інституту (моєму випускнику) Віктору Миколайовичу Бесчастному. Він, безумовно, лідер, справжній професіонал і благородна людина.

Нині я живу в Харкові, але зв'язок з інститутом не втрачено: я слідкую за його долею і бажаю подальшого розвитку та процвітання.

Очима ветеранів

ЗОЗУЛЯ ЄВГЕН ВІКТОРОВИЧ

ПРОФЕСОР КАФЕДРИ
ЗАГАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ДЮІ МВС УКРАЇНИ,
ДОКТОР ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

Моя особиста доля пов'язана з Донецьким юридичним інститутом майже з народження. Справа в тому, що мій батько, ветеран органів внутрішніх справ, підполковник міліції у відставці Зозуля Віктор Тимофійович, у серпні 1961 року став курсантом першого повного набору до Сталінської (Донецької) спеціальної середньої школи міліції, яка спершу розташовувалась у селищі Новожданівка Харцизького району Сталінської області. Цей навчальний заклад він успішно закінчив 1963 року, розпочавши службу у практичних підрозділах Донецької міліції, яким він присвятив 27 років, пройшовши шлях від дівача до начальника міського відділу міліції м. Ясинуватої Донецької області.

Я народився у липні 1961 року. Восени того ж року мій батько перевіз мене з мамою до сімейного гуртожитку Сталінської (Донецької) спеціальної середньої школи міліції, де протягом 1961–1963 рр., поки батько навчався, ми і проживали. При цьому, як розповідав мій батько, я з ним і мамою неодноразово гуляв на території навчального закладу. На згадку про це у сімейному архіві є фото, на якому я сфотографований батьком на території школи.

Свою службу і роботу в Донецькому юридичному інституті МВС України я розпочав 1995 року, коли був прийнятий на посаду викладача-методиста навчального відділу Донецького училища міліції МВС України. Цей навчальний заклад 2001 року, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України, став факультетом підготовки працівників ДАІ Донецького інституту внутрішніх справ МВС України. Перед початком своєї служби в системі навчальних закладів МВС України я 16 років прослужив у Збройних Силах СРСР та України.

Після проведеної реорганізації у березні 2001 року мене на співбесіду запросив Пашутін Вадим Володимирович, який на той час обіймав посаду проректора інституту з наукової роботи. Я на той час заочно навчався в аспірантурі Донецького національного університету, займався підготовкою дисертації, тому його пропозиція щодо посади заступника начальника відділу організації наукової роботи для мене була новим і перспективним напрямом роботи.

Робота у відділі організації наукової роботи була напруженою, але цікавою і важливою справою. Протягом 2001–2002 років, поки я працював на цій посаді під керівництвом Пашутіна В.В., колективу відділу вдалося випрацювати певну систему наукової діяльності на кафедрах інституту, запровадити рейтингову систему оцінювання її діяльності, посилити практичну складову наукових заходів. Крім того у липні 2002 року я захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

У зв'язку з необхідністю покращення діяльності ад'юнктури ректор інституту генерал-лейтенант міліції Титаренко Ю.А. у липні 2002 року призначив мене на посаду начальника цього структурного підрозділу. На цій посаді я пропрацював майже п'ять років. За ці роки завдяки підтримці ректора інституту генерал-лейтенанта міліції Титаренка Ю.А., його наступника, ректора інституту, доктора юридичних наук, професора, Заслуженого юриста України Бесчастного В.М., кафедр, які забезпечували підготовку ад'юнктів, вдалося у рази збільшити кількість успішних захистів дисертаційних досліджень, суттєво зміцнити матеріально-технічну базу ад'юнктури. Все це дозволило поповнити науково-педагогічний склад кафедр та інших наукових підрозділів інституту молодими, ініціативними, кваліфікованими кандидатами юридичних наук. За час роботи керівником ад'юнктури 2005 року мені було присвоєно вчене звання доцента кафедри державно-правових дисциплін.

Наступною віхою моєї діяльності стала посада вченого секретаря секретаріату вченої ради інституту, на яку я був призначений у січні 2007 року і пропрацював до квітня 2014 року. Вчена рада інституту в ці роки зосередила свою діяльність на організації та забезпеченні розв'язання проблем навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та кадрової роботи, впровадження новітніх технологій навчання. Вдалося суттєво посилити якісну складову кафедральних колективів за рахунок присвоєння викладацькому складу вчених звань професора та доцента. У цей час завдяки підтримці ректорату і особисто ректора інституту я почав написання дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Для моїх наукових пошуків керівництвом інституту були створені всі умови, що дозволило навесні 2014 року закінчити роботу і в лютому 2015 року успішно її захистити. У 2019 році отримав вчене звання професора.

У квітні 2014 року прийшов час виходити на пенсію, адже на той час строк моєї служби у ЗС та МВС України налічував уже 35 років. Я вдячний тодішньому ректору інституту В.М. Бесчастному за те, що він підтримав моє бажання продовжити роботу в інституті на науково-педагогічній ниві.

На долю нашого навчального закладу випали складні випробування. Через ведення бойових дій на Донеччині ми втратили те, що було надбано десятиріччями, зокрема і значну частину науково-педагогічного складу. Але попри всі негаразди Донецький юридичний інститут МВС України, спираючись на гідне минуле, завдяки стійкості, мужності та відданості присязі тієї частини колективу навчального закладу, яка не покинула його у найтяжчі часи, наполегливій цілеспрямованості та невичерпному ентузіазму керівництва вишу, подовжує свою діяльність. З честю, гідністю і вагомими результатами у навчальній і науковій діяльності, відновленні матеріально-технічної бази, навчально-виховного процесу колектив інституту працює й донині.

На моє глибоке переконання, всі ті випробування, які випали на долю колективу тільки зміцнили впевненість у перспективах подальшого неухильного розвитку нашого славетного навчального закладу на освітянських та наукових теренах держави.

Очима ветеранів

АБДУЛЛІН АБУЗАР АХНАФОВИЧ

**ДЕКАН ФАКУЛЬТЕТУ
КРИМІНАЛЬНОЇ МІЛІЦІЇ,
ЗАСТУПНИК ДЕКАНА ФАКУЛЬТЕТУ ПРАВА
ДЮІ МВС УКРАЇНИ У 2008–2012 РОКАХ,
ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ**

1998 року в Донецькому інституті внутрішніх справ було створено відділення підготовки фахівців з повною компенсацією витрат на навчання. Серед перших і основних працівників відділення були О.І. Ніколаєв, Ю.П. Грушко, О.М. Рибалко.

Враховуючи авторитет навчального закладу та багату кількість форм навчання на відділенні, щорічний набір постійно збільшувався, але конкурс зберігався декілька років. У ці роки зі студентами працювали досвідчені методисти О.О. Ляхова, А.А. Вінничук, Н.М. Потоцька, Ю.В. Ситник, А.М. Кіяшко, Г.І. Бондарева, О.В. Ампілогов, А. Козирева, О.В. Костюченко.

На базі освіти молодшій спеціаліст юрист навчалося дуже багато чинних працівників органів внутрішніх справ і не тільки Донецької області. На базі загальної вищої освіти навчалися досить цікаві особистості, які обіймали високі посади в різних державних та комерційних установах. Так, в різні роки вищу юридичну освіту у Донецькому юридичному інституті здобули начальник Донецького БТЮ.В. Будлянський, голова Донецької спілки адвокатів І.Г. Курильчук, керівник Донецького обласного РАГС А.Г. Заріпова, доцент Донецького політехнічного університету к.т.н. В.М. Шевченко.

Коли кількість студентів на різних формах навчання досягла майже 4 тисяч осіб, керівництво інституту зуміло переконати МВС щодо необхідності створення на базі відділення факультету права. Деканом факультету права було призначено Веренич Н.В.

Для підтримки іміджу факультету права керівництво інституту з метою якісної організації навчального процесу завжди залучало тільки досвідчених і авторитетних вчених та викладачів. Майже всі начальники кафедр проводили заняття зі студентами.

Згодом багато навчальних закладів Донбасу почали підготовку правознавців – конкуренція змусила шукати більш привабливі форми навчання. Тому керівництво

інституту прийняло рішення щодо створення на факультеті господарсько-правової, цивільно-правової та кримінально-правової спеціалізації з відповідними кафедрами. Керівниками кафедр були призначені дуже авторитетні вчені, нині доктори юридичних наук М.А. Шелухін, Б.В. Дерев'янка, Є.В. Петров. Час підтвердив мудрість цього рішення.

Водночас із цією реорганізацією на факультеті завдяки наполегливості першого проректора В.В. Пашутіна та інтелектуальному потенціалу заступника начальника навчального відділу Г.В. Мухіної було створено магістратуру зі щорічним набором 30 осіб. Ці новації дозволили підтримати авторитет та імідж факультету права. Його наступним деканом було призначено О.В. Філонова.

Очима ветеранів

СЮСАНОВ ЛУТ ІКРАМОВИЧ

ПРОРЕКТОР ПО СЛУЖБІ
ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ,
НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ
У 2001-2007 РОКАХ, ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН,
ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

Народився я 9 травня 1958 року. З 1976 до 1981 року проходив строкову службу в Збройних Силах СРСР на посадах курсанта школи молодших авіаспеціалістів, авіамеханика авіаційної частини, курсанта військового училища. Після закінчення 1981 року із золотою медаллю Донецького вищого військово-політичного училища до 1993 року проходив службу на офіцерських посадах у лавах Збройних Сил. У 1982–1984 роках брав участь у бойових діях в Афганістані у складі «Обмеженого контингенту Радянських військ». 1990 року закінчив військову академію ЗС СРСР. Службу в системі МВС України розпочав із січня 1994 року в Донецькому училищі міліції МВС України на посадах викладача, згодом – начальника курсу. У 1998–2001 роках обіймав посади проректора училища – начальника циклу спеціальної та фізичної підготовки, з червня 2001 року наказом Міністра внутрішніх справ України був призначений на посаду проректора Донецького юридичного інституту. Головним напрямом роботи відділу було підвищення боєздатності підрозділів, кафедр і служб інституту для дій в особливий період, чітке виконання розпорядку дня та розкладу занять, підтримання статутного внутрішнього порядку. Також відділ здійснював організацію внутрішньої служби згідно з вимогами статутів та наказів МВС, забезпечення надійного збереження зброї, боєприпасів та спецзасобів, забезпечення перепускного режиму і охорону майна та об'єктів навчального закладу. У процесі проведення навчань та тренувань з бойової готовності, зокрема із запрошенням співробітників спецпідрозділів ГУМС у Донецькій області, Внутрішніх військ особовий склад набував практичних навичок дій із засобами оборони. Активну участь у підготовці практичних занять брали заступник начальника відділу підполковник міліції Силін О.О., начальники факультетів полковники міліції Абдуллін А.А., Перепелиця А.І., Коробкін В.Ф., викладачі

Моностирський В.М., Голик В.А., Гурський В.Е., курсові офіцери Рижиков Р.А., Хозлу К.І., Солейко В.А. В інституті проводилася відповідна робота з організації спортивно-масової роботи та підвищення рівня фізичної підготовки особового складу. За станом організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи серед органів та підрозділів МВС України Донецький юридичний інститут посів 2005 року загальне п'яте місце, 2006 року – третє місце. Такий результат став можливим завдяки плідній роботі викладачів потужних кафедр інституту: тактико-спеціальної підготовки, спеціальної фізичної підготовки, загальної фізичної підготовки. У цей час в інституті працювали 5 майстрів спорту України міжнародного класу, 11 майстрів спорту та 11 кандидатів у майстри спорту України. Серед курсантів було 8 майстрів спорту та 37 кандидатів у майстри спорту України. Працівники, курсанти та студенти систематично ставали переможцями змагань міжнародних та національних рівнів. Так, викладач Титаренко О.О. став чемпіоном світу серед молоді із самбо, Куш І.В. – чемпіоном Європи серед молоді із самбо, Лавренчук О.О. – срібним призером світу з джиу-джитсу. Курсанти Туркс В.В. та Ільченко Р.О. стали срібними призерами чемпіонатів Європи з боротьби. П'ять курсантів навчального закладу стали призерами та чемпіонами України. У зв'язку з цим не можна не згадати заслуженого та авторитетного виставника, який займався підготовкою спортсменів та збірних команд інституту з вогневої підготовки та офіцерського триборства, майстра спорту з 5 видів спорту, члена збірної команди МВС України з прикладної стрільби та офіцерського триборства, – викладача кафедри тактико-спеціальної підготовки підполковника міліції Моро М.В. Він понад двадцять років тренував збірні команди навчального закладу. Честь і пошана Вам, шановний Миколо Вікторовичу, велике спасибі. Хочу підкреслити, що на території інституту, в приміщеннях гуртожитків факультетів та в навчальних аудиторіях постійно підтримивався належний порядок та чистота. Пом'ятаю жарт одного із ветеранів інституту, який сказав мені: «Коли я підхожу до КПП, хочу зняти туфлі і далі йти босоніж». Понад 20 років я працюю в інституті, тут знайшов багато однодумців та друзів, учнів та вчителів. Я пишаюся тобою, ДЮІ! Живи та слався, юридичний інститут!

Очима ветеранів

**ЧІКАЛІНА
ІННА
ОЛЕКСІЇВНА**

**ЗАСТУПНИК НАЧАЛЬНИКА
ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ
ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ
У 2003–2014 РОКАХ,
ПІДПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ**

Уже кілька років я живу у Львові. Сподіваюся, жду і, звичайно ж, працюю. Переді мною на робочому столі дві вітальні листівки, які я отримала цього року: зі святом 8 Березня і з Днем народження. Вони завжди на столі і не заважають працювати, бо тішать і підтримують. Обидві – від Донецького юридичного інституту. Від рідного Донецького юридичного інституту. Від справжнього Донецького юридичного інституту!

Йому всього 60, а він має таку історію, що вистачило б на декілька вишів. Він будувався, зростав, доводив, експериментував, змінювався, розширювався. У кожному його кроці завжди було стільки оптимістичної наполегливості, жаги прогресу, відкритості для нових ідей! Тож цілком закономірно, що попри вимушений переїзд, офіційною мовою – зміну місця дислокації, він не просто «втримався на плаву», він розвивається, черговий раз доводячи, що потрібен суспільству. До речі, я маю з чим порівнювати, тому моя переконаність ґрунтується не тільки на емоціях (що цілком зрозуміло!), а і на більш серйозних аргументах.

Я вдячна колегам за пропозицію залишити кілька рядків у книзі спогадів інституту. Мені є що згадувати, бо пропрацювала в ДЮІ 20 років.

1994-го, коли я прийшла в інститут викладати українську мову, він тільки-но почав «обростати» кафедрами, які із набуттям закладом у 1993 році статусу інституту прийшли на зміну циклам. Колектив закладу був невеликий, а тому дуже схожий на сім'ю (вочевидь, історія робить коло, і тепер інститут переживає щось подібне). Сім'ю, у якій всі знають одне одного, де разом працюють, разом святкують і разом сумують. Хоча сумувати причин не було (або я про них забула?). Усе тільки починалося, і думалося: якщо ми на правильному шляху, то хіба щось може нам завадити в розвитку? Тепло згадую Литвинову Галину Олексіївну, викладача німецької мови, неперевершеного перекладача, а згодом і талановитого психолога, Остапенко Анну Леонідівну, викладача французької мови, яка була втіленням французького шарму, елегантну

Вишневську Ларису, викладача англійської мови .... Про керівництво кафедри не пишу, бо сприйме як «дрібний підхалімаж», хоча і йому вдячна за життєву науку.

Багато цікавих історій пов'язано із викладацькою роботою. І тим, хто згузує негатив у питанні ставлення Донбасу до української мови, скажу, що дисципліна «Ділове українське мовлення» (й інші модифікації цього формулювання) ніколи не викладалась як «чужа мова», ніколи не мала спротиву, мова завжди була робочою на навчальних заняттях, наукових конференціях, нарадах, урочистостях й офіційних заходах, вона не була знаною гірше, ніж у Києві чи Львові, не була причиною суперечок і непорозумінь. Причому знання мови удосконалював весь колектив, керівництво, курсові офіцери. Скажімо, Абдуліна Абузара Ахнафовича (якого ми всі називали Олексій Олексійович) я багатьом ставила за приклад у грамотності складання документів. А коли на заняттях зі службової підготовки розглядалися теми з української, в аудиторії панувала щира зацікавленість.

Пригадую, як, уже перейшовши до редакційно-видавничого відділу редактором, я разом з інспектором нашого відділу Оленою Коноваловою, працюючи над збірником наукових праць, розшифрувала диктофонний запис першої в інституті міжнародної наукової конференції 2000 року «Проблеми взаєморозуміння, співпраці та взаємодії органів правопорядку з населенням». Я не вміла працювати з друкарською машинкою, тим більше з комп'ютером (до речі, перший комп'ютер був придбаний 1998 року для відділу кадрів). Тож я на слух «причісувала» чуже мовлення, а Олена набирала текст. Нам було складно, але дуже весело, бо, як ви розумієте, спонтанне мовлення значно відрізняється від редагованого. Але відповідальність ми відчували велику, тому що вперше в інституті були іноземні гості (якщо не брати до уваги корпус іноземних курсантів, яких навчала з 1978-го до 1991-ий тодішня Донецька середня спеціальна школа міліції).

Можна згадати безліч редакторських курйозів. Одного разу в черговому збірнику наукових праць, який фактично був готовий до друку, головна редакторка Монастирська Любов Миколаївна в останню хвилину, буквально перед тим як оператор мав почати виготовлення тиражу, побачила, що на звороті титульної сторінки посада «проректор по роботі з особовим складом» названа «проректор по боротьбі з особовим складом». Потім і сміялися і ледь не плакали.

Завжди тепло згадую роботу під керівництвом проректора Вадима Володимировича Пашутіна. Кожна справа, яку він розпочинав: чи то робота наукових гуртків, чи видання збірника «Проблеми правознавства і правоохоронної діяльності», чи підготовка конференцій, чи модернізація освітнього процесу – усе набувало чітко структурованого характеру, зі зрозумілими завданнями, точно визначеними виконавцями, термінами, очікуваним результатом. А одного разу Вадим Володимирович прийшов до нашого відділу із запитанням: «Хто знає польську мову? Треба перекласти невеличку інструкцію». Я, недовго думаючи, заявила, що знаю польську мову (бо в Донецькому державному університеті аж цілий семестр слухала курс польської мови), і взяла інструкцію на переклад. Текст був технічний, про якесь устаткування, пов'язане з будівництвом. До слова, в інституті завжди і дуже активно щось будувалося, ремонтувалося: лекційний корпус, навчальний корпус, навчальний відділ внутрішніх справ, центр психотренінгових технологій, житловий будинок, медико-оздоровчий комплекс. І це далеко неповний

перелік тільки так би мовити «глобальних» споруд. А ще – сучасні ремонти з оновленням обладнання, продуманим дизайном. Крім того, лінгафонний кабінет, адміністративний полігон, спортивний майданчик та багато іншого. Натхненником зазвичай виступав ректор: спершу Юрій Леонтійович Титаренко, а з 2003-го – Віктор Миколайович Бесчастний. Віктор Миколайович завжди мав море ідей: і стосовно організації наукової роботи, і навчально-виховного процесу, і матеріально-технічної бази. А ще він дуже творча особистість, яка цінує влучне слово, і для мене, яка все життя працює зі словом, це дуже важливо. Згадую багато ситуацій, коли зауваження ректора стосовно тексту вражали стилістичною глибиною. А от із сумом я згадую про сучасне багатофункціональне обладнання для чорно-білого та кольорового друку, яке нам придбав Віктор Миколайович (я так говорю, бо ніхто не вірив, що нам дозволять зробити таку серйозну покупку. Але Віктор Миколайович домігся, щоб ми отримали на це від міністерства офіційний дозвіл). За короткий час фахівці друкарні Кавиришина Наталя, Коробова Оксана, Яковчук Світлана, Михайленко Олена і Вікторія Пяцько опанували роботу на нових машинах, і ми почали тотальне оновлення навчально-методичного фонду бібліотеки, простіше кажучи, видавали нові методички послідовно для всіх дисциплін. Завершити, правда, не встигли. Але машини були фантастичні. А скільки було у планах! В інституті постійно щось проектували, розбирали і наново зводили, розробляли, перебудовували, запроваджували, вводили в експлуатацію.

Повернімося до історії з польською інструкцією. Я, на щастя, мала двотомник «Русско-польский словарь», але одну сторінку тексту перекладала всю ніч. Якись труби, крани, гвинти. Жах! Не пам'ятаю, чи задовольнив мій переклад наше керівництво, та для мене це була наука.

Взагалі історія Донецького юридичного інституту вже написана. Читач за бажання знайде у цій книзі або в інших виданнях нариси про основні етапи становлення вишу, про його керівників, кожен з яких свого часу став певним уособленням навчального закладу, вагомою частиною, без якої інститут існувати не зміг би (і не зможе). Вони всі працювали самовіддано і професійно. Але я хочу згадати кілька історій, які не зовсім про роботу. У 199? (не пам'ятаю точно, в якому році) ремонт клубу припав на початок березня. Тому з Міжнародним днем жінок нас вітали в лекційному залі. Великого концерту не було, після вітальних слів ми слухали кілька пісень у виконанні Дмитра Читаха, а на завершення – пісню «Сердце, тебе не хочется покоя...». Спершу ми подумали, що зіпсувався мікрофон: чому це Діма так низько гуде? А виявилось, що це для нас співав ректор Юрій Леонтійович Титаренко. Натхненно і зворушливо. Справжній подарунок.

Добре знаючи Муравйову Марину Сергіївну, дружину начальника ДССШМ Володимира Івановича Муравйова, можу сказати, що і він був щирою людиною. А Марина Сергіївна для нас є джерелом оптимізму та мудрості, і не тільки жіночої. Хоча я не люблю поради, та до її міркувань завжди прислухалась. Годилося б у цьому місці навести її вірші, написані для жінок. На жаль, у мене не збереглося жодного. Про що дуже шкодую. А можливо, з часом відновиться видання «Віршів у погонах» – тепер розумію, що унікальної збірки, започаткованої 2006 року з ініціативи Віктора Миколайовича.

Я ще про багатьох колег не написала, проте це не означає, що я про них забула (хоча про деякого варто було б). Пам'ятаю всіх і бажаю кожному отримати те, що заслужив.

Сьогодні я працюю в іншому виші. Події останніх років розкидали колег по різних містах України, проте ми все одно спілкуємося і доходимо думки, що працювали в хорошому виші, в діяльності якого було багато передового, такого, що іншим вишам варто було б наслідувати. Можливо, доля нас розкидала саме для того, щоб передати цей досвід. Проте дуже хочу, щоб сам інститут процвітав і розвивався.

Кажуть, що з роками людина стає більш сентиментальною. Можливо. Стосовно себе змушена визнати, що за останні два роки я стала менше шкодувати про втрату дрібниць, які раніше дуже цінувала: затишний будинок у Донецьку, виноград, який посадив мій чоловік, веселі концертні програми на день народження, які ставили для мене мої друзі. Я це не забула, просто душа за цим уже не так болить, достатньо світлих спогадів, і в їх числі – спогади про Донецький юридичний інститут.

Очима ветеранів

КУЗЬМЕНКО СЕРГІЙ ГЕОРГІЙОВИЧ

НАЧАЛЬНИК КАФЕДРИ ЦИВІЛЬНОГО
ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ
У 2004–2010 РОКАХ, ДОЦЕНТ КАФЕДРИ
ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ
У 2011–2015 РОКАХ, ПРОФЕСОР КАФЕДРИ
ЦИВІЛЬНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА
У 2015–2016 РОКАХ, ДОКТОР НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ,
КАНДИДАТ ЮРИДИЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

Цього року Донецькому юридичному інституту МВС України виповнюється тільки 60 років, а мені – вже 64. Майже ровесники. Такі ось історичні категорії. Для історії вишу – це лише 60, а для людини – це майже все життя: час дуже швидко минає.

Міліціонер зазвичай не бачить своєї трудової книжки, а коли йде на пенсію, отримує її у відділі кадрів. Так було й зі мною. І... виявляється, що там всього два записи: це Відділ боротьби з розкраданням соціальної власності УВС м. Макіївки та Донецький юридичний інститут МВС України.

За комсомольською путівкою 1984 року – до міліції, а за покликанням 1993 року – до інституту. З 1 вересня 1993 року на викладацькій роботі. Пам'ятаю, коли йшов з райвідділу, то хлопці сміялися: «На легку працю, на легкий хліб переходиш!» Але в міліції немає легкого хліба! Кожен гвинтик цієї могутньої силової структури, цього апарату примусу працює на державу: і тут не повинно, і не може бути ніде і ні в чому збоїв. Раніше говорили: «Подивися, як майбутній працівник їсть, ось так він буде працювати». Я б перефразував так: «Подивися, як майбутній міліціонер вчиться, ось так і буде працювати».

Дуже приємно мені дивитися на плоди своєї багаторічної праці – доктори наук, професори, полковники та просто цивільні юристи – так би мовити, всі шановані люди! А якщо ще під час зустрічі дізнаються, де я працював, то зізнаються: «Колись я у Вас

навчався. Ви викладали цивільне право та процес». А деякі хлопці навіть пам'ятають, як звучить. Тоді взагалі – бальзам на «хворі суглоби».

Ось вам і легкий хліб, коли в період з 1 вересня 1993 до 1 вересня 2016 нами було випущено дуже велику кількість фахівців. І при цьому на всій території України знали і знають наш інститут і наших викладачів, а також наших випускників як висококваліфікованих і добре підготовлених. Мені здається, це все тому, що хоча раніше, на жаль, не було кандидатів наук, не кажучи вже про докторів, та були викладачі, які пройшли дуже серйозну практичну підготовку. Наприклад, ті, хто спеціалізувався на кафедрі адміністративного права та адміністративної діяльності (можна назвати будь-яке прізвище викладача), після випуску обіймали солідні посади, як мінімум заступник начальника райвідділу. А кафедра оперативно-розшукової діяльності – це опери, монстри розшуку, у яких за плечима не одна розкрита справа, не одне вербування. Це була їхня робота, це було їхнє життя, спосіб життя. Ці прізвища злочинний світ знав і пам'ятав дуже добре. Тому і виходили з інституту професіонали, які в подальшому пов'язували своє життя з роботою в міліції, та й не тільки в міліції.

Але у кожного часу свої запити, свої вимоги, свої проблеми. Керівництво зробило ставку на інститут – значить, потрібні вчені. Я, наприклад, довго сумнівався, а навіщо мені захищати кандидатську дисертацію, якщо мені вже 44 роки (у 45 вже можна було йти на пенсію). До того ж на той час тільки організувалася податкова міліція і всі наші хлопці пішли операми в податкову...

У людини завжди є вибір. Я вибрав такий шлях, хтось інший. Але всі, хто пов'язав своє життя з нашим інститутом, ніколи про це не шкодували. Тому що є спадкоємність поколінь, є ціла плеяда серйозних практиків, готових передати свої знання, а значить, є і буде у кого вчитися. На сьогодні серйозна плеяда вчених готує наших майбутніх поліцейських, цивільних юристів, економістів, управлінців, які з гордістю та впевненістю втілюватимуть у життя гасло «Служити та захищати!», стануть запорукою розвитку нашої держави.

Очима ветеранів

ПОЛІТОВА АННА СЕРГІЇВНА

**НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК,
НАЧАЛЬНИК РЕДАКЦІЙНОГО ВІДДІЛУ
ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ
ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ
У 2003–2011 РОКАХ, НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ
МІЖНАРОДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ
У 2013–2015 РОКАХ, ДОЦЕНТКА КАФЕДРИ
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ТА СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
У 2015–2018 РОКАХ,
КАНДИДАТКА ЮРИДИЧНИХ НАУК,
ПІДПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ**

Якщо писати свої спогади про Донецький юридичний інститут, то напливає дуже багато, що збереглося в пам'яті; відтворюється в пам'яті, що раніше нею фіксувалося, занотувалося. Але спогади, які б вони не були, не зможуть на аркуші паперу відтворити бурю почуттів, емоцій і думок.

Моє життя пов'язалося з Донецьким юридичним інститутом у 2000 році, коли після закінчення навчання у Національній академії внутрішніх справ України на денній формі навчання на здобуття освітнього рівня магістр, я була направлена на роботу до ГУ УМВС України в Донецькій області.

Ще будучи слухачем Академії, я визначилася, що моє життя неодмінно має бути пов'язане з науковою роботою. Навчаючись у Національній академії внутрішніх справ, я обрала тему дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, яку обговорила з науковим керівником – доктором юридичних наук, професором, заслуженим юристом України Глушковим Валерієм Олександровичем. За його порадою я і подала документи до ад'юнктури Донецького юридичного інституту МВС України. Склавши вступні випробування, я стала ад'юнктом інституту.

Навчання в ад'юнктурі вважається серед ад'юнктів спокійним та розподіленим. Складання кандидатських екзаменів з філософії, іноземної мови і спеціалізації, виступи на конференціях, публікація фахових статей, зустрічі з науковим керівником і обговорення тексту дисертаційного дослідження – це перші два роки денної форми навчання в ад'юнктурі. Третій рік навчання – найважливіший, оскільки пов'язаний із захистом дисертаційного дослідження.

Для мене захист відбувся 16 січня 2008 року, через 4 роки після закінчення навчання в ад'юнктурі у листопаді 2003 року. Мій довгоочікуваний захист дисертаційного дослідження відбувся завдяки підтримці особисто ректора Донецького юридичного інституту Віктора Миколайовича Бесчастного, який допомагав не тільки порадами, а й телефонував науковому керівнику і голові спеціалізованої ради, де планувався захист.

Після закінчення навчання в ад'юнктурі я працювала у відділі організації наукової роботи. За час роботи я обіймала різні посади – науковий співробітник, старший науковий співробітник, заступник начальника відділу. Напрямами моєї роботи була і наукова робота курсантів, студентів та слухачів, і організація наукової роботи кафедр, лабораторій та науково-дослідного центру психотренінгових технологій. Але найбільш цікавим напрямом була організація міжнародної діяльності.

Завжди буду згадувати той серпневий день 2000 року, коли вперше увійшла до Донецького юридичного інституту – день, коли відбулося моє знайомство з проректором з наукової роботи Вадимом Володимировичем Пашутіним та першим проректором інституту Володимиром Петровичем Філоновим.

Живи та слався наш Донецький юридичний інститут!

Ти в моєму серці!

Очима випускників

ШНУРЕНКО АНАТОЛІЙ ІВАНОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОЇ
СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ШКОЛИ МІЛІЦІЇ 1962 РОКУ,
ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ МІЛІЦІЇ

Зараз ми, випускники 1962 року, вже літні люди. Багатьох уже немає серед живих. А тоді, в серпні 1962 року, ми молоді, стрункі, підтягнуті, красиві, радісні, окрилені, в курсантській формі міліції йшли до клубу школи міліції отримувати дипломи, які вручав керівник державної комісії полковник внутрішньої служби Ломако – заступник начальника УВС Донецької області з кадрів. Усі наступні роки я пишався тим, що диплом отримував саме з його рук, тому що ця людина для мене була авторитетом. Симпатичний, лаконічний в розмові. Я служив під його керівництвом. Дванадцять курсантів нашого випуску закінчили школу міліції з відзнакою. Серед них і я. Трьох з них удостоїли особливої честі – нагородили Почесними грамотами із занесенням на Дошку пошани на вічні часи, у грамоті саме так було записано. Такою грамотою, крім мене, були нагороджені ще двоє моїх товаришів – Бандуркін Володимир Григорович і Дмитряков Лев Григорович. Після успішного закінчення школи міліції з жовтня 1962 року я оперуповноважений карного розшуку Куйбишевського райвідділу міліції міста Донецька, а через місяць мене призначено старшим оперуповноваженим.

Однин з найяскравіших моїх спогадів про роки навчання – спогад про день, коли народився мій син. У залі школи міліції (клубі, який використовувався як лекційний зал) 16 березня 1962 року проходила лекція з одного з предметів (я на лекціях завжди сидів на останній ряд, зал похилий). Відчинилися двері – в зал увійшов курсант-черговий і передав у перший ряд документ, який повільно передавався по рядах далі. Документ вручили мені, а там телеграма: «Вітаю з народженням нашого сина Романа. Ліда». Це телеграма від дружини. На перерву курсанти (а вони прочитали телеграму) із зали винесли мене на руках, вітаючи. Так що мій син Роман – ровесник першого випуску.

Під час навчання курсанти активно займалися спортом. У школі міліції, яка тоді розташовувалася в селищі Новожданівці Харцизького району Донецької області (поряд з м. Єнакієве), ми, курсанти, організували в одному з бараків зал боротьби і зал важкої

атлетики. Я тренував штангістів. Була створена команда, яка посіла перше місце на першості Харцизького району, а пізніше 1-е місце обласної «Динамо». Ми часто виступали перед населенням селища з показовими виступами. Жителі селища ставилися до курсантів школи міліції шанобливо. Начальник школи міліції підполковник Чекін Василь Артемович успіхи команди штангістів заохочував наказами, які оприлюднювалися на ранковому шикуванні перед усіма курсантами. Це надихало.

Одного разу (була зима) о 8:00 годині ранку перед сніданком я прибіг до спецбібліотеки за літературою, і в мене на очах стався розрив труби гарячого водопостачання. Окріп, пара вилітали з труби. Бібліотекарка злякано підхопилася на підвіконня, адже на підлозі відразу опинилося багато окропу. Я в чоботях увірвався в кімнату через вікно видачі літератури, зумів перекрити труби, винести бібліотекарку і врятувати секретну літературу. Уже на ранковому шикуванні було зачитано наказ про нагородження мене грошовою премією. Знаючи, що залізо кують, поки воно гаряче, я також оперативно нагороджував підлеглих за мужність під час затримання злочинців.

Після закінчення школи міліції мені ще раз довелося побувати в селищі Новожданівці 19 листопада 1962 року. У ніч з 18 на 19 листопада 1962 року я перебував у робочому кабінеті. О першій годині ночі мені повідомили за телефоном, що два хлопці (прізвища не вказую) пішли на Бутівський базар поруч із шахтою Бутівка-Донецька, щоб обікрати продмаг. Черговий райвідділу виділив автомашину і старшину Сидорова на допомогу. Прибувши до вказаного магазину, ми нікого і нічого не виявили. І раптом почули дзвін пляшок. Детально оглядаючи магазин, помітили на поперечних планках вхідних дверей свіжий бруд (погода була похмура, накрапав дрібний дощ). Глянувши вгору, побачили відкрите горище. Підігнали автомобіль, я через кабіну виліз на горище і побачив проломлену стелю. На горищі – ковбаси, сало, консерви, пляшки спиртного. На оклик ніхто не відгукувався. Стрибнувши до магазину, затримав злочинця, а до ранку на квартирі був затриманий і його напарник (перший назвав другого). О 10.00 ранку у кабінет до мене зайшов викладач школи міліції лейтенант Івашин, який на виконання розпорядження начальника школи гвардії полковника Чекіна В. А. запросив мене до навчального закладу для зустрічі з курсантами. Я погодився. Зустріч була теплою. Василь Артемович під час розмови запропонував мені перевестися на роботу до школи міліції викладачем з фізичного виховання. Однак я так любив оперативну роботу, що погодитися не зміг.

Чекін В. А. був керівником від Бога. Стрункий, підтягнутий, вимогливий, симпатичний. Ми, курсанти, на нього задивлялися. Він любив курсантів, прихильний був до спортсменів, відмінників навчання. Ми, колишні курсанти, до самої його смерті підтримували з ним зв'язок. Я з повагою згадую заступника начальника школи з політичної частини Тельникова Я.М., начальника циклу Мітяєва В. О. і Козіна В.К., викладача Буданова С.П., старшого викладача Новікова Б. В., начальника курсу Добровольського Р.В., заступника начальника навчального відділу школи Качановського Е.І., викладачів: Осляк М.Т., Сподобаєва В.П., Русінова Б.М. і особливо старшого викладача Чорногора Р.Д. Усім їм, живим і померлим, від імені перших випускників – низький уклін.

З перших днів існування школи міліції утверджувалися благородні традиції, наприклад на кожній лекції, кожному семінарському занятті у свідомість курсантів вкладалися поняття про те, що міліція повинна служити народу. Грубість, жорстокість,

протиправні дії повинні викорінюватися. У подальшому Сталінська-Донецька спеціальна середня школа міліції переросла у вищий навчальний заклад. Наскільки мені відомо, ці традиції продовжуються і зараз.

І знову виринають у пам'яті спогади. Здається не проминули ще понад 50 років після першого випуску зі школи міліції. Ще попереду радісні події: отримання нової офіцерської форми, лейтенантських погонів, отримання дипломів та рознарядка до місця нової служби. Ми стрункі, підтягнуті, окрилені майбутнім новим життям, йдемо йому назустріч. Сьогодні, озираячись на понад 50 років назад, однозначно і ствердно хочу сказати, що життя і міліцейська служба були важкими. Були злети і падіння, було багато радощів, але були й печаль та смуток. З висоти сьогодення, можу сказати: «Якщо би потрібно було починати життя спочатку, то я пішов би тим же шляхом».

У першому випуску отримали путівки у складне міліцейське життя 132 людини. Доля розкидала всіх нас по різних областях України. Більшість однак отримали призначення в Донецьку, Луганську, Харківську, Полтавську, Київську, Чернігівську області. На тепер із сумом констатую, що багато моїх товаришів з першого випуску уже пішли з життя – 20 офіцерів уже немає серед живих. Були й такі, яких звільнили з органів з «негативом», однак їх мало. Більшість випускників – це мужні, сумлінні, бездоганні офіцери міліції, які віддали своє життя служінню Батьківщині і людям. Донецький юридичний інститут (як наступник Сталінської-Донецької спеціальної середньої школи міліції) може пишатися своїми першими випускниками. Вони не підвели.

Очима випускників

ЗОЗУЛЯ ВІКТОР ТИМОФІЙОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОЇ
СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ШКОЛИ МІЛІЦІЇ 1963 РОКУ,
ПІДПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ

Якби мене хтось запитав, яка значуща подія відбулася в моєму житті, я б не вагаючись відповів: найбільш яскравим і знаменним днем для мене і моїх однолітків-однокурсників був серпень 1963 року, коли нам на плацу школи на шикуванні курсантів другого випуску (1961 – 1963 роки) зачитали наказ про присвоєння офіцерського звання лейтенантів міліції і про вручення дипломів юристів середньої кваліфікації, які давали право працювати в органах внутрішніх справ на оперативно-слідчих посадах. Це була найзаповітніша мрія нового, такого, що тільки зароджувалося, покоління офіцерів середньої ланки міліції тих років.

За два роки до цього, у серпні 1961-го, я, міліціонер патрульно-постової служби, та мій напарник, колишній матрос Радянської Армії Анатолій Голощапов, за направленням начальника Краснолиманського райвідділу міліції Федіна Костянтина Никифоровича прибули для складання вступних іспитів до невеликого шахтарського селища Новожданівки Харцизького району Сталінської області, на територію колишньої військової частини, де була дислокована на той час, точніше передислокована, Київська спеціальна середня школа МВС УРСР. Нам же вона була представлена як середній навчальний заклад міліції – Новожданівська школа міліції МВС УРСР, так вона пізніше й називалася у списках навчальних закладів України, аж до її передислокації 1964 року до Київського району м. Донецька.

Ось із цього моменту й розпочалася історія подальшого становлення і розвитку цього навчального закладу. Поки ж хочу висвітлити період її зародження і розповісти про курсантів і викладачів далеких 60-х років уже минулого століття.

1961 року до школи прибували абітурієнти територіальних та транспортних органів внутрішніх справ з числа офіцерського й сержантського складу, а також хлопці різного віку, але обов'язково ті, хто відслужив визначений термін від трьох і більше років у Радянській Армії та ВМФ.

Правду кажучи, офіцерів міліції, які разом з нами складали вступні іспити, було небагато. Тоді ми ще не знали, яку величезну роль відіграє ця школа у зміцненні кадрів міліції не лише на території Донбасу, але й усю Україну.

Треба сказати, що в ті важкі хрущовські часи до міліції приходили хлопці старшого віку, які народилися до війни або під час війни. Не секрет, що багато хто з нас разом з дорослими жінками та старими, опинившись на тимчасово окупованій німцями території, пережив голод, холод, знущання, страх, розруху та зубожіння.

І навіть у перші післявоєнні роки з 1945 до 1948 разом з дорослими ми голодували, носили перешитий та перелицьований одяг і взуття, які дісталися від дорослих. Були часи, коли пряник чи цукерка «подушечкою» для нас були немислимыми ласощами. Не вистачало хліба, інших продуктів харчування. Все це ми пережили й здобули в школі середню освіту, вистояли, як у цілому піднялася з руїн держава. Тоді «Батьківщина» й «Патріотизм» не були пустими словами. Усе це наклало свій відбиток на подальшу долю післявоєнного покоління.

Мабуть, тому я й мої однолітки в листопаді 1957 року з великою радістю й ентузіазмом після закінчення середньої школи йшли до лав Радянської Армії. Потім за покликом свого серця приходили служити в міліції, змінюючи зраних душею й тілом колишніх фронтовиків, які прийшли служити в тяжкі повоєнні роки. Боротися з розрухою й бандитизмом, кривавими кримінальними злочинами нашим попередникам доводилося без відповідної юридичної підготовки.

Міліція 50-их років, яка входила до системи НКВС, вимагала реформування. Для цього потрібні були досвідчені й кваліфіковані кадри із середньою та вищою юридичною підготовкою. Ось це завдання на території Донбасу та інших областей України й покладалося на Донецьку (на той час Сталінську) спецшколу міліції.

Перші її курсанти й викладачі (приблизно 150 осіб) прибули з Києва, де вони починали навчання й були випущені вже за нашої присутності 1962 року. Декого з них, як, наприклад, Шнуренка А.І., який став генералом міліції, випускника 1962 року, старшого лейтенанта міліції Малюгу В.Я., який став заступником начальника Володарського РВВС, а згодом його було призначено начальником Першотравневого райвідділу УВС Донецької області, я зустрів пізніше. Але все це було потім.

У серпні 1961 року, після складання вступних іспитів з російської мови, літератури та історії, нас, більше як 150 осіб, зарахували курсантами Новожданівської спецшколи міліції.

Це був важкий час. З армії, де я служив у Бакінському військовому окрузі ППО, я приїхав до батьків з дружиною Іриною Яківною. У липні 1961 року в нас народився син Євгеній. Моя зарплата сержанта міліції в 40 карбованців не дозволяла розв'язати наші проблеми: дружина з дитиною погано харчувалися, Ірина тяжко захворіла. Треба було щось терміново вирішувати.

Дружину з дитиною довелося забрати до мене в Новожданівку, щоб якось прожити й продовжити навчання в школі. Навесні 1962 року я звернувся до начальника школи полковника Чекіна В.А. з проханням про працевлаштування дружини і виділення нам житла поблизу школи для тимчасового мешкання до закінчення навчання.

Дякувати Богові, цей добрий і благородний офіцер, який завжди виявляв турботу про курсантів, не залишив у біді нашу ще не досвідчену, молоду сім'ю. Невдовзі мені та ще двом одруженим курсантам школи, а саме Лебединському Василю та Колеснику Миколі (обидва з Харківського УВС), неподалік від школи на другому поверсі двоповерхового восьмиквартирного будинку було виділено трикімнатну квартиру на ці три родини зі спільною кухнею. Як-то мовиться, де добрі люди, там хата не тісна.

Як відомо, труднощі разом долати легше. Жили дружно, ділилися продуктами і ніколи не сварилися. Ірина влаштувалася нянькою до дитячого садка на пів ставки на 35 карбованців, плюс мої 40 карбованців стипендії залишалися дружині й синові, а ми харчувалися непогано на ті часи в курсантській їдальні.

Із сім'ями неподалік від школи в комунальних будинках шахтарського селища мешкав офіцерський та вільнонайманий склад викладачів.

Начальником курсу в нас був капітан Живилов А.Н., його заступник – Івашин А.В.

Дивно, минуло більш ніж 50 років, але я добре пам'ятаю цю спецшколу, внутрішній розпорядок, за яким вона жила, її зовнішній вигляд, керівників школи, а також викладацький склад: начальника полковника Чекіна В.А., заступника начальника з політчастини Карпова В.Г., начальника навчального відділу полковника міліції Смирнова А.І.; викладачів Русинова, Соколова, Караваяєва, Фрадкіна, Митяєва, Новикова, подружжя Чорногорів та інших – всього 22 особи висококваліфікованих юристів із числа офіцерів та вільного найму. З душевним теплом курсанти ставилися до тих, хто нас обслуговував, одягав, взував, годував у їдальні, лікував у санчастині. Деякі з них, як наприклад завідувачка спецбібліотеки Сарбул Віра Павлівна та завідувачка харчоблоку (їдальні) Мазіна Таїсія, знайшли своє кохання й одружилися з курсантами.

Наша школа тих років являла собою типове військове містечко закритого типу, в якому розташовувалися п'ять одноповерхових будівель казарменого типу. У них розміщувалися основні та допоміжні служби – штаб, навчальні та житлові приміщення, їдальня, медсанчастина на 10 ліжко-місць, спортмайданчик, склади, гараж та інші будівлі.

Навчалися ми на стаціонарі в той час з якимось запалом, намагалися опанувати ази юриспруденції та міліцейської професії. Особливу наполегливість виявляли у вивченні кримінального права, процесу й оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ. На практику восени 1962 року ми роз'їжджалися по різних напрямках в УВС Донецької, Луганської, Харківської та інших областей України.

Я та ще два курсанти (Кудінов Георгій та Карпенко Володимир) потрапили до Володарського району (нині Никольський), котрий і визначив мою подальшу долю в міліції. Восени 1963 року нам у Донецьку виготовили нову синю форму (під чоботи), напівгаліфе, хромові чоботи й портупею, шинель. На кітелях з комірцями-стійками виблискували сріблясті погони з двома зірочками. У такому вигляді ми постали на шкільному шикуванні 29 серпня 1963 року перед керівництвом УВС області – Ломаком А.П., заступником начальника УВС полковником внутрішньої служби, та керівництвом нашої спецшколи. Нам оголосили про закінчення навчання, про присвоєння військових звань лейтенантів міліції, вручили дипломи юристів середньої кваліфікації, видали нагрудні знаки. На згадку видали альбоми з фотокартками курсантів та викладачів школи. Так я й мої однокурсники стали дипломованими офіцерами міліції.

Мій диплом і витяг з таблиця успішності зареєстровані під К-№ 530688, № 328 від 29 серпня 1963 року, селище Новожданівка.

Наостанок хочу зазначити, що про Новожданівську, а з 1964 року Донецьку спецшколу та її керівників Чекіна В.А., Світича І.Г., Муравйова В.І., Титаренка Ю.А. багато й правдиво написано. Вони провели величезну роботу щодо створення і вдосконалення матеріально-технічної бази цього сучасного навчального закладу, підготовки кадрів міліції Донбасу, суміжних областей України і навіть близького та далекого зарубіжжя.

І нічого дивного немає в тому, що на цьому монолітному фундаменті зародився новий, авторитетний вищий навчальний заклад – Донецький юридичний інститут МВС України.

Відбулося це 8 лютого 1993 року. Першим його ректором став генерал-лейтенант міліції Титаренко Ю.А., а з жовтня 2003 року інститут очолив та успішно ним керував заслужений юрист України полковник міліції Бесчастний Віктор Миколайович.

Для мене й моїх однокурсників другого випуску (1961–1963) Новожданівська спецшкола стала основою становлення офіцера міліції й начальника органу – керівника середньої, основної ланки міліції. Адже саме міські та районні відділи та їх оперативно-керівний склад безпосередньо проводили й проводять боротьбу зі злочинністю незалежно від того, які структурні зміни відбуваються в органах внутрішніх справ. Саме в 60-х роках органи міліції гостро потребували підготовлених офіцерів середньої ланки – оперуповноважених карного розшуку, дільничних інспекторів, дізнавачів, а згодом, з приходом Союзного Міністра Щолокова Н.А., і слідчих для слідчих підрозділів МВС.

Саме в той період Донецька спецшкола й відіграла величезну роль у підготовці юристів середньої кваліфікації для міліції міст і районів Донецької області.

Серед ветеранів побутує думка, що за генерала Попереки М.С., який очолював Донецьку міліцію з 1954 до 1973 року, ніби мало приділялося уваги навчальній підготовці міліцейських кадрів. Це зовсім не так. Крім Донецької спецшколи міліції, за його ініціативи, а також провідних працівників кадрового забезпечення області, таких як полковник внутрішньої служби Ломако А.П., Забудько В.С., Куликовський А.І., у Донецькій області почали функціонувати філія Київської вищої школи МВС СРСР, Маріупольське училище професійної підготовки, перетворене 1970 року на міжобласну школу підготовки молодшого та середнього складу дорожнього нагляду міліції.

Створювалися й інші навчальні пункти: пожежної, позавідомчої охорони та ІТУ. Однак провідна роль у підготовці міліцейських кадрів середньої ланки офіцерів міліції, аж до створення на її базі 1993 року ДЮІ МВС України, залишиться за Донецькою спецшколою, особливо щодо стаціонарної форми навчання курсантів. У 70-ті – 80-ті роки рідко можна було зустріти в органах міліції офіцера, який би не навчався в Донецькій спецшколі. Причому здобуті базові знання з юриспруденції та оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ у цій школі дозволяли не лише успішно вести боротьбу зі злочинністю, але й ставали основою для вступу до Київської вищої школи МВС СРСР, Харківського юридичного інституту та інших вишів країни.

Усі мої колеги з дізнання, слідства, розшуку, БРСВ, дільничні інспектори, які навчалися в цій школі, успішно працювали в містах і районах області на різних посадах, зокрема

начальниками органів, в обласному апараті, дехто з них навіть пізніше став генералом, очолив апарат управління і відомства МВС України.

Усе це сприяло покращенню іміджу міліції, зближувало грамотних та авторитетних офіцерів міліції з трудящими міст і районів, об'єднувало їх у боротьбі зі злочинністю. Зрештою на новому етапі державного розвитку, набуття Україною незалежності, постало питання про відновлення навчального процесу на більш високому рівні. Міліції потрібні були фахівці з вищою юридичною освітою. Ось цю проблему на нинішньому етапі й розв'язує Донецький юридичний інститут МВС України.

Слід зазначити, що вже в 70-х роках увесь оперативний склад і дільничні інспектори, зокрема навіть у сільській місцевості, мали середню юридичну освіту, закінчивши спецшколу міліції.

До прикладу, у Володарському (нині Никольському) РВВС на дільницях успішно працювали випускники Донецької спецшколи брати Пугачі: Валентин (старший), Володимир (середній), Сергій (молодший) – усі офіцери міліції середньої ланки. Після виходу у відставку мають активну життєву позицію: вступили до Співки козаків Донбасу (Володарський районний козацький курінь ім. кошового отамана Гладкого М.М.)

Однак, якщо говорити об'єктивно, здобутих у спецшколі і навіть в інституті знань буде недостатньо, якщо вони не будуть закріплені на практичній роботі в органах з допомогою авторитетних і досвідчених наставників.

Практична робота випускників спецшкіл та вишів в органах показала, що для їх кваліфікованої підготовки, зокрема для оперативно-слідчих підрозділів, необхідно 3–5 років стажувати їх під наглядом досвідчених професіоналів. Усе це є необхідним, щоб пов'язати теоретичну підготовку з практичними навичками роботи в міліції.

Очима випускників

МІЩЕНКО ОЛЕКСІЙ ЮХИМОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОЇ
СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ШКОЛИ МІЛІЦІЇ 1967 РОКУ,
ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ МІЛІЦІЇ

Мудрі говорять, що єдиною мірою часу є пам'ять. Справді – минуле, яке зберігає наша пам'ять, є теж частиною теперішнього часу. А значить, у всьому тому, що вмістили пережиті мною роки, немає нічого такого, що варто було б списувати в архів. А значить, кожен день, кожна хвилина минулого мають значення тут і тепер.

Ось чому вирішив перенести в рядки цієї книги своє життя. А вірніше – історію свого професійного стажу. Власне, упродовж багатьох років для мене моя робота – то й було життя. Хочу описати все, як є, як було, без прикрас і доповнень. І без купюр. Правдиво. А розпочну так, як колись давно, вступаючи на непросту дорогу головної справи мого життя, писав автобіографію, з простих, відомих кожному слів. «Я, Міщенко Олексій Юхимович...»

В 1941 році, коли мені пішов п'ятий рік, почалася Велика Вітчизна війна. Власне, дитинству моєму короткому настав кінець. Ті роки запам'яталися на все життя. Батька – Міщенка Юхима Сафроновича, 1907 року народження, який до війни працював головою колгоспу в селах Степанівці, а потім Беркозівці, забрали навійну.

Хоча я був ще малим тоді, все ж запам'яталося, як німецькі фашисти на мотоциклах, озброєні до зубів, увійшли до села Бабичі. Вели себе нахабно. Почали відстрілювали курей, гусей, свиней. Незважаючи на те, що поруч були мої односельчани: діти, жінки, старики. Особливо жахливо було бачити, що відразу появились в селі староста і поліцаї. Причому із числа своїх же односельців. Староста швиденько видав німцям тих односельчан, які за декілька днів до окупації зустрічалися з радянськими парашутистами, спілкувалися з ними, годували. Шестеро людей вивели за село і розстріляли в той же день. У тому числі мого дядька, брата батька – Йона Софроновича, а двох селян повісили в центрі села на турнік біля приміщення сільської ради. Наш будинок знаходився через дорогу від сільської ради, тож я все це бачив, і все це було дуже важко пережити.

Коли радянські війська відступали, бої проходили на полях поруч із селом, в якому ми проживали. Сотні бомбардувальників скидали бомби і на війська, і на село. Це було жахливе видовище. Масові перельоти німецької авіації над селом, їх жахливе гудіння... Небо ставало темним. Це тривало довгих два роки, що вкарбувалися в глибоку підсвідомість. Мені малому тоді здавалося, що в ті два роки вмістилася ціла вічність. Більше двох років ми жили під владою німців, якщо це можна назвати життям. У колишньому корівнику і дворі, який німці обгородили колючим дротом, тримали полонених воїнів, яких змушували копати траншеї, окопи, а потім заганяли на територію корівника. І коли вони йшли чи бігли на полях та городах, а це була пізня осінь, і знаходили картоплину, буряк чи морквину, тут все й поїдалося, – настільки сильною була влада голоду. Місцеве населення намагалося якось допомогти виживати цим людям – воїнам. А німецька влада категорично забороняла це робити, аж до застосування зброї.

Коли німці відступали, то факелами підпалювали селянські солом'яні хати, тому безпомічні люди оставалися на згарищах. За собою фашисти залишали в буквальному сенсі спалену й сплюндровану землю. Усе це, неначе стоп-кадри з фільму, назавжди закарбувалося в пам'яті. На жаль, після війни життя не покращилося. Батько загинув на війні, а ми залишилися з мамою Міщенко Варварою Вакулівною, 1908 року народження, і братом Іваном Юхимовичем, 1933 року народження. Люди на селах до 1953 року (рік смерті Сталіна) не жили, а виживали.

Декілька прикладів. За день напруженої праці в полі: прополка, копання, орання своїми ж коровами, можна було заробити не більше, ніж один трудовдень (був такий вимір праці). Восени при розрахунках надавали по 100-200 грамів зерна пшениці чи жита на трудовдень. Оце і весь розрахунок. Все разом – дець з півмішка зерна. У той же час на рік нараховували сплатити податків 1200- 1300 рублів. Якщо була корова – здати державі 240 літрів молока за копійки, якщо були кури – здати 120 штук яєць. Крім того, в окремі роки пропонувалося підписувати займи для держави. Це робилося силоміць. У сільській раді затримували матір та інших односельців на добу і більше, вимагаючи підписати «добровільний займ». Практично люди голодували уже з січня: взимку і ранньої весни їли різні відходи, жмих, зелень, акацію... Ми з братом Іваном безмежно вдячні нашій мамі Варварі Вакулівні, яка після важкої праці вдома і в колгоспі знаходила силу і ходила до заможніших селян, щоб за день праці заробити відро картоплі або якийсь кілограм зерна. Мама робила все, аби ми мали, що їсти. Одягалися в те, що мама своїми руками виготовляла. Вирощувала коноплю на городах, і з них же прями нитки. Потім такала на спеціальному верстаті полотно, з якого шили сорочки та штани.

Щоб якось виживати, люди намагалися збирати колоски після збирання хлібів. А охоронці колгоспних полів на конях ганялися за людьми і нещадно били батогами. Поля переорювали. Це тільки окремі моменти з життя того часу. Коли в березні 1953 року помер Й. В. Сталін, то всі і учні і вчителі плакали із жалю за ним. Він був суперечливою особистістю. З одного боку, багато зробив: збудував сильну державу, виграв війну. З іншого – про факти його знущання над своїм народом зараз відомо всім.

Не можу не відмітити психологічний настрій людей того часу. Не зважаючи на те, що були напівголодні, напівроздягнені та роззуті, люди раділи кінцю війни. І молодь, і старше покоління, коли збиралися по п'ять-десять чоловік, завжди співали народні,

воєнні та інші пісні, веселилися, намагалися забути горе і біди. Навіть йдучи з полів, зморені жінки співали пісні... Ці люди усім своїм простим, буденним життям заслуговують на пам'ять і безмежну вдячність.

Зараз, пригадуючи все пережите в часи війни, знов і знов вклоняюся жінкам того часу, які так, як і моя мама, зуміли не лише пережити й вистояти, а й вберегти своїх дітей, виростити їх, вивчити і дати напуття, як жити по совісті. Низький уклін мамі моїй і всім жінкам того часу... Не дай Боже більше нікому пережити щось подібне...

Минали роки, я вчився в школі. І ось, у 1953 році, я з моїм другом дитинства Панченком Іваном Миколайовичем, після закінчення 7-го класу школи вирішили їхати в м. Донецьк. Поступили в Ремісниче училище № 2 Донецького металургійного заводу (на той час м. Сталіно) в групу вальцювальників. В хотілося вступити у групу машиністів, але гуртожиток надавали тільки представникам найважчих професій – сталеварам та вальцювальникам. Нам з другом не залишилось вибору, бо жити нам було ніде. Після двох років навчання мене призначили на роботу в сортопрокатний цех Донецького металургійного заводу Стан-400. там я пропрацював 9 років з перервою, бо три роки відслужив в армії.

Розпочинав трудову діяльність на Донецькому металургійному заводі в сортопрокатному цеху, працював вальцювальником гарячого прокату. Добре пам'ятаю, що середня температура повітря на робочому місці сягала 40-60 градусів. То були важкі роки. Однак труднощів ми, діти війни, не боялися, ми їх переборювали. Мій трудовий стаж на металургійному заводі – 9 років. За цей час було прокатано сотні тисяч тонн різних сортів металу. План на зміну був 130 тонн. І коли вдавалося виконувати чи й навіть перевиконувати його, – гордості не було меж. Я пишався своєю роботою, справою справжніх чоловіків. І не здогадувався тоді, що прийде час, і доля дасть шанс зайнятися іншою, гідною справжніх чоловіків справою, спрямованою на протистояння злу в суспільстві, службою, яку у відомій пісні назвуть « небезпечна й нелегка ».

У 1965 році, за направленням трудового колективу, я вступив до Донецької середньої спеціальної школи міліції, яку закінчив у 1967 році.

Пригадую, що перед вступом до школи спілкувався із секретарем парткому цеху Прокопцем В. П. (прізвище змінене з етичних міркувань). Розмова була дуже емоційною. Він сказав: « Як ви, вальцювальник 8-го розряду, можете поміняти робочу спецівку на міліцейську шинель ». Я відповів, що боротися зі злочинністю – то не менш важлива справа, і колектив цеху підтримує мене. Врешті, я наполіг на своєму, і обхідний лист він підписав.

Про Донецьку спеціальну школу міліції я довідався випадково. В 1965 році зустрів однокурсника ремісничого училища № 2 міста Донецька, в якому ми навчалися в 1953–55 роках, Романова Миколу Максимович. Він розповів, що закінчує вищезгадану школу, яка тільки переїхала із селища Новожданівки в місто Донецьк.

Однокурсник з великим захопленням розповідав про умови навчання: на всьому державному утриманні та ще й з виплатою 40 карбованців стипендії! Микола агітував мене вступити у цю школу. Та я й сам зацікавився дуже. Я вже був на той час одружений, тож розповів про цю зустріч дружині – Теодозії Дмитрівні. Ми порадилися і вирішили, що варто спробувати вступити в цю школу. Я подав заяву у відділ кадрів Донецького

обласного управління МВС, пройшов медичну комісію, перевірку за місцем роботи і проживання, і у вересні 1965 року, на 28-му році життя, став курсантом школи.

В той час на території школи, біля шахти ім. Засядька, було всього два приміщення. В одному з них знаходився штаб, гуртожиток для курсантів і їдальня. В другому двоповерховому приміщенні розташовувалися класи, кабінети викладачів, лабораторії. Територія школи була далеко не благоустроєна, тому після занять курсантів залучали до фізичної праці: будували гаражі, тир, спортзал, огорожі, висаджували дерева тощо. Робили це із задоволенням.

Начальником школи в той час був полковник міліції Іван Григорович Світич. Його заступниками були: полковник Юрій Захарович Міхлін – суворий і принциповий керівник; заступник зі стройової частини підполковник міліції (в той час) Фрадкін Володимир Михайлович, який привчав нас, колишніх робітників, до дисципліни і порядку. Начальник першого курсу був Таренков Ю. М. – теж суворий керівник, прийшов у школу з підрозділів управління з виконання покарань, тож, за старою звичкою, вимагав від курсантів «за зону» без дозволу не виходити. Але за територію ми самовільно таки виходили, коли Таренков Ю. М. та особливо Фрадкін В. М. залишали територію школи, а вранці з'являлися на місці. Старшиною курсу призначили молодого, який щойно відслужив армію в прикордонних військах, підтягнутого, стрункого Чаплигіна Єгора Івановича, який нас, сімейних жителів Донецька, підтримував.

Життя так склалося, що в подальшому з ним разом працювали в підрозділі ОБХСС УВС міста Донецька. Підтримуємо добрі стосунки й до цього часу.

Перші кроки навчання були непрості. Треба було звикати до юридичних термінів, дисциплін, роботи в лабораторіях, практичних занять і таке інше. Я щиро вдячний від усього серця начальникам циклів Карпову І.П., Мітяєву В.А., Мариннікову В.А., вчителям Осяку М.М. (досі згадую: поставив він мені найвищу оцінку за доповідь щодо однієї з розробок В. І. Леніна. Таке було вкрай рідко!), Черногору А. М., Чернишову В. М. й іншим викладачам, яких я зараз, після 45 років від дня закінчення школи, згадати не зможу. Але я всім дуже вдячний.

Добре пам'ятаю, як навчав нас мислити Маринніков В. А. (викладач з процесуального права). Робив це доброзичливо, часто з гумором. Висококваліфікований спеціаліст Б. Русін викладав кримінальне право. Він надавав різні життєві поради, з ним було легко спілкуватися. Стверджую категорично і чесно: знання, отримані в Донецькій спеціальній школі міліції, допомагали мені протягом усіх років служби.

Навчатися в Київській вищій школі міліції МВС СРСР заочно було значно легше завдяки знанням, отриманим у Донецькій школі. Я приношу вибачення і визнаю свою вину в тому, що, маючи великий досвід практичної роботи, не передавав його курсантам школи, а нині курсантам інституту МВС. Я готовий виправити цю свою «провину».

Я щиро вдячний керівництву інституту та особисто ректору Донецького юридичного інституту полковнику міліції Віктору Миколайовичу Бесчастному за запрошення на 50-літній ювілей Школи міліції та Інституту восени 2012 року.

Те, що я побачив, мене вразило. Це вже не та школа, яка була в 60-х роках минулого століття. Усе розбудовано, красиві корпуси, навчальні класи, аудиторії, класичне обладнання, майданчики, висококваліфіковані кадри. Приємно було зустріти в інституті

свого колишнього колегу по роботі на посадах заступників начальника ОБХСС УВС Донецької області – професора Кубарева Володимира Семеновича. Маючи великий досвід, він щедро передає свої знання молодому поколінню. І я знаю точно, що йому є що передавати курсантам.

Приємно було познайомитися з керівництвом та педагогами інституту, поспілкуватися на плацах та в аудиторіях з курсантами. Я вдячний керівництву інституту за ставлення до ветеранів, випускників школи й особливо за аллею генералів, яка була відкрита на знак 50-річчя першого випуску навчального закладу.

Приємно було зустрітися з першими випускниками школи, особливо з генерал-лейтенантом Шнуренком Анатолієм Івановичем, який пройшов нелегкий шлях від курсанта до генерала, працюючи на різних непростих посадах, і завжди він добивався успіхів у роботі. Ми підтримуємо з ним добрі стосунки і сьогодні.

Хороші перспективи інституту з удосконалення, розширення бази. Про це розповів на зустрічі ректор навчального закладу Віктор Миколайович Бесчастний. Я бажаю успіхів усьому колективу інституту, аби всі задуми здійснилися.

Після закінчення школи мене направили служити оперативним уповноваженим в ОБХСС (відділ боротьби з розкраданням соціалістичної власності; збережена російська аббревіатура як найбільш вживана на той час. авт.) УВС міста Донецька для подальшої служби. Пригадую, що структура на той час мала чотири відділення УВС і 8 відділень у райвідділах міліції.

Але спочатку – про людський фактор. Так склалося, що впродовж усієї служби в органах міліції мені щастило на сильних, грамотних, авторитетних керівників. Першим моїм начальником відділення був Миронов Віктор Іванович. Начальником відділу – Лесной Микола Максимович. Заступником начальника відділу – Юрага Леонід Мартинович,

Микола Максимович був вольовим, хорошим організатором. До нього з повагою ставилися як підлеглі, так і вищестоящі керівники УВС міста та області. За його безпосередньої участі на належному рівні організувалися навчання, спортивна підготовка. Він завжди особисто вивчав оперативні матеріали і давав цінні вказівки. Брав участь у реалізації оперативних матеріалів кримінальних справ. Був простий і доступний як перед співробітниками, так і перед громадянами. Тісно співпрацював з пресою, радіо, телебаченням і т. ін. Юрага Л. М. (його заступник) був сильним оперативним працівником, міг організувати роботу так, що до нього стікалася оперативна інформація з усього міста. Активно займався спортом і був прикладом для всіх.

В оперативне обслуговування мені було надано заводи, шахти, транспортні підприємства. Микола Максимович поставив переді мною завдання вивчити оперативну обстановку на підприємствах, підбирати помічників, вживати належних заходів щодо недопущення розкрадання соціалістичної власності. Прослужив я в цьому відділенні 6 років. У нас склався дружній колектив, в який входили: Михайлов Анатолій (найбільш досвідчений), Пожидаєв О., Похваліт В., Савельєв А., Пліс В. А потім прийшло молоде поповнення: Давиденко В., Сорока М., Жуков О. Варто зазначити, що Валерій Володимирович Давиденко, як перспективний працівник, дослужився в майбутньому до начальника ОБХСС УВС Донецької області і звання полковника міліції.

Ті роки – перші в моєму міліцейському стажі роботи – особливо значимі. За ці роки у моєму провадженні була ціла низка гучних оперативних розробок з наступним відкриттям кримінальних справ і притягненням до кримінальної відповідальності крадіїв соціалістичної власності і хабарників. Про деякі з них розповім окремо.

А практичні навички приходили не відразу. Наступного дня після призначення мене прикріпили до слідчого Карпова. Завдання: надавати допомогу у кримінальній справі. Пригадую, він дав доручення виїхати на шахту й вилучити документи. Я попросив його підказати мені, як саме це краще виконати. На що він розсміявся в присутності інших слідчих і промовив не без глузування: «Чому вас тільки вчили в школі міліції? Іди та виконуй!». Хочу відразу наголосити, що вчили нас дуже добре. Але... Той момент згадуватиму все життя. То був урок, як не треба ставитися до молодих працівників. І це запам'яталося на все життя. А завдання я виконав. І на шахті до мене поставилися значно краще. На щастя, подібних випадків у мене в трудовій біографії не було.

Як і всі, мріяв, що буду викривати одразу серйозних зловмисників. Однак, як не прикро, але перша справа, якою довелося займатися, було шахрайство. За оперативною інформацією, громадянка К. за хабарі і через відповідальних осіб міськвиконкому допомагає отримувати квартири поза чергою. При перевірці цієї інформації було встановлено, що шахрайка знайомилася з людьми, які мали можливість заплатити гроші, і обіцяла їм вирішити їхнє питання через знайомих міськвиконкому. Для того, аби надати собі значимості, вона заходила з клієнтами до міськвиконкому, відвідувала окремі кабінети, а клієнти в цей час очікували в коридорах. Спритниця тим часом з'ясовувала якісь надумані питання. А ті, що очікували її, були переконані: жінка має неабиякі можливості. У той же час в цих кабінетах квартирними питаннями ніхто і ніколи не займався. Заспокоєні швидким вирішенням питань клієнти передавали шахрайці від трьох до восьми тисяч карбованців. Таким чином їй вдалося обдурити близько 40 клієнтів, які працювали в основному в інститутах та закладах торгівлі. Щодо громадянки К. було відкрито та розслідувано кримінальну справу. Її засуджено Октябрським судом м. Донецька до 7 років позбавлення волі. Гроші, на жаль, не були повернені клієнтам у повному обсязі, оскільки шахрайка встигла витратити їх на свої потреби.

У пам'яті ще одна справа. У ході вивчення витратних матеріалів будівельної організації, яка займалася ізоляцією труб під землю, з'ясувалося, що під час робіт застосувалися фарби, шліфшкурка, оліфа та інші матеріали. Ці матеріали закуповувалися в організаціях на сотні тисяч карбованців. Це здалося підозрілим. Було прийнято рішення вивчити, чи всі ці матеріали використовуються під час робіт. Ось тут і надійшла інформація, що матеріали, які закуповує будівельна організація на базі «Укрсоюзінвентар», вибираються на 40–50 %, а залишки реалізуються через магазини промислової торгівлі Донецька, Жданова, Новоселівки, Ясинуватої та інших міст.

На розробку цього кримінального угруповання, яку очолював директор названої бази, а також керівництво РСУ і директори ряду магазинів, пішло більше півроку. За допомогою позаштатних працівників оперативна інформація, що надходила, відпрацьовувалася з виїздом інкогніто (таємно) до вищеназваних магазинів, проводилося документування, у тому числі закупки, пошук свідків і таке інше.

Реалізація матеріалів розпочалася раптово, оскільки надвечір надійшла інформація про завезення в ряд магазинів великих партій лівих товарів. Терміново було створено оперативну групу з працівників ОБХСС. За їх участю закрили на інвентаризацію названі магазини, базу, будівельну організацію. В оперативну групу включили досвідченого слідчого Алексахкіна, і відкрили кримінальну справу. Вищезгадані керівників підприємства і баз було затримано, заарештовано і в подальшому засуджено. За цією справою доведено розкрадання матеріальних цінностей на сотні тисяч карбованців. Матеріальні збитки повернуто державі за рахунок крадіїв. До кримінальної відповідальності притягнуто до 20 посадових і матеріально відповідальних осіб. Усіх засуджено судом.

Одна з резонансних справ – по заводу, на якому я працював раніше 9 років. Приїхавши в заводоуправління, я спробував зайти до директора заводу на прийом, але він не прийняв через зайнятість. Я розумів, що у керівника такого рівня дуже багато справ, тому записався в чергу на прийомний день. У черзі довелося вистояти майже дві години. Однак час був згаяний не дарма. Знайомлячись із директором, я відрекомендувався та доповів, що є куратором від ОБХСС УВС міста Донецька. Коротко пояснив свої завдання, в які входило вивчення недопущення розкрадання народної власності та усунення причин, що цьому сприяють, попросив дати дозвіл для вивчення цих питань. Він погодився і запитав: «Це все?». Я відповів, що такі. Він навіть здивувався, адже до нього приходили на прийом в основному з особистими проханнями як громадяни, так і працівники міліції.

Коли я вивчав питання щодо обліку матеріальних цінностей на заводі, то дійшов висновку, що поле діяльності для зловживання – необмежене. Так, виписуючи матеріальні цінності з основного складу в цехи у великих об'ємах, посадові особи відразу списували ці матеріали на виробництво, що давало можливості для крадіжок. Мені надійшла оперативна інформація, що керівники і матеріально відповідальні особи провідного мартенівського цеху заводу займаються крадіжками листового заліза, фарб, інших матеріалів у великих розмірах. У процесі розробки посадових та матеріально відповідальних осіб було встановлено місця збуту продукції, коло осіб злочинного угруповання.

За цими матеріалами відкрили і розслідували кримінальну справу. За нею до кримінальної відповідальності притягнуто 8 посадових і матеріально відповідальних осіб, у тому числі і начальник вищезазваного цеху. Усіх засуджено судом.

Після цього на ім'я директора я підготував інформацію і пропозиції щодо усунення причин і умов для розкрадання соціалістичного майна за підписом начальника ОБХСС УВС м. Донецька Лесного М. М.

Представлення я відвіз особисто. У приймальні секретарка повідомила, що у директора – нарада і, напевне, не скоро закінчиться, тому що зібрані всі ведучі спеціалісти заводу і керівники цехів. Я попросив запитати директора по прямому телефону, коли мені приїхати на прийом. Вона не наважувалася запитувати впродовж 5-7 хвилин, та, зрештою, змушена була відреагувати. Через 5 хв нарада закінчилася і директор відразу запросив мене до свого кабінету. Я доповів йому обстановку щодо збереження матеріальних цінностей на заводі та результати розслідування кримінальної справи. Зацікавлена розмова продовжувалася майже годину. І керівник жодного разу не згадав про невідкладні справи й свою зайнятість.

Маю зауважити, що я не хочу хвалити себе як вельми заслуженого фахівця. Просто дуже задоволений тим, що довелося працювати в державній структурі, яку в суспільстві поважають! І ще. Завжди прагнув бути гідним того, аби працювати в органах внутрішніх справ, тримати високо планку своєї кваліфікації.

Через тиждень директор заводу підписав великий наказ щодо усунення недоліків і покарання винних посадових та матеріально відповідальних осіб. Розроблялася та розслідувалася низка інших кримінальних справ, у тому числі по Донецькому заводу холодильників – крадіжка металу у великих розмірах; щодо посадових осіб Рудченківської автобази 2243 – хабарництво; по заводу фарб та ін.

Подобиці всіх оперативних справ та їх готовності до реалізації доповідалися начальнику відділу ОБХСС УВС Лесному. За його вказівкою та за планом, зазвичай, здійснювалися всі працівники відділу при безпосередньому керівництві Лесного М. М. Робота дуже складна: крім основних слідчих дій ОБХСС УВС, оперативна робота, багато часу займали інвентаризації баз, магазинів, складів та інше.

На сьомому році служби мене призначили начальником відділення ОБХСС УВС м. Донецька. В оперативну обслугу відділення входила продовольча торгівля, громадське харчування, переробні цехи та інші об'єкти.

Не можу не зупинитися на обставинах, за яких мене призначали на посаду. В 1973 році вийшов термін присвоєння мені звання капітана. Але посада не передбачала такого звання. Я набрався сміливості – пішов на прийом до Лесного М. М. і запитав про можливість чергового присвоєння звання. Розповів, що у мене сім'я, яку треба утримувати, та й соромно ходити 6 років у лейтенантах.

Микола Максимович посміхнувся і відповів, що не скоро. Це мене вивело з рівноваги, я заявив, що буду шукати роботу в інших службах. Різко зачинив двері і вийшов емоційно, швидко, без дозволу.

Через хвилину у мене в кабінеті розривався телефон. Дзвінок від Лесного. Він наказав зайти до нього негайно. У жорсткій формі висловив мені зауваження за нетактовну поведінку, провів виховну бесіду. У подальшому, зауважив, буде тобі звання. Через тиждень мені було присвоєно звання капітана і запропоновано посаду начальника вищевказаного відділення. Перед призначенням зі мною зустрілися і провели рекомендаційні бесіди начальник відділу кадрів УВС міста Донецька, начальник ОБХСС УВС Лесной М.М., начальник УВС Фурцов В. К., і вперше довелося зустрітися з начальником ОБХСС УВС Донецької області Лагодою Євгенієм Ілларіоновичем та начальником УВС Донецької області генералом Поперекою П. К. Найкоротша бесіда була у генерала Попереки. Він запитав, чи справлюся я з поставленими завданнями. Я відповів, що справлюся, і він дав вказівку включити мене в наказ.

Описав я це для відома. Такі були підходи до призначення на керівні посади в ті часи. Навіть у разі призначення начальником відділення здійснювалися процедурні зустрічі з найвищими посадовими особами УВС.

Відділення, яке я прийняв, було недоукомплектованим, нараховувало всього 4 особи: старший уповноважений Руднев АЛ. з 6-річним стажем роботи і три молодих працівники, яких направили на роботу із цивільних вузів і які працювали лише протягом 4 місяців Руднев виконував обов'язки начальника відділення і намагався навчати

молодих працівників оперативно-розшукової роботи. Навчання полягало у виїзді на торгові об'єкти. Проводилася закупівля товарів на предмет обману-обрахувань, обважування і закінчувалося все це протоколом про адміністративну відповідальність. На жаль, на солідні розробки співробітники націлені не були. Часто при таких операціях відділення в повному складі відпочивало в одному з пивних барів. Молодим це подобалося, та все ж потрібно було перебудовуватися. Поставив завдання доукомплектувати відділення і направити думки молодих оперів на розробку масштабних крадіїв і хабарників у торгівлі. Руднев Анатолій Іванович не погодився з такою постановкою завдань і перейшов в іншу службу.

Після доукомплектування відділення мало 7 чоловік: начальник відділення Міщенко О. Ю., старший оперуповноважений Поліщук Г. М., оперативники: Чеботарьов Ю. В., Щербина В. П., Добряков В. В., Крилов Н. Н., Єрошкін В. В.

Хочу відразу наголосити, що з 6 чоловік пізніше троє дослужилися до високих посад зі званнями полковників міліції, а це: Поліщук Г.М., Чеботарьов Ю. В., Єрошкін В. В.; Крилов Н.Н. – підполковник, Добряков В. В. – майор. І тільки Щербина В. П., рано звільнившись з органів, мав звання старшого лейтенанта.

За три роки роботи співробітники відділення викрили низку крадіїв, хабарників. Мої колеги-оперативники набули досвіду в оперативній роботі. Я не можу описати всі справи, але на справі про розкриття особливо великого злочинного угруповання зупинюся окремо. Мова піде про Пролетарський ОРС (відділ робітничого постачання; збережено російську аббревіатуру через загально-вживаність у ті часи. – авт.) Міністерства вугільної промисловості міста Донецька. Коротка характеристика. ОРС нараховував 196 магазинів, з них 124 продуктових і 78 господарських і промислових, 5 оптових баз (з них три овочеві), продовольча і промтоварна, коптильно-рибний переробний цех, ресторани, їдальні, кіоски та інші.

Начальник ОРСу Квас Іван Федорович, який був у великій довірі у керівництва обласного комітету партії, оскільки обслуговував делегації з Києва, Москви, забезпечував дефіцитними товарами керівників та їхні сім'ї, влаштовував «красивий» відпочинок, як говорили знайомі, ногою відкривав будь-які двері. У той же час надходила інформація від першоджерел, що Квас Іван Федорович займається поборами, хабарництвом, зловживає своїм становищем, а керівники підпорядкованих йому баз, цехів, магазинів займаються розкраданням державної власності та фактично змушують рядових продавців обважувати, обраховувати громадян – покупців товарів. Для більш глибокого вивчення кримінальної обстановки в ОРСі було заведено оперативну справу під назвою «Ревізор». Було поставлено завдання: задокументувати злочинну діяльність через джерела оперативної інформації і добування конкретних даних та свідків. Розробку було доручено керівництву відділу, тобто мені особисто. Я взяв у помічники для документування цієї справи Поліщука Г.М. Робота була дуже відповідальною і серйозною. І ось, у ході документування, надійшла інформація про те, що Квас Іван Федорович вимагає і отримує щомісяця від завідуючих магазинами по 300–800 карбованців. Якщо хтось із завмагів «забував» вчасно принести гроші, Іван Федорович організовував перевірки, поводився з підлеглими грубо, і коли керівники розраховувалися, тільки вже в більших розмірах, – перевірки закінчувалися. А коли завмаги не приносили плати «за таксою», їх звільняли з посади.

Крім того, у практиці роботи було таке: з Квасом І. Ф. ділилися доходами завідуючі базами. Особливо наживалися завідуючі овочевими базами. Там штучно створювали надлишки продукції за рахунок обдурювання колгоспів, що здавали продукцію, списування на псування, природну утилізацію тощо. У результаті злочинної змови із завідуючими магазинами, ліва продукція реалізовувалася через їхні торгові точки.

Протягом часу документування, а це більше року, нам вдалося встановити повномасштабну картину злочинної діяльності начальника ОРСу, його заступників, головного бухгалтера, завідуючих магазинами, керівництва переробних цехів, працівників ревізійного апарату. Були отримані свідчення про передачу грошей у зв'язку з вимаганнями. Задokumentовано злочинну діяльність низки магазинів і база. Було проведено колосальну скрупульозну роботу.

Тільки ретельно підготувавши всі матеріали, схеми, я доповів про все Миколі Максимовичу. Ознайомившись із матеріалами та врахувавши їх масштабність, «особливі» стосунки Кваса І. Ф. з високопосадовцями, а також необхідність задіяння великої кількості оперативників, мій керівник звернувся до начальника ОБХСС УВС Донецької області підполковника міліції Іщенка Олександра Михайловича. Олександр Михайлович нас прийняв, заслухав доповідь за матеріалами, ознайомився особисто з документами і погодився на відкриття кримінальної справи, надавши низку вказівок і рекомендацій щодо підготовки реалізації. Враховуючи масштабність справи, Іщенко О. М. доповів про неї керівництву МВС України, і нам спрямували на допомогу двох працівників з міністерства: майора міліції Ясавіна Ю. Н. та підполковника Бутенка В. С.

У березні 1976 року я відкрив кримінальну справу і склав разом з Поліщуком Г. М. план реалізації матеріалів. У план входило закриття одночасно зі зняттям залишків і подальшим призначенням документальних ревізій в 68 продуктових, 32 промтоварних магазинах, 5 базах і переробному цеху. Підготовлено 60 постанов на обшуки у підозрюваних. Перед днем реалізації матеріалів я разом Лесним М. М. та Ясавіним Ю. Н. прибув до прокурора міста Донецька Токарева Миколи Степановича за санкціями. Ознайомившись із матеріалами, він схопився за голову. Після довгих суперечок ми запевнили його, що не підведемо, і він дав санкції.

Збір особового складу призначили на 5 годину ранку наступного дня. В операції взяли участь всі 500 оперативників області та більше 100 позаштатних працівників міліції. Усі названі об'єкти були закриті, і почалися обшуки о 8-й годині. У той же день затримали Кваса І.Ф. та декількох завідуючих магазинами. Під час обшуків вилучено цінностей на сотні тисяч карбованців. Описано і вилучено майна на значні суми. Продовжувалася найскладніша і найоб'ємніша робота: допити, очні ставки, інвентаризації, призначення документальних ревізій тощо. Перші 5 днів додому не приходив навіть ночувати. Мій кабінет і кабінет підлеглих були завалені матеріалами обшуків. Усе це треба було систематизувати, упорядкувати і скерувати операцію за всіма напрямками. У той же час, на мою думку, одне з головних завдань вирішував О. М. Іщенко, взявши на себе розробку і допит самого Кваса І. Ф. та виїхавши з ним в один із сільських райвідділів міліції. Про їх місцезнаходження мало відомості обмежене число осіб.

Враховуючи досвід та авторитет Олександра Михайловича, в позитивному фіналі ніхто й не сумнівався. Невдовзі, використовуючи конкретні факти, він зумів знайти підходи і налагодити контакт з Квасом Іваном Федоровичем. Керівник ОРСу добросовісно зізнався у всіх своїх злочинах і написав явку з повинною на 250 аркушах. Це значно допомогло подальшому розслідуванню справи.

Через 10 діб напруженої праці я передав 10 томів матеріалів кримінальної справи слідчому з особливо важливих справ республіканської прокуратури Харченку Євгенію Семеновичу. Це був дуже кваліфікований слідчий, справжній «важняк» з великої букви, з ним було легко працювати. У подальшому, враховуючи великі обсяги роботи, керівництво прокуратури республіки призначило ще трьох слідчих з особливо важливих справ. Керував оперативно-слідчою групою протягом майже трьох років заступник прокурора республіки Скопенко Степан Федорович. Розслідування проводилося слідчими за окремими напрямками: по керівництву ОРСу і УКСу Мінвугілля, по керівництву овочевих баз, продовольчій групі, зав. магазинами промтоварної групи.

Три слідчі ізолятори Донецької області були заповнені арештованими, оскільки було неможливо розосередити всіх у цих ізоляторах, використовувалися аналогічні установи у сусідніх областях: Запорізькій, Дніпропетровській, Харківській.

За час розслідування арештували 270 посадових і матеріально відповідальних осіб ОРСу і Главурасу. Організація роботи була на найвищому рівні. Кваліфіковані слідчі прокуратури грамотно проводили слідчі дії, організовували, спільно з оперативниками проводили документальні ревізії, проводили допити свідків та інші слідчі дії. Усіх нюансів цієї роботи не назвати. Оперативні працівники проводили розробки як на волі, так і в слідчих ізоляторах. Підсумки розслідування на перших порах підбивалися о 21.00 за участі керівництва – Скопенка С. Ф. та Іщенко О. М.

Робочі контакти здійснювалися постійно, без регламенту. У той же час нам вдалося задокументувати розкрадання, зловживання і хабарництво в Куйбишевському ОРСі. Основним організатором в цьому ОРСі був головний бухгалтер Дугатко С. П. Злочинна схема вимальовувалася така ж, як і у Пролетарському ОРСі. Крім того, у нашому розпорядженні була інформація про те, що ряд завідуючих магазинами завозять ліву продукцію цитрусових, які реалізуються в місті Донецьку. Спливли окремі дані про життя Дугатка. Коли він відпочивав на узбережжі Чорного моря, в місті Сочі, його обікрали: залишився тільки з двома плавками. Але чоловік не роззубився, найняв таксі до Донецька, зібрав гроші із завмагів і повернувся на тому ж таксі, заплативши великі гроші. Отакий був спритник!

Раз, а то й двічі на місяць вилітав до Москви, знімав дорогі готелі, замовляв ресторани, запрошував та пригощав друзів, налагоджував злочинні контакти, У тому числі з особами з кавказьких республік. Для розваг наймали провідних артистів та дівчат легкої поведінки.

Зібравши оперативний матеріал, ми з Лесним доповіли про все Олександрю Михайловичу, а він Скопенку С. Ф. Спільно прийняли рішення про відкриття кримінальної справи. Реалізація за матеріалами проводилась майже гак, як і по Пролетарському ОРСу, тільки трохи в менших розмірах та за участі слідчих прокуратури України, що значно полегшувало роботу.

Робота була громіздка й копітка, але надзвичайно цікава. І саме після цієї справи «мої університети» в ОБХСС УВС міста Донецька закінчилися.

Навіть зараз, коли з того часу минуло багато років, я щиро вдячний колективу, колегам, керівникам відділу УВС міста Донецька, які допомагали мені здобувати досвід і практику в оперативній роботі. Особливо хочу подякувати Лесному М. М., Юразі А. М., Ільїну А. І., Міронову В. І., Сухих М. Т., Мринському М. Т., моїм колегам – Мартинову В. П., Савельєву А. А., Поліщуку Г. М., Поліщуку С. П., Чеботарьову Ю. В., Давиденку В. В., Сороці А. В., Сирцову В. В. і всім, з ким довелося працювати протягом 9 років.

З ініціативи Іщенка Олександра Михайловича, начальника ОБХСС УВС Донецької області, мене призначили його заступником. Перед призначенням зі мною зустрілися заступник начальника УВС області Лагода Євгеній Кирилович, грамотний оперативний керівник, хороший організатор і порядна людина. З ним легко було працювати, у подальшій роботі вирішувати питання, отримувати необхідну допомогу. Він надав ряд рекомендацій, настанов, порад. Усе це було доброзичливо, корисно і коректно. Основну бесіду відпрацював зі мною Іщенко Олександр Михайлович. Затвердили мене на колегії УВС Донецької області, якою керував Гладуш Іван Дмитрович, який і підписав наказ про моє призначення.

Моїми основними обов'язками на новій роботі були: організація роботи за практичними справами, оперативними розробками на території області. Продовження роботи в оперативній групі у зазначених кримінальних справах.

У моєму прямому підпорядкуванні було всього 5 оперативників. Першим заступником відділу на той час працював колега, досвідчений працівник і організатор Штанько Іван Федотович. Організація праці у відділі була на достатньо високому рівні. Особливо велику увагу Олександр Михайлович приділяв навчання особового складу відділу і підрозділів області. Відділ поділили на три групи. Штатна чисельність відділу нараховувала 508 осіб оперативних працівників, які працювали як в УВС, так і в міськ-, райвідділах.

У першу групу входили керівники підрозділів області та УВС, навчання з ними організовував Олександр Михайлович. У другу групу входив оперативний склад зі стажем роботи більше трьох років. З цією групою працював Штанько І. Ф. У третю групу входив оперативний склад зі стажем до трьох років, організацію заняття з цим контингентом було доручено мені.

Все це було закріплено наказом по УВС. Активну участь у навчанні брали всі без винятку. Проводилось навчання з оперативно-розшукових питань, розбору оперативних практичних справ, вивчення економіки окремих галузей промисловості, обміну досвідом. Практично кожному працівникові надавалося завдання на підготовку рефератів за окремими галузями, напрямами оперативної діяльності.

На базі підготовлених матеріалів пізніше ми створили музей відділу. На відпрацьованих стендах були викладені економічні характеристики практично всієї промисловості області.

Якось, беручи участь у роботі підсумкової колегії області, перший секретар Донецького обласного комітету партії Дехтярьов Володимир Іванович познайомився з матеріалами музею і був вражений такою чіткою характеристикою економіки області.

Переконаний, що подібна висока організація роботи і навчання в подальшому дала можливість багатьом оперативникам дослужитися до високих посад та звань полковників і генералів.

Працював я на цій посаді 4 роки. Обласний відділ був укомплектований досвідченими працівниками, такими, як Момут В., Шепелев О., Шолохов Ю. Діхтяренко М., Корячкін В., Плеханов М., Кубарев В. Варака Володимир Миколайович замінив на посаді заступника начальника Штанька Івана Федотовича, який пішов на заслужений відпочинок. Будучи заступниками, ми підтримували як ділові, так і дружні стосунки. Він був вірним товаришем, виключно порядною людиною, добрим сім'янином, його поважали всі працівники, і він відповідав такою ж повагою до людей.

Повинен сказати, що працювати під керівництвом Олександра Михайловича було непросто і нелегко. Організаційних здібностей у нього вистачало на сотні людей. Як і раніше, оперативний склад організовувався на викриття прихованих злочинів. Продовжилося розкриття фактів злочинності у Красноармійському, Торезькому ОРСах, організованих угруповань. Розкрито злочинне вірменське угруповання у місті Жданові (нині Маріуполь), злочинні угруповання в побутових організаціях міста Красноармійська, Слов'янська, Харцизька, Шахтарська, Тореза та інших. Зазвичай, ці підприємства виробляли різні побутові товари (світильники, гребінці, ручки, жіночі прикраси) і реалізували їх на ринках області, маючи великі доходи. Ці злочини, як правило, прикривали керівники організацій, де утримувалися «ліві» цехи.

Спрямовували увагу мої колеги і на автопідприємства, де процвітали корупція, хабарництво, крадіжки, приписки. Хабарі керівники АТП брали від водіїв за нові машини, дохідні маршрути, приписки, премії. У результаті до кримінальної відповідальності було притягнуто десятки керівників вищого рівня. Велика профілактична робота проводилася на об'єктах агропромислового комплексу, зберігання врожаїв, що сприяло розкриттю ряду кримінальних справ. За ці роки державі було повернуто грошей та цінностей на десятки мільйонів карбованців. Окрім того, не допущено розкрадань на сотні мільйонів рублів.

Наведу тільки один приклад. Правильно організована робота з арештованим начальником Торезького ОРСу Мінвугілля Скрипником І. П. допомогла старшому оперуповноваженому відділу Дехтяренку Миколі Григоровичу переконати затриманого дати згоду на видачу матеріальних цінностей. Отримавши письмову згоду, я разом з Дехтяренком М. Г., за згодою Олександра Михайловича, організували виїзд з понятими за вказаним маршрутом. Перша зупинка була запропонована в одному з невеликих парків міста Торез. Скрипник власноруч у двох місяцях, за лише йому знайомими помітками, викопав два пакети із золотими виробами. Далі запропонував виїхати за місто Торез, в поле, де він, теж за своїми прикметами, знайшов і відкопав трилітрову банку, заповнену грошима. Видане було опечатане в присутності понятих, складений протокол, і група повернулася в УВС Донецької області. У моєму кабінеті, в присутності тих же понятих, із запрошенням касира УВС і в її присутності гроші перерахували і передали на зберігання в касу аж 102 тисячі карбованців.

На той час це була астрономічна сума! А крім того, серед вилученого – золоті вироби: персні з камінням і діамантами, ланцюжки, запонки, сережки (як правило, з цінниками)

виробництва з 1961 року – всього близько 70 найменувань. Це були немалі скарби, якщо врахувати, що автомашина «Жигулі» коштувала 5000 крб., півлітра молока – 14 коп., кілограм «Любительської» ковбаси – 2 крб. 80 коп., півлітра столичної горілки – 2 крб. 70 коп. а зарплата оперативників – 100 крб. За справою цього ОРСу було притягнуто до кримінальної відповідальності 14 осіб.

Продовжуючи розповідь за справами названих ОРСів, заводів, підприємств, які були розслідувані протягом трьох років і розглянуті судами, можна сказати, що їх масштабність була вражаючою.

Першим закінчив розслідування по одному з напрямків пролетарського ОРСу Харченко Євгеній Семенович. Копію звинувачення на 600 аркушах він передав мені для оперативної справи. Приблизно в таких же масштабах були закінчені й інші справи.

У кінці травня 1979 року Іщенко Олександра Михайловича призначили начальником БХСС МВС України. Замість нього призначили Вараку Володимира Миколайовича, а замість Бараки молодого перспективного оперативника Кубарева Володимира Семеновича. Вважаю, що розстановка кадрів була вдалою, і ми працювали дружно.

Через деякий час мене стали запрошувати по черзі заступники начальника УВС області Шаталов В. П., Фадеєв Є. Г., Матвеев В. П., які пропонували мені посаду начальника штабу УВС області, на що я не давав згоди, бо вважав, що ще неготовий до цієї високої посади.

Так склалося, що в один із серпневих днів, вранці зустрілися ці керівники біля приміщення УВС – обмінювалися думками. Саме в цей час під'їхав начальник УВС Донецької області генерал Логвинов Олександр Матвійович і запропонував, раз усі були в зборі, зайти до нього в кабінет через 10 хвилин. Запросили ще й секретаря парткому і керівника відділу кадрів. Логвинов О. М. побажав вислухати пропозиції по кандидатурі начальника штабу. Усі присутні дали позитивні характеристики відносно мене. Олександр Матвійович підсумував: «Ну що ж, будемо приймати рішення». Мені ніхто не задавав жодних питань, тому я попросив слова і висловив думку, що ще не готовий працювати на цій високій посаді, бо до цього працював тільки в одній службі, і буду некомпетентним помічником керівнику УВС. Сказав, що якщо вони приймуть зараз позитивне рішення про призначення, я відмовлюся в міністерстві. Така заява явно не сподобалася генералу, він відразу спохмурнів і промовив: «Всі вільні!»

Після цієї зустрічі ставлення до мене змінилося. Якщо раніше всі службові питання вирішувалися як у генерала, так і його заступників з розумінням і доброзичливістю, то після цього потрапити на прийом було непросто. Через деякий час мені зателефонували з міністерства порядні люди і застерегли, щоб в подальшому в УВС Донецької області мене нічого хорошого не очікує. У грудні 1979 року мене запросили в кадри МВС України і запропонували посади начальника ОБХСС Волинської, Полтавської областей або м. Одеси. За порадою Олександра Михайловича Іщенко, я погодився на подальшу службу в УВС у Полтавській області.

У січні 1980 року прибув до Полтави і познайомився з начальником УВС Полтавської області генерал-майором міліції Недригайлом Валентином Михайловичем. Проїшла бесіда. Він дав згоду на моє призначення на посаду начальника ОБХСС УВС Полтавської області.

І в цей же день домовився з першим секретарем обласного комітету партії Моргуном Федором Трохимовичем про прийом. Бесіда проходила близько години. Федора Трохимовича цікавили всі подробиці життя Донецької області, мої особисті справи, рівень злочинності, які заходи вживалися щодо її профілактики, економічні питання, розвиток промисловості і таке інше. Після закінчення бесіди він також погодився на моє призначення, давши при цьому низку порад, у тому числі щодо обережного ставлення до селян (особливо простих селян, рядових колгоспників). Як мені стало відомо пізніше, Федір Трохимович народився і проживав в місті

Красноармійську Донецької області, поважав працьовитих людей, особливо селян, і організаційно вживав багато заходів задля розвитку сіл і захисту селян. Був неординарною особистістю, організатором з великої букви. Це був суворий, але справедливий керівник.

У мене склалися з ним доброзичливі стосунки і в подальших моїх призначеннях на посади заступника і начальника УВС області. Він завжди мене підтримував як у роботі, так і в призначеннях. Давав позитивну оцінку в організації роботи.

Познайомившись з особовим складом, організацією роботи, оперативними матеріалами у відділі БХСС, дійшов висновку, що контроль і надання допомоги підрозділам області – на вкрай низькому рівні.

Робота окремих напрямів промисловості не організована. Куратори районів обстановку доповісти не змогли. Знання обстановки і збереження соціальної обмежені, серйозних оперативних розробок було всього декілька.

Заступником начальника відділу працював Терьошин Георгій Іванович, якому я задав запитання: «Чому така слабка організація?» На що він відповідав: «Я ж не начальник». Це мене дуже обурило. Але ж кадровий потенціал був! Треба було лише грамотно ставити вимоги й спрямовувати співробітників.

Наведу приклад ставлення працівників обласного апарату до службових обов'язків. Одну із серйозних злочинних груп задокументував оперуповноважений відділу Руденко Станіслав Анатолійович. Злочин полягав у тому, що особи вірменського походження здійснювали організацію роботи з будівництва доріг в основному в сільській місцевості. Будівельні матеріали (плити, бітум, щебінь, пісок й інше) завозилися з декількох об'єктів, і, як правило, у злочинній змові з керівництвом цих підприємств, завозилися на значно більшу кількість, ніж зазначалося в документах. За змовою з керівниками колгоспів, зменшувалися обсяги робіт. А потім отримані в колгоспах гроші ділилися між учасниками злочинного угруповання.

Реалізація матеріалів розпочалася за планом з обшуків, виїмки документів, допитів підозрюваних і свідків. Були задіяні всі працівники відділу. У кабінетах і коридорах було повно людей, і коли я вийшов і запитав, чому з людьми не працюють, мені підказали: «Напевне, хлопці пішли на обідню перерву». Я здивувався, бо до перерви ще була година. Потім мені підказали, що працівники відпочивають у ленінській кімнаті на другому поверсі (відділ розташовувався на першому) і грають у доміно. Я піднявся на другий поверх і справді почув, як хтось стукає кістянками доміно і бурхливо реагує на хід гри. Однак кімната була зачинена зсередини. Я вимагав відкрити двері, а двері ніхто не відчиняв. Вимушений був попередити, що виламаю двері, лише тоді вони відчинилися. Виявилось,

що грали 6 оперативників. Для мене це було шоком. Не стану описувати діалоги, які тоді відбулися. Скажу лише: подібного не траплялося більше ніколи.

Що ж до справи, то до суду було притягнуто 14 матеріально відповідальних і посадових осіб. А що стосується гри в доміно, то при службовому розслідуванні з'ясувалося, що окремі працівники так відпочивали майже щоденно, як правило, в обідню перерву, прихоплюючи години службового часу. Цей інцидент був розглянутий на оперативній нараді, йому було дано принципову оцінку і зроблено висновки. Пам'ятаю, я склав план поліпшення організації роботи. Особливу увагу приділив навчанню особового складу. В область прибув для практичної допомоги Іщенко Олександр Михайлович. Тільки навчанням особового складу він займався за моєї участі з 8 до 19 години. Щодня. Це була велика допомога і результати були відчутні в подальшому. За що я щиро вдячний Олександровичу.

Уже в другому півріччі було реалізовано ряд серйозних матеріалів по колгоспах і радгоспах, по промислових підприємствах, тому що поле діяльності було відкритим. Покращилися оперативні показники, але попрацювати на цій посаді випало мені всього 8 місяців. У жовтні мені запропонували посаду заступника начальника УВС області. Я не був у захопленні від такої пропозиції, тим більше, що для кураторства пропонувалися адміністративні служби, в яких я був обізнаний недостатньо. Спробував відмовитися, але генерал Недригайло В. М. наполягав і сказав, що це питання уже вирішене з товаришем Моргуном Федором Трохимовичем. Я пригадав інцидент в Донецьку, і довелося погодитися.

На жаль, я не став куратором служби ОБХСС на той час, оскільки не був заступником з оперативної роботи. У той же час службі я приділяв увагу, допомагав консультаціями, порадами. Цю ініціативу Валентин Михайлович підтримував. За період з жовтня року по листопад 1987 року змінилося 4 начальники ОБХСС області. З жовтня 1980-го до травня 1981-го виконував обов'язки Терьошин Георгій Іванович. З травня по квітень 1982-го – Побережник Олександр Микитович. З липня 1982 по березень 1984-го – Терьошин Георгій Іванович. З березня 1984 по листопад 1987-го – Шварц Лев Петрович. З листопада 1987 по березень 1993-го – Руденко Станіслав Анатолійович. Оцінку їхній діяльності, за бажання, може дати тільки Олександр Михайлович Іщенко як їх прямиї керівники. На мій же погляд, найбільш організованим, грамотним і перспективним був Руденко Станіслав Анатолійович. Я запропонував йому продовжити опис історії служби, адже зроблено було тоді чимало.

Я гордий тим, що з працівників ОБХСС Полтавської області вирости до високих посад і звань майорів, підполковників і полковників багато працівників, у їх числі – декілька генералів: Черних Сергій Петрович (на сьогодні перший заступник міністра МВС України); Кривошей Михайло Михайлович (генерал-майор міліції, керував податковою міліцією в Полтавській і Житомирській областях, на сьогодні начальник Державної фінансової інспекції в Полтавській області); Рудяк Олександр Вікторович (нині начальник УВС МВС України в Львівській області).

І для мене це дуже приємно. Якщо є такі вихованці – значить не минули дарма наші зусилля й наш досвід передано наступним поколінням.

Я вдячний долі за те, що пощастило працювати під керівництвом таких особистостей, як Лесной Микола Максимович – начальник ОБХСС УВС міста Донецька,

Лагода Євгеній Ілларіонович – заступник начальника УВС Донецької області (у свій час), службу закінчив начальником одного з головних управлінь МВС СРСР в місті Москва, Гладуш Іван Дмитрович – міністр МВС України, який призначав мене на посади начальника ОБХС Полтавської області, заступника і начальника УВС Полтавської області (він виховав тисячі людей за час своєї роботи і дав їм путівку в життя); Васишин Андрій Володимирович – міністр МВС України, під керівництвом якого я працював багато років і знав його як великого організатора, виключно порядну доброзичливу людину. З цими міністрами було відповідально і в той же час приємно працювати.

Полтавчани вдячні їм за добре ставлення, підтримку і допомогу під час будівництва лікарні, поліклініки, школи, дитячого садка, 18 нових приміщень районних відділів, які до цього розташовувалися в напіврозвалених приміщеннях. Крім того, були побудовані приміщення для ДАІ, державної служби охорони, пожежної охорони, спортивні зали, тири. До цього вправи зі стрільби виконувалися в ярах. Хороші і добрі стосунки з цими керівниками підтримуються і дотепер. Особливу вдячність завжди, як тільки трапляється нагода, висловлюю першому заступнику міністра МВС України Іщенку Олександр Михайловичу за те, що він повірив у мене, дав можливість з ним працювати, набратися досвіду. На чолі з ним і разом з його командою була проведена титанічна організаційна робота і служба ОБХСС запрацювала при ньому значно солідніше. На всіх високих посадах, куди призначали Олександра Михайловича, він умів організувати роботу так, що ці служби були основними: від ОБХСС до штабу інформаційного центру МВС України, якими він керував. Ми підтримуємо добрі стосунки і тепер, у тому числі і сімейні, за що я і моя сім'я – дружина Теодозія Дмитрівна – вдячні Олександр Михайловичу, його дружині Аллі Павлівні і сину Олегу. Хочу, аби всі ці, дорогі для мене люди, завжди мали здоров'я, наснагу, щастя та сімейне благополуччя. Того ж бажаю всім названим і неназваним друзям і колегам.

Служба в міліції ніколи не була легкою. Але особливо велике навантаження на правоохоронців припало у так звані роки «перестройки», розпаду Радянського Союзу, утворення та перших кроків становлення незалежної України.

Повна розбалансованість політичної та економічної систем, криза та її наслідки, суттєва недосконалість, невідповідність і нестабільність законодавства, особливо в питаннях приватизації, переходу від державної до колективної та приватної форм власності, знищення планового виробництва, зупинка заводів і фабрик через втрату економічних зв'язків з підприємствами колишніх республік СРСР – усе це після обов'язкової працевзятості призвело до масового безробіття, заміни грошей на купони та заморожування вкладів населення. За відсутності активних дій владних структур загальне замішання створило небувале напруження в суспільстві.

Ці та інші причини вивели десятки й сотні тисяч людей на вулиці, створили гарячі, надзвичайно важко керовані мітингові ситуації. Ускладнення викликало і те, що верховодили на них нерідко не кращі члени суспільства, а особи з порушеною психікою, сумнівним минулим і т. ін. У той же час керівники міст і районів у багатьох випадках уникали прямого діалогу з мітингувальниками, перекладаючи все на плечі міліції.

Увійшли в практику прийоми критиканства, спекуляції безпідставними звинуваченнями на адресу керівників державних структур, у т. ч. й міліції, для досягнення мети

в передвиборній кампанії, особливо заїжджими кандидатами. Для цього використовувались преса, радіо, телебачення і, безумовно, мітинги. Нищилась культура, втрачались мораль, ідеали, повага до старших, навіть героїв Великої Вітчизняної війни.

Цей далеко не повний перелік причин провокував неабияку активізацію злочинності, прояв її в нових, небачених раніше формах, таких, як рекет, кілерство, шахрайство та інші. Характерними стали особлива жорстокість, катування, знущання над немічними; вбивства цілих сімей; захоплення заручниками дітей із метою викупу, напади на водіїв. Почали відроджуватися розгалужені регіональні бандитські угруповання, які мали на озброєнні цілі арсенали – від автоматів до гранат, а між ватажками – розбірки за податі та території вливу. Об'єктами злочинців стали не лише новоспечені бізнесмени, торгові точки, касири та інкасатори, а навіть поштарі та пенсіонери зі своєю мізерною пенсією. Обстановка вимагала рішучих дій. Створювалися нові служби, коригувалися напрями діяльності галузевих підрозділів, упроваджувалися нові форми й методи роботи. Розроблялись і поширювалися серед населення рекомендації щодо того, як убезпечити себе від злочинців та як поводитися в разі нападу. Робота дільничних інспекторів максимально спрямовувалася на спілкування з населенням. Виникла потреба у змінах в оперативній роботі.

Так, одними з перших в Україні ми створили підрозділ податкової міліції. У 1991 році виник підрозділ боротьби з організованою злочинністю, який до 1995 року очолював один із моїх заступників Станіслав Анатолійович Руденко. Завдяки йому було сформовано надійне ядро цієї служби і вирішено питання її розташування в одному з кращих приміщень міста.

Колегія активно працювала над підготовкою пропозицій щодо необхідних змін у законодавстві й навіть над розробкою проектів нових законів у співпраці з народними депутатами України від Полтавської області. Зокрема, за нашої безпосередньої участі розроблялись проекти законів про міліцію.

Очима випускників

ПЛЕХАНОВ МИКОЛА АНТОНОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОЇ
СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ШКОЛИ МІЛІЦІЇ 1972 РОКУ,
ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ МІЛІЦІЇ

Якщо говорити про те, як я потрапив в міліцію – то абсолютно з примусу. Я в міліції ніколи в житті не думав працювати.

Я сам сільський. У Курській області народився. Союз був. Тоді будь-яка територія, Донецьк у тому числі, була територією Радянського Союзу.

У мене рідна тітка тут в м Моспиному жила. Вона мені хрещена. Коли вона приїхала провадити мене в армію, каже: «Що ти будеш робити? Приїжджай до нас, ми тебе влаштуємо учнем або токаря, або слюсаря. А там потім життя покаже».

Можливості влаштуватися учнем токаря чи слюсаря були, тому що родичі працювали на заводі.

Загалом, з цими намірами після армії я приїхав сюди. Перший раз приїхав без паспорту, тому що паспорт нам не давали в селі.

Мені голова колгоспу відразу пропонував посаду бригадира комплексної бригади, тому що я з 11 років працював в колгоспі, але я не погодився, дуже хотів поїхати.

Голова був нашим сусідом, і я вирішив піти на хитрість.

У мене були добре підготовлені документи з армії – зразок. Я думаю – поїду до військкомату, покажу документи – подивляться, візьмуть на облік, а міліція – куди вона дінеться.

Коли прийшов сюди – пішов до військкомату, подивилися – там все нормально, і кажуть – ідіть в міліцію – пропишіться, а потім прийдете до нас.

Я повернувся додому і три місяці домагався від голови, щоб він повернув мені паспорт.

Паспорт я вибив яким чином: приїхав до Курська, там була школа телерадіопрацівників – монтерів. З місяці підготовки, а потім 3 роки я повинен був відпрацювати в колгоспах за їх напрямом.

Приїхав туди, пояснив ситуацію, запитав які документи треба, мені дали список, зокрема там було вказано паспорт. А це мені й потрібно було. Попросив у них довідку про

те, що був зарахований до школи, але вони сказали, що таких довідок не дають, але як виняток мені таку довідку видали.

Приходжу з цією довідкою до голови, а він ні в яку, збирає засідання управління колгоспу. Управління дало добро, і я отримав у сільраді паспорт. 16 березня 1970 року залишив Курськ і поїхав у Донецьку область.

Приїхав до Моспінського райвідділу міліції, начальник міліції подивився мої документи і запропонував мені йти працювати в міліцію. Я відмовився, тоді начальник відділу сказав, що у моїх родичів житлоплоща не дозволяє мене прописувати.

Порадився з родичами, багато хто був проти того, щоб йшов в міліцію, але так як мені нічого не залишалось, я вирішив піти тимчасово попрацювати в органи, а потім піти на цивільну роботу.

Приїшов знову до міліції, почав торгуватися з начальником, питаю: «Що я буду мати, працюючи у Вас?» – «100 рублів зарплата, безкоштовна форма, безкоштовний проїзд у міському транспорті». Я поцікавився про навчання, і начальник мені відповів, що є в Донецьку школа міліції, яка готує юристів для ОВС, а мрія бути юристом була у мене з дитинства. І я вирішив вступати на навчання в цю школу міліції.

Іду проходити медичну комісію, все проходжу, але мене бракує ЛОР – викривлення носової перегородки, на заочне відділення можна направляти, а на стаціонар – ні. Зробили мені операцію, і я був направлений у школу міліції для складання іспитів на навчання.

Часу для підготовки мені не дали, доводилося готуватися під час несення служби. Коли був у патрулі, носив з собою книги з історії або права, читав їх у парку, на лавочках.

Для того щоб скласти іспити напевно, шпаргалки з собою взяв, але з тієї теми, яка мені випала, з 36 шпаргалок жодна не підійшла.

Нам повідомили, що набір в школу – 180 осіб, а вступає 1243 особи.

З Моспине вступали до школи ми вдвох: я і Петя Довгополік (зараз член ветеранської організації інституту).

Запросили нас на приймальну комісію. Спочатку взяли без співбесід 40 осіб, потім стали відбирати інших. Відбирали довго, але мене все ніяк не називали. У першу чергу, звичайно партійних взяли, потім всіх інших. Курсантів відбирають, а я подумки рахую, скільки вже пройшло. Відібрали 180 осіб, ну думаю, все, доведеться вступати на наступний рік. Але тут вийшов В.П. Лямзенко і повідомив, що добирається ще 20 осіб. І знову мене не назвали. Думаю, все, що не потрапляю на навчання. Зібрався йти, але знову вийшов В.П. Лямзенко і повідомив, що добирається ще 10 осіб.

Набрали 210 і знову мене не назвали. Дійшов я до виходу і чую, що В.П. Лямзенко називає ще 10 осіб, в тому числі і моє прізвище.

Заходимо з хлопцями до приміщення, де працює приймальна комісія. Усі хлопці в цивільному, а я в міліцейській формі. Встає І.Г. Світич і повідомляє, що з нашої «десятки» необхідно відібрати 4 особи. Під час відбору нашої «четвірки» я вже не вірив, що зможу потрапити на навчання, тому що сидів шостим, а перші троє хлопців були взяті за підсумками співбесіди. Думаю, зараз спитають четвертого і все – прощай зарахування.

Але тут І.Г. Світич звертається до мене і питає, яким видом спорту я займаюся. Я повідомив, що займаюся влітку легкою атлетикою, боротьбою, гімнастикою, боксом, а зимову пору року – ковзани, лижі.

Так мене і взяли ...

А закінчувало школу всього 177 осіб з 214. Багато відсіялося в період навчання, хтось спився, хтось просто не захотів вчитися, а хтось залетів кудись.

На той момент діяв наказ МВС СРСР про те, що якщо курсант навчального закладу бере активну участь у громадській роботі в школі міліції, має хороші показники в навчанні та спортивні досягнення, то йому після закінчення школи присвоюється звання старшого лейтенанта міліції.

Я був серед 3 таких курсантів, але приблизно за 1,5 місяця до випуску цей наказ був скасований.

Після випуску з ДССШМ я повинен був бути направлений в ВБРСВ («ОБХСС») Петровського РВВС Донецька, але не вийшло, і туди був направлений мій однокашник... У мене ж тут ні зв'язків, ні родичів, ні друзів. Направили в Калінінський РВВС на посаду дільничного. Переговорив там зі старшими – мене відмовили. Пішов у кадри УВС, потрапив на прийом до Куликівського А. І., Пояснив йому ситуацію, і він направив мене в Дебальцевський МВ на посаду чергового.

Оформили мене в карний розшук, але пізніше перевели до ВБРСВ Почав будувати роботу по-своєму. Згодом затриманих за напрямом БРСВ було більше, ніж за напрямом карного розшуку, моє прізвище в місті знали краще, ніж прізвище начальника міліції.

Пізніше перевели начальником відділення БРСВ у м Сніжне. Я туди не хотів, партійна влада міста мене не хотіла, намагалися підловити мене на чому-небудь – не вийшло, а через 3,5 року перевели до м Горлівки заст. начальника відділу БРСВ.

Там робота була організована слабко, багато справ закривалося за відсутністю складу злочинів.

У перші дні я пішов в прокуратуру, взяв дві закриті справи, переглянув матеріали, і до кінця дня 3 завідуючих магазинами вже були затримані, на 2 готувалися матеріали на затримання.

Зрештою, у справі пройшло 18 завідуючих магазинами, головний бухгалтер і директор ГлавКоопТоргу. Всі отримали від 14 до 15 років позбавлення волі. Після цих подій місто загуділо, жителі дали мені прізвисько «Чорний ворон».

Місцева влада мене не любила за це, намагалася позбутися, ну, врешті-решт, перевели мене начальником райвідділу. Але і там роботу я організував так, що позабирав (виграв) всі вимпели, всі прапори, всі кубки. Після цього мене перевели в обласне управління, узгодили переклад з обкомом партії.

4 роки пропрацював заступником відділу БРСВ і був направлений на навчання на стаціонар в Московську Академію МВС. Провчився рік. На другий рік відкликали, а такого раніше ніде і ніколи не було.

Відкликали мене, і я був призначений в штаб. Сюди мене привів начальник УВС, представив, і так я став працювати в штабі. Був це 1993 рік. Якщо зізнатися чесно, то не лежала у мене душа до штабної роботи, більше оперативна подобалася.

Ну а пізніше, у квітні 1999 року, був призначений начальником УМВС України в Сумській області, згодом був переведений на посаду заступника Міністра внутрішніх справ України з питань кадрової роботи та внутрішньої безпеки, з якої й пішов на пенсію.

Очима випускників

ПЛЕТНЬОВ ІВАН МАКСИМОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОЇ
СПЕЦІАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ШКОЛИ МІЛІЦІЇ 1978 РОКУ,
МАЙОР МІЛІЦІЇ

У 1971 році я розпочав службу в органах внутрішніх справ. Починав я простим патрульним міліціонером, їздив з напарником на мотоциклі. Після того, як один з дільничних пішов у відпустку (він навчався в інституті), мене послали на його місце дільничним. Після того, як я пропрацював там місяці 3, мене викликав начальник і сказав, що якщо я пройшов стажування, то мене можуть оформити постійно дільничним. Я дав згоду, став дільничним. Мені присвоїли звання молодшого лейтенанта, потім лейтенанта. Однак подальше професійне зростання вимагало наявності юридичної освіти. Мені запропонували вступати до Донецької спеціальної середньої школи міліції. Зібрали нас 6 осіб і повезли в Донецьк. Там ми оформили необхідні документи, склали іспити. З 1975 до 1978 року я навчався в школі на заочному відділенні. Під час навчання в школі міліції ми досить детально вивчали кримінальне право, криміналістику, трудове право, спецдисципліни й інші предмети, які викладали нам справжні вчителі та наставники, професіонали своєї справи і прекрасні люди. Начальником курсу в нас був підполковник Лобода – літній серйозний чоловік. Серед викладачів запам'яталися наступні: Гудима, Веренич, Лозівський, Суржок, Волошин, Осяк.

Коли я вступив, мені було 39 років. Навчання на заочному відділенні було дуже зручне мені з урахуванням того, що вже була сім'я, діти. Ми приїжджали на сесії, слухали лекції, потім виконували контрольні, відвідували консультації. Я поступив вже в зрілому віці – різниця між нами і молоддю, яка вступала відразу після армії, у 22-23 роки, була великою. У мене вже було зріле, більш свідоме ставлення до всього. Вимагали багато. Прогульників таких запеклих не було – група була близько 20 осіб з різних міст Донбасу. Прийшли на навчання, в групі була в основному молодь, а ми, я і мій товариш Володя Пасічник, двоє дідів на задній парті. Намагалися вчитися, щоб не зганьбитися. Знання – це добра справа. Хлопці й дівчата були порядні й серйозні, викладачі були сумлінні. Деякі, звичайно,

були більш суворійі вимогливі. Пам'ятаю Миколу Івановича Чижова – він був наших років, може бути трохи молодше, ми якось швидко знайшли з ним спільну мову. Атмосфера на заняттях була невимушена й товариська – і слухати хотілося, і самому соромно було не підготуватися.

Часто згадується один дуже показовий епізод. Викладачем політекономії була Гудима – серйозний, вимогливий фахівець. Вона задала якось контрольну роботу з політекономії. З огляду на те, що в моєї дружини була сестра, яка закінчила інститут і добре зналася на політекономії, я звернувся за допомогою до неї. Взявши моє завдання, вона написала контрольну роботу. Я відіслав її до Донецька, а через тиждень отримав відповідь: «Робота не зарахована. Треба переробити». У рецензії на роботу було написано, щоб я ознайомився з літературою – були вказані книги, параграфи в підручнику, необхідні сторінки. Піднявши літературу я переписав роботу і здав її на повторну перевірку. Гудима прийняла її і сказала: «О! Ось це видно, що ви попрацювали. А то, що було – надто добре написано. Вам треба було переписати». Вона одразу зрозуміла, що робота була написана не мною. Виставивши мені позитивну оцінку, вона супроводила це словами: «Ваше завдання – ознайомитися з матеріалом, освоїти його самостійно. Ось ця робота дійсно написана вами, ви освоїли тему, це дуже добре для вас». Цей випадок став дуже знаковим для мене, він показав важливість знання й відповідального ставлення до своєї справи. Я засвоїв уроки й надалі ніколи подібні ситуації ні в навчанню, ні в роботі у мене не виникали.

Знання були мені дуже потрібні – люди ж також закон вивчали. У разі моїх хибних дій могли б і сказати: «Що ти за працівник міліції, якщо не знаєш закону». Я зрозумів одне: не знатимеш закону – не будеш нормально працювати. І школа міліції в цьому плані дала дуже багато. Знання дала, відповідальне ставлення до навчання. А це не забарилося позначитися й на показниках моєї роботи. Досвід навчання допоміг якісно і своєчасно розглядати скарги і заяви громадян, вибудовувати відносини з колегами, дійсно служити закону.

І я вдячний за це Донецькій спеціальній середньої школи міліції.

Очима випускників

КОМІССАРОВИ МИКОЛА ЛЕОНІДОВИЧ ТА НАТАЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

КАНДИДАТИ ЮРИДИЧНИХ НАУК,
ДОЦЕНТИ,
ВИПУСКНИКИ ДОНЕЦЬКОГО
ІНСТИТУТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ 1995 р.

Чимало цікавих подій та фактів складає історію Донецького юридичного інституту МВС України. Це різні історії про честь, відданість, мужність, наполегливість та відповідальність. Але, як і заведено у людей, цей перелік був би не повним без кохання. Кохання велике почуття, що містить надзвичайну кількість складових, допомагаючи творити, жити і вірити. Тож послухайте історію мого кохання, яке стало можливим завдяки Донецькому юридичному інституту МВС України.

У тепер уже далекому 1992 році, коли припинила своє існування супердержава, поховавши із собою надії й сподівання мільйонів її громадян, переді мною, як, власне, і перед моєю майбутньою обраницею, постав складний вибір – ким бути в новій незалежній Україні. Цим питанням зазвичай переймаються багато молодих людей, які щойно закінчили школу. Однак, на відміну від пересічних школярів більш раннього періоду, я обирав свій шлях на тлі історичної події світового рівня, що робило вибір ще важчим. Моїх здібностей було достатньо для обрання великої кількості професій, зважаючи на добре навчання в школі, що було притаманно й моїй майбутній дружині. Нас із нею різнило тільки те, що вона мешкала у великому індустріальному місті, а я виріс у районному центрі Запорізької області України. І як знати, чи перетнулися б наші шляхи, якби не унісонний вибір професії, опанування якої стало можливим у Донецькому юридичному інституті МВС України (на той час Донецькому училищі міліції).

Саме в Донецькому училищі міліції, яке і стало місцем нашої, без перебільшення, доленосної зустрічі, вперше в незалежній Україні була запроваджена підготовка судових експертів. Вступивши до нього та поповнивши лави другого набору експертів-криміналістів молодій незалежній державі, ми, поки що кожен індивідуально, поринули в цікавий світ судової експертизи та криміналістики, знаний нами до цього тільки з книжок та кінофільмів. А тому усі сили були кинуті на опанування майбутньої професії, і кожен намагався довести, що він у ній буде найкращим. На щастя, стартовий ентузіазм змінився приземленим прагматизмом, який дозволив побачити, що окрім спеціальних дисциплін існують інші, не менш цікаві речі.

Перша реакція, яку зазвичай називають хімічною, відбулася на новорічній вечірці наприкінці того ж таки 1992 року, коли з'єдналися половинки листівки, що вручалися на вході хлопцям і дівчатам. Називайте це втручанням долі або просто збігом, однак після вечірки я проводжав додому дуже цікаву та гарну дівчину, що вкрала моє серце.

Роки навчання минули швидко. Моя обраниця – курсант Наталя Єфанова та я – курсант Комісаров, поряд із своїми товаришами, наполегливо опановували професію експерта-криміналіста. За традицією вона вчила все, а я – те, що мені було цікаво. На щастя, спеціальні експертні дисципліни були цікаві надзвичайно, і чималу роль у цьому відгравали викладачі кафедри В.О. Чубукін, Н.М. Кудлай, М.В. Омельчук, М.І. Бубела, О.М. Моїсєєв, В.П. Боев, Ю.В. Ільїн, В.І. Акулов та інші.

А тому після продуктивного стажування в експертно-криміналістичному відділі Донецького міського управління УМВС України в Донецькій області ми отримали допуски на право самостійного проведення семи видів традиційних криміналістичних експертиз.

Саме стажування стало вирішальним етапом наших подальших стосунків, як особистих, так і з Донецьким юридичним інститутом МВС України, бо постало питання вибору подальшого місця роботи – або обом залишатися в Донецьку, або обом залишити Донецьк. На щастя, керівництво експертно-криміналістичного відділу Донецького міського управління УМВС України в Донецькій області запропонувало мені, ще курсанту, як наполегливому та працьовитому стажеру, посаду експерта-криміналіста, що врешті-решт і вирішило проблему подальшої роботи. Тож після другого випуску експертів-криміналістів у березні 1995 року експертно-криміналістичний відділ Донецька отримав на одного експерта більше. А вже в серпні цього ж року в списках донецьких експертів прізвище «Єфанова» було змінено на прізвище «Комісарова».

Як і заведено в міліції, свій робочий шлях наше подружжя розпочало в різних підрозділах: я – в експертно-криміналістичному відділі Донецького міського управління, експерт Комісарова – у Калінінському райвідділі міліції міста Донецька. Незважаючи на сувору, часом жорстоку роботу наші почуття ставали сильнішими. Адже, окрім кохання, у нас була ще одна спільна дорога – Експертна служба. Як і за часів навчання, ми допомагали один одному і вдома, і на роботі.

Непереборна жага знань та прагматичний погляд на життя підвищували наш професіоналізм. Сприяла цьому й криміногенна обстановка в Донецькій області на початку 90-х років, коли те, чого не знали, вчили на місцях злочинів. Чималу роль у становленні експертів Комісарових як професіоналів відіграли керівники Експертної служби Донецька: Великий В.А., Коструб А.М., Ладизинський А.І., Біліченко С.М.

На межі тисячоліть нам запропонували продовжити кар'єру на посадах викладачів кафедри криміналістики і криміналістичних експертиз Донецького інституту внутрішніх справ МВС України, який відіграв доленосу роль у нашому житті. Рішення залишити практичні підрозділи далось нелегко, бо доводилось залишати не просто робоче місце, а колектив єдиномудців, які в будь-яку мить прийдуть на допомогу або розрадять словом. Проте можливість опанування нової сфери діяльності, поєднана з величезною користю для Експертної служби та альма-матер, що полягала в можливості передачі своїх навичок та вмій майбутнім експертам, виявилися вирішальними.

Паралельно ми – подружжя Комісарових – вступили до ад'юнктури Донецького інституту внутрішніх справ МВС України. Нашими батьками від науки стали доктори юридичних наук, експерти-криміналісти Клименко Ніна Іванівна та Салтевський Михайло Васильович. Роки навчання в ад'юнктурі та роботи на кафедрі підтвердили правильність зміни місця роботи. Опанованими знаннями Комісарови ділилися з курсантами, що прагнули стати експертами-криміналістами, та із слухачами, що прагнули отримати початкові допуски, натомість отримуючи від них нові проблемні питання для досліджень. Фіналом такої співпраці стали захисти кандидатських дисертацій та отримання вчених звань доцентів.

Вінцем нашої міліцейської кар'єри стали керівні посади на слідчо-криміналістичному факультеті ДЮІ МВС України – підполковник міліції, кандидат юридичних наук, доцент Комісарова Наталя Олександрівна очолила кафедру судових експертиз Донецького юридичного інституту, і поряд із своїми вчителями продовжувала готувати нові покоління судових експертів для Експертної служби МВС України, заслужено отримавши, у підсумку, спеціальне звання «полковник міліції». І як завжди, поряд зі своєю коханою в її роботі крокував я – підполковник міліції, кандидат юридичних наук, доцент Комісаров Микола Леонідович, обіймаючи, на той час, посаду заступника начальника слідчо-криміналістичного факультету інституту, приймаючи активну безпосередню участь у підготовці судових експертів.

Буремні події в Україні 2014 року, що призвели до реорганізації Донецького юридичного інституту МВС України і його передислокації до міста Кривий Ріг, внесли свої корективи в життя країни в цілому та нашого подружжя зокрема. Рішення про вихід на пенсію далось нелегко, але було прийняте, а доля дозволила залишитися в рідному навчальному закладі. Весь свій життєвий та педагогічний досвід ми з коханою передаємо вже цивільній молоді, виховуючи нові покоління юристів.

Ми, подружжя Комісарових, завжди разом і є наочним прикладом великої інтегровальної сили Донецького юридичного інституту МВС України.

Очима випускників

ЧЕРВІНЧУК АНДРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО ІНСТИТУТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ 1996 РОКУ,
ЗАВІДУВАЧ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ
ЛАБОРАТОРІЇ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
КАНДИДАТ ЮРИДИЧНИХ НАУК

У житті людини все колись буває вперше: перші кроки, перші слова, перші отримані знання. У житті держави також є події, які відбуваються перший раз. Так, 21 серпня 1993 року відкрив свої двері перший в Україні навчальний заклад з підготовки фахівців для підрозділів Державної автомобільної інспекції МВС України. Серед 150 курсантів, котрі переступили в той день поріг Донецького училища міліції випала честь бути й мені. Під керівництвом начальника училища Анатолія Олександровича Писарева колектив викладачів протягом трьох років із вчорашніх школярів виховував майбутніх правоохоронців.

Яскраві спогади залишили по собі перші дні перебування в навчальному закладі. З батьківською опікою зустрів нас начальник курсу Микола Петрович Савченков, якого за поважний вік та великий авторитет курсанти поміж собою називали «дід». Він вимагав суворого дотримання дисципліни й водночас завжди міг дати слушну пораду та жартиливо підбадьорити. Старишина курсу Анатолій Борисович Мазур навчив основам організації служби в добових нарядах та організував підтримку внутрішнього порядку на курсі.

Неможливо забути відчуття під час першого шиккування в міліцейській формі. Так, це були іще костюми радянського зразка із прилаштованою атрибутикою молоді України, але дух єдності та прагнення служити своєму народу переповнював кожного, хто стояв у строю.

Навчальні будні в училищі були цікавими та пізнавальними. На заняттях ми отримували той базис, який у майбутньому і став надійним підґрунтям, необхідним для виконання службових обов'язків правоохоронця.

Стали незабутніми настанови висококваліфікованих викладачів: Миколи Вікторовича Моро (вогнева підготовка), Олександра Івановича Левченка (ОРД), Василя Васильовича Демченка (організація роботи ДАІ) та інших. Але найбільш знаменними

для моєї подальшої діяльності стали заняття з адміністративного права, які проводила начальник циклу адміністративного права Діана Сергіївна Любименко. Завдяки її професіоналізму та умінню організувати роботу я знайшов порозуміння з юридичними науками, а адміністративна галузь права стала визначальною для моєї подальшої діяльності. У 1996 році я закінчив навчальний заклад та здобув кваліфікацію молодшого спеціаліста. Молодим лейтенантом я прийшов до підрозділу Державтоінспекції, де моїм основним напрямом роботи стала адміністративна практика. Після року практичної діяльності я відчув гостру потребу в поповненні багажу знань та продовжив навчання в Донецькому інституті внутрішніх справ заочно.

Час, проведений за підручниками, був витрачений не марно. Завдяки гідній юридичній підготовці мені набагато простіше вдавалось долати перешкоди службової діяльності, яка була пов'язана зі здійсненням провадження в справах про адміністративні правопорушення правил дорожнього руху, розглядом звернень громадян, адміністративним розслідуванням дорожньо-транспортних пригод, представництвом інтересів ДАІ в адміністративних судових процесах.

Набувши безцінного практичного досвіду, я повернувся до рідного вишу та розпочав науково-викладацьку діяльність спочатку на кафедрі адміністративної діяльності ДАІ, а потім у науково-дослідній лабораторії.

Роль Донецького юридичного інституту МВС України в моєму житті неможливо перебільшити. Лише завдяки йому мені вдалось пройти процес становлення як юриста та правоохоронця, лише завдяки йому маю змогу реалізовувати свої творчі прагнення як науковець.

Очима випускників

РИЖКОВ ЕДУАРД ВОЛОДИМИРОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО ІНСТИТУТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ 1996 РОКУ,
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ ЕКОНОМІЧНОЇ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ,
КАНДИДАТ ЮРИДИЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ

Доля пов'язала мене з alma mater з 1991 до 2014 року. Продовжується цей зв'язок до сьогодні. Сподіваюсь – назавжди.

Що вдалося зробити за ці роки? Якщо відверто, то набагато менше, ніж планувалось... І все ж таки є чим пишатись. Я вдячний життю за те, що став свідком становлення славетного закладу вищої освіти системи МВС, який завдяки своїм здобуткам посів в Україні своє почесне місце. Інститут для багатьох, як і для мене, став школою життя, будівельним майданчиком, полігоном прояву творчості, формуванням команди однодумців та, за великим рахунком, – великою родиною. За ці мої особисті 23 роки в навчальному закладі відбулось багато цікавого, як цілком особистого, колективного, так і державницького.

У моїй малій сім'ї, крім мене, в інституті вчилися моя дружина, її рідний брат, мій рідний брат та його син. Велика родина для мене – це десятки добрих колег та тисячі учнів, з якими доля поєднала в спільній праці та навчанні.

Серед багатьох здобутків інституту є одна сторінка, яка простяглась більше ніж на 10 років і про яку приємно згадувати з гордістю, яка є результатом колективної праці та перемоги.

У 2000 році з ініціативи й за підтримки ректора Юрія Леонтійовича Титаренка ми першими в Україні почали створювати кафедру і спеціалізацію, яка повинна була забезпечити підготовку оперативників для боротьби з кіберзлочинністю. Це той випадок з багатьох, коли теорія випередила практику, бо практичні підрозділи такого профілю на той час створені ще не були.

На ентузіазмі нам довелося розробляти концепцію спеціалізації, навчальний план під неї, потім – навчальні дисципліни, їх зміст, підбирати кадри, здійснювати відбір курсантів, вчитись самим. Згодом прийшов етап встановлення стосунків з практиками, з першими фахівцями в цій сфері, з керівництвом відповідних підрозділів Міністерства внутрішніх справ. А ще через пару років ми з колегами по кафедрі вже проводили навчальні заняття з особовим складом контррозвідки УСБУ в Донецькій області за їх проханням...

Свій розвиток спеціалізація набула за керівництва ректора інституту Віктора Миколайовича Бесчастного, який давав свободу нашій творчості, підтримував ініціативу, допомагав ресурсами. І були результати. Як на мене – непогані.

Щорічно з усіх регіонів України з 2001 до 2008 року проводився набір абітурієнтів в кількості 25 осіб за вказаною спеціалізацією. З 2005 до 2012 року було здійснено випуск 164 фахівців (у 2008 році випуску спеціалізації не було).

У 2006 році після напрацювання певного досвіду самостійна кафедра оперативно-розшукової діяльності у сфері інформаційних технологій увійшла структурно з усім науково-викладацьким складом до кафедри ОРД і розвивалась у межах однієї з її предметно-методичних секцій.

Під моїм науковим керівництвом підготовлено та проведено успішний захист трьох кандидатських дисертацій: «Використання комп'ютерних засобів для вирішення завдань оперативної розробки» (2009 рік); «Розкриття оперативними підрозділами ДСБЕЗ МВС України злочинів у сфері використання комп'ютерної інформації» (2010 рік); «Організація і тактика документування підрозділами ДСБЕЗ злочинів в комп'ютерних мережах та мережах електрозв'язку» (2010 рік).

Науково-викладацький склад кафедри, який був задіяний до підготовки курсантів спеціалізації, регулярно проходив з відривом від основної роботи місячне стажування в підрозділах із захисту прав інтелектуальної власності ДСБЕЗ та підрозділах з боротьби з кіберзлочинністю.

Матеріально-технічне забезпечення кафедри відповідає сучасному рівню підготовки фахівців. З перших років свого існування в розпорядженні кафедри була спеціалізована лекційна зала з мультимедійними можливостями. В аудиторіях, які використовувалися для проведення занять, були встановлені телевізори, відеомагнітофони, DVD-програвачі.

Окрім того, на кафедрі функціонувала спеціалізована аудиторія – комп'ютерний клас, який було обладнано 16 комп'ютерами. Техніка із сучасними характеристиками надала можливість використовувати в навчальному процесі сучасні мультимедійні навчальні програми та роботу в мережі Інтернет. За відкритою навчальною дисципліною було розроблено та реалізовано дистанційний навчальний курс.

Кафедру було обладнано захищеним кабінетом та комп'ютеризованим робочим місцем для виконання режимних робіт з підготовки навчально-методичних і наукових матеріалів.

У межах спеціалізації постійно проводились тематичні науково-практичні заходи, які об'єднували фахівців різних відомств і структур. Усього їх було проведено 13. Серед них: міжвузівська науково-практична конференція «Правове, кадрове та методичне забезпечення діяльності ОВС у боротьбі зі злочинністю у сфері інформаційних технологій» (2002 рік), міжнародна науково-практична конференція «Міжнародне співробітництво

у боротьбі з комп'ютерною злочинністю: проблеми та шляхи їх розв'язання» (2006 рік), Всеукраїнська науково-практична конференція «Організація і тактика документування підрозділами ДСБЕЗ злочинів у комп'ютерних мережах та мережах електрозв'язку» (2009, 2010, 2011, 2012 роки), міжнародна науково-практична конференція «Протидія Інтернет-злочинності» (2013 рік).

За результатами науково-практичних заходів опубліковані відповідні матеріали, які впроваджені в практику діяльності практичних підрозділів.

За підсумками досліджень науково-викладацького складу кафедри в практичну діяльність, зокрема й на рівні департаментів МВС України, за спеціалізацією було впроваджено 12 методичних та науково-практичних матеріалів.

З метою забезпечення якісної підготовки фахівців спеціалізації між факультетом кримінальної міліції інституту, до складу якого входила кафедра, та Департаментом ДСБЕЗ МВС України з 2005 року були укладені угоди про співпрацю. З 2009 року в межах угоди про співпрацю здійснювалась взаємодія з Департаментом боротьби з кіберзлочинністю та торгівлею людьми МВС України. З 2012 року така угода укладена з Управлінням боротьби з кіберзлочинністю МВС України.

Цікавим моментом є те, що в межах реалізації угод з 2007 року кращі курсанти спеціалізації та ад'юнкти кафедри проходили в Департаментах дво- та тримісячне стажування. Певних успіхів курсанти спеціалізації досягли в обласних змаганнях зі швидкісного Інтернету (1 місце), у навчанні (премія Міністра внутрішніх справ України), у конкурсі науково-дослідних робіт серед курсантів навчальних закладів МВС України (1 та 2 місця).

Науково-викладацький склад кафедри проводив активну роботу щодо вдосконалення законодавчого забезпечення боротьби з кіберзлочинністю. До МВС України та до Комітетів Верховної ради України неодноразово були направлені наші пропозиції. Представники кафедри у 2011-2012 році працювали в складі робочої групи МВС України з розробки базового законопроекту з цього напрямку.

Чимало наших випускників було призначено в подальшому працівниками кібер-підрозділів усіх рівнів. У 2012 році нашого колегу після 10 років роботи на кафедрі було призначено начальником Управління боротьби з кіберзлочинністю МВС України.

Інститут упевнено набирав обертів щодо міжнародної співпраці. Так, з 2012 року за участю агентів ФБР США та за підтримки Американської асоціації юристів «Ініціатива з верховенства права в Україні» були започатковані тренінги для курсантів спеціалізації ОРД в СІТ.

Ці окремі події й здобутки формували авторитет комп'ютерної спеціалізації нашого навчального закладу, як і самого інституту.

Ми спільними зусиллями пройшли гідний шлях від ідеї до її реального втілення в науку і практику. Це вже історія. Проте це славетна історія, яку робили наші керівники, працівники та курсанти Донецького юридичного інституту МВС України. Щиро дякую всім, хто до цього причетний.

Очима випускників

ДЕЛІЯ ЮРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО ІНСТИТУТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ 1997 РОКУ,
ДОЦЕНТ КАФЕДРИ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ
ДИСЦИПЛІН У 2014–2020 рр.,
ДОКТОР ЮРИДИЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ

У 1991 році життєва стежина привела до стін Донецького юридичного інституту МВС України (на той час – Донецька спеціальна середня школа міліції МВС УРСР). Маючи за плечима строкову службу в Збройних силах та навчання в Полтавському нафтогазорозвідувальному технікумі, обрав навчання в одному із найпотужніших професійних закладів. Обраний заклад був флагманом професійних юристів, завжди славився своїми випускниками та викладачами. Так, доля завжди давала непрості випробування для Донецького юридичного інституту: участь у часи міжетнічних спалахів на Закавказзі та в часи ліквідації Чорнобильської трагедії, охорона громадського порядку на олімпіаді в Москві – 1980 р. тощо. Співробітники вишу завжди славилися мужністю, добросовістю та професіоналізмом.

Саме в 1991 р. на базі Донецького юридичного інституту був здійснений перший набір експертів-криміналістів. Близько п'ятдесяти курсантів із п'ятнадцяти областей України та Російської Федерації стали опановувати ази майбутньої професії. Із вдячністю пригадуються роки навчання в Донецькому юридичному інституті, доброзичливість, професійне ставлення до службових обов'язків професорсько-викладацького складу. У вересні 1994 р. вдруге відкрилися двері вищого навчального закладу – Донецького інституту внутрішніх справ. Навчання на факультеті економічної безпеки запам'яталися насиченою підготовкою та цікавими лекціями та заняттями. Що, своєю чергою, знадобилися в практичній роботі. В 1998 р. почав працювати в Донецькому юридичному інституті, де пройшов шлях від викладача до керівника підрозділу. Із вдячністю пригадую час перебування на посаді начальника ад'юнктури (аспірантури) інституту. Підтримка керівництва інституту завжди приводила до позитивних результатів в складному та відповідальному підрозділі інституту, яким є ад'юнктура (аспірантура).

Окремою сторінкою спогадів є Кривий Ріг. З 2015 році інститут функціонує в нових стінах, які гостинно надали колеги з Дніпропетровщини. За цей час створені добрі умови для навчання та мешкання.

Очима випускників

СОБАКАРЬ АНДРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

**ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО
ІНСТИТУТУ 1998 р., ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА, ПРОЦЕСУ
ТА АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ДОКТОР ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ПІДПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ**

Ще зі шкільних років, беручи приклад зі свого батька, я мріяв стати правоохоронцем, з глибокою шанобою й гордістю в серці носити формений одяг співробітника міліції, захищати права і свободи людей та в скрутну мить прийти на допомогу кожному, хто її потребує.

Закінчуючи навчання в школі, я твердо вирішив вступати до Донецького інституту внутрішніх справ МВС України, адже саме цей навчальний заклад міг реалізувати мою довгоочікувану мрію – стати правоохоронцем. Подолавши усі труднощі вступної кампанії, з безмежним хвилюванням та одночасною радістю в серці я усвідомлював, що моя мрія, нарешті, здійснилась – я став курсантом Донецького інституту внутрішніх справ МВС України.

Чотири роки навчання промайнули дуже швидко, але ті знання та досвід, які я отримав у стінах цього навчального закладу залишаться зі мною на все життя. Усі теоретичні й практичні навички, здобуті мною в Донецькому інституті внутрішніх справ МВС України, безумовно стали мені в пригоді вже під час моєї практичної діяльності як слідчого Іллічівського РВ Маріупольського МУ УМВС України в Донецькій області, а також під час вступу та навчання в ад'юнктурі Донецького інституту внутрішніх справ МВС України як майбутнього науковця у сфері правознавства та правоохоронної діяльності.

І вже на сьогодні, будучи доктором юридичних наук, професором, не можу не оцінити той величезний та потужний внесок Донецького інституту внутрішніх справ МВС України в моє становлення та розвиток як науковця та патріота своєї держави.

Живи та слався, наш Донецький юридичний інституте!

Очима випускників

ВОЛОБУЄВА ОЛЕНА ОЛЕКСІЇВНА

ВИПУСКНИЦЯ ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 1998 РОКУ,
ДЕКАН ФАКУЛЬТЕТУ № 1
ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ,
КАНДИДАТКА ЮРИДИЧНИХ НАУК,
ПРОФЕСОРКА, ПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ

У 1994 році я вступила на слідчо-криміналістичний факультет Донецького інституту внутрішніх справ. На той час в інституті діяло лише два факультети, на які в тому році було набрано всього 21 дівчину, тому дівчата прагнули бути прикладом у всьому і навчались майже всі тільки на «відмінно». Півтора роки життя в казармі навчили нас самостійності та відповідальності одне за одного. Ми стали справжніми друзями й підтримуємо дружні стосунки досьогодні.

Багато радісних і знаменних подій відбулось за час мого навчання в ДІВС. Однією з таких, наприклад, було моє знайомство зі зброєю. На другому курсі в нас почалися заняття з вогневої підготовки. Мені, дівчинці із селища Курахівка Селидівського району, дуже страшно було тримати пістолет у руках. Проте вже на другому практичному занятті опанувала себе і поборолала цей страх. Але ж потрібно було ще й прицільно стріляти... І це був жах... Погодьтесь, дуже складно влучати в мішень із закрити очима. Я, кругла відмінниця, почала отримувати не дуже гарні оцінки з вогневої підготовки. Мені це важко було переживати. І тоді на допомогу прийшов викладач кафедри вогневої підготовки – полковник міліції Монастирський Валерій Миколайович, професіонал своєї справи, який майже кожного дня на додаткових заняттях навчав мене стрілецької справи. Після двох-трьох місяців такої системної роботи я вже влучно стріляла з однієї руки, вибиваючи на мішені не менше ніж 29 із 30 очок. Щоб закріпити мій особистий успіх, який я досьогодні вважаю перемогою над своїми страхами, Валерій Миколайович залучав мене до команди інституту зі стрільби і навіть відправив на змагання до м. Львова. І хоч призовий п'єдестал мені не підкорився, однак отримані навички залишилися зі мною на все життя і стали в пригоді під час служби в практичних підрозділах. І сьогодні, будучи полковником поліції, я дуже вдячна Валерію Миколайовичу, який допоміг мені повірити в себе. Я таки виправила всі оцінки з вогневої підготовки на відмінні...

Після закінчення інституту (з листопада 1998 року до листопада 2002 року) я продовжила службу на посадах експерта-криміналіста та слідчого спочатку Селидівського МВ, а потім Костянтинівського РВ ГУМВС України в Донецькій області.

У 2002 році я повернулася до альма-матер як ад'юнкт.

Після захисту кандидатської дисертації зі спеціальності 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність, яка відповідала набутому мною під час практичної роботи досвіду, у 2005 році я прийшла на кафедру криміналістики, яку тоді очолював полковник міліції (тоді ще кандидат юридичних наук, доцент) Одерій Олексій Володимирович. На кафедрі криміналістики я пройшла шлях від викладача до доцента кафедри. Саме на «материнській» кафедрі я опанувала фах викладача, назавжди закохалась у студентів та викладацьку діяльність.

І вже у 2011 році сама очолила кафедру кримінального процесу. Без зайвого перебільшення всі члени колективу ввіреної мені кафедри стали для мене рідними людьми. Ми разом працювали, спільно проводили дозвілля. Саме завдяки усій команді кафедри ми на 100% відпрацювали впровадження Кримінального процесуального кодексу України 2012 року, за що отримали подяку особисто від ректора інституту – професора Бесчастного Віктора Миколайовича. Кафедра кримінального процесу була настільки дружною, об'єднувала навколо себе широке коло однодумців, кращих представників студентської та курсантської спільноти інституту, що у 2013 році у нас виник Гімн кафедри, співавторами якого стали тоді доцент кафедри кандидат юридичних наук Тетерятник Ганна Костянтинівна, краща випускниця ДЮІ 2006 року (сьогодні – завідувач кафедри кримінального процесу Одеського державного університету внутрішніх справ) та курсант Павло Ліхіх. До слова, авторка цього короткого нарису теж належить до когорти кращих випускників 1998 року.

Ще багато можна згадувати ті події та особистості, з якими мене поєднав інститут. Усі вони назавжди залишаться в моєму серці – як однокурсники, наставники, колеги, студенти та друзі. Я вдячна альма-матер за моє насичене професійне життя, за можливість реалізувати себе в науці та службі на благо народу України.

Живи та слався, юридичний інституте!

Очима випускників

БАБЕНКО АНДРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2000 РОКУ,
ПРОФЕСОР КАФЕДРИ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ ОДЕСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ, ДОКТОР ЮРИДИЧНИХ НАУК,
ПРОФЕСОР

Останнім часом я дуже часто згадую передостанню неділю травня 2014 року. Був вихідний, дні були неспокійні, але попереду відпустка й надії на нормалізацію ситуації в країні та на Донбасі. Збираючись у поїздку на відпочинок до Одеси, я планував попрацювати над дисертацією й мені знадобилася деяка література, що залишилася в кабінеті на кафедрі кримінального права та кримінології Донецького юридичного інституту МВС України. І хоча був вихідний, післяобідній час, я із задоволенням на автомобілі проїхався вулицями Донецька й приїхав до улюбленого навчального закладу, у якому колись навчався, працював, формувався як зріла людина й науковець. Оскільки мене всі знали, я без перешкод пройшов на територію вишу. Поспілкувався із черговим, поцікавився чи все у нас гаразд, чи є Перший на місці (так позаочі називали ректора – В.М. Бесчастного). У той час він часто затримувався й працював навіть у вихідні. Після цього я потрапив до свого кабінету. Зібравши необхідні речі, я чомусь відкрив шафу, подивився на формений одяг і чомусь не захотілося його залишати на літо у кабінеті. Не витримав – взяв і форму. Взяв нібито все, що необхідно для роботи, – подумав я, але чомусь не хотілося уходити. Навіяні спогади подарували мені часову мандрівку в минуле. Я подивився у вікно, пройшовся кабінетом, вийшов у коридор і виникло непереборне бажання пройтися територією вишу. Думки мої переповнилися спогадами. Люди, події, невдачі, успіхи.... Як же багато часу минуло, як тепло на душі від спогадів! Я не поспішаючи йшов по коридору кафедри кримінального права та кримінології й пригадав, як у середині 90-х, коли я ще навчався, тут працювали О.Г. Фролова (нині д.ю.н., професор), В.П. Філонов (за сумісництвом), О.В. Юношев, Н. Рябцева, пізніше О.О. Савченко, М.В. Палій, О.І. Петренко, Н.О. Тімошенко, І.М. Залялова Є.С. Назимко (нині доктор юридичних наук, перший

проректор інституту) та ін. У когось із них я колись навчався, когось навчав, пізніше з кимось працював, а хтось відіграв велике значення в моєму формуванні як фахівця. Якими ж чудовими викладачами, людьми та особистостями вони були!!! Пригадую початок 2000-х, коли прийшов працювати до навчального закладу викладачем на кафедрі. Як же змінився з того часу навчальний заклад. Зі школи міліції ВНЗ перетворився на інститут, старі будівлі вирости в найсучасніші корпуси, аудиторії сяяли найновішими меблями, європейським дизайном і цінним обладнанням. Віддаючи шану Юрію Леонтійовичу Титаренку – колишньому ректору інституту, який домігся перетворити школу міліції на інститут, фундатором реформ, небезпідставно вважається Віктор Миколайович Бесчастний. Саме з початку 2000-х розпочалася масштабна розбудова Донецького юридичного інституту.

Від самого початку Віктор Миколайович – досвідчений професіонал і енергійна людина – заклав відповідний фундамент і поставив амбіційні завдання для навчального закладу: по-перше, підняти його рівень до університетського; по-друге, посилити кадровий склад фахівцями вищого ґатунку – із числа докторів наук (і сам подав для цього приклад); по-третє, створити умови й відкрити спеціалізовані вчені ради для підготовки висококваліфікованих кадрів – кандидатів та докторів наук за декількома спеціальностями; по-четверте, покращити матеріально-технічне забезпечення навчального процесу та добробуту співробітників; по-п'яте, побудувати нові навчальні корпуси, житлові будинки для співробітників, гуртожитки для курсантів та студентів тощо. Головним завданням для всього колективу стало виведення вишу на якісно-новий рівень підготовки майбутніх спеціалістів. І керівник ДЮІ зорієнтував на це зусилля всього особового складу. Упродовж наступних десяти років завдяки наполегливій праці інститут розвивався всебічно: нова бібліотека, комп'ютерні класи, нові корпуси і аудиторії, найсучасніше обладнання для навчання, сучасні спортивні комплекси, тренінговий центр психологічної підготовки, навчальний райвідділ для практичної підготовки майбутніх фахівців, новий житловий будинок для працівників і фундамент для будівництва другого – короткий перелік масштабних реформ в інституті. Керівник вишу став серцем фундаментальних перетворень, а кожен із співробітників відчував себе частиною єдиного організму. Розвивалася наука, підвищувався рівень викладання, залучалися нові професійні кадри, схильні до наукової діяльності й здатні до командної роботи. Було налагоджено співробітництво із зарубіжними країнами. Переймався досвід підготовки поліцейських у зарубіжних країнах. Людина, яка навчалася або працювала в ДЮІ, небезпідставно вважалася професіоналом вищого ґатунку. Фахівців ДЮІ стали впізнавати не лише в Україні, а й за кордоном. Працював у ДЮІ? У Бесчастного? Ще й не один рік? Значить працювати вміє!!! Згодом аббревіатура ДЮІ стала брендом, що відображала знак високої якості фахівців в усьому – у освіті, науці, вмінні працювати, керувати процесом, організувати масштабні заходи, переносити труднощі...

У чому ж формула успіху і феномен ДЮІ, ставлю собі питання? І знаходжу відповідь – у правильно обраній цілеспрямованій сукупності дій, яка неминуче приводить до успіху. Головною стратегією керівника щодо розвитку інституту стали – люди. До роботи залучалися найкращі і найталановитіші. Підвищувався рівень кваліфікації фахівців за кордоном. Надавалися можливості й заохочувалося прагнення до саморозвитку. Краще

працюєш – більша заробітна платня. Дав більший результат – премія. Зарекомендував себе як професіонал – вища посада. Захистив докторську дисертацію – живи в новій квартирі нового будинку! Згодом виявилось, що саме люди стали головним надбанням інституту, оскільки вони стали носіями передових навчальних технологій, величезного досвіду, феноменальної культури, безцінним скарбом непомірних знань, навичок та вмінь, а також прагнення до вдосконалення. Не так страшно втратити матеріальне, як людей. Зберігши людей – носіїв знань як першоджерел високих технологій – все піддається відновленню. І ця теза знайшла своє підтвердження в часі. Улітку 2014 року для інституту розпочалися важкі дні... ВНЗ тимчасово опинився без матеріально-технічної бази. Все, що напрацьовувалося роками, було вимушено залишено.

Пройшло декілька років і Донецький юридичний інститут знову займає лідерські позиції у відомчій освіті МВС і поза її межами. Завдяки наполегливій праці команди В.М. Бесчастного інститут зараз не лише повернув втрачені позиції, а й інтенсивно розвивається. Але це вже зовсім інша історія...

За мужність, наполегливість у праці, нескореність перед труднощами – Честь і хвала справжнім донькам і синам Донбасу!

Очима випускників

ДЕРЕВЯНКО БОГДАН ВОЛОДИМИРОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2001 РОКУ,
ПРОФЕСОР КАФЕДРИ ЦИВІЛЬНОГО
ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА, ДОКТОР
ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР

У середині-кінці 1990-х років набори й випуски курсантів порівняно із сьогоднішнім були просто величезні. Лише на одному моєму курсі першого факультету навчалось близько 200 курсантів (набрали більше 230, а дійшли до фінішу внаслідок різних позитивних та негативних факторів – 181). Абсолютна більшість курсантів вступили після школи. Лише невелика частка до інституту пройшла армійську школу або закінчила технікум чи ПТУ. Але усім їм на вихідних дуже хотілося потрапити в списки на звільнення додому. Відпускали у звільнення інколи менше 30% курсантів. У нас на курсі вівся журнал обліку курсантів, що потрапили у звільнення. Записи робилися не повзводно, а за курсом загальом. Крім цього, записувалося лише прізвище звільненого без ініціалів та номеру взводу. У паралельному взводі навчався ще один курсант Деревянко. Кілька разів ми обидва відбували у звільнення, вважаючи що «на цей раз саме мене, а не його відпустили додому». Крім цього, у нас на курсі було по двоє Філіпових, Тимченків, Дереклеєвих.

Здаючи добовий наряд по роті, ми здавали мешканців живого куточку, що був на четвертому поверху казарми першого факультету. У нас було кілька хвилястих папужок. Як відомо, порівняно з людиною вони живуть дуже мало. Протягом одного з чергувань добового наряду одна пташка померла. Винахідливі курсанти прив'язали її до палички. Таким чином проходила здача наряду протягом тижня, аж поки цей факт не був помічений та задокументований.

Під час занять з вогневої підготовки головним табу було направлення навіть незарядженої зброї в бік людей. Ми досі згадуємо епізод, коли на навчальному місці розбірки-збірки ПМ один із курсантів направив незаряджений пістолет на товаришів. У підсумку всі троє отримали незадовільну оцінку. За іронією долі один із них був занадто дисциплінованим (ми вважали його ледь не переляканим). Тому у своєму колі цей випадок постійно згадується.

На першому курсі курсанти жили в казармі першого факультету в кімнатах по 5 та по 9 осіб. Мобільних телефонів ще не існувало, а телевізор у кімнаті тоді був великою рідкістю, до того ж не був визначений правовий режим його використання. Тому в дні футбольних матчів збірної та єврокубкових змагань курсантам, у кімнаті яких був телевізор і які не були фанатами гри №1, було важкувато. Ігри проводилися пізно ввечері, після нашого відбою. Після кожного забитого або пропущеного голу господарі кімнати-невболівальники у брутальній формі позбавлялися сну окремими гостями чи співкімнатниками зі словами: «Що ти спиш, тут наші гол забили (пропустили)! А тобі байдуже!».

У курсантській їдальні 1990-х років продуктів ніхто не рахував. Годували непогано, але все одно не домашня кухня. Курсанти також були різними. Окремі звикли до певного рівня культури споживання їжі. Інші ж, виявивши таких колег, «тренували» їх розповідями про відвідування лікарень, моргів, кладовищ та інших «цікавих місць». Слід сказати, що тренування не проходили марно, і до кінця навчання щоб вивести колись «слабкого» у цьому плані курсанта з рівноваги, доводилося розігравати цілі сценки, у тому числі із різноманітним реквізитом, оскільки звичайні розповіді вже ні на кого не діяли.

Колись під час несення караульної служби курсанти нашого взводу побачили записи свого начальника караулу. Зокрема, там було написано: «12 караульників і 1 посильник». З тих часів по-іншому їх ніхто не називав.

Одного разу на останній парі перед обіднім шиккуванням курсант заснув. Інші курсанти умовили викладача не будити, залишили його і перевели годинник на п'яту вечора. До кінця шиккування заспаний курсант з'явився. Його розбудили курсанти другої зміни.

Один курсант нашого взводу слабенько володів англійською мовою. Інші колеги на занятті з англійської мови написали йому кирилицею фразу «My hobby is killing big dogs». Після озвучення цієї фрази викладач англійської мови довго не міг прийти до тями.

У гуртожитку ад'юнктів чомусь двері не замикалися, а ключі залишалися ззовні у дверях. У рік мого вступу до ад'юнктури нами було зроблено спробу відучити старших товаришів від цієї звички. Ми закривали двері на ключ, але далеко не відходили. Коли господар кімнати хотів вийти, ми його випускали. Але одного разу молодий ад'юнкт (зараз він має науковий ступінь доктора і вчене звання професора й працює в Києві) зачинив свого старшого колегу (а мешкав через стінку із ним), а оскільки той не поспішав виходити із кімнати, то пішов до себе і ненароком заснув. Прокинувся він від стуку в стіну і якихось криків. Ну й дісталося ж йому тоді! Але після цього випадку в гуртожитку ад'юнктів ключі у дверях ніхто не залишав.

У корпусі, що зараз вже не існує на території «Засядька, 13», на п'ятому поверсі була кафедра, на якій, крім юридичних, викладалися економічні дисципліни. На цій кафедрі студенти та курсанти (особливо дівчата), питаючи де є і коли буде доцент В.І. Лазуренко, отримували він нього відповіді високим голосом, адже його не бачили за дверима шафи. Цей викладач любляв і інші розіграші.

На нашій кафедрі в різні роки бували конфлікти між викладачами-жінками. Під час такого конфлікту одна із них публічно заявила: «Я б Вам щось сказала і зробила, але ставлячись з повагою до Вашого поважного віку...». Інші не зрозуміли ситуацію, адже та викладачка, яка це сказала, була на кілька років старшою за опонентку.

Очима випускників

ІВАНОВ ІВАН ВОЛОДИМИРОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2001 РОКУ,
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ
ЗАГАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН,
КАНДИДАТ ЮРИДИЧНИХ НАУК,
ДОЦЕНТ, ПІДПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ

До Донецького юридичного інституту я вступив на навчання в 1997 році. На той час виш мав назву Донецького інституту внутрішніх справ при Донецькому національному університеті. Як завжди це буває у підлітковому віці, на мій вибір вплинуло рішення батьків, про що я з часом ніколи не шкодував. Навчання проходило на слідчо-криміналістичному факультеті, одному з престижних факультетів інституту.

Нас на курсі було багато: 6 навчальних взводів по 30 хлопців та дівчат у кожному взводі. Багато з ким я до сих підтримую тісні зв'язки, з деякими мені довелось попрацювати в практичних підрозділах органів внутрішніх справ, але були й такі, про кого я більше не чув після закінчення навчального закладу.

Але зараз не про це. Роки, пов'язані з навчанням (студентським або курсантським), для будь-якої людини залишають у пам'яті тільки найкращі спогади. Так було й у моєму випадку. Я дуже добре пам'ятаю, як наші «потік» залучали до будівництва бібліотеки інституту, як за допомогою курсантів 1997 року набору був збудований 2-й навчальний корпус та проведений ремонт у 3-му навчальному корпусі. Ми застали час становлення та розвитку інституту, у якому довелось взяти активну участь. Ці спогади назавжди залишаться зі мною.

Потім відбувся випуск, ми всі розійшлись кожний у свої комплектуючі органи та з головою занурились у міліцейські будні. Про інститут потроху стали забувати.

Але у 2004 році доля мене знову звела з рідним навчальним закладом, який на той час вже мав назву – Донецький юридичний інститут. Після захисту

дисертаційного дослідження мене взяли на роботу до науково-дослідного та редакційно-видавничого відділу, керував яким проректор з наукової роботи полковник міліції Пашутін Вадим Володимирович.

Працюючи в інституті, кожен день мені доводилось бігати між цими корпусами, ходити коридорами від одного керівника до іншого, і зажди у мене в голові ставали перед очима картинки з курсантського життя. На яких я разом із своїми «одновзводниками» миємо поли на 2-му поверсі ще не добудованого 2-го навчального корпусу; тягаємо цеглини на 3-й поверх бібліотеки, яка на той час тільки будувалась; готуємо вечерю в гарячому цеху курсантської їдальні для всього «поточку».

Упевнений, настане той час, коли ми повернемося до нашої альма-матер. Знову зможемо ходити рідними коридорами, сидіти на лавочках під столітніми платанами й вести бесіди про сучасний стан розвитку науки і техніки в країні.

Очима випускників

ТІТУНІНА КАТЕРИНА ВІКТОРІВНА

ВИПУСКНИЦЯ ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2002 РОКУ,
НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНОГО
АНАЛІЗУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ
ДЕПАРТАМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-
АПАРАТНОЇ РОБОТИ МВС УКРАЇНИ
ПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ, КАНДИДАТКА
ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ

Мій шлях у правоохоронних органах почався в 1998 році, коли мені пощастило вступити на факультет підготовки оперативного складу ДСБЕЗ, тоді ще до Донецького інституту внутрішніх справ. З того часу ми з Інститутом зростали та розвивалися разом.

На моїх очах Інститут ставав справжнім європейським навчальним закладом. Збільшувалась його матеріально-технічна та наукова база. Тільки за час навчання з 1998 до 2002 року було відкрито нову будівлю клубу та бібліотеки, з нуля побудовано два навчальні корпуси, окремих спортивний комплекс, навчальний райвідділ тощо. В одному з перших в Україні в інституті в навчальний процес було впроваджено комп'ютерні технології. Так сталося, що в подальшому це й стало вирішальним у моїй кар'єрі та науковій діяльності.

Тоді, наприкінці 2000 року, коли я навчалась на третьому курсі, нам на кафедрі кримінального права надали можливість обирати тему курсових робіт за бажанням. Зважаючи на те, що на момент вступу до інституту в мене вже була базова освіта, пов'язана з програмуванням, очікувано зацікавленість викликала саме тематика комп'ютерної злочинності, яку тоді взагалі не пропонували для дослідження курсантам. На той час тема була достатньо новою, спеціалістів-науковців, а тим більше практиків в Україні майже не існувало (перший в Україні підрозділ з боротьби з правопорушеннями у сфері інтелектуальної власності та високих технологій був створений у структурі Головного управління Державної служби боротьби з економічною злочинністю лише у 2001 році), тому наукову літературу та емпіричні дані доводилось шукати виключно

в інтернет-просторі, звертаючись за допомогою до закордонних фахівців та науковців. Зважаючи на те, що на той час інтернет-послуги не мали такого поширення як зараз, це було достатньо проблематично. Тоді я звернулась з рапортом до керівництва про надання мені можливості користуватися комп'ютерним класом й інтернет-годинами в інституті. Як зараз пам'ятаю, тоді ректор генерал-лейтенант міліції Титаренко Юрій Леонтійович, який завжди підтримував всі новаторські ідеї, власноруч написав на рапорті: «Надавати можливість працювати з інтернетом НЕОБМЕЖЕНО». Саме з цього рапорту все і почалось...

Спочатку конкурсні курсантські наукові роботи, згодом статті у фахових наукових виданнях, участь у конференціях, і як логічне продовження – через два роки після закінчення інституту та роботи на практиці в одному з райвідділів м. Донецька вступ до ад'юнктури з метою захисту дисертації на обрану ще в курсантські часи тематику.

Отже, у 2004 році я знову повернулась до рідного інституту, але вже як ад'юнкт. На той час він став ще більш прогресивним та розвиненим. У Донецькому юридичному інституті вперше в Україні на рідному факультеті почали підготовку фахівців-оперативників з боротьби з кіберзлочинами (перший випуск відбувся у червні 2005 року), створили кафедру «Оперативно-розшукової діяльності у сфері інформаційних технологій», першими започаткували проведення науково-практичних заходів із залученням вітчизняних та закордонних спеціалістів у сфері боротьби з кіберзлочинами тощо. Зважаючи на тематику дисертаційного дослідження, мене було закріплено за кафедрою «Оперативно-розшукової діяльності у сфері інформаційних технологій», яку на той час очолював так само випускник нашого інституту кандидат юридичних наук Рижков Едуард Володимирович.

Саме завдяки Едуарду Володимировичу влітку 2005 року я отримала можливість підчас збору емпіричних матеріалів пройти стажування у відділі боротьби зі злочинами у сфері високих технологій Департаменту державної служби боротьби з економічною злочинністю МВС України. У 2006 році, після проходження стажування, керівництвом підрозділу мені було запропоновано повернутися на оперативну роботу, але вже до Міністерства внутрішніх справ.

Таким чином, за розквітом рідного інституту я вже була вимушена спостерігати здалеку, але зв'язок не було втрачено. У статусі співробітника МВС, а згодом і РНБО України за запрошенням Інституту, я із задоволенням приїздила. І кожного разу це було поверненням додому, у рідну сім'ю, де мене навчили бути справжнім правоохоронцем – професійним, відданим та завзятим у роботі, гідним офіцерської честі.

Очима випускників

МЕРДОВА ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА

ВИПУСКНИЦЯ ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2004 РОКУ,
ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ АДМІНІСТРАТИВНО-
ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ДЮ,
КАНДИДАТКА ЮРИДИЧНИХ НАУК,
ДОЦЕНТКА, ПІДПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ

Вже майже шістнадцять років мого свідомого життя інститут став його невід'ємною часткою, без якої уявити своє буття зараз я навіть не можу. У 2000 році я вступила тоді ще до Донецького інституту внутрішніх справ на факультет економічної безпеки, оскільки мріяла про це з чотирнадцяти років, і навіть уявити себе не могла, що з його закінченням мій шлях у стінах alma mater не закінчиться. Пам'ятаю, як 14 серпня 2000 року, увійшовши на плац інституту, я почула від свого начальника курсу, П'ятигорця Сергія Миколайовича, такі слова: «З цього дня ви маленька могутня купка, якщо ні, я зроблю з вас її». І дійсно, ми з однокурсниками стали «маленькою могутньою купкою», нас навчили по-справжньому товаришувати, допомагати один одному в біді, радіти перемогам і досягненням. Довгі роки наш курс був найкращим: у навчанні, у різних конкурсах і змаганнях, і, безумовно, ми цим пишалися.

Особливо врізався в пам'ять той момент, коли після канікулярної відпустки другого курсу навчання мене призначили командиром відділення навчального взводу, і з того часу я повинна була командувати десятьма хлопцями, а в разі відсутності заступника командира взводу і – цілим взводом. А вже на найближчий День міліції мені присвоїли звання молодшого сержанта міліції. Це спеціальне звання я запам'ятаю на все життя. Сказати, що я була горда за себе – не сказати нічого, оскільки це був перший випадок в історії інституту, коли дівчина отримала звання молодшого сержанта міліції і перебувала на посаді командира відділення. Я просила не робити для мене як для дівчини поступок, заступала разом з іншими в добові наряди на пости, на які дівчата ніколи не ходили, намагалась бути взірцем як у навчанні, так і в службі для своїх підлеглих. Це була особлива для мене міся, оскільки я повинна була довести всім, що служба в міліції – це не тільки чоловіча справа, а жінки можуть виконувати свої посадові обов'язки не гірше за чоловіків.

Після закінчення вишу я працювала у відділенні соціально-гуманітарної і виховної роботи відділу кадрового забезпечення інституту. З приходом до інституту ректора – Віктора Миколайовича Бесчастного, розпочався новий етап розвитку навчального закладу. Цей період, на мій погляд, відзначався розквітом інституту, його значною популяризацією, появою нових креативних ідей, проєктів. Особливо запам'ятовувалися мені різного роду заходи, які почали проводитися як у стінах інституту, так і за його межами. Це були зустрічі з відомими людьми, помпезні концерти, цікаві і запальні конкурси, змагання, жваві науково-практичні конференції, круглі столи тощо. А якими були заходи, присвячені принесенню Присяги працівника органів внутрішніх справ і випускам молодих лейтенантів... Це були свята не тільки інституту, а всього міста, мешканиці, якого приходили просто подивитися на ці знаменні події. Від емоцій та вражень переходило подих, коли дивився на сотні майбутніх правоохоронців, які клялися на вірність Батьківщині, на натхненний граційний вальс випускників чи на їх урочистий марш, коли молоді лейтенанти востаннє підкидали до неба на щастя монетки і з криками «І, все!» прощалися з рідним інститутом, а музичний супровід оркестру інституту створював незабутню святкову атмосферу.

Роки мого навчання в ад'юнктурі інституту пройшли у важкій кропіткій праці над дисертаційним дослідженням на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, що дозволило мені вже з 2008 року пов'язати своє життя з викладацькою діяльністю. І це моя стихія. Кожного разу, коли я заходжу в аудиторію, отримую масу задоволення від своєї роботи й розумію, що це щастя, щастя в тому, що кожного дня ти йдеш на роботу з бажанням, бажанням відкривати нове, досягати нових вершин, передавати свій досвід іншим. Найбільше задоволення від своєї діяльності отримуєш тоді, коли з роками твої колишні учні телефонують на різні свята, дякують за надані знання, діляться своїми успіхами та, що й казати, просто пам'ятають. І це головне...

Очима випускників

ГАРАЖА ЛЕОНІД ФЕДОРОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2005 РОКУ,
ЗАСТУПНИК НАЧАЛЬНИКА ВІДДІЛУ
КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ
У 2016–2020 РОКАХ

У 2001 році я вступив до Донецького інституту внутрішніх справ МВС України на факультет кримінальної міліції за спеціальністю правоохоронна діяльність. За час навчання виконував обов'язки заступника командира взводу. Закінчив інститут в 2005 році, отримавши диплом з відзнакою. З 03 липня 2005 до 01 червня 2006 згідно з цільовим направленням я пішов працювати в практичні органи міліції оперуповноваженим відділення боротьби з незаконним обігом наркотиків лінійного відділу на станції Лозова УМВС України на Південній залізниці. З 02 червня 2006 року я повернувся до рідного Донецького юридичного інституту, де почав працювати командиром навчального взводу слідчо-криміналістичного факультету. Курсовим офіцером пропрацював до 30 листопада 2014 року присвячуючи свою працю вихованню та навчанню майбутніх правоохоронців. Разом із своїм товаришем, теж випускником інституту Андрієм Криштопою ми стояли у витоків секції гирьового спорту Донецького юридичного інституту, коли з 2003 року розпочали проводитися змагання в межах Спартакіади МВС України серед вищих навчальних закладів. У 2009 році завдяки цілеспрямованій наполегливій праці на чемпіонаті України, що проходив в м. Луганську, я виконав норматив майстра спорту України з гирьового спорту. У 2013 році я виступав у складі збірної команди України на чемпіонаті світу з гирьового спорту у м. Ташкент (Узбекистан), де виборов почесне 3-є місце. За час роботи в інституті став багаторазовим призером всеукраїнських та міжнародних змагань, розпочав займатися тренерською діяльністю та суддівською практикою. За час з 2008 до 2014 року за моєї активної участі збірна команда інституту стала однією з найпотужніших в Україні. За цей період в команді були підготовані: заслужений майстер спорту – Силка Сергій, майстер спорту міжнародного класу – Клименко Станіслав, 10 майстрів спорту України, понад 30 кандидатів

в майстри спорту та спортсменів масових розрядів. Тренер збірної команди інституту Артур Сасік здобув найвищу тренерську відзнаку – заслужений тренер України з гирьового спорту. Чемпіонами світу серед чоловіків стали Сергій Силка, Станіслав Клименко, Артур Сасік. Чемпіонами світу серед юніорів – Іван Дьомін та Олександр Гаврильченко. Загалом наші спортсмени здобули 42 медалі світових та європейських чемпіонатів. Збірна команда ДЮОІ з гирьового спорту за активної підтримки ректора інституту Віктора Миколайовича Бесчастного була забезпечена всіма необхідними умовами для якісної підготовки та участі у змаганнях. У період з 2009 до 2014 року разом з командою НАВС наша збірна була лідером на Спартакіаді МВС України з гирьового спорту. На відміну від інших команд, до нашої збірної входили лише вихованці інституту – секції з гирьового спорту, а не зібрані з усіх куточків України спортсмени-професіонали.

У 2007 році, працюючи заступником начальника 3-го курсу слідчо-криміналістичного факультету з виховної роботи, я познайомився з на той час курсанткою, красунею з Черкащини Наталією Федорякою, з якою в 2008 році, після закінчення Наталією інституту, одружилися. Моя дружина Наталія Василівна (Федоряка) Гаража з 2008 до 2015 року успішно працювала в слідчих підрозділах донецької міліції, пройшовши шлях від слідчого СВ Київського РВ ДМУГУМВС України в Донецькій області до старшого слідчого СВ УМВС України на Донецькій залізниці. Вона є учасником антитерористичної операції на сході України, її відділ (ЛВ на ст. Донецьк) був останнім з підрозділів донецької міліції, що вийшов з окупованого Донецька до Маріуполя та не зрадив присязі українському народові, повною мірою виконавши свої службові обов'язки, ризикуючи своїм життям. Останнім місцем нашої з дружиною роботи був лінійний відділ на ст. Лозова УМВС України на Південній залізниці, де я проходив службу на посаді начальника сектору кримінальної міліції у справах дітей, а Наталія – заступника начальника слідчого відділення.

У вересні 2015 року після ліквідації транспортної міліції ми повернулося до рідного інституту, який гостинно прийняв нас до своєї великої, дружньої сім'ї.

Очима випускників

ПИЛИПЕНКО ДМИТРО ОЛЕКСІЙОВИЧ

**ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО
ІНСТИТУТУ 2005 РОКУ, ДОЦЕНТ КАФЕДРИ
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ДЮІ МВС УКРАЇНИ,
КАНДИДАТ ЮРИДИЧНИХ НАУК**

Я вступив до Донецького юридичного інституту МВС України у 2001 році. Пам'ятаю, як цьому передувала важка та кропітка праця з удосконалення особистих знань з української мови, всесвітньої історії та історії України, а також з правознавства. Це було безперечно важке випробування, адже на вступ до слідчо-криміналістичного факультету ДЮІ був неабиякий конкурс. Проте, успішно подолавши всі етапи вступної кампанії, я вступив до цього навчального закладу.

З першого дня навчання як курсанта Донецького юридичного інституту МВС України мене вразив професіоналізм викладацького складу інституту. Дуже запам'яталось, як під час проходження курсу молодого бійця з курсантами фахово займались викладачі кафедр спеціальної та загальної фізичної підготовки та тактико-спеціальної підготовки, які ознайомили нас із базовими навичками прийомів особистого захисту та поводження з вогнепальною зброєю та її застосування. Для молодшої людини, яка вперше у своєму житті одягла форму співробітника міліції, це було надзвичайно цікаво.

Під час навчання дуже вразив високий рівень матеріально-технічного оснащення лекційних залів та навчальних аудиторій сучасною електронною технікою, що робило навчальний процес ще цікавішим. Глибоко викарбувались у пам'яті приємні враження від цікавих та змістовних навчальних занять, що проводились професіоналами своєї справи, викладачами кафедр кримінального процесу, під керівництвом кандидата юридичних наук, доцента Шаповалової Лариси Іванівни, криміналістики, під керівництвом доктора юридичних наук, доцента Одерія Олексія Володимировича та кримінального права, яку очолював кандидат юридичних наук, доцент Савченко Олександр Олександрович.

Незважаючи на те, що зараз інститут переживає складні часи, завдяки цілеспрямованості колективу, його величезній творчій енергії, творчому пошуку, високому професіоналізму, умінню дбайливо зберігати закладені традиції Донецький юридичний інститут МВС України безумовно досягне успіхів у здійсненні найсміливіших планів та ідей. Особисто для мене є великою честю бути представником колективу цього без сумнівів видатного навчального закладу!

Очима випускників

ТКАЧЕНКО ВОЛОДИМИР СЕРГІЙОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2005 РОКУ,
СТАРШИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСПЕКТОР
БУКОВИНСЬКОЇ МИТНИЦІ,
КАНДИДАТ НАУК З ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ, ДОЦЕНТ

Пишучи спогади про альма-матер, пригадую практично кожен день, який провів на теренах інституту. Маю можливість при цьому переглядати кожен день, як окрему сторінку книги. На сьогодні всі спогади виключно позитивні, хоча, безумовно, на той час багато подій сприймалися по-іншому, але завдяки набутому життєвому досвіду, через роки, розумієш, що то була велика школа, яка і робить зі школярів майбутніх офіцерів. Вимогливість викладачів – це запорука отримання знань, а деякі тяготи служби – це безумовна складова формування дисциплінованості та почуття відповідальності. За великим рахунком, курсантські роки стали визначною частиною того «фундаменту», на якому я «будую» і сьогодні. Деякі особливості внутрішнього устрою інституту, його гармонійність я запозичив під час мого теперішнього керівництва Нікопольським економічним університетом.

Переконаний, що ДЮІ МВС України дійсно готує висококваліфіковані кадри, бо під час своєї служби в практичних органах багаторазово мав можливість у цьому переконатись.

Дуже вдячний всьому професорсько-викладацькому складу інституту та курсовим офіцерам, які всіляко допомагали отримати величезний багаж знань.

Окремо завдячую:

ректору нашого інституту – Бесчастному Віктору Миколайовичу, людині, яка дала мені приклад, яким повинен бути керівник навчального закладу. Тепер як керівнику університету, це мені дійсно знадобилось.

проректору інституту Суюсанову Луту Ікрамовичу – взірцю офіцерської виучки;

доценту кафедри цивільного та господарського права – Хайловій Тетяні Володимирівні за настанови вчитись далі.

Очима випускників

ТЕТЕРЯТНИК ГАННА КОСТЯНТИНІВНА

ВИПУСКНИЦЯ ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2006 РОКУ,
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ,
КАНДИДАТКА ЮРИДИЧНИХ НАУК,
ПІДПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ

На сайт Донецького юридичного інституту я заходжу кожен день. За багато років це стало моєю звичкою – разом із новинами України читати новини нашого навчального закладу. Зовсім недавно і я сама брала безпосередню участь у створенні газети «Довіра Юридичній Істині», публікації збірки віршів «Рими в погонах», написанні статей про інститут, численних заходах, які у нас проводились. Побачивши продовження багаторічної рубрики «Спогади випускників», я вирішила розповісти свою історію, яка невідривно пов'язана з моєю вічною любов'ю – Донецьким юридичним інститутом!

Згадувати свою історію в ДЮІ складно – на очі постійно навертаються сльози, бо моє життя в ДЮІ насправді було щасливим, яскравим, радісним. І правда – мені інститут відкрив весь світ барвистий!

У 2002 році після складних перевірок, екзаменів, співбесід я вступила тоді ще до Донецького інституту внутрішніх справ. Вступна кампанія була дуже напруженою – бажаних поступити до цього чудового вишу завжди було дуже багато, а конкурс серед дівчат був іще більшим, аніж серед хлопців. Золота медаль за навчання у школі і перший розряд з легкої атлетики допомогли успішно скласти іспити та відрили мені дорогу до бажаного інституту.

Першим незабутнім враженням уже в статусі курсанта став курс молодого бійця, який ми походили на Ясинуватському військовому полігоні, де жили по-справжньому за буквою військового закону: підйоми та відбої, численні кроси, цікаві заняття з тактико-спеціальної, вогневої підготовки. До цих пір я згадую свої відчуття, коли після насиченого дня на полігоні на вечірньому шикуванні ми співали гімн України. А ще своє перше

захоплення від заходів, які проводилися на День незалежності. Тоді я кожного дня упевнювалася, що правильно обрала професію та навчальний заклад.

Багато цікавого було за роки навчання – безліч культурних, спортивних, наукових заходів, у яких я брала активну участь. В інституті було здобуто багато перемог, які до цих пір гріють душу. Утім, найдорожчими титулами і сьогодні для мене є «Міс інститут 2003» та «Кращий випускник 2006».

Чотири роки на слідчо-криміналістичному факультеті проминули дуже швидко, залишивши незабутні враження та спогади. До сьогодні я замислююсь над тим, яким чином керівництво інституту, мої викладачі, курсові офіцери вклали у свідомість відчуття себе як невід'ємної частини великої родини Донецького юридичного інституту. І сьогодні я сприймаю поразки та перемоги, здобутки та біль навчального закладу, як свої особисті. Водночас розумію, що мої досягнення були б неможливими без тих знань, якостей, які вклали у мене під час навчання та роботи. От і під час урочистого випуску 1 липня 2006 року я була впевнена, що повернусь на роботу до улюбленого ДЮІ.

Так і сталося, рік я пропрацювала на посаді слідчого, а потім із радістю повернулася на роботу до центру зв'язків з громадськістю інституту. Тут відбулося моє знайомство з найкращими нині подругами – Маргаритою Добрелею та Лілією Веселовою, з якими ми вже стали рідними.

Незабаром я вступила до ад'юнктури та поєднувала навчання з роботою. Ці часи подарували мені багато цікавих знайомств, поїздок, заходів. Найбільш улюбленими святами були День міліції, який феєрично проходив у театрах нашого міста, принесення Присяги та урочистий випуск, які завжди організовували в історичних, пам'ятних частинах Донецька, а також щорічні презентації збірки віршів «Рими в погонах» і традиційна зустріч із представниками ЗМІ. Незабутньою подією стало 50-річчя нашого навчального закладу!!!

Керівництво інституту завжди робило все, щоб кожен розумів – це його свято. На принесення Присяги, випуск усім батькам курсантів надсилалися особисті іменні листи подяки (!), курсантам вручалися особисті іменні привітання (!). Напевно, про таку увагу з боку керівництва багатьом можна тільки мріяти.

У цих заходах я завжди брала участь, а тому знаю, що на них панувала не просто атмосфера урочистості. В очах наших працівників, ветеранів, курсантів, студентів, випускників я бачила справжнє щастя, гордість за себе та навчальний заклад. Це була мить людського єднання під прапором ДЮІ!!! Сьогодні мені дуже цього не вистачає...

Коли я захистила дисертацію та здобула науковий ступінь кандидата юридичних наук, то збулась іще одна мрія – я змогла викладати на кафедрі кримінального процесу. Цікаво, що моїм керівником, а згодом і старшою подругою стала людина, яка у курсантські роки викликала захоплення – Олена Волобуєва. Вона – гарна, молода, цілеспрямована, завзята, завжди мала цікаві ідеї для колективу кафедри, які ми з радістю втілювали в життя. Три роки на кафедрі стали гарною педагогічною практикою, дали можливість передавати свої знання та навички нашим курсантам, познайомили мене з чудовими людьми, які й сьогодні підтримують, дарують наукове натхнення.

Для того, щоб курсанти та студенти дійсно стали висококваліфікованими фахівцями в Донецькому юридичному інституті МВС України робили все можливе і навіть, як

сьогодні мені здається, неможливе! У нас були найсучасніші аудиторії, комп'ютерні класи, навчальний відділ внутрішніх справ, адміністративний полігон з інтерактивними технологіями, методиками навчання, неймовірна бібліотека, спортивні, тренажерні зали, власний стадіон, футбольне поле зі штучним покриттям. Про це можна говорити дуже довго... і знову наворачуються сльози...

Пам'ятаю, що з кожної поїздки в іншу країну чи інший ВНЗ ректор інституту Віктор Миколайович Бесчастний привозив нові ідеї, які завжди намагався втілити в життя. Хочу сказати ще декілька слів про нашого ректора. Пам'ятаю, він завжди говорив: «Ми повинні залишити по собі слід. Нас не стане, а інститут буде жити. І те, який слід ми залишимо, стане оцінкою нашої діяльності для нових поколінь». Як керівник інституту Віктор Миколайович був вимогливий та строгий, але водночас справедливий і людяний. Усе, чим би він не займався, робилося задля Донецького юридичного інституту. Зажди можна було прийти до нього зі своєю проблемою, і ніколи не відмовив він у допомозі. Уважний до всіх і кожного, він завжди пам'ятав про ветеранів, намагався зберегти нерозривну єдність поколінь, знайомити курсантів з історією, традиціями, носіями яких були наші ветерани. У свята ми завжди знали, що не залишимося без привітань. Щороку на 8 березня усі жінки нашого навчального закладу отримували не просто привітання – це були і квіти, і цукерки, і премії, й іменні листівки, і звичайно ж, святковий концерт, на якому виступали і проректори, і керівники факультетів, кафедр, і навіть сам ректор! Ці спогади особисто мене підтримують у найтяжчі миті.

І сьогодні ректор намагається робити усе можливе, щоби всі відчували, знали, були впевнені – Донецький юридичний інститут – це бренд, який був, є і буде попри все!!!

Про своє життя у Донецькому юридичному інституті я можу згадувати нескінченно. Якщо коротко, то з 2002 до 2014 року Донецький юридичний інститут і був моїм життям...

Очима випускників

ПИЛИПЕНКО ЄВГЕНІЯ ОЛЕКСІЇВНА

ВИПУСКНИЦЯ ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2007 РОКУ,
СТАРШИЙ НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК
НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ
З ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ПРАВООХОРОННОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО
ІНСТИТУТУ, КАНДИДАТКА ЮРИДИЧНИХ
НАУК, КАПІТАН ПОЛІЦІЇ

Мабуть, у кожної людини хоча б раз за життя трапляється подія, яка стає не просто значущою, а найголовнішою для неї, оскільки назавжди змінює її життя та світогляд. Для мене такою подією було навчання в Донецькому юридичному інституті МВС України.

Хоча навчання й тривало цілих чотири роки, але вони промайнули для мене як один день, як один яскравий, насичений позитивними емоціями та подіями день.

Пам'ятаю, як у 2003 році, будучи курсантом першого курсу факультету підготовки працівників підрозділів Державтоінспекції (факультет № 4), брала участь у командному змаганні першокурсників інституту з філософії, де наша команда факультету № 4 зайняла почесне перше місце, чим ми пишались до останнього дня навчання у виші. Проте, цій перемозі передувала кропітка та довготривала робота викладача з філософії та філософії права кандидата філософських наук Діденко Ніни Григорівни з курсантами першого курсу, а також непереборне бажання перемогти та стати найкращими «молодими філософами» тоді ще Донецького інституту внутрішніх справ МВС України. І нам це вдалося! На згадку про перемогу кожному учаснику команди-переможця, а отже й мені також, було вручено роман М.О. Булгакова «Майстер і Маргарита».

Ще одним яскравим, але не останнім, спогадом про навчання у Донецькому юридичному інституті МВС України було практичне заняття з курсу «Організація дорожнього руху» під керівництвом Карфідова Олександра Петровича, на якому ми навчались регулюванню дорожнього руху на перехресті вул. Горностаївська – вул. Багратіона у м. Донецьку. Інтенсивний рух транспортних засобів, велика кількість пішоходів

сприяли тому, що від хвилювання я спочатку навіть боялась вийти на перехрестя, але, потім опанувавши себе, здійснила регульовально-розпорядчі дії на зазначеній ділянці дороги.

Насправді, приємних спогадів про навчання в Донецькому юридичному інституті дуже багато, адже заняття проводили найдосвідченіші викладачі, які навчили нас бути справжніми професіоналами своєї справи. Ці знання беззаперечно стали мені в пригоді під час моєї діяльності в практичних підрозділах органів внутрішніх справ України.

Дуже приємно, що Донецький юридичний інститут є одним із тих навчальних закладів, який цінує кожного, хто навчається в його стінах, ніколи не забуває своїх випускників, а тому на сьогодні я, випускник Донецького юридичного інституту 2007 року, є старшим науковим співробітником науково-дослідної лабораторії з проблемних питань правоохоронної діяльності, чим, безсумнівно, дуже пишаюсь!

Для мене Донецький юридичний інститут МВС України – це не просто навчальний заклад, це частинка моєї душі і серця, це та значуща подія мого життя, яка відкрила мені шлях у щасливе майбутнє.

Живи та слався, мій рідний та найкращий Донецький юридичний інститут МВС України!

Очима випускників

КОЛЛЕР ЮРІЙ СЕРГІЙОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2007 РОКУ,
ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПЕРТ ЕКСПЕРТНОЇ
ГРУПИ З БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ПЕРЕВЕЗЕНЬ
ДИРЕКТОРАТУ З БЕЗПЕКИ НА ТРАНСПОРТІ
МІНІСТЕРСТВА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ,
КАНДИДАТ ЮРИДИЧНИХ НАУК

Як зазначав М. Горький: «Немає сили могутнішої, ніж знання; людина, озброєна знанням, – непереможна». Саме під таким гаслом у 2003 році я вступив до факультету міліції громадського порядку та профілактики Донецького інституту внутрішніх справ після непростих екзаменів та співбесід, оскільки вступна кампанія того року була, як на мене, доволі напруженою, у зв'язку з тим, що виявилось дуже багато бажаючих вступити до інституту через його високий рейтинг серед вищих навчальних закладів системи МВС України.

У спогадах про перші роки навчання в інституті, безсумнівно, одразу приходить на згадку КМБ (курс молодого бійця), тому що життя за розкладом та за військовим принципом виявилось спочатку незвичним після шкільних років навчання. Проте згодом, під керівництвом своїх наставників – командира взводу та курсового офіцера, які своїм прикладом демонстрували взірць мужності та міцного офіцерського характеру, я звик до всіх труднощів курсантського життя та впевнився в правильності вибраного життєвого шляху.

Безперечно, доволі багато приємних спогадів та вражень залишилось за час мого навчання в інституті: це і принесення Присяги, і численні підйоми та відбої, вечірні шиккування та наряди, цікаві лекції, семінари та практичні заняття тощо. Завдяки висококваліфікованому науково-педагогічному та адміністративно-командному складу інституту, я отримав необхідні знання та навички, що стали мені в пригоді в майбутньому.

Завдяки розвиненій інфраструктурі та сучасній матеріально-технічній базі моє навчання в інституті пройшло дуже цікаво, яскраво та насичено. Під час навчання

я, як і всі інші курсанти, міг без перешкод користуватися найсучаснішими аудиторіями, комп'ютерними класами, навчальним відділом внутрішніх справ, бібліотекою, спортивним та тренажерним залами, стадіоном та футбольним полем зі штучним покриттям. Крім того, слід зазначити, що своє навчання можна було вдало поєднувати з дозвіллям. Так, протягом усього навчання я був учасником музичного оркестру та грав у складі збірної інституту з футболу. Завдячуючи великій увазі керівництва інституту до науково-дослідної роботи курсантів та студентів, з 3-го курсу я зацікавився юридичною наукою, внаслідок чого почав брати активну участь у діяльності наукових гуртків та наукового товариства курсантів та студентів інституту, а також у конкурсах наукових робіт курсантів, слухачів та студентів як інституту, так й вищих навчальних закладів МВС України, у яких не раз посідав призові місця. Результатом такої активної позиції стало заохочення як керівництва інституту, так і Міністра внутрішніх справ та Донецького міського голови, а також успішне закінчення навчання в інституті після відмінного складання державної атестації. Унаслідок цього, мені та моїм близьким було дуже приємно отримати з рук ректора інституту Бесчастного В.М. диплом з відзнакою та почути своє прізвище після оголошення кращих випускників інституту 2007-го року.

Здобувши практичний досвід у підрозділах Управління громадської безпеки ГУМВС України в Донецькій області, я з радістю повернувся до рідної *Alma Mater* та продовжив роботу науковим співробітником відділу організації наукової роботи інституту. Незабаром я вирішив спробувати свої сили в ад'юнктурі інституту та після успішного складання вступних екзаменів був зарахований на денну форму навчання. У контексті цього згадуються слова ректора інституту Бесчастного В.М., який під час зарахування ад'юнктів слушно зазначив: «Навчання в ад'юнктурі – мабуть найкращий час за весь період проходження служби та трудової діяльності. Пам'ятайте це та з розумом користуйтеся наданим часом». Дійсно, як виявилось згодом, ці слова були пророчими – навчання в ад'юнктурі рідного інституту стали для мене найяскравішими за весь час служби в ОВС. У зв'язку з цим хочеться подякувати перш за все тим, хто допомагав та наставляв мене під час навчання в ад'юнктурі, зокрема Горбачову В.П., Політовій А.С., Делії Ю.В. та науковому керівнику Собакарю А.О.

Достроково закінчивши у 2012 році ад'юнктуру інституту, я успішно захистив дисертацію та здобув науковий ступінь кандидата юридичних наук, після чого продовжив свою роботу в інституті на посадах викладача кафедр факультету безпеки дорожнього руху (організації служби та дізнання в підрозділах ДАІ та адміністративної діяльності ДАІ), де познайомився з гідними та порядними фахівцями факультету такими, як Сахно А.П., Лебедева А.В., Філіпенко А.С., Марценішин Ю.І., Ворушило С.В., Червінчук А.В., Івлєв О.М., Веселов М.Ю. тощо. З кінця 2014 до 2019 року успішно працював у Державному науково-дослідному інституті МВС України на посадах старшого та головного наукового співробітника, а також начальника відділу науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства. Завдяки отриманим в інституті знанням та досвіду наприкінці 2015 року я отримав вчене звання «старший науковий співробітник». До того ж за цей час був науковим керівником 3-х здобувачів наукового ступеня кандидата юридичних наук, які успішно

захистили дисертації та отримали відповідні дипломи, так й офіційним опонентом із захисту 3-х дисертацій на здобуття наукового ступеня «кандидат юридичних наук». На сьогодні є здобувачем наукового ступеня «доктор юридичних наук», а з 2019 року працюю заступником директора з правових питань ТОВ «АКТИВ МОТОРС».

Хочеться безпосередньо згадати тих, без кого мої досягнення були б неможливими, тих, хто своїм досвідом, знаннями та мудрістю залишив яскравий слід у моїй пам'яті та подякувати їм за професіоналізм і людяність. Це, безперечно, Бесчастний В.М., Пашутін В.В. та Суюсанов А.І., начальник мого факультету Перепелиця А.І. та його заступник Бабенко С.Ю., начальник курсу Хозлу К.І. та його заступник Баглюк В.І., командир взводу Гончаренко О.О. та його заступник Миронов О.О., а також досвідчені викладачі, такі як: Миронов Ю.О., Одерій О.В., Шаповалова А.І., Князькова Л.М., Філонов О.В., Хараберюш І.Ф., Філіпенко Т.В., Собакарь А.О., Рядінська В.О., Палій М.В., Мозуляка О.О., Петров Є.В. та багато інших. Взагалі, необхідно констатувати, що навчання та робота в Донецькому юридичному інституті для мене назавжди залишили в пам'яті і серці незабутні враження та спогади. З неприхованою гордістю можна сказати, що за свою історію Донецький юридичний інститут пройшов довгу і яскраву дорогу розвитку та став одним з провідних навчальних закладів системи МВС України та справжньою кузницею фахівців-правознавців. І я пишаюся тим, що навчався в цьому найкращому інституті та був частиною великої і дружньої сім'ї ДЮІ!

Очима випускників

ЗАЛЯЛОВА ІРИНА МИКОЛАЇВНА

ВИПУСКНИЦЯ АД'ЮНКТУРИ ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2007 РОКУ, СТАРШИЙ ІНСПЕКТОР З ОСОБЛИВИХ ДОРУЧЕНЬ ВІДДІЛУ УПОВНОВАЖЕНИХ З КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ (З ДИСЛОКАЦІЄЮ У М. КИЄВІ) УПРАВЛІННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ, КАНДИДАТКА ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ

Мої спогади про Донецький юридичний інститут починаються ще з дитинства. Майбутню професію «юрист» я обрала для себе, навчаючись у четвертому класі, і мріяла вступити на навчання саме у Донецький юридичний інститут, який тоді мав назву «Донецький інститут внутрішніх справ». Але так сталося, що до здійснення своєї мрії я пройшла довгий шлях. Спочатку навчання в Горлівському педагогічному інституті іноземних мов, потім – у Донецькому національному університеті. У 2004 році доля нагадала мені про дитячу мрію й привела мене в ДЮІ. У квітні 2004 року інститут розкрив мені свої двері. Я стала ад'юнктом денної форми навчання Донецького інституту внутрішніх справ.

Перший, з ким я познайомилась, був начальник ад'юнктури, к. і. н., доцент, полковник міліції Євген Вікторович Зозуля, який з самого початку привчав нас (ад'юнктів) до науково-дослідної роботи. Завдяки його наполегливості, вимогливості більшість випускників ад'юнктури захистили дисертації.

З моменту закінчення навчання минуло вже більше ніж 10 років, але я часто згадую той час. В ад'юнктурі я познайомилась з людьми, які стали мені друзями, деякі з них продовжують працювати в рідній альма-матер. Під час навчання відбулося багато цікавих подій, зустрічей, заходів, які залишили незабутні спогади. Пам'ятаю, як важко було починати роботу над дисертацією, але ще важче було її продовжувати та завершити.

Але завжди можна було звернутися по допомогу до колег-ад'юнктів, викладачів кафедри, керівництва інституту, які завжди підтримували.

Після успішного завершення навчання в ад'юнктурі я була надзвичайно горда тим, що отримала можливість залишитися працювати в інституті. Наступні дев'ять років я займалася своєю улюбленою справою. Найтеплішими словами згадую про ці часи: роботу в дружньому колективі кафедри кримінального права та кримінології, колег, які стали друзями. Серед них М.В. Палій, А.М. Бабенко, О.І. Петренко, А.С. Політова, В.В. Вітвіцька, І.Ю. Карпушева, В.В. Федоренко.

У ювілей хочеться побажати рідному навчальному закладу процвітання, результативної праці, талановитих курсантів і студентів. Всім, хто зараз працює й навчається в інституті – миру, міцного здоров'я, творчого натхнення, інтелектуальних перемог і видатних наукових досягнень!

Особливу подяку хочеться висловити ректору Донецького юридичного інституту професору Віктору Миколайовичу Бесчастному, який зміг незважаючи на важкі випробування, що випали на долю Інституту: вимушену евакуацію, втрату майна, брак фінансування, – зберегти навчальний заклад, зміцнити колектив і продовжити готувати висококваліфікованих спеціалістів для нашої країни.

Шановний Вікторе Миколайовичу! Щиро дякую Вам за професіоналізм, відданість справі, підтримку і турботу! Бажаю усіх благ, що дарує нам життя!

Очима випускників

ЦЮЦЮРА АНТОН ІВАНОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2007 РОКУ,
НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ У КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Відколи себе пам'ятаю, ще з дитинства мріяв стати правоохоронцем, захищати людей від злочинців та надавати всіляку допомогу тим, хто її потребує. А тому у 2003 році, закінчивши школу з золотою медаллю, для здійснення своєї дитячої мрії переїхав з маленького селища Олексіївка Великоновосілківського району Донецької області до міста Донецька, де складав вступні випробування до Донецького інституту внутрішніх справ.

Дуже знаковим для мене було літо 2003 року, адже саме в той час, подолавши всі вступні випробування, я став курсантом першого курсу факультету підготовки працівників підрозділів Державтоінспекції (факультет № 4) Донецького інституту внутрішніх справ, який згодом був перейменований у Донецький юридичний інститут МВС України.

Роки навчання в Донецькому юридичному інституті МВС України промайнули для мене дуже швидко, адже кожен день, проведений у цьому навчальному закладі, був насичений яскравими подіями, новими та такими необхідними для нас знаннями та досвідом, якими залюбки ділились усі викладачі вишу.

Особливо яскравою для мене була подорож у 2004 році до Нюрнберзької школи поліції (Німеччина), де курсанти нашого вишу змогли поглибити свої знання та навички у сфері боротьби зі злочинністю та забезпеченні прав і свобод кожної людини в суспільстві.

Також, не менш значущою для мене та всього нашого курсу у 2005–2006 навчальному році була перемога в командному змаганні третьокурсників інституту у знаннях з кримінального права, де команда факультету № 4 здобула почесне перше місце. Проте, цій перемозі ми цілком завдячуємо нашому викладачу з кримінального права Федоренко Владиславі Володимирівні, яка навчила нас усім фундаментальним положенням науки кримінального права, усім тонкоцям та особливостям застосування її норм на практиці, що й сприяло нашій перемозі в конкурсі.

Ці знання також стали мені у нагоді вже під час моєї практичної діяльності як слідчого Великоновосілківського РВ ГУМВС України в Донецькій області, а згодом, з 2015 року як начальника Управління патрульної поліції у місті Луцьку.

Тому, без перебільшень, я можу стверджувати, що мій шлях правоохоронця від курсанта до начальника Управління патрульної поліції у місті Луцьку я пройшов тільки завдяки навчанню в Донецькому юридичному інституті МВС України, тим знанням, навичкам та досвіду, які я отримав у цьому виші.

Свої спогади про навчання в Донецькому юридичному інституті МВС України хочу закінчити словами з його гімну: «ЖИВИ ТА СЛАВСЯ, ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТЕ», адже ти найкращий інститут у світі!

Очима випускників

КУЗЬМЕНКО СЕРГІЙ СЕРГІЙОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ,
СПІВРОБІТНИК ГУ СБУ В ДОНЕЦЬКІЙ
ТА ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ

Якщо б у мене спитали про те, які б спогади перш за все я згадав, оглядаючись на своє життя, то такими спогадами я б назвав навчання в ДЮІ. У кожного з нас у житті є період, коли треба робити певний вибір. Одним з таких є вибір відповідного закладу вищої освіти для майбутнього навчання та отримання відповідної спеціальності. Для мене пріоритет вибору закладу освіти був однозначний. Моя сім'я складається з професійних юристів, батько віддав службі в органах внутрішніх справ більш ніж 30 років свого життя. Тому мій вибір був однозначним. У період ознайомлення з навчальною базою ДЮІ я зупинився на факультеті, де я хотів би здобувати спеціальне професійне навчання та відповідні навички. Таким факультетом виявився факультет кримінальної міліції, який готував оперативних співробітників. Для кожного чоловіка, на мій особистий погляд, повинен бути період часу, після якого він по-іншому зможе поглянути на деякі речі. З першого дня, коли потрапляєш на курс молодого бійця, стикаєшся з тим, що має назву «чоловічий колектив». Така організована методика навчання, яка триває протягом всього періоду навчання, а саме, підтримка особового складу в постійному емоційному стресі, за допомогою курсових офіцерів сприяє подальшій загартованості та психологічній стійкості вже в роботі на практичному напрямку. Одним з таких офіцерів був вже колишній підполковник міліції Дмитро Вадимович Панов. Цей міліціонер відіграв в становленні кожного з курсантів нашого курсу велику роль. Він сплотив колектив та проводив роботу щодо покращення кожного з нас, сприяв нашому розвитку. З ним я намагаюся й нині підтримувати дружні стосунки. Водночас варто підкреслити, що роботу курсових офіцерів з підтримки та виховання дисципліни в курсанті не відчуваєш у період навчання, а відчуваєш вже на роботі в райвідділі, коли стикаєшся з цілою низкою проблем. Також необхідно згадати базу знань, яку дає ДЮІ. Це і загально-правова база знань, і спеціальні знання, саме для того чи іншого напрямку та факультету. Фахівці та викладачі мають високий професійний рівень та відповідний

досвід праці в практичних органах, за допомогою якого викладачі проводять аналогії науки з практичною діяльністю. Хотілося б згадати людину, якої вже з нами немає. Це Володимир Семенович Кубарев. Ця людина займала одну з провідних позицій у викладанні оперативно-розшукової діяльності. На заняттях він чітко розмежував всі поняття предмета, обговорював принципи та схеми документування економічних злочинів. Що можна сказати про людину, яка свого часу займала посаду керівника служби боротьби з економічними злочинами в Донецькій області.

Також хочу згадати лекції з цивільного процесу мого батька – вже теж колишнього полковника міліції Сергій Георгійовича Кузьменка. Він завжди намагався донести до розуму кожного з нас, що треба завжди бути професіоналом своєї справи, тяжко працювати, займатися самоосвітою, завжди говорив, що ми, у першу чергу, саме юристи, з майбутньою вищою юридичною освітою. Приводив приклади зі своєї практичної діяльності, на якій він прослужив більш ніж 15 років у лавах служби боротьби з економічною злочинністю, та завжди говорив, що, яка б ситуація на життєвому шляху не відбулася, треба пам'ятати про те, що треба бути порядною людиною.

І насамкінець, хочу згадати дуже дружній колектив нашого взводу. Як можна забути шикування на плаці кожного понеділка і спів державного гімну України. Більш ніж половина хлопців вже не працює в рядах органів внутрішніх справ, хтось зовсім виїхав з країни, у кожного вже свій шлях, своя дорога життя, але ті емоції, обличчя, спогади, які я переживав разом з ними, залишаться в моїй пам'яті на все життя.

Очима випускників

МАРЦЕНИШИН ЮРІЙ ІГОРОВИЧ

ВИПУСКНИК ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2007 РОКУ,
НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ ПАТРУЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ,
ПІДПОЛКОВНИК ПОЛІЦІЇ

Донецький юридичний інститут МВС України майже 13 років тому увійшов у моє життя, назавжди змінивши його. У 2003 році, закінчуючи загальноосвітню школу № 2 м. Збаража Тернопільської області, я ані на мить не замислювався, до якого вузу вступати, адже вже давно для себе вирішив стати інспектором ДАІ, а тому мій шлях лежав до серця Донбасу – міста Донецька з його найкращим вишем – Донецьким інститутом внутрішніх справ МВС України, до складу якого того часу входив єдиний в Україні факультет підготовки працівників підрозділів Державтоінспекції (четвертий факультет).

Найкращі спогади в моєму житті пов'язані з навчанням у Донецькому юридичному інституті МВС України, адже кожен день навчання в ньому був насичений яскравими та незабутніми подіями, які я залюбки згадую й сьогодні.

Особливо приємним та безумовно корисним для мене як курсанта й майбутнього співробітника підрозділу ДАІ був постійний міцний взаємозв'язок між теорією та практикою, коли існує реальна можливість усі набуті знання реалізувати на практиці, здобути необхідні навички для ефективного виконання покладених на підрозділи ДАІ обов'язків.

Проте не тільки своїм навчальним процесом запам'ятався мені Донецький юридичний інститут МВС України, адже цей навчальний заклад також постійно піклується й про моральний та фізичний стан кожного, хто в ньому навчається. А тому, у вільний від навчання час ми постійно проводили різноманітні спортивні змагання та культурні заходи, всіляко розвивали свої здібності та таланти.

А тому, сьогодні, перебуваючи на посаді начальника Управління патрульної поліції м. Ужгороді та Мукачеві, я без перебільшень можу стверджувати, що всьому, чого я домогся під час служби в органах внутрішніх справ, я цілком і повністю завдячую Донецькому юридичному інституту МВС України, адже саме цей навчальний заклад навчив мене бути справжнім правоохоронцем та патріотом своєї держави! З ювілеєм тебе, мій найкращий Донецький юридичний інституте МВС України!

Очима випускників

ТІТОЧКА ТЕТЯНА ІГОРІВНА

ВИПУСКНИЦЯ ДОНЕЦЬКОГО
ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ 2014 РОКУ,
СУДОВИЙ ЕКСПЕРТ ДОНЕЦЬКОГО
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО
ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ
МВС УКРАЇНИ

У 2009 році я розпочала навчання на слідчо-криміналістичному факультеті Донецького юридичного інституту. Обрання вишу було зумовлено мрією стати правоохоронцем, яка із дитячої фантазії була вдало втілена в доросле життя. Мною було розглянуто всі існуючі ВНЗ МВС України, але вибір зупинився саме на Донецькому юридичному інституті, який мені радили мої знайомі, котрі ще вчилися в інституті або вже закінчили його.

Не дивлячись на тривалий жорсткий відбір, я вдало пройшла всі етапи вступної кампанії та стала курсантом слідчо-криміналістичного факультету Донецького юридичного інституту. 28 серпня 2009 року я отримала свої перші курсантські погоони, які досі час-від-часу із приємним сумом на душі тримаю в руках.

З того часу Донецький юридичний інститут став моїм другим домом, а часом навіть і першим, адже саме там я проводила більшу частину свого життя. З інститутом пов'язані найвидатніші моменти мого життя, і в першу чергу – моє становлення як науковця, адже саме наука є одним із пріоритетних напрямків розвитку вишу. Саме завдяки працьовитості та професійної завзятості науково-педагогічного складу інституту я зрозуміла, що маю палке бажання займатися наукою, пошуком цікавих напрямів її розвитку, помилок та шляхів їх вирішення.

З нами часто проводили бесіди курсанти зі старших курсів, які відвідували ті чи інші кафедральні наукові гуртки, на зустрічі приходили й викладачі та співробітники наукового відділу інституту, розповідали про видатні здобутки молодих вчених, в минулому – курсантів та студентів альма-матер. Мені тоді цікавим здавалося все, що нам викладалося, але свій остаточний вибір я зробила вже на другому курсі, коли розпочалася одна із профільних для кожного майбутнього правоохоронця дисципліна – «Кримінальне

право України», яка стала невід'ємною частиною мого життя, а настільною книгою став, та й досі залишається, Кримінальний кодекс України.

Взагалі, проведення науково-практичних заходів (конференцій, круглих столів, семінарів) є візитною карткою нашого інституту. Варто зазначити, що жодна конференція не залишила байдужими наших курсантів, а різноплановість заходів дозволила кожному знайти свою, за інтересом, конференцію. Багато моїх однокурсників із захопленням очікували можливості виступити із доповіддю, поділитися своїми думками та пропозиціями, багато із яких отримали гідну оцінку з боку досвідчених вчених.

Курсантсько-студентській науці в Донецькому юридичному інституті завжди приділялася особлива увага. В виші було сформовано спеціальний осередок – Наукове товариство курсантів та студентів, яке мало свого голову та керівний склад із числа курсантів та студентів інституту. Приємним фактом було те, що Товариство займалося не тільки безпосередньо науковою діяльністю, а ще й проводилися спеціальні зустрічі учасників, на яких переглядалися фільми, проводилися спеціальні тренінги, до яких залучалися спеціалісти та ін..

Під час навчання в інституті мене вразила історія наукового шляху, на той час ще старшого наукового співробітника наукового відділу Донецького юридичного інституту, кандидата юридичних наук Назимка Єгора Сергійовича, який ще під час навчання в інституті став переможцем багатьох конкурсів, а через два роки після завершення інституту успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Показовим в цьому є те, що Єгор Сергійович захистив дисертаційне дослідження саме з кримінального права, закоханість у яке в нього була такою ж сильною, як і моя, що ми зуміли з'ясувати під час науково-практичних заходів, які проводилися в нашому інституті. Тому, не дивно, що наразі Єгор Сергійович є моїм науковим керівником, Вчителем, який прикладає усіх зусиль для того, щоб допомогти мені сформуватися як науковцю, своїми порадами та настановами прокладаючи мені шлях у вчену спільноту. Під чуйним керівництвом Єгора Сергійовича мною було підготовлено та вдало захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Зараз ми готуємо дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня доктора наук за спеціальністю 12.00.08 – «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право».

Наукова діяльність – це життя, це простір, в якому ти рухаєшся, ростеш, змінюєшся. Вона є майже незрівнянною. Науку можна порівняти лише зі спортом, адже варто один раз зрозуміти, що, як і в спорті, вдалий фініш не завжди є наслідком стрімкого старту. Спортсмен може зрушити з місця після своїх супротивників, може рухатися повільно, але впевнено, а вже біля білої лінії набрати оберти та із усіх зусиль зробити останній ривок, та прийти до фінішу першим. Все залежить від спортивної школи, від тренера.

Я п'ять років з сьомої години ранку до вісімнадцятої години вечора проводила в інституті, який сьогодні я із задоволенням із гордістю називаю своєю альма-матер. Інститут дав мені все – від уважних професійних вихователів та викладачів до бібліотечних книжок, оснащеної матеріально-технічної бази та щирих друзів. Інститут дав мені гідних наукових тренерів – людей з великої літери, які допомогли мені зрозуміти чого я хочу і як цього досягти.

Очима друзів

СОЛІЄВ КАРИМ ХОДЖИЄВИЧ

ПОЛКОВНИК МІЛІЦІЇ,
ЗАСТУПНИК НАЧАЛЬНИКА АКАДЕМІЇ МВС
РЕСПУБЛІКИ ТАДЖИКИСТАН

Підтримуючи прагнення світової спільноти до більш досконалої та гармонійної співпраці у сфері протидії сучасним викликам, що загрожують безпечному існуванню народів, Академія МВС Республіки Таджикистан спільно з Фондом Ганса Зайделя (Німеччина) з 5 по 8 травня 2008 року провела Міжнародну науково-практичну конференцію за участю керівників закладів вищої освіти МВС країн СНД та Європи на тему «Протидія релігійному екстремізму як загрозі глобальній безпеці: засоби, методи та форми».

Саме цей захід став відправною точкою для розвитку подальших відносин між двома закладами вищої освіти системи МВС України й Таджикистану – Донецьким юридичним інститутом та Академією МВС Таджикистану.

Зазначимо, що ідея проведення міжнародної конференції за участю керівників навчальних закладів системи МВС, а також практичних підрозділів міліції/поліції країн-членів Співдружності Незалежних Держав в Таджикистані належала Академії МВС Таджикистану й була підтримана Фондом Ганса Зайделя. Завдяки Фонду в нас з'явилися нові можливості для тісніших контактів з представниками навчальних закладів МВС інших країн.

Велика роль у становленні й розвитку наших ділових та дружніх відносин належить представництву Фонду в м. Києві, яким керував чудовий чоловік – Сергій Загорний, беззаперечний професіоналізм і компетентність, неупередженість і цілеспрямованість якого дали нам надію на подальшу плідну співпрацю з Фондом.

Необхідно підкреслити, що співпраця з Фондом Ганса Зайделя відповідає нашій прихильності до поглиблення інтеграційних процесів у вказаному напрямі та свідчить про перехід відносин між відомчими освітніми закладами країн з різними правовими системами на цілковито новий якісний рівень. Це в умовах глобалізації злочинності є виявом взаємної довіри щодо напрацювання єдиних підходів до невирішених проблем та визначення нових стратегічних завдань.

Ініціативний розвиток відносин з боку Фонду й Академії МВС став визнанням необхідності координувати зусилля вчених-юристів для обміну міжнародним досвідом та створення системи єдиних правових норм у підготовці та діяльності працівників міліції/поліції для боротьби зі злочинністю й укріпленням законності в Республіці Таджикистан. Ця плідна співпраця отримала високі оцінки й позитивні відгуки обох сторін.

Отже, 7 травня 2008 р. між Донецьким юридичним інститутом МВС України і Академією МВС Таджикистану було підписано Договір про творчу співпрацю, який надав можливість нашим освітнім закладам розбудовувати більш тісні відносини, не лише суто службові, а й щиро дружні.

Згадуючи події того часу, хотілося б відзначити, що керівник Донецького юридичного інституту, професор Віктор Миколайович Бесчастний виступав з доповіддю на тему «Гарантії релігійної безпеки як засіб протидії релігійному екстремізму», у якій були надані конкретні пропозиції щодо боротьби з цим негативним явищем. Виступ В. М. Бесчастного був актуальним в силу того, що вже на той період проблема, пов'язана з релігійним екстремізмом стала доволі актуальною, а вміння доповідача правильно керувати аудиторією викликало повагу й привернуло до себе особливу увагу. Слова В. М. Бесчастного про те, що «Пріоритетом у зовнішньополітичній сфері має бути забезпечення національних інтересів і безпеки шляхом підтримки мирного й взаємовигідного співробітництва з членами міжнародної спільноти з загальновизнаних принципів та норм міжнародного права» не втратили своєї актуальності і зараз.

Наступним кроком у реалізації пунктів Договору стало запрошення взяти участь у 2008 році в роботі міжнародної науково-практичної конференції на тему «Боротьба з торгівлею жінками», що відбулася у м. Донецьку. Гостем та активним учасником цього форуму став я, заступник начальника Академії МВС Таджикистану, полковник міліції Карим Ходжієвич Солієв. Я досі з теплотою згадую про той час, вдячний Донецькому юридичному інституту за надану можливість виступити з доповіддю, а також за гідну організацію, гостинність та створення дуже конструктивної атмосфери.

Мені було приємно дізнатися, що увагою, якою оточений ваш виш, він зобов'язаний, у першу чергу, передовій технології навчання, що базується на найновіших досягненнях теорії, максимальному наближенні навчальних курсів до життя та правоохоронної практики. Помітно було, що багато фізичних та духовних сил віддано становленню й розвитку інституту, навчанню й вихованню професійних кадрів міліції.

Ця увага посилилася завдяки особистості тогочасного керівника інституту – Віктора Миколайовича Бесчастного, спілкування з яким викликало в мене правдивий інтерес та прагнення до нових зустрічей і співпраці.

За час мого перебування в інституті я відзначив факт того, що керівники інституту – підготовлені й авторитетні працівники, що вміють практично розв'язувати складні управлінські завдання.

Заслуговує на увагу організація інформаційної, аналітичної та нормотворчої діяльності, планування й інспектування в інституті, дотримання суворої регламентації й спеціалізації, наукового підходу до організації праці.

Сам по собі факт проведення цього заходу свідчить про те, що ми почали серйозно замислюватися, як далі будувати наші взаємини, й глибоко переконані в тому, що нарощувати активні контакти варто в усіх сферах. Наш потенціал в майбутньому має бути спрямований на зближення, зміцнення діалогу, розвиток гуманітарних зв'язків.

Після зустрічі в Донецьку свою роль я бачив в тому, щоб зберегти у своїй пам'яті побачене й почуте, щоб отримані ідеї служили справі, якій ми присвятили своє життя, щоб керуватися ними з метою вдосконалення системи і механізму управління освітнім процесом у правильному напрямку.

13–14 травня 2013 року в історії Академії МВС Таджикистану відбулася одна ще одна важлива подія – спільно з Фондом Ганса Зайделя нами було проведено міжнародну ректорську науково-теоретичну конференцію «Формування дієвих механізмів забезпечення глобальної безпеки в умовах сучасних викликів і загроз та їх застосування з урахуванням дотримання прав людини. Адаптація системи підготовки кадрів поліції до сучасних умов». Цей захід став логічним продовженням міжнародної науково-практичної конференції «Протидія релігійному екстремізму як загрозі глобальної безпеки: засоби, методи і форми», що відбулася у м. Душанбе в травні 2008 р. У резолюції цієї конференції підкреслювалася важлива роль консенсусу держав, культур і релігій у прагненні до стабільності, процвітання й мирного співіснування. Також у ній було затверджено положення про необхідність регулярного проведення подібних форумів, мета яких полягає в спільному обговоренні актуальних проблем та вироблення спільних підходів до подолання поділів між спільнотами шляхом утвердження принципу взаємної поваги між людьми, які належать до різних культур і релігій.

Злочинність набула яскраво вираженого міжнародного транснаціонального характеру. Продовжують набирати обертів такі види злочинів, як незаконний обіг наркотиків, тероризм, торгівля зброєю, людьми, а також злочини у сфері високих технологій та інтелектуальної власності. На цьому тлі, одним із першорядних завдань, що стоять сьогодні перед міжнародною спільнотою ми вважаємо активізацію спільних зусиль щодо забезпечення безпеки. Забезпечення ж успішної боротьби зі злочинністю, яка демонструє виняткову гнучкість і пристосованість до застосовуваних правоохоронцями методів контролю й протидії, настійно вимагає найбільш підготовлених і професійних кадрів. Саме тому назріла взаємна зацікавленість і необхідність співпраці у сфері підготовки та перепідготовки кадрів, реформування освіти в інтересах сталого розвитку.

У цьому плані освіта є ключовим чинником глобальних змін, і мова повинна йти про інтеграцію питань сталого розвитку в структуру освіти на всіх рівнях.

Важливість і значимість проведення цього форуму на такому високому рівні стали ще одним кроком до зближення держав і зміцнення тісних професійних контактів у питанні вдосконалення кадрової політики в системі органів внутрішніх справ.

У сучасних умовах жодна держава не має права не думати про свою відповідальність за безпеку на світовій арені. У цьому плані інтереси всіх держав збігаються за багатьма позиціями. Це боротьба з тероризмом, наркотрафіком, транснаціональною злочинністю. Безумовно, це речі, які не можуть бути принесені в жертву розбіжностям, що виникають.

Проведення цієї конференції стало чудовою нагодою відповідально й з усвідомленням своєї історичної місії обговорити й оцінити корінні й життєво важливі питання щодо протидії сучасним викликам і загрозам, щоб визначити нові горизонти розвитку й удосконалення цього виду соціальної діяльності.

Упродовж конференції були обговорені такі питання:

- 1. Шлях інтеграції відомчих систем професійної освіти у світовий та європейський освітній простір.*
- 2. Механізми забезпечення наступності різних рівнів поліцейської професійної освіти.*
- 3. Проблеми ранньої професійної орієнтації молоді на державну службу в правоохоронних органах.*
- 4. Принципи і механізми створення багаторівневої системи професійного розвитку, підготовки, перепідготовки й стажування співробітників поліції / міліції.*
- 5. Проблеми створення міжнародних стандартів у сфері підготовки поліцейських кадрів.*

На конференції Віктор Миколайович Бесчастний вів одну із секцій форуму як модератор. Необхідно відзначити, що Віктор Миколайович проявив себе як справжній організатор, підійшов до своїх обов'язків творчо, поведився впевнено й професійно, що свідчить, перш за все, про те, що це людина, глибоко впевнена у правоті своїх поглядів, із почуттям власної гідності.

За час, який минув з моменту підписання Договору, ми змогли взяти участь у багатьох міжнародних заходах, організованих нашим партнером. Маючи великий досвід у розвитку освіти й підготовці професійних кадрів, а також у розвитку співробітництва у сфері педагогічної діяльності з метою вироблення спільних критеріїв і методологій та обміну досвідом, Донецький інститут МВС України допоміг нам у розробці нових тематичних планів за різними напрямками діяльності, завдяки яким існує реальна можливість участі фахівців з обох сторін у науковій та міжнародній діяльності.

Якщо раніше ми обмірковували, як у майбутньому будувати наші взаємини, то на цей момент я глибоко переконаний у тому, що вони вже склалися і виходять на новий якісний рівень, яскравим свідченням чого наростання темпу діалогу між нами. Сподіваюся, що ця тенденція набуде стабільного й незворотнього характеру.

Історико-публіцистичне видання

60 РОКІВ

**ДОНЕЦЬКОМУ ЮРИДИЧНОМУ
ІНСТИТУТУ МВС УКРАЇНИ:**

ОСВІТНІ ТРАДИЦІЇ, ПЕРЕВІРЕНІ ЧАСОМ

Дизайн обкладинки	<i>Н. Юдашкіна</i>
Технічне редагування	<i>Т. Шутова</i>
Верстка	<i>Н. Ковальчук</i>

Г Е Л Ь В Е Т И К А
В И Д А В Н И Ч И Й Д І М
WWW.HELVETICA.UA

Підписано до друку 24.02.2021 р.	Видавництво і друкарня –
Формат 60x84/16.	Видавничий дім «Гельветика»
Папір офсетний.	69002, Україна, м. Запоріжжя,
Гарнітура Warnock.	вул. Олександрівська, 84, оф. 414
Цифровий друк.	Телефони: +38 (048) 709 38 69,
Ум. друк. арк. 39,99.	+38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
Наклад 300.	E-mail: mailbox.helvetica@gmail.com
Замовлення № 0321-76.	Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
Віддруковано з готового оригінал-макета.	ДК № 6424 від 04.10.2018 р.